

༡༡། རྩེ་བཙུན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྟུར་
མ་བུར་བཀོལ་སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ།།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་གིས་བསྐྱེད་གསུང་
། གསུང་འབུམ་ཇ་བ། །

༡༡།བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་
 པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ལྷ་དབང་གི་
 རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བའོལ་
 བཞིའི་སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ།།

།རྟོ།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།

2015

ཨ་མ་འདི་གས་ནམ་བཞི་འཛིན་སྟེང་བཀྲུགས་ནས། །ཕྱང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་གཡོ་མིང་འདི་ན། །
 དཔལ་ལྷན་འབྲིན་ལས་བཟང་པོ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི། །བཟུན་པའི་བདག་པོ་ནམ་ཐོས་སྤྲུལ་དེར་འདུད། །
 བཀའ་ཆེན་བདེ་མེགས་ཉི་མས།

བྱ་གར་མེར་བྱེས་གྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་ཉིད་གྲས།

བྱ་གར་མེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་དྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

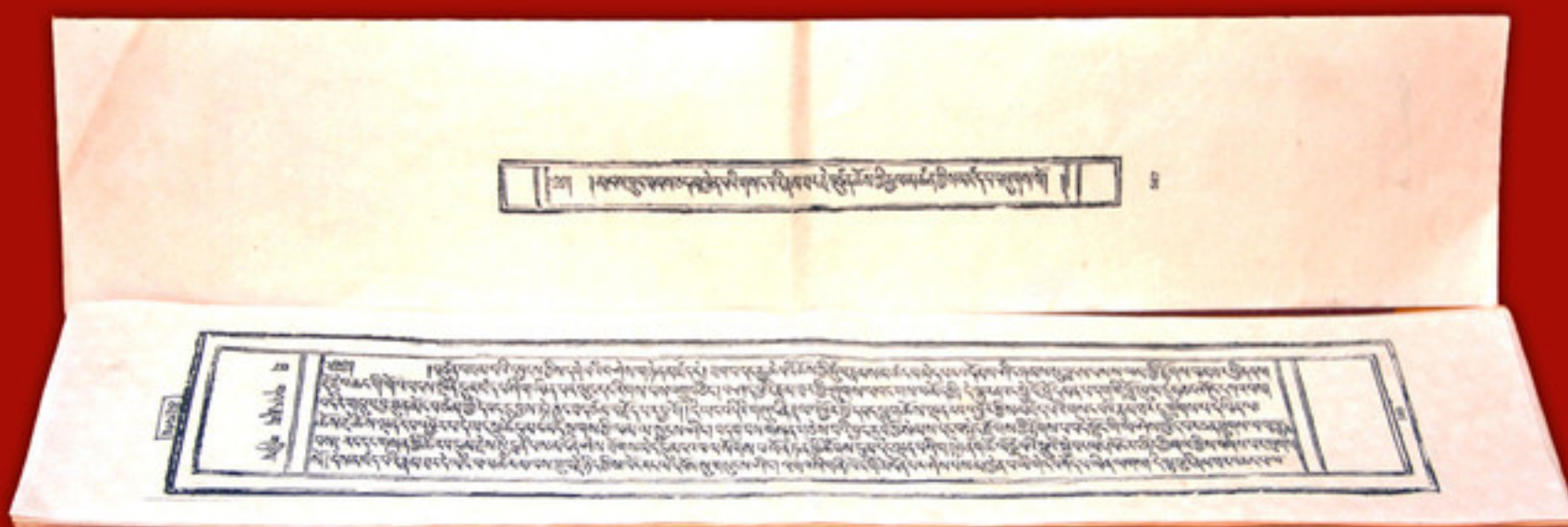
བྱ་གར་ལྷག་ས་ཚོས་ལྷར་དྲུ་བར་སྟུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་ཉིད་གྲས།

ཐུ་གར་ཇི་ཡིར་པར་སྒྱུན་བྱས་པའི་རྩི་བཟུན་ཡིག་ཆ།

གཙང་པར་གྲས་སྤྱོད་བཞག་ས་པའི་རྩི་བཟུན་ཡིག་ཆ།

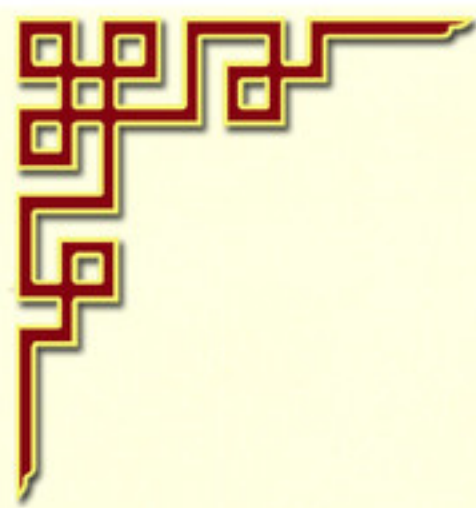
སྤྱོད་བཞག་ནས་པར་སྒྱུན་བྱས་པའི་རྩི་བཟུན་ཡིག་ཆ།

THE DALAI LAMA

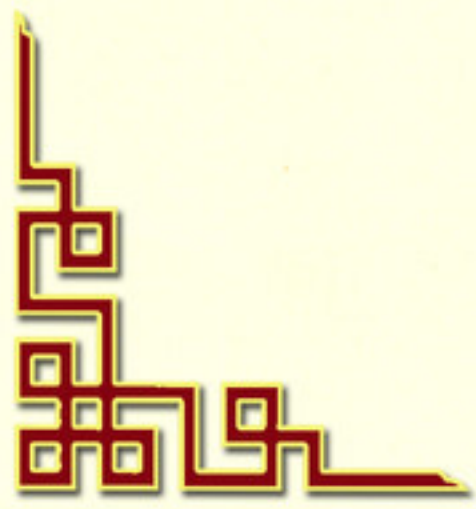
༡༡། །ཐབས་མཁས་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤྲུའི་
 རྒྱལ་པོས་སྤྱི་འགོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྲུལ་གི་པན་བདེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་
 བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་བ་
 དང་། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བཅས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་
 བར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་
 གཙོས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་བཅུ་བཅུ་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་སྤྱིང་བས་ལེགས་པར་
 གཏན་ལ་པབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཐུར་རྒྱལ་བོད་དུ་ཆོས་
 རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་བློན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བོད་རང་སྐད་དུ་
 བསྐྱར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྤྱི་ཕྱིར་དར་རྒྱས་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་པོ་བྱུང་
 བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་སོགས་སུ་འདྲ་བསྟན་འགོའི་ཞབས་འདེགས་སྤྲོ་མེད་
 བསྐྱབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྱེད་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། སྤྱི་དོན་མཛོན་ཏྲོགས་ཀྱི་རིམ་བ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་ཏྲོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 བ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་ཇི་
 བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་པར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
 སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཞག་པ་ཆང་ལ། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་

མཐའ་གཙོང་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱེད་རར་གྲགས་
 བའང་རྒྱས་བསྐྱེད་འཆམ་ཞིང་སློ་གསར་ནམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཀྱི་སློ་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་
 བས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་བན་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།

ད་ལམ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲ་ཆང་ནས་ཐེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔ་སོགས་ཡིག་ཆ་
 ཁག་གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་ཁུ་དག་ངེས་འདོངས་ཐོག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་སྐྱོན་
 བཀྱིས་པར་འབྱེད་ཡོད་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། འབད་བས་བསགས་པའི་ལེགས་
 བྱས་ལ་བསྔོ་བ་དང་པར་དུ་བསྐྱོན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྐྱོན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་
 ཆེར་ཡོང་བའི་སློན་ལམ་དང་བཅས། ཏུ་ལའི་ལྷ་མར་འཕོད་པ། ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བསྐྱོན་
 འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྤྱུལ་ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༩ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༡
 ཆོས་ ༥ ལ།

༡༡། རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སྟོན་མཛོད་བསྟར།

འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འབྱུང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་
 པོའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་
 ཆོན་བཙུ་གཅིག་གི་སྟོན་པ་དོ་སྟོན་ཐུང་ཙམ་ཞུ།

༡། བྱ་བ་འདི་ལ་འཇམ་དབྱངས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ནི། ཕྱི་ལོ་ (༡༩༩༩) ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱོན་བྱས་པའི་
 རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དེ་བ་གཞུགས་སྟོན་སྤྲད་གཉིས་དང་། དེའི་ཙ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འབུམ་པར་མ་བཅས་སུ།
 སྤྲོ་སེར་སེར་བྱས་བྲལ་ཆང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དང་། འབྲས་སྟོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ལོར་ཙམ་
 མིན་པར་དོན་ལོར་མཛོད་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇམ་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་
 དཔེར་མཆོན་ཙམ་ཞིག་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱོད་དུ་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིག་པའི་སྐབས་
 སུ། སེར་བྱས་བྲལ་ཆང་དང་འབྲས་སྟོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས།
 ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱེ་འབུམ་དང་མཆོ་སྟོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་
 གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་
 ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐྱེ་འབུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
 རིགས་ངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་། ཅེས་གསལ།
 འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱོད་ལས་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་རང་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၇ နေပြည်တော်၊ နေပြည်တော်၊ နေပြည်တော်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་བ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་སྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲ་ཚང་དང་འབྲས་སྒྲིངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་
 སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་
 འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་
 འདིར་དཔེར་མཆོན་ཅུང་ཞིག་ཟུང་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་འདི་དབྱུང་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། འདི་པར་ཤིང་གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཁྱེ་བཅོས་བྲས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། རྩེ་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྩེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་བཟུ་ཤིས་ལྟུན་པོར་པར་སྐྱེན་བྲས་པ་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་པར་སྐྱེན་བྲས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་བལྟས་ན། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་བཅོས་སྟངས་མངོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཐུག་པར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཅམ་གྱིས་ཤེས་རུས་པའི་བཅོས་སྟངས་མང་དུ་སྒྲིང་། འདིར་བྱར་ཅམ་ཞིག་བཟིས་ལྟུན་པོའི་པར་མ་ལ་བཟར་དང་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་ལ་སྐྱར་གྱིས་མཆོན་པར་བྲས་ཏེ་འགོད་ན། བཟར། རྩེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། རྩེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྒྲིང་སྟེ། གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ཐད་ཅིས་བྲས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཆིག་ལྟག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟར། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཡང་སྐྱེ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་གྱི་ཆིག་ལྟག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བཟར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འབྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འབྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཙུ་གཅིག་ཆིག་ལྟག་བཙུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཞིགས།

༡༽ བསྐྱར་སྒྱུའི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་སྒྱུའི་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་སེར་གྲེས་གྲ་ཆ་དང་དུ་སྒྲར་བོད་ནས་
གདན་ཁྱེད་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྣམས་ལྟ། བྱང་ངེས་སྤྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་པའི་ཡུལ་ལྷན་ཁག་གི་ལྟེ་བ།

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

སྤྱི་དོན་དང་། སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་བཅས་ལུང་པས། གཞན་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་དང་། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་།
འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། གསུང་ལན་སྤྱི་དོན་དགོངས་རྒྱུན་དང་། རྒྱལ་ལན་ལྷ་ངན་ལུན་སེལ་
དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབབས་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྒྱུ་དཔེ་རིང་གས་སུ། སར་
ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཆང་དང་། དབུ་མ་དང་།
འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཆོན་གསུམ་དང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་
ཆའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་རོལ་མཆོ་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་སྤྱོད་སྤྱོད་སེལ་གྱིས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གས་སུ། སར་ཕྱིན་སྤྱི་
མཐའ་དཔྱོད་ཟུར་བཀོལ་ཆ་ཆང་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

བཞི་པ་སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ་དཔེ་རིང་གས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་བཞུགས་
བསྐྱར་མཆོད་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་
སར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གྱིས་གྲུ་ཆང་དུ་སྤྱར་བོད་ནས་གདན་ཁྱེད་གནང་བའི་གས་དང་། དཔེ་མཛོད་
དུ་བཞུགས་པའི་སར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྤྱར་དཔེ་ར་
མཆོན་ཅམ་ཁྱེད་ཐེན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་ལྷེ་ཡིའི་སར་མའི་གས་ནས་གསུང་ལན་སྤྱི་དོན་དགོངས་རྒྱུན་དང་། རྒྱལ་ལན་ལྷ་ངན་ལུན་སེལ་དང་།
གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབབས་དང་གསུམ་བསྐྱར་གཞིའི་གས་སུ་བཞུགས།

དུག་པ་ཟུར་ལྷའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཆོ་སྤྱོད་པར་མ་སར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། ལྷ་ས་ནས་སར་སྤྱོད་གས་
པའི་སྐབས་བརྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཆང་དང་། སེར་གྱིས་གྲུ་ཆང་དང་དགའ་བྱང་གྲུ་ཆང་བཅས་ནས་སྤྱི་ཕྱིར་པར་
སྤྱོད་གནང་བའི་གས་ནས་པོད་ལྷ་ཆ་ཆང་དང་། ཐེན་མན་ནས་སར་སྤྱོད་གས་པའི་དགག་ལན་སྤྱོད་དང་གྲུབ་དོན་
ས་གསུམ་ལྷ་བུ་ལས་གཞན་པོད་ལྷ་ཆ་ཆང་བཅས་ཟུར་ལྷའི་ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདིར་བསྐྱར་གཞི་དང་ཟུར་ལྷའི་གས་སུ་མ་འཁོད་པར་ཇི་བཅུན་ཡིག་ཆ་ཆང་ཞིག་ཉིན་ཉིད་དུ་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་ཤེས་པའི་ལུང་ལྷན་ཁག་གི་ལྟུང་།

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྟེན་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་གྲེས་གྲ་ཆང་དུ་
བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྟར་གཞི་དང་བྱར་མཆན་གང་གི་གས་སྤྱུང་མེད།

༣༽ ལུང་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ལྟར་མཆོན་ན། དང་པོ་བཀའ་
བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་ཚུམ་
པ་པོའི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཆན་དང་། རྒྱ་པ་ཞོག་གངས་ཡིག་སྤྱེད་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་
ན། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྟར་འདས། ཉི་མེ། ༤༡༥། ལྷ་བུ་ཡིན། འདིས་
བསྟན་འགྱུར་ལའང་མཆོན་ནས་ཤེས་རུས། གཉིས་པ་པོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་
མཆོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་ཚུམ་པ་པོའི་མཆན་དང་།
བཞི་པ་བསྟན་བཙུག་ཀྱི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་ཞོག་གངས་ཐིག་སྤྱེད་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ།
གསུང་འབྲུམ་ཅ། རྩི་ཚེང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤྱེད། ༡༤༥། ལྷ་བུ་ཡིན།

༤༽ བསྟར་མཆན་འགོད་སྤངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྟར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱུ་དགོས་རིགས་
ལ་མདུན་རྟགས་ (ན) དང་རྒྱུ་རྟགས་ལ་ (བ) བཅས་བཀོད་ཡོད། ལུང་བསྟར་གྲང་མ་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་གྲང་
ལུང་མཆན་བཏགས་མཁན་དོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱུང་བ་གཅིག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་བྱངས་པའི་མདོ་
བསྟན་བཙུག་རྩི་ཡོད་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དཔེགས་བསལ་མཁུན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྩི་བཙུན་པའི་
པར་སྤྱིན་སྐབས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་མེ་ལེུ་བརྒྱུད་མར་བྱངས་པ་རྣམས་
ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་བར་མའི་ལུང་མཆན་བཀོད་པ་པལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་
བཀོད་ཡོད་པས་འགྱུར་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྟན་བྱར་སྤང་།

༥༽ དཔེ་བསྟར་མའི་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར། སྟར་པོད་ནས་གདན་ཁྱུ་གནང་བའི་གས། སེར་
གྲེས་གྲ་ཆང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཞིམ་རྒྱུད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་ཉག་དང་། སེར་གྲེས་དཔེ་
མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་ཉག་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་
ཆ་ལ་ཉག་དང་། ལྷ་པའི་པར་མ་ལ་ཉག་དང་། སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ་ལ་ཉག་དང་། སྟར་པའི་པར་མ་ལ་ཉག་དང་།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ နေပြည်တော်မြို့နယ်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བཏབ་ནས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། བར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་མཆམས་སུ་གྲ་ཆང་
 དང་དཔེ་མཛོད། འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་རྙིང་བཅས་གཞི་རྩར་བབུང་སྟེ་གཞུང་དགྲས་སུ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་
 རིམ་ཡོད་འོག་མཆོན་བཏགས་ཡོད། བར་མ་པན་ཚུན་བསྐྱར་འབྲས་སུ། ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མི་འདྲ་
 བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཆེག་
 རིས་དང་སྐྱར་ནས་ཆེག་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་རྟགས་དང་ལྷག་རྟགས་གང་ཡང་བཀོལ་སྟོང་བྱས་མེད།
 རྟོར་མཆོན་དང་ལུང་མཆོན་དང་དཔེ་བསྐྱར་མའི་མཆོན་བཅས་ལ་ཨང་རྟགས་སྒྲིམ་མ་འདི་(❶ ❷)བེད་སྟོང་
 བྱས་ཡོད།

༦༥ འོ་ར་མཆན་བཏགས་སྒངས་ཀྱི་སྒྲོར། གཞི་མཐུན་ལ་འཁྱུན་དང་། ས་མཆམས་ལ་འཁྱུན་དང་། སྒྲོར་བ་སོགས་འོ་ར་བ་རྒྱན་འབྲམས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་པར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྒྲོན་བྱང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་གྲངས་འབྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་འོ་ར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྒང་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལས། ཆོག་དོན་ངོས་མ་བྱེན་པ་བཏག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་གྲང་འབྲུར་བ་བཏང་མེད། འོ་ར་བ་ངོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྒྱར་བྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་གྲང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་བྱེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འོ་ར་བ་གཅིག་མཐུན་ཏེ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཆམས་ལ་ས་འཆམས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་བྱང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། རྩ་ཆོག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱར་གཞིའི་མ་དཔེ་རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་ལྷང་ལ་ཆད་ལྟག་འོ་ར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་གང་བྲངས་རྒྱའི་ལྷང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་དེའི་འོག་གྲངས་ཐེག་སྒྲིང་བཅས་བྱར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལྷང་མིང་འོ་ར་བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཉུང་ཅུ་ངེས་མཆོན་པར་བྲས་ཡོད།

༡༽ དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྒོར། སྒྱིར་རྗེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་བོད་ལྗེ་ནང་གསེས་ལ་དག་གཅིག་འགྱུར་མ་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ နေပြည်တော်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བྱང་བར་མ་ཟད། སར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱང་བ་དཔེར་
ན། ཉགས་བསལ་ཉགས་གསལ། རྩོམ་སྐལ་རྩོམ་སྐལ། མངོན་འགྱུར་བ་མངོན་གྱུར་པ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་པ། མཐའ་
དབྱེད་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམ་ས། རྒྱུ་རྒྱུ། ཅིག་ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྒྲུང་། འདི་ནི་རྩེ་
བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་བྲབ་དོ་བྲབ་
ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོན་སྟོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དག་
ཀན་དུ་མ་ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཛོག་ན་དག་མཆན་ཆེ་བའི་སྟོར་དགོངས་འཆར་བྱང་བ་བཞིན་སྒྲུང་
བཅོས་བྱིན་ལྟག་ལུས་བྱང་བ་བྱུང་གཞན་པར་རྟོང་དུ་གང་འཁོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༡༥ བོད་གངས་མྱིག་སྒངས་ཀྱི་སྒོར། གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་མྱིག་སྐབས་སུ་བོད་གངས་གོ་རིམ་འགོད་
སྒངས་ཐད་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ལས་སྒྲགས་དང་པོ། བོད་ལྗེ་ལས་དབྱུ་མ་དང་པོར་མཛད་པ་སོགས་མི་འབྲ་བ་སྒྲ་
ཚོགས་ཤིག་སྒྲང་ཡང་། འདིར་བོད་ལྗེ་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་སེར་བྱེས་གྲ་ཆང་གི་ཚུད་པའི་བར་རིམ་ལྟར་
བཞུགས་པ་ཡིན། བསྐྱུས་གྲ་གསུམ་སྒོ་ཏྲགས་གཉིས་བཅས་ཟླ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱེས་གྲ་ཆང་གི་
ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། འདིར་བོད་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་མར་བཞུགས་འདུག་བྱས་ཡོད། ཟླ་བཅུ་དྲུག་
ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་ཏུ་པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་ལ་བོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་བོད་དགུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་
བོད་ཀ་པ་ནས་ང་པའི་བར་བོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབྱུ་མ་བྱུར་བཀོལ་སོགས་ལ་བོད་ཏྲགས་མ་མཛད་
གྲང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱུར་མ་བོད་གསར་བཞུགས་སྐབས་སུ་བོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་བར་བོད་བཅུ་དྲུག་
བྱས་ནས་བཞུགས་ཡོད།

དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་ཟེ་བཅུན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་ཟེའི་རྣམ་ཐར། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་
བཅས་བཞུགས། པོད་གཉིས་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དབྱ་ནས་སྤྱན་ལྡ་མངོན་ཤེས་བར་དང་།
པོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྦྱར་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་སྐབས་དང་པོ་མ་རྫོགས་བར་དང་། པོད་བཞི་
པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་ལྡ་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་
དོན་དང་། པོད་རྒྱག་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་ལྡ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཚས་སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཆ་དང་། པོད་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུ་ཤེད་ལེན་པ་ཞུ་གྲུ་ཅི་ཡ།

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

བདུན་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱུད་པའི་ནང་
པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་དང་། བོད་དགུ་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་
གྱི་མཐའ་དཔྱད་དང་འགོག་སྦྱོམས་མཐའ་དཔྱད་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱུད་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་
འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱད་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱུད་གཅིག་པའི་ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱུད་གཉིས་པའི་ནང་
འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱུད་གསུམ་པའི་ནང་མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱུད་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འབྲེལ་འབྲེལ་
པ་རྒྱལ་ཆབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། མཉམ་བུ་བྱུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད།
ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད། རྒྱགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། བོད་བཙུ་ལྷ་པའི་ནང་གསུང་ལན་ལྷ་སྤྱུ་
དགོངས་རྒྱུ། ལྷ་ལན་ལྷ་ལན་ལྷ་ལན་སེལ། གོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱུད་དུག་
པའི་ནང་བསྐྱུས་གྲ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། རྫོ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བསྐྱེམས་བོད་གངས་བརྒྱུད་དུག་ཐོག་བསྐྱེམས་
བཀོད་བྱས་ཡོད།

༤༽ དཀར་ཆག་སྤྱི་གཉེས་ལྷ་སྤྱུ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་དོན་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཅོད་
པའི་གཞུང་ཆོས་ཁག་ལ་ཐ་སྐད་བྱེད་སྤྱི་ལྷ་སྤྱུ་བསྐྱེམས་པ། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྷ་བྱུ་ལ་མཆོན་ན། རྒྱལ་སྐུ་ཆུང་
བ་དང་། རྒྱལ་སྐུ་ཆེ་བ་ལྷ་བྱུ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་སྐབས་སུ། རྟགས་གཞན་བཞི་པ་དང་། ལྷ་སྤྱུ་ལྷ་སྤྱུ་གཟུགས་
ལྷ་བྱུ་གདན་ས་རང་དུ་ཐ་སྐད་གསུམ་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེམས་པ་ལྷ་བྱུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྷ་ས་བཅད་
དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་བཟོད་བྱེད་སྟེ་ཆོས་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྐྱེམས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་
བོར་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེམས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་བྱི་མ་ལྷ་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཟུང་པའི་སྐབས་སུ། མ་བཙུན་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་དགྲ་སྤྱུ་སྤྱུ་གཉིས་
ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྷ་བྱུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུ་འང་རང་སོར་འཛོག་པ་ལས་ཆེག་བདེ་མིན་
དང་། གཅིག་འགྱུར་དགོས་ལག་གིས་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞན་སྤྱི་
གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྷ་བྱུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཟུང་ཡོད།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་པའི་ཡུལ་ལྷན་ཁག་གི་ལྟེ་བ།

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

༡༠༽ བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འབྲུག་སྐད་སྐད་ཀྱི་སྐོར། ལས་བྱེད་ལ་སྤེལ་ཆོད་ལྡན་བཅད་དེ། དང་པོ་ལྷང་འཆོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་མཁན། གསུམ་པ་སྟོན་མཁན་དུ་འབྲུག་མཁན། བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྟོན་མཁན། ལྔ་པ་དཔེ་གཟུགས་སྟོན་མཁན་དང་ལྔ་པ་དཔེ་བཞི་ནང་ནས། ལྷང་འཆོལ་བ་དང་དཔེ་བསྐྱར་བ་པལ་ཆེ་བ་བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོའི་འདུལ་བ་གསར་རྟོག་དང་དབྱུ་མ་གསར་རྟོག་དང་པར་བྱེན་བཅས་འཛིན་གྲུ་ལྔའི་ནང་ནས་ལོ་སྤེལ་ཆོད་ཀྱི་གསར་རིམ་མཐོ་ལོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྟོན་མཁན་བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲུ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་པར་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་ལེགས་པར་བེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པར་མཐོང་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་འོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་སྟོན་མཁན་དུ་འབྲུག་བསྟོན་མཁན་ལེགས་པར་བེན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་སྟོན་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་པར་མཐོང་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡༽ ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་ཀྱི་སྐོར། བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་ཡ་སྐབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབྱུ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་བྲག་མཛོད་དང་། དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པར་དང་། དཔེ་བསྐྱར་མཐོང་ལས་བྱེད་ཆ་ཆོད་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་ཐོག་མཐོང་ལས་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས། བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོར་གྲུ་ཆོད་ཆོག་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་ཡ་སྐབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབྱར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པར་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱིས་པོད་གངས་གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྱོད་བྱེད་སྟོན་མཁན་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྐོར་དང་། ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྐད་སྐད་འགོད་སྐད་སྐད་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་པར་མཐོང་ལས་རིམ་སྐོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༡༣ དང་བྱེ་ལོ་ ༢༠༡༤.༡.༡༦ ཉིན་
སེར་བྲེས་དགོ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

རྩི་བཅུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སྟོན་མདོར་བསྟུས།	༡
བྲང་ངེས་ཤིང་ལ་ངན་ཆར་གཅོད།	
མཆོད་བཞེད།	1
ངེས་ན་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ།	2
༡ ་ བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ།	2
༢ ་ བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ།	7
༣ ་ བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ།	0
དང་པོ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས།	2
༡ ་ མཆོད་པར་བཞེད་པ་དང་།	2
༢ ་ བཤད་པར་དམ་བཅས་ཏེ་མཉན་པར་བསྐྱལ་བའོ།	6
དང་པོ་མཆོད་པར་བཞེད་པ་ལ་གཉིས།	2
༡ ་ བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་འགྲུར་བྱ་དང་མཐུན་པར་མཆོད་པར་བཞེད་པ་དང་།	2
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ལུས་གྱི་མཆོད་པར་བཞེད་པའོ།	2
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལུས་གྱི་མཆོད་པ་བཞེད་པ་ལ་གཉིས།	2
༡ ་ ཉན་པ་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པ་དང་།	2
༢ ་ བསྟན་འཛིན་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པའོ།	4
གཉིས་པ་བསྟན་འཛིན་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པ་ལ་གསུམ།	4
༡ ་ སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བོ་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པ།	4
༢ ་ ཞིང་ཉིད་སྟོལ་འབྱེད་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པ།	4
༣ ་ ཞིང་ཉིད་སྟོལ་འཛིན་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པའོ།	5
གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅས་ཏེ་མཉན་པར་བསྐྱལ་བ་ལ་གཉིས།	6
༡ ་ བསྟན་བཅོས་གྱི་ཆེ་བ་བསྟན་ཏེ་བཤད་པར་དམ་བཅས་བ་དང་།	6

༡ ་ རྩོམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་པ་པོ་ལ་མཉན་པར་བསྐྱེད་པའོ།	6
གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ་ལ་གཉིས།	7
༡ ་ བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པར་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ...	7
༡ ་ དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལོ།	11
དང་པོ་བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པར་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པ་ལ་གཉིས། ..	7
༡ ་ མདོའི་བྱང་ངེས་འབྱེད་དགོས་ཤིང་ལུང་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་མི་རུས་པ་དང་།	7
༡ ་ དེས་ན་རིགས་པས་བྱང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའོ།	10
དང་པོ་མདོའི་བྱང་ངེས་འབྱེད་དགོས་ཤིང་ལུང་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་མི་རུས་པ་ལ་གཉིས། ..	7
༡ ་ སྤྱིར་བྱང་ངེས་འབྱེད་དགོས་ཚུལ་དང་།	7
༡ ་ ལུང་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ལོ།	8
གཉིས་པ་ལུང་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	8
༡ ་ ལུང་ཙམ་གྱིས་རུས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་།	8
༡ ་ མི་རུས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ།	9
དང་པོ་ལུང་ཙམ་གྱིས་རུས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ལ་གཉིས།	8
༡ ་ ལུང་ཙམ་གྱིས་རུས་ན་ལུང་དོན་འཆད་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་།	8
༡ ་ འགལ་བ་ལ་མི་འཁྱལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའོ།	9
གཉིས་པ་དེས་ན་རིགས་པས་བྱང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པ་ལ་གཉིས།	10
༡ ་ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	10
༡ ་ ཞེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་སོ།	10
དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས།	10
༡ ་ ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ཏེ་བྱང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པ་དང་།	10
༡ ་ དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་རིགས་པས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པར་སྐྱབ་པའོ།	10

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	11
༡ ་ མདོ་སྡེ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།	11
༡ ་ ལུགས་དེ་གཉིས་ལས་རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བསྟན་པའོ།	0
དང་པོ་མདོ་སྡེ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	11
༡ ་ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷོགས་དང་།	11
༡ ་ ལྷོ་གྲོས་མི་བད་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷོགས་སོ།	92
སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས།	
དང་པོ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷོགས་ལ་གཉིས།	11
༡ ་ མདོ་སྡེ་ནས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་འགོད་པ་དང་།	11
༡ ་ དེའི་དོན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ།	79
དང་པོ་མདོ་སྡེ་ནས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་འགོད་པ་ལ་གཉིས།	11
༡ ་ འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བ་དང་།	11
༡ ་ འགལ་བ་དེ་སྟོང་གི་ལན་ནོ།	21
དང་པོ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བ་ལ་གཉིས།	11
༡ ་ དྲི་བའི་མདོ་འགོད་པ་དང་།	12
༡ ་ མདོའི་དོན་རྩལ་བད་བཤད་པའོ།	12
དེ་ཡང་ཐོག་མར་འདིར་བྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྲེད་པ་ལ་གཉིས།	13
༡ ་ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲང་ངེས་འབྲེད་པ་སེམས་ཅམ་པའི་	
ལུགས་ལ་དབྱུང་བ་དང་།	13
༡ ་ མདོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་ལྷོ་གྲོས་མི་བད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་	
བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲང་ངེས་འབྲེད་པ་དབྱུང་མ་པའི་ལུགས་ལ་དབྱུང་པའོ།	92

དང་པོ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲང་ངེས་འབྲེད་པ་སེམས་	
ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་དབྱད་པ་ནི།	13
༡ ་ མདོ་སྡེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་འགོད་པ་དང་།	13
༢ ་ དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ་ལོ།	79
དང་པོ་མདོ་སྡེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་འགོད་པ་ལ།	13
༡ ་ མདོ་སྡེའི་འགལ་སྲོང་གི་དེ་བ།	13
༢ ་ འགལ་བ་དེ་སྲོང་གི་ལན།	21
༣ ་ རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ།	44
༤ ་ དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁྲུས་ཚུལ་ལོ།	58
དང་པོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་བདག་ཡོངས་	
སུ་ཞུ་ལགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་དགག་གཞག་སྲོང་གསུམ་ལས།	13
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	13
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	18
༣ ་ ཚེད་པ་སྲོང་པ།	18
གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྲོང་གི་ལན་ལ་གཉིས།	21
༡ ་ གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་པ་དང་།	21
༢ ་ གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའོ།	42
དང་པོ་གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་པ་	
ལ་གསུམ།	21
༡ ་ མདོར་བསྟན་པ།	21
༢ ་ རྒྱས་པར་བཤད་པ།	22
༣ ་ དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པའོ།	41

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	22
༡ ་ མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	22
༢ ་ རྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	28
༣ ་ དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།	31
དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	22
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	23
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	28
༣ ་ ཚུད་པ་སྤང་པ།	28
གཉིས་པ་རྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པ་བཤད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཆོས་རྣམས་ ཀྱི་རྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	28
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	28
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	31
༣ ་ ཚུད་པ་སྤང་པ།	31
གསུམ་པ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	31
༡ ་ གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པ་དང་།	31
༢ ་ ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པའོ།	35
དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	32
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	32
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	34
༣ ་ ཚུད་པ་སྤང་པ།	34

གཉིས་པ་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་	
གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱུང་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་	
པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱུང་གསུམ།	35
༡ ་ གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	35
༡ ་ རང་ལྷགས་བཞག་པ།	39
༣ ་ ཚེད་པ་སྤོང་པ།	39
གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སྤྱུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	42
༡ ་ གུན་བརྟགས་ལ་དགོངས་པ་དང་།	42
༡ ་ ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་པའོ།	43
གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས།	44
༡ ་ གཟུགས་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་།	44
༡ ་ དེ་འགྲེལ་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་པའོ།	45
དང་པོ་གཟུགས་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	44
༡ ་ གུན་བརྟགས་ངོས་འཛིན་པ།	44
༡ ་ གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པ།	44
༣ ་ ཡོངས་གྲུབ་ངོས་འཛིན་པའོ།	45
གཉིས་པ་དེ་འགྲེལ་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་	
གཟུགས་སྤང་ལ་ངེ་ལྟར་སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་	
སྤྱོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱུང་གསུམ།	45
༡ ་ གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	45
༡ ་ རང་ལྷགས་བཞག་པ།	51
༣ ་ ཚེད་པ་སྤོང་པ།	53

བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁྱེས་པ་ལ་གཉིས།	58
༡ ་ མདོ་འགོད་པ་དང་།	58
༢ ་ དེའི་དོན་བཤད་པའོ།	59
གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	59
༡ ་ མདོའི་ཆིག་དོན་བཤད་པ་དང་།	59
༢ ་ བྱང་པའི་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པའོ།	75
དང་པོ་མདོའི་ཆིག་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	59
༡ ་ གཞན་ལྷགས་དགག་པ་དང་།	59
༢ ་ རང་ལྷགས་སོ།	65
གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ་གཉིས།	65
༡ ་ འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆིག་དོན་བཤད་པ་དང་།	65
༢ ་ ཐ་མ་པའི་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆིག་དོན་བཤད་པའོ།	67
དང་པོ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆིག་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ...	65
༡ ་ འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆིག་བཤད་པ་དང་།	65
༢ ་ འཁོར་ལོ་བར་པ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆིག་དོན་བཤད་པའོ།	66
གཉིས་པ་བྱང་པའི་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	75
༡ ་ སྦྱིར་བཤད་པ་དང་།	75
༢ ་ སོ་སོར་བཤད་པའོ།	76
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	76
༡ ་ སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་དང་།	76
༢ ་ བོད་ཁ་ཅིག་གི་ལྷགས་བཤད་པའོ།	77

གཉིས་པ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ ཡོད་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	79
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	79
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	81
༣ ་ ཚུང་བ་སྤྲོད་པ།	82
དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སློབ་དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བཀའ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞེས་ སོགས་ཀྱིས་སྐབས་སུ་གསུམ།	85
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	85
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	88
༣ ་ ཚུང་བ་སྤྲོད་པ།	90
གཉིས་པ་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་ འབྲེད་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ།	92
༡ ་ ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་ལུགས་དང་།	92
༢ ་ ཞི་འཇོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལུགས་དང་།	100
༣ ་ འཕགས་སེང་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ།	121
ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་ལུགས།	
དང་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་ལུགས་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་ པ་ལྟར་བཀའ་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	92
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	92
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	96
༣ ་ ཚུང་བ་སྤྲོད་པ།	99

ཞི་འཇོ་ཡབ་སྐུ་གི་ལྷགས།

གཉིས་པ་ཞི་འཇོ་ཡབ་སྐུ་གི་ལྷགས་ནི། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་ པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་གི་སྐབས་སུ་གསུམ།	100
༡ ་ གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	100
༢ ་ རང་ལྷགས་བཞག་པ།	110
༣ ་ ཚུང་པ་སྤྱང་པ།	115
འོན་རང་རྒྱད་པའི་སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་དབུ་མའི་བཀར་བཞེད་ན་དེའི་ དོན་འཆད་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞི།	111
༡ ་ མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྱང་གི་ངི་བ།	111
༢ ་ འགལ་བ་དེ་སྤྱང་པའི་ལན།	112
༣ ་ རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ།	114
༤ ་ དེ་དག་གིས་བྱབ་པའི་དོན་ཁྱུས་པའོ།	114
དང་པོ་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྱང་གི་ངི་བ་ལ་གཉིས།	111
༡ ་ དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།	111
༢ ་ ལྷགས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།	111
གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྤྱང་པའི་ལན་ལ་གཉིས།	112
༡ ་ གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་།	112
༢ ་ གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའོ།	114
དང་པོ་གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་གསུམ།	112
༡ ་ མདོར་བསྟན།	112
༢ ་ རྒྱས་བཤད།	113
༣ ་ དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པའོ།	114

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། 	113
༡ ་ གུན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དང་།	113
༢ ་ གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དང་།	113
༣ ་ ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མེད་པར་བཤད་པ་ལོ། 	113
གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། .	113
༡ ་ གཞན་དབང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།	113
༢ ་ ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། 	113
འཕགས་སེང་གི་ལྷགས།	
གསུམ་པ་འཕགས་སེང་གི་ལྷགས་ལ་གསུམ།	121
༡ ་ གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	121
༢ ་ རང་ལྷགས་བཞག་པ།	124
༣ ་ ཚོད་པ་སྤོང་པ།	125
དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྤྱི་དོན།	
གཉིས་པ་རྟོགས་དཀར་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	127
༡ ་ འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	127
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ། 	127
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ།	127
༡ ་ མཆམས་སྒྱར་བ།	127
༢ ་ ཅ་བ།	127
༣ ་ འགྲེལ་བ།	127
སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས།	138
༡ ་ གང་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེའི་དགེ་འདུན་དང་།	139

༡ ་ གང་མཆོན་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་དག་འདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།	205
དང་པོ་གང་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེའི་དག་འདུན་ལ་གཉིས།	139
༡ ་ དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་དང་།	139
༡ ་ དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་གོ།	149

དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ།

དང་པོ་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ་བྱུག་།	139
༡ ་ དག་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་།	139
༡ ་ དེའི་འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་བ།	139
༢ ་ དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ།	139
༣ ་ བསྐྱ་བ།	140
༤ ་ འབྲས་བུ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།	141
༥ ་ འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ།	141
བྱུག་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ལ་བཞི།	141
༡ ་ འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་།	141
༡ ་ ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་།	143
༢ ་ ལམས་གང་དུ་ཐོབ་པ་དང་།	143
༣ ་ དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཐོབ་པའོ།	148
གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།	149
༡ ་ སྦྱིར་བཤད་པ་དང་།	149
༡ ་ སོ་སོར་བཤད་པའོ།	155
དང་པོ་སྦྱིར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	149
༡ ་ དག་འདུན་གྱི་གངས།	149
༡ ་ བརྟེན་སྦྱོར་བའི་ཚུལ།	150

༣ ་ རྒྱལ་ས་གནས་གང་ལ་གང་བཞག་པའོ།	151
གཉིས་པ་བད་སྟོར་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟ།	150
༡ ་ འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བ།	150
༢ ་ ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང།	150
༣ ་ འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བ།	150
༤ ་ སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་བ།	150
༥ ་ སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་པའོ།	150
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི།	155
༡ ་ རྒྱུན་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ས་འབྲས།	155
༢ ་ ཕྱིར་འོང་རྒྱལ་ས་འབྲས།	177
༣ ་ ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱལ་ས་འབྲས།	183
༤ ་ དག་བཅོམ་རྒྱལ་ས་འབྲས་བཤད་པའོ།	202
དང་པོ་རྒྱུན་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ས་འབྲས་ལ་གཉིས།	155
༡ ་ རྒྱུན་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ས་པ་བཤད་པ་དང།	155
༢ ་ རྒྱུན་རྒྱལ་ས་འབྲས་གནས་བཤད་པའོ།	161
རྒྱུན་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ས་པ།	
དང་པོ་རྒྱུན་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	155
༡ ་ མཚན་ཉིད།	155
༢ ་ དབྱེ་བ།	155
༣ ་ ས་མཚམས།	157
༤ ་ སྒྲ་བཤད་པའོ།	161
རྒྱུན་རྒྱལ་ས་འབྲས་གནས།	
གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི།	161

༡ ་ མཆན་ཉིད།	161
༢ ་ དབྱེ་བ།	162
༣ ་ ས་མཆམས།	177
༤ ་ སྒྲ་བཤད་པའོ།	77
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་དྲུག་།	162
༡ ་ དབང་པོའི་སྒྲོན་ས།	162
༢ ་ སྒྲ་བྱ་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས།	162
༣ ་ སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་ས།	166
༤ ་ སྒྲ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོན་ས།	168
༥ ་ རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ས།	168
༦ ་ སྒྲ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བའོ།	168
གཉིས་པ་སྒྲ་བྱ་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།	162
༡ ་ སྒྲ་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་།	162
༢ ་ སྒྲ་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སོ།	164
དང་པོ་སྒྲ་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུ་གཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	162
༡ ་ བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་།	162
༢ ་ ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ།	163
གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་དྲུག་།	163
༡ ་ སྒྲ་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྒྲོན་ཉན་ཐོས་ཚུང་དུ་ དགུ་པོ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་སྒྲོང་བ།	163
༢ ་ ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོང་བ།	163
༣ ་ ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོང་བ།	163
༤ ་ ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྒྲོང་བ།	164

༥ རྟུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ།	164
༦ རྟུགས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།	164
གསུམ་པ་རྒྱན་ཞུགས་ལྟུངས་གནས་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒྲོན་ས་གཉིས།	166
༡ རྒྱན་ཞུགས་ལྟུངས་གནས་ཚུལ་ལོ་བ་དང་།	166
༢ རྒྱན་པར་ཚན་གཉིས་ཡོད་དོ།	167
བཞི་པ་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།	168
༡ སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།	168
༢ སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ།	168
ལྔ་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།	168
༡ མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་།	168
༢ སྒྲོན་ལམ་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།	168
དྲུག་པ་སྦྱོར་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་ལ་དྲུག།	168
༡ ལོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱོར་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་པ་དང་།	168
༢ དེ་གཅིག་ལེན་ཀྱང་གཉིས་མི་ལེན་པ་དང་།	169
༣ གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས།	169
༤ རིགས་མཐུན་གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་བཞི་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས།	169
༥ རིགས་མཐུན་བཞི་ལེན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་བདུན་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས།	169
༦ རིགས་མཐུན་བདུན་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སོ།	169
གཉིས་པ་སྦྱོར་འོང་ལ་གཉིས།	177
༡ རྟུགས་པ་བཞག་པ་དང་།	177
༢ རྟུགས་གནས་བཞག་པ་ལོ།	179

སྦྱོར་འོང་ཞུགས་པ།

དང་པོ་ཞུགས་པ་བཞག་པ་ལ་བཞི།	177
---------------------------------	-----

༡ རྟེ་མཆན་ཉིད།	177
༢ རྟེ་དབྱེ་བ།	178
༣ རྟེ་ས་མཆམས།	178
༤ རྟེ་སྒྲ་བཤད་པའོ།	178

བྱིར་འོང་འབྲས་གནས།

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི།	179
༡ རྟེ་མཆན་ཉིད།	179
༢ རྟེ་དབྱེ་བ།	180
༣ རྟེ་ས་མཆམས།	183
༤ རྟེ་སྒྲ་བཤད་པའོ།	183
གསུམ་པ་བྱིར་མི་འོང་ལ་གཉིས།	183
༡ རྟེ་ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་།	183
༢ རྟེ་འབྲས་གནས་བཤད་པའོ།	184

བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ།

དང་པོ་ཞུགས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	183
༡ རྟེ་མཆན་ཉིད།	183
༢ རྟེ་དབྱེ་བ།	183
༣ རྟེ་ས་མཆམས།	184
༤ རྟེ་སྒྲ་བཤད་པའོ།	184

བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས།

གཉིས་པ་བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི།	184
༡ རྟེ་མཆན་ཉིད།	184
༢ རྟེ་དབྱེ་བ།	185

༣ ་ ས་མཆ་མས།	200
༤ ་ སྒྲ་བཤད་པའོ།	200
གཉིས་པ་གཟུགས་སྤྱིར་འགོ་བྱེད་མེ་འོང་ལ་གསུམ།	179
༡ ་ མཆན་ཉིད།	179
༢ ་ དབྱེ་བ།	187
༣ ་ སོ་སོའི་རང་བཞིན།	190
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་བྱུག།	187
༡ ་ གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།	188
༢ ་ ལྷན་དབྱེ་བ།	188
༣ ་ བདུན་དུ་དབྱེ་བ།	188
༤ ་ དགུར་དབྱེ་བ།	188
༥ ་ བཅུར་དབྱེ་བ།	188
༦ ་ སྤྱང་ཕྱག་སོགས་སྤྱད་བའོ།	188
འོན་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོལ་བྱེད་དགོས་ན། དེ་གང་ཞེན་ན་	
འདི་ལ་བདུན།	196
༡ ་ དེ་ལ་སྤེལ་སྒྲོལ་བྱེད་པ་པོའི་ཉིན་གྱི་གང་ཟག།	197
༢ ་ ཁམས་གང་དུ་སྤེལ་བ།	197
༣ ་ དང་པོར་གང་སྤེལ་བ།	197
༤ ་ སྤེལ་བའི་དགོས་པ།	197
༥ ་ སྤེལ་ཚུལ།	197
༦ ་ སྤེལ་སྒྲོལ་གྱི་དབྱེ་བ།	198
༧ ་ གྲུབ་པའི་ཆད་དོ།	198
བཞི་པ་དབྱ་བཅོམ་ལ་གཉིས།	202

༡ ་ རྒྱལ་ས་པ་བཤད་པ་དང་།	202
༢ ་ འབྲས་གནས་བཤད་པའོ།	203
དབྱ་བཅོམ་རྒྱལ་ས་པ།	
དང་པོ་རྒྱལ་ས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	202
༡ ་ མཆན་ཉིད།	202
༢ ་ དབྱེ་བ།	202
༣ ་ ས་མཆམས།	203
༤ ་ སྐྱབཤད་པའོ།	203
དབྱ་བཅོམ་འབྲས་གནས།	
གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི།	203
༡ ་ མཆན་ཉིད།	203
༢ ་ དབྱེ་བ།	204
༣ ་ ས་མཆམས།	205
༤ ་ སྐྱབཤད་པའོ།	205
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ།	204
༡ ་ སྤང་བྱ་སྤང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས།	204
༢ ་ དབང་པོའི་སྒྲོན་ས།	204
༣ ་ ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་སོ།	205
མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན།	
གཉིས་པ་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་བཤད་པ་ལ་ལྔ།	205
༡ ་ གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི།	206
༢ ་ ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་གངས།	207
༣ ་ བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན།	215

༤ ་ རྟེན་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་པ་བཤད་པ།	216
༥ ་ རྟེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་གཞན་བསྟན་པའོ།	216
གཉིས་པ་རྟེན་གྲུབ་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	207
༡ ་ མདོ་རྟེན་མ་སྟུང་བ་དང་།	207
༢ ་ སྟུང་བའི་འདྲན་ལྟགས་སོ།	207
གཉིས་པ་སྟུང་བའི་འདྲན་ལྟགས་ལ་གཉིས།	207
༡ ་ སྟུང་བའི་མ་སྟུང་བ་དང་།	207
༢ ་ སྟུང་བའི་མ་སྟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་འདྲན་ལྟགས་སོ།	207
གཉིས་པ་སྟུང་བའི་མ་སྟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་འདྲན་ལྟགས་ལ་གཉིས།	207
༡ ་ འཕགས་པའི་ལྟགས་དང་།	207
༢ ་ སྟུང་བའི་མ་སྟུང་བ་ལྟགས་སོ།	213
ལྟུང་བའི་མ་སྟུང་བའི་ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།	216
༡ ་ མདོ་རྟེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་དང་།	216
༢ ་ དགེ་འདུན་གྱི་ས་མཆོམས་བསྟན་པ།	219
༣ ་ མཆོད་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་བཤད་པའོ།	221

བསམ་གཟུགས་སྒྲི་དོན།

༡ ་ འདི་རྟེན་སྐབས་སུ་འདུག་སྟུང་གི་རྟེན་གཞན་སྒྲི་རྟེན་པ།	227
༢ ་ བསམ་གཟུགས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞན་པ་ལ་གསུམ།	227
༣ ་ ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞན་པ་ལ་གསུམ།	287
འདི་རྟེན་སྐབས་སུ་འདུག་སྟུང་གི་རྟེན་གཞན་སྒྲི་རྟེན་པ་ལ་གསུམ།	227
༡ ་ མཆོད་ཉིད།	227
༢ ་ དབྱེ་བ།	227
༣ ་ ས་མཆོམས་སོ།	227

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ལྟ།	227
༡ ་ གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ།	227
༡ ་ གང་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།	240
༣ ་ དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ།	258
༥ ་ ཐོབ་པ་པོའི་གང་བྲག་བཤད་པ།	259
༥ ་ མཐའ་ཅུང་བད་དཔྱད་པའོ།།	261

ཉེར་བསྟོགས།

དང་པོ་གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	227
༡ ་ ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིར་བསྟན་པ།	228
༡ ་ བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་།	229
༣ ་ ལྟག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།	239
༥ ་ ལམ་དགུ་པ་གང་ཏུ་གཏོགས་པར་བཤད་པའོ།།	239
དང་པོ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	228
༡ ་ མཚན་ཉིད་དང་།	228
༡ ་ དབྱེ་བའོ།།	228
གཉིས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	229
༡ ་ མཚན་ཉིད།	229
༡ ་ དབྱེ་བ།	229
༣ ་ སོ་སོའི་རང་བཞིན།	235
༥ ་ ཡིད་བྱེད་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིར་བསྟུས་ཚུལ་ལོ།།	238

ཞི་ལྟག།

ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞི་ན་འདི་ལ་གཉིས།	230
༡ ་ དབྱས་མཐའ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	230

༡ ་ གུན་བཏུས་དང་མདོ་སྒྲིལ་གྱི་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ།	231
བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི།	
གཉིས་པ་གང་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	240
༡ ་ དངོས་ཀྱི་དོན།	240
༡ ་ དབྱེ་བ།	240
༣ ་ བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ།	241
༤ ་ སྒྲིལ་རྣམས་གཞག་བསྐྱུས་ཏེ་གཞན་བཤད་པའོ།	242
བཞི་པ་སྒྲིལ་རྣམས་གཞག་བསྐྱུས་ཏེ་གཞན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	242
༡ ་ འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་།	242
༡ ་ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་།	246
༣ ་ དེ་དག་གི་རྣམས་གཞག་གཞན་བཤད་པའོ།	246
དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་གཉིས།	242
༡ ་ ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།	242
༡ ་ དག་པ་བ་བཤད་པའོ།	245
དེས་ན་སྒྲིལ་ལྟུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ་ལ་བཞི།	242
༡ ་ གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི།	243
༡ ་ གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ།	243
༣ ་ ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ།	243
༤ ་ ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།	244
གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམས་གཞག་གཞན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	246
༡ ་ བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	246
༡ ་ གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་བཤད་པ།	255
༣ ་ བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སྒྲིལ་པའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པའོ།	257

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག།

དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	246
༡ ་ རྩམ་བཏགས་ཀྱི་བྱད་པར།	246
༢ ་ ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ།	248
༣ ་ གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ།	253

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	255
༡ ་ རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས།	255
༢ ་ རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས།	256
༣ ་ ཅི་ཡང་མེད།	256
༤ ་ མིད་ཅིའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དམིགས་པ་བཤད་པའོ།	256

ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག།

བཞི་པ་ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	259
༡ ་ འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།	259
༢ ་ ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།	259
༣ ་ སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།	260

ཆད་མེད་བཞི།

གསུམ་པ་ཆད་མེད་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བདུན།	287
༡ ་ རྒྱ།	287
༢ ་ མཚན་ཉིད་	287
༣ ་ དབྱེ་བ།	288
༤ ་ ས་སའི་ངོ་བོ།	288

༥ ་ བྱ་ཆོས།	289
༦ ་ སྒྲ་བཤད་པ།	290
༧ ་ གཞུང་དོན་རྒྱུ།	290
ཉེན་འགྲེལ་སྒྲི་དོན།	
དེ་ལ་འདིར་མཐོང་སྤང་ཉེན་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་ པ་མཐོན་ཉེན་པའི་ཉེན་རི་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལམ་སྤངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་ཚུལ་བཤད་ པ་ལ་གཉིས།	293
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲི་བ།	
༡ ་ མཐོང་ལམ་གསུངས་ཚུལ་དང།	293
༢ ་ བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ།	294
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ།	294
༡ ་ མཚམས་སྒྲི་བ།	294
༢ ་ ཅ་བ།	295
༣ ་ འགྲེལ་པའོ།	295
འདི་ལ་ཡང།	295
༡ ་ མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲི་བ་དང།	295
༢ ་ དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲི་བ་གཉིས་ལས།	295
འདིའི་སྐབས་སུ།	295
༡ ་ གཞུང་དོན་དང།	295
༢ ་ མཐའ་དབྱེད་པའོ།	297
གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས།	297
༡ ་ ཉེན་འགྲེལ་སྒྲིའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ་དང།	297

༡ རྒྱལ་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ།	299
རྟོན་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གཞག་།	
དང་པོ་རྟོན་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་བཞི།	297
༡ རྩམ་ཆོས་ཉིད།	297
༢ དབྱེ་བ།	297
༣ ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན།	298
༤ སྒྲ་དོན་ནོ།	299
རྒྱལ་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ།	
གཉིས་པ་རྒྱལ་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ...	299
༡ རྒྱུ་ཅིག་མའི་རྟོན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས།	300
༢ གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས།	300
༣ འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས།	304
༤ རང་ལུགས་སོ།	305
བཞི་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས།	305
༡ བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་།	305
༢ དེའི་དོན་བཤད་པའོ།	306
གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	306
༡ མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་།	306
༢ རྒྱལ་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ།	306
གཉིས་པ་རྒྱལ་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་བཅུ། ...	306
༡ སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད།	307
༢ སོ་སོའི་དབྱེ་བསྒྲ།	308
༣ གོ་རིམ་ངས་ཚུལ།	343

༤༽ གངས་ངེས་པའི་ཚུལ།	344
༥༽ རྒྱུ་དུ་འགྲུར་ཚུལ།	348
༦༽ རང་རང་གི་བྱེད་ལས།	349
༧༽ ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ།	351
༨༽ ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག།	358
༩༽ རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ།	369
༡༠༽ རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ།	270
གཉིས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བསྒྲུ་ལ་གསུམ།	308
༡༽ དབྱེ་བ།	308
༢༽ སོ་སོའི་ངོ་བོ།	309
༣༽ བསྒྲུ་བའོ།	341
གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟུག་གཉིས།	309
༡༽ དང་པོ་མ་རིག་པ།	309
༢༽ གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	322
༣༽ གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	329
༤༽ བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	332
༥༽ ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	333
༦༽ དུག་པ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	333
༧༽ བདུན་པ་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ།	333
༨༽ བརྒྱད་པ་སྟོང་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	336
༩༽ དགུ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	337
༡༠༽ བརྒྱུ་པ་སྟོང་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	337
༡༡༽ བརྒྱུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ།	338

༡༩ ་ བཅུ་གཉིས་པ་ཀ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ།	340
མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	
དང་པོ་མ་རིག་པ་ལ་གཉིས།	309
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	309
༢ ་ རང་ལུགས་སོ། །	319
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས།	319
༡ ་ མ་རིག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་།	319
༢ ་ སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །	321
གཉིས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	321
༡ ་ མཚན་ཉིད།	321
༢ ་ དབྱེ་བ།	322
༣ ་ རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །	322
འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	
གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་གཉིས།	322
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	322
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །	324
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས།	324
༡ ་ འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་།	324
༢ ་ ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །	325
དང་པོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	324
༡ ་ མཚན་ཉིད།	324
༢ ་ དབྱེ་བ།	324

༣ ་ རོ་བོ་གང་ཡིན་དབྱེད་པའོ།	325
ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	
གསུམ་པ་ནམ་ཤེས་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	329
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	329
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པའོ།	331
མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	
བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཉིས།	332
༡ ་ མཚན་ཉིད་དང་།	332
༢ ་ དབྱེ་བའོ།	332
གསུམ་པ་བསྐྱུ་བ་ལ་བཞི།	341
༡ ་ ཡན་ལག་བཞིར་བསྐྱུ་བ།	341
༢ ་ ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ།	342
༣ ་ སྐྱུ་ཀྱན་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ།	342
༤ ་ རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བའོ།	343
བཞི་པ་གངས་ངེས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་ལ་གཉིས།	345
༡ ་ འཕེན་ཚུལ་དང་།	345
༢ ་ འབྱུང་ཚུལ་ལོ།	346
དང་པོ་འཕེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།	345
༡ ་ འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་།	345
༢ ་ འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གོ།	346
གཉིས་པ་འབྱུང་ཚུལ་ལ་གཉིས།	347
༡ ་ འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་།	347

༡ ་ གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ།	347
ས་མཆུངས།	
བརྒྱད་པ་ས་མཆུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།	358
༡ ་ གཞན་ལྷགས་དགག་པ་དང་།	358
༡ ་ རང་ལྷགས་སོ།	365
པར་བྱང་སྟོན་ཆིག།	371
ལྷང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།	372

༡༡། །རྩེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་བླ་
 རེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གྲོལ་ངན་ཆར་གཙོད་
 རིན་པོ་ཆའི་ཕྱང་བ་ཞེས་བྲ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

ར་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལྟོ་ཡ། རྩེ་བཙུན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་མཛད་པའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །སྤྱི་བ་ཀྱན་ཏུ་རྩེ་ས་སུ་བཟུང་^①ཏུ་
 གསོལ། གསུང་རབ་བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི། །བཞིན་བཟང་མཛེས་མར་བྲས་
 པའི་ལང་ཆོ་ཡིས། །ཤེས་བྱའི་ལུས་སྤྲུལ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་ཞེས་པའི། །གྲགས་པའི་དཔལ་
 ཀྱིས་ས་གསུམ་ཁུབ་ལ་འདུད། །དེ་ལ་འདིར་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 པའི་གསུང་རབ་རྩེ་སྤྱོད་ཅིག་བཀའ་སྤྱུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་ཕྱལ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྤྲགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་དངོས་བསྟན་སྤྱི་རྩེ་བཞིན་ཏུ་ཁས་
 གུང་ཏུ་རུང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མདོ་སྤྱི་ཟབ་མོའི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 ཁོང་ཏུ་ཆུད་པ་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྲ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་མཆོག་ཏུ་
 གཙེས་ཤིང་། དེ་ཡང་མདོ་སྤྱི་དེ་དག་དང་བཟློད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་
 དགོས་པའི་དབང་གིས་ཚུལ་གཞན་ཏུ་བཤད་པའི་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་བླ་དོན་གྱི་
 གསུང་རབ་དང་། སྤྲུལ་པ་རེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་སོ་སོར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་
 སོ། །དེའི་བྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་
 དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་བདག་ཅག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་གཙེག་པུར་གྱུར་

ཅིང་ཚོད་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་
དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་སྟེན་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བླ་བ་དང་དེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་བ་འདི་མཛད།

དེས་ན་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉི་
བར་འགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་པར་བརྗོད་
པ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅས་ཏེ་མཉན་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་
བཅོས་གཞན་གྱི་འགྱུར་ཕྱག་དང་མཐུན་པར་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་
ལུས་ཀྱི་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ར་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལྟོ་ཡ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་ན་མོ་ཞེས་པ་འདུད་པའམ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པའོ། །གྲུ་རུ་ནི་སྒྲ་མ། མཆུ་ལྟོ་ལྟོ་ནི་
འཇམ་དབྱངས་དང་། ཡ་ཞེས་པ་ཆེད་དམ་ལའི་^①དོན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་མ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་དབྱ་སེམས་སོ་སོའི་
བླ་མ་གྱི་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཡིན་ཞིང་། མཛོད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་གཉིས་པས་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་བཀས་
བཅད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་པའོ། །གཞན་ཡང་འཇམ་དབྱངས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་
ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པ་པལ་ཆེར་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། བྱེད་པར་དུ་
ཡང་། འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་བྱེད་ཀྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཞེས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་
བཀའ་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཞེས་
གསུངས་པས། བསྟན་བཅོས་འདི་འོག་མར་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟེན་པ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་ལ་མཆོད་

པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ^①བདེ་འབྱུང་སྤྱིན་ལ་ཞོན་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། དོན་
ནི་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པ་གཞིར་བྲངས། གང་གིས་ན་སྒོ་བཟང་གྲགས་པས་སོ། །དུས་ནི་
བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པའི་ཐོག་མར། གང་ལ་ན་ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལའོ། །འོ་ན་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་ལ་ལྷ་ཡི་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་སྟུང་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་སྟོབས་གྱིས་དྲེགས་པའི་ང་རོ་ཆེས་ཆེར་སྟོགས་པའི་རྣམ་པས་ཉེ་ང་
རྒྱལ་གྱིས་འགྱིང་བར་བྱེད་པའི་དབང་ཕྱག་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པ་དང་། དགའ་
རབ་དབང་ཕྱག་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་
འདས་གང་གི་སྐྱེ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་སྟེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉི་མས་མེ་བྲེར་བཞིན་དུ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མཛད་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ལྷ་དེ་རྣམས་གྱིས་མཛེས་པའི་ཅོད་
པན་ཉེ་སྤྱི་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཞབས་པད་གྱུས་པས་བསྟན་པར་བྱེད་པས་ན་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ལྷ་དེ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དབང་ཕྱག་ལ་བདེ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཆོག་ཏུ་
དགའ་བའི་གཟུགས་འཆང་བས་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་ཡིད་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བས་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྤྱིན་ལ་ཞོན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྤྱིན་དང་འབྲེ་བའི་སྤང་པོ་
ཆེ་རབ་བརྟན་བཞེན་པར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆངས་པ་ལ་གསེར་གྱི་
མངལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་རབ་མཛེས་
པའི། །སྒོ་ང་རྒྱལ་ས་འབྱུངས་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་ཆངས་པ་གསེར་གྱི་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པར་
བཤད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དགའ་རབ་དབང་ཕྱག་ལ་ལུས་མེད་བདག་པོ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དབང་ཕྱག་ལྷ་མོ་ཟུ་མས་མཆོད་ཅིང་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པས་ན། དགའ་རབ་
དབང་ཕྱག་གིས་མདའ་ལྷ་འཕངས་པས། དབང་ཕྱག་གི་དཀའ་ཐུབ་ཉམས་པས་ན་དེས་

རིག་སྟེ་མིག་གསུམ་ལས་མེ་སྤར་ཏེ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱག་བསྐྱེད་པས་ཏེ་ལུས་མེད་པར་
བྱས། ཞེས་མངོན་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་འབྱུག་ལ་ཐ་གུའི་
སྟོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིས་པའི་དུས་སུ་ཐ་གུས་སྟོ་བ་བཅིངས་པར་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། སོགས་ཁོངས་ནས་ཆོགས་བདག་དང་། གཞོན་ཏུ་གདོང་དུག་དང་། ཉི་མ་དང་
ཟླ་བ་སོགས་འདོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། ཞིང་རྟའི་
སྟོ་ལ་འབྱེད་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། ཞིང་རྟའི་སྟོ་ལ་འཛིན་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་
བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ❶ མཁུན་བཙུང་གཏིང་མཐའ་ཞིན་ཏུ་དཔག་པར་དགའ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། གུས་ཕྱག་འཆལ། གང་ལ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
དང་རྒྱལ་ཆ་བ་བྱམས་མགོན་གཉིས་ལའོ། །འོན་དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་
ན། དེ་གཉིས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོའི་གཏིང་དཔག་དགའ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཁུན་བཙུང་དེས་ཀྱང་
ཡུལ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏྟགས་ལ་འདི་པན་ཆད་མ་ཏྟགས་ཞེས་པའི་མཐའ་དང་། སེམས་ཅན་
འདི་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་དུས་འདི་ཙམ་ཞིག་མཛད། དེ་པན་ཆད་དུ་མི་མཛད་ཅེས་པའི་
གཏིང་དཔག་པར་དགའ་ཞིང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱབས་ཆལ་ཆེལ་གཡོ་བ་དེ་
བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོན་སོགས་སྦྱོད་པའི་སྐྱབས་ཆེན་
པོ་ཆལ་ཆེལ་དུ་གཡོ་ཞིང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་གཏེར་རམ་འབྱུང་
གནས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་རམ་
འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ❷ བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་ཞིང་རྟའི་སྟོ་ལ། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྷོ་
བཟང་གྲགས་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཚུམ་པའི་ཐོག་མར་བྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ལ་སྤྱི་
བོས་འདུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་
རབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་
ཤིང་རྩའི་སྒོལ་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་སྒྲོན་ས་རྒྱལ་བའི་ལྷང་གི་བསྟན་པའི་མཆོག་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་བསྟན་པ་ས་ལོག་ས་སྟངས་སྤྱི་སྤྱི་བ་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་
གཉིར་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བའི་ལམ་ན་ནི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་
བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ནི། ^①ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི་འཕགས་པ་ལྷ་
དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་།
དཔལ་ལྡན་ལྷ་སྐྱབ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་དང་།
དབྱིག་གཉིན་ཞབས་དང་། ལྷོ་གྲོས་བརྟན་པ་དང་། ལྷོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། དཔལ་ཆོས་
ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ། ལྷོ་བ་སྟན་བཤའ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་མི་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལྷོ་བཟང་གྲགས་པས་བསྟན་
བཅོས་འདི་ཚུམ་པའི་ཐོག་མར་བྱོད་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
བྱོད་རྣམས་གོང་དུ་བཤའ་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་སྒོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་སོར་
ལེགས་པར་བཟུང་ནས། འཛམ་བུ་གླིང་གི་ལྷོ་གསལ་བྱེ་བ་སྟེ་གངས་མེད་པའི་གསུང་
རབ་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་
མཁས་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་བཞུགས་པར་དམ་བཅས་ཏེ་མཉན་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་
བཅས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྐྱེད་ཏེ་བཞུགས་པར་དམ་བཅས་བ་དང་། སྒོ་གྲོས་དང་ལྡན་ཞིང་དོན་དུ་
གཉིས་བའི་ཉན་པ་པོ་ལ་མཉན་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ❶གཞུང་ལུགས་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི་རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། བླ་མ་པུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
པའི་བསྐྱེད་བཅས་འདི་བདག་གིས་བཞུགས་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། ཞིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་བླ་མ་པུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
འདྲ་བའི་གནས་སམ་བྱུང་པར་དེ་ནི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་ཞིང་། རིགས་པའི་ལམ་
དུའང་ངལ་བ་མང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉན་གི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་
ཀྱིས་ཡིད་མི་དམན་ཞིང་ལུགས་པའི་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་ཀྱང་འབད་བ་
ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་
གྱི་བཀའ་བློན་གྱིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་སྟེ་རྟོགས་པ་དང་། དགོས་པ་རྙེད་པ་དང་གྲགས་
པ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་མིན་པ་ཞིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་བླ་མ་པུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་ཞིན་ཏུ་བཅེ་བའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་
སྟེ་ཆོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་པ་བྱ་སྟོན་དང་། རིགས་
པའི་ལམ་དུ་ངལ་བ་མང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཆ་བ་ཞེས་སོ་སོར་འཆད་མོད། ཡོན་ཏན་གསུམ་ག་
དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་འབད་ཀྱང་མ་རྟོགས་ན། ཡོན་ཏན་རེ་རེ་དང་ལྡན་པ་
ཅམ་གྱིས་རྟོགས་མི་རུས་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། ❷བསྐྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི་ལུང་གི་བསྐྱེད་པའི་
དེ་ཉིད་དེ་གནས་ཚུལ་བླ་མ་པུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
འདོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྐྱབ་

ལ་འབྲུག་ལྷ་མོ་དཔལ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་གྲུས་པས་ཉོན་
ཅིག་ཅེས་མཉན་པར་བསྐྱེད་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་བ་ལྷ་མོ་དཔལ་འདོད་པ་ལ་བསྟན་
བཅོས་འདི་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཉོན་པས་སྤྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ་ལ་གཉིས། བླ་མ་འབྲུག་གི་ཁྱད་པར་རིགས་
པ་རྣམ་དག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོའི་བླ་མ་འབྲུག་དགོས་ཤིང་ལུང་ཙམ་གྱིས་འབྲུག་
མི་རྒྱས་པ་དང་། དེས་ན་རིགས་པས་བླ་མ་འབྲུག་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་
བླ་མ་འབྲུག་དགོས་ཚུལ་དང་། ལུང་ཙམ་གྱིས་འབྲུག་མི་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ་ཞེས་པ་ནས། རག་ལས་ཤིང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།
དོན་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉིས་པའི་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རི་སྐད་ཡིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉོན་པར་དཀའ་བ་དང་། དེ་མ་ཉོན་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་
སྟེ་གྲོལ་མི་རྒྱས་པར་གཞིགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཙན་བདག་ཙག་གི་སྟོན་པས་སྦྱིན་སོགས་
ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ཉོན་འབྲེལ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་སྟོན་དུ་མ་
ཞིག་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དེའི་
ཕྱིར། གང་དུ་གསུངས་ན་^① ལུང་འཁོར་སྟོང་གི་ཞུས་པ་ལས། ^②སྟོང་པ་ཞི་བ་སྦྱེ་བ་མེད་
པའི་ཚུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། མདོ་དེའི་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་
སྟོང་བ། རྒྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཆོན་མ་ཞི་བ། འབྲས་བུ་བདེན་པའི་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་
ཚུལ་ཏེ། མདོར་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པས་ཏེ་གནས་
ཚུལ་དེ་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པར་

གྲུང་པ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བའི་སྟོན་པས་ཐབས་གྱི་ཚུལ་དང་།
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་ཕྱག་དག་སྟེ་གྲངས་མེད་པ་དག་གི་སྟོན་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་བླ་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་མ་
 འབྲངས་པར་བླ་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མི་
 རུས་པས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་
 རབ་ངོས་ཟིན་དགོས་ལ། དེ་ངོས་ཟིན་པ་གསུང་རབ་གྱི་བླ་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྱེད་
 པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་པ་
 མི་འཐད་དེ། འདིར་དབུ་སེམས་མཐའ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་
 ཞིང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅུ་མ་པས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྟོན་མེད་
 དེ། གཞུང་འདིའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཉི། འདིར་
 སེམས་ཅུ་མ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ལུགས་འདིར་སེམས་
 སོ། །ཞེས་དང་། འདིར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་ཅུ་མ་གྱིས་རུས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། མི་རུས་པའི་
 སྐབས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་ཅུ་མ་གྱིས་རུས་ན་ལུང་དོན་འཆད་མི་དགོས་པར་
 ཐལ་བ་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ^①དེ་གཉིས་ཞེས་
 པ་ནས། འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དོན་ནི། བླ་བ་དང་ངེས་པའི་

དོན་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ཡང་འདི་ནི་བླ་མ་འདི་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དེས་
པའི་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལས་གཞན་དུ་ལུང་ཙམ་གྱིས་བླ་མ་འབྲེད་རྒྱས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བླ་མ་
འབྲེད་པའི་དགོངས་འབྲེལ་བརྩམས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ❶གསུང་རབ་ཅེས་པ་ནས། བྱིར་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།
དོན་ནི་གཞན་ཡང་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོ་དང་དེས་དོན་གྱི་མདོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
ལུང་ལས་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོར་གསུང་ན་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་བྱིར། ལུང་ལས་དེས་
དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་བྱིར་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། བྱིར་
སྟེ། གསུང་རབ་ལས་མདོ་གཅིག་ལ་ཡང་བླ་མ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་
གསུངས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ཤིན་ཏུ་མ་པ་
ལྟ་བུ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས། སྟོན་གྱིས་མི་ཐད་པའི་མདོ་ལས་
དེས་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ❷འདི་ནི་འདི་འོ། །ཞེས་པ་ནས་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
དོན་ནི། ལུང་ལས་བླ་མ་དེས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་བླ་མ་དེས་གྱི་བྱིར་པར་འཛོག་རྒྱས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ནི་འདི་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱི་ལུང་གིས་དོན་དེ་དེ་ལྟར་
གཞག་པར་ནི་མི་རྒྱས་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྱུར་དེ་ལྟར་མ་བྱིར་པས་ན་བྱིར་བྱག་བླ་མ་དེས་ལ་ཡང་
འདི་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྱུབ་པར་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར།
དོན་འདི་ནི་འདི་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྒྱུབ་མི་
རྒྱས་ཏེ་དངོས་པོ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་ཡོད། བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་
ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ན་རིགས་པས་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ དེས་ཀྱི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ ཞེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུངས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞིང་རྩ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 རྒྱུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་རིགས་པས་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ བར་སྤྲུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ❶ དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། འཆོལ་དགོས་པས་ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། རྒྱུ་རྒྱུ་ དེས་ན་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 བར་ལྷུང་བསྟན་པའི་ཞིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གིས་མདོའི་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀའ་ཞིང་།
 དེ་ཡང་དེས་དོན་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་པའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་དུ་འབྲེན་
 པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ལུགས་དང་། དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་རུང་
 བར་དོན་དེ་ཁོ་ནར་དེས་པའི་སྤྲུལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཞིག་
 གི་རྒྱུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ནས་མདོའི་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོའི་
 བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་ཞིང་ལྷུང་ཅམ་གྱིས་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ❷ མཐར་གཏུགས་ན། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 འཆད། རྒྱུ་རྒྱུ་ རྒྱུ་རྒྱུ་ བར་གསུང་རབ་ལ་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་དེ་ཡང་སྤྲུལ་བྱེད་མཐར་
 གཏུགས་ན་ངེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེད་དགོས་ཏེ། རིགས་པས་མི་འབྲུབ་
 ཅིང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱུང་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་མཐའ་སྤྲུལ་བ་པོ་དེ་
 ཆད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
 དེས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེའི་གནས་ཚུལ་ཀྱང་འཐད་པས་སྤྲུལ་བའི་རིགས་པའི་སྤྲུལ་བྱེད་
 དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ❸ དོན་ཀྱི་དབང་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 འཆད། རྒྱུ་རྒྱུ་ ལྷུང་ཅམ་གྱིས་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་རུས་ཞིང་། རིགས་པས་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་

འབྱེད་དགོས་པའི་དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་དག་སྟོང་
 དག་གམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་
 གསུང་རབ་དེས་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར། རྟོག་གྱུར། ཤེན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆ་
 ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་
 གསུམ་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་ན་ངའི་
 བཀའ་ལས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་ཡི། ང་ལ་གྲུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ཆད་སྐྱེ་རི་བཞིན་པར་འཛིན་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་
 བརྟག་པའི་ཆེ་དང་པོར་མེས་བསྐྱེད་པ། དེ་རྗེས་བཅད། དེ་རྗེས་བཟར་ནས་གསེར་ཡིན་
 པར་ཤེས་པ་ན་ནོར་གྱི་མཚན་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་
 རྟོགས་སྒྲ་མདོར་བསྐྱེད་སུ་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས། དེ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་ཆོས་
 མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟར་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་སོ་སོ་ལ་བརྟན་
 པའི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ལུགས་དེ་གཉིས་ལས་རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྱེད་ལ་ལ་བརྟན་པའི་
 རྟོགས་དང་། རྟོགས་མི་བྱད་པའི་མདོ་ལ་བརྟན་པའི་རྟོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་
 སྡེ་ནས་རི་སྐད་གསུངས་པ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཤིང་རྟོག་པོའི་^❶རྣམས་ཀྱིས་རི་
 ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་འགལ་སྟོང་གི་དེ་ག།
 འགལ་བ་དེ་སྟོང་གི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་བའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་ཅུང་

ཐད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལེ་ལྷ་བཙུ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་གཞིའི་ལེ་ལྷ། དོན་ཐབ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཀྱན་ཏུ་འདྲི་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེ་ལྷ། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེ་ལྷ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་གྲོས་རྣམ་དག་གི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེ་ལྷ། སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པའི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེ་ལྷ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེ་ལྷ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེ་ལྷ། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེ་ལྷ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེ་ལྷ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེ་ལྷ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱེད།

དེ་དག་ལས་དྲིས་ལན་དང་པོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་གཉིས་པས་དོན་དམ་པ་ཉོག་གཏེ་སྒྲོས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་གསུམ་པས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་བཞི་བཞི་བསྟན་ནས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཞི་བསྟན། དྲིས་ལན་བཞི་པས་གཙོ་བོར་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་ལྔ་པས་གཙོ་བོར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་དྲུག་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་བླ་མ་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་བདུན་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་བརྒྱད་པས་གཙོ་བོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཙུའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་དགུ་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིར་རྣམ་གཞག་སོགས་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་ལ། མདོར་ན་དྲིས་ལན་དགུ་བོ་དེས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཆོང་བར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་བསྟན་

ལས།^①ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འབྱུག་དང་། དེ་ཡི་གནས་དང་དེ་རབ་དབྱེ་
བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
བྱུང་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཁོག་གཅིག་པར་སྤང་ངོ་། །གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་
བྱང་དེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་འཆད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་འདིར་བྱང་དེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་
དགོངས་འབྲེལ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་དེས་འབྱེད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
ལ་དབྱུང་པ་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་སྒྲོ་གོས་མི་བྱད་པའི་མདོ་
ལ་སོགས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་དེས་འབྱེད་པ་དབྱུང་པའི་ལུགས་ལ་
དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་རི་ལྟར་
བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་སྡེའི་འགལ་སྤྱོད་གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྤྱོད་བའི་ལན།
ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།^②བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། ཞེས་པ་ནས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཞུ་
ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་སྐྱབས་སུ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་
འགལ་སྤྱོད་གི་དྲི་བ་ཞུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་
གཟུགས་ནས་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས། འཁོར་ལོ་བར་པར་གཟུགས་ནས་
རྣམ་མཐུན་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་གཉིས་སྒྲིག་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལ་འགལ་བ་མི་མངའ་བས་འཁོར་ལོ་བར་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་གང་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་བྱས་ནས། འཁོར་ལོ་དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
དེ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དོན་གྱི་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་དང་པོར་དེ་
རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལ་འགལ་སྟོང་བྱས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་སྤྱོད་གས་སོ་
བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་
ཤིང་། དེ་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
དངོས་སུ་གསུངས་པའི་བྱང་པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མདོ་སྤེ་བ་དེས་གཟུགས་ནས་བྱང་སྤྱོད་གས་
སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་
ཅིང་། དེ་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་
ལེན་པའི་བྱང་པར་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱི་མཆན་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་མདོ་སྤེ་བས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་དང་རང་མཆན་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན།
དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
དེས་དེ་དེའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། ཉགས་
ཁས་། འདོད་ན། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།

དེས་དེ་དེར་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་དེར་དོན་
དམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་དོན་དམ་པར་རྫོང་
བྱེད་གྱི་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ^①བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྱུ་བ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྱུ་བ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་གཉིས་སྤྱི་བརྗོད་ལྟར་ན་
འགལ་ནའང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་ཞེས་སོགས་འགལ་སྤོང་
ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་གྱི་སྒྲེ་
མཆེད་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ནམས་ཀྱང་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་དངོས་སུ་གསུངས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱ་མདོ་སྒྲེ་བ་དེས་ཆོས་ཁམས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ནམས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཁས་
ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མདོ་སྒྲེ་བས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྤྱི་བརྗོད་པར་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྒྲེ་བས་སྤྱི་མཆོན་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱུ་
སྟེ། ^②དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
གཞུང་འདི་མདོ་སྒྲེ་བའི་རང་གཞུང་ནམ་དག་ཡིན་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་
པོས་ཆོས་ཁམས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ནམས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་མ་བསྟན་པར་
ཐལ། དེས་དེ་ནམས་མདོ་སྒྲེ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པར་གྱུ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ལས། ^③དང་པོར་ཁ་ར་རྒྱ་སིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

གསུངས་ཤིང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་མ་བཞག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲོར་གཅིག་གོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་བཞུགས་སྡོམ། བར་པར་དེ་རྣམས་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་བཞུགས་སྡོམ་པ་གཉིས་སྒྲིལ་བའི་ལྟར་ན་འགལ་ནའང་
ཞེས་སོགས་ཟེར་ན། འོ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་
འགྲེས་རྒྱུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
གསུངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོས་སྒྲོད་པའི་
ལམ་པར་བྱེད་དུག །ལྟ་བའི་ལམ་སྒྲོད་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད། འབྲས་བུའི་ལམ་སྒྲོབས་བཅུ། མི་
འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ། སྤྱི་ཆེ་ཆེན་
པོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། གང་ཟག་གི་ལམ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
ཤེས་པ་ཉིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
གསུངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་
དང་། ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པའི་སྒྲོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། དེ་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྒྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཐེང་
བ་ལས། ^①ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། །སྒྲོད་པ་
ཡོངས་བསྡེ་མ་བཞུགས་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ^②བྱང་
ཆུབ་སྒྲོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་དེ་ལས་ནི་བཞུགས་སྡོམ་ལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཞུགས་
སྡོམ་ལ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལྟར་པར་ཐལ། དེ་
ལས་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙམ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མ་
བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྟོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ།
བྱང་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶ རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཐེག་
དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་འགྲེས་
ཀྱང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་གཟུགས་ནས་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་
གྱི་བར་གྱི་འགྲེས་ཀྱང་བདུན་ལས་མང་བ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་པའི་རྣམ་འབྱེད་
ལས། ❷ དེ་དག་ནི་སྤྱར་འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གཟུགས་བྱང་ནས་ལམ་
གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་རེ་རེ་ལའང་། ཞེས་གཟུགས་བྱང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་ལས་
མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ།

ཁ་ཅིག ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
མ་བསྟན་ཟེར་ན། དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དེ་ལྟར་དངོས་
སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག ། སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྟེ་མཆེད་བཅུ་
གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག ། སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་

ནང་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མདོ་སྡེ་པ་དེས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་བྱབ་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་བཀའ་སྩལ། འཁོར་ལོ་བར་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་བཀའ་སྩལ་བ་གཉིས་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་ན་འགལ་ནའང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས། འཁོར་ལོ་བར་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་ནས། དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དོན་གྱིས་ཞུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚྱོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། འགལ་སྟོང་ཞུས་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེས་དེ་ལྟར་ལུགས་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་

གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་
མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་
ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་། འདོད་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་
དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་རང་གི་
མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་དེ་དེ་ལྟར་
རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱི་མཆན་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་མཉམ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་
དང་པོ་དེ་དེ་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་། འདོད་ན། དེ་རྣམས་དེའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། ❶ མིང་གི་སྤྱི་རོལ་སྟོ་མེད་སྤྱིར་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་
གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་
ཐལ། གཞུང་འདི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་

སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་གཟུགས་སོགས་
 རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་
 པོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 བདེན་བཞི་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ❶ དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཞེས་དང་། བར་དེས་རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། ❷ དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་
 ཀྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཆའི་ཆོག་ས་ལ་སོགས་པས་འཛོག་པ་མིན་གྱི་
 ❸ བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྐྱེ་བཞིན་པའི་མདོ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲབ་པ་ཁས།

བར་དེས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ནས་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་གྱི་
 བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་
 སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་འཛིན་རྟོག་
 པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་རྩ་བར་མི་
 མཆུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེས་གཟུགས་ནས་རྣམ་

མཁའ་གྲི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་
པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་འགལ་སྔོང་ཞུས་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཁའ་གྲི་བར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ཆན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲུག་པ་
ཁས། འདོད་ན། དེ་སྐྱེ་ངེ་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱལ། འདོད་ན།
དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ^①ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྔོང་གི་ལན་ལ། གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་པ། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ^②དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱེ་བ་ལས་
ཀྱང་། ^③བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། རྒྱས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ^④ངོ་བོ་
ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། ལུམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་དུ་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་དུ་མཆོད་ཉིད་གསུམ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲེད་རིགས་ཏེ། གཟུགས་སྤང་གི་སྒྲིལ་དུ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་
 འཐད་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ❶ གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་
 རི་ལྟར་སྤང་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ། ཞེས་དང་། བླ་མ་རྣམ་
 འབྲེད་ལས། ❷ དེ་ལྟར་གཟུགས་སྤང་ལ་རི་ལྟར་སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་དང་།
 སྒྲིལ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་དང་། རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཟས་བཞི་དང་། བདེན་པ་བཞི་
 དང་། ཁམས་དྲུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྤྱར་བར་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ❸ ལེགས་པར་སྤྱེ་བ་ནི་སྤྱར་བ་འདྲ་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 ཚུལ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའོ། །ཞེས་དང་། ❹ དེ་དག་ནི་སྤྱར་འགལ་སྤྱོད་གི་དེ་བའི་སྐབས་
 སུ་བཞད་པའི་གཟུགས་སྤང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆོད་ཉིད་
 གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་གསུམ་དུ་བཞད་པར་བདག་གིས་གོའོ། །ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་
 པ་ལ་གསོལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཆོད་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཞད་པ། སྒྲིལ་པོ་ཉིད་
 མེད་པ་རྒྱས་པར་བཞད་པ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཞད་པ་དང་
 གསུམ་དྲུག་པོ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ❶ དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོད་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བཅས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཆན་ཉིད་འོ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཀུན་བརྟགས་ཆོས་ཙམ། བྱོད་ལ་མཆན་ཉིད་འོ་ལོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱོད་མིང་བཅས་གཞག་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 ཞིང་། སྤྱི་མཆན་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་མིང་བཅས་འཛོག་མི་རྒྱས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འོ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན་མིང་བཅས་འཛོག་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶ སྤྱིར་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྤྱི་མཆན་ཐམས་
 ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་། དགོངས་འབྱེད་ལ་ལས་མ་
 གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་
 དག་མི་མཁོ་བས་སོ། །དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞེས་མིང་དང་བཅས་འཛོག་མི་རྒྱས་པའི་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་རྟོགས་པས་བརྟགས་ཙམ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཀུན་བརྟགས་ཆོས་ཙམ།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། སྤྱི་མཆན་མིང་བཅས་འཛོག་རྒྱས་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེས། །རྒྱ་མཆན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་བརྟགས་ཙམ་
 དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་
 བརྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་དེ་འོ་ལོ་དང་བྱད་པར་དུ་
 ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་

ལས།^①གང་གིས་སྟོང་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་མདོ་འདིའི་ཀུན་བརྟགས་ངོས་བཟུང་བའི་
སྐབས་གཉིས་ཀར་དོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་བརྟགས་
གཞན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཀུན་བརྟགས་དེ་དོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་
ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བརྟགས་པ་དེ་དོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པ་
ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེའི་བརྟགས་པ་དེ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་
ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།^②རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ན། རྟོག་པས་
བརྟགས་ཙམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀུན་བརྟགས་
ཡིན་ན་མིང་བདས་འཛོག་རྒྱས་པས་མ་བྱུང་གྱང་། དེ་ཡིན་ན་མིང་བདས་བཞག་པས་
བྱུང་ཟེར་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། མིང་བདས་བཞག་པར་ཐལ། ཀུན་
བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མིང་བདས་སྟོ་
ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་སྟོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ནམ་མཁའི་མིང་བདས་སྟོ་ཡུལ་
དུ་མ་ཤར་ཡང་ནམ་མཁའ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐྱེ་རྟག་སྟོང་ཆོས་ཅན། མིང་བདས་བཞག་པར་ཐལ། ཀུན་བརྟགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བད་འམ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། བྱས་པ་སྐྱེ་རྟག་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། ནམ་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་མིང་བདས་བཞག་མི་རྒྱས་བཞིན་དུ་མིང་བདས་
བཞག་པར་ཐལ། དེ་མིང་བདས་བཞག་མི་རྒྱས་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་མིང་བདས་བཞག་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་མིང་བདས་འཛོག་རྒྱས་ནས་མིང་བདས་བཞག་པའི་

ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དག་མིང་བདུས་བཞག་པར་ཐལ། དེ་དག་མིང་བདུས་བཞག་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། གུན་བཏགས་
 ཡིན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་བྱལ་གང་དེ་ཡིན་ན་མིང་བདུས་བཞག་ཙམ་
 ཡིན་པས་བྱལ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གུན་བཏགས་
 ཡིན་ན་མེད་པས་བྱལ་བེར་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་
 ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེར་ཐལ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
 ལས།^①དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་དང་བདུས་བཞག་
 པའི་གུན་བཏགས་ཡིན་མོད་གང་ཆད་མས་བྱལ་པས་དགག་མི་རུས་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་གུན་བཏགས་ཡོད་པར་ཐལ། དང་
 ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།^②གུན་བཏགས་ན་མ་མཁའི་མེ་རྟོག་དང་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ཀྱི་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་བྱལ་བེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་གུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།^③དེ་ཉིད་དངོས་པོ་
 དེ་དག་གི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པ་ནི་མིང་ཙམ་ཀྱིས་བཞག་པའི་གུན་བཏགས་
 ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ལ་ཆད་མས་བྱལ་མ་བྱལ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་
 གུན་བཏགས་དེ་དགག་བྱའི་གུན་བཏགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་ཀྱི་གུན་བཏགས་ཡིན་ན་གུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་བྱལ་ཏུ་འཛོག་པའི་

སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེར་ཐལ། བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲོད་ལས།^① དགོངས་འབྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་གང་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་མི་མཁོ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་མེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་དེ་དེའི་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲོད་ལས།^② འདིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཆོད་ནི་མིང་དང་བརྟེན་ལ་སྟོན་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་ཅིང་། འཛོག་ལུགས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་མ་ཐུན་པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མ་ཐུན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་རང་མཆན་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་མཆན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གཞི་འགའ་ཞིག་སྤྲུལ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ།

ཁ་ཅིག །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞི་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་ན། གཞི་དེ་ཐ་སྙད་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེན་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཐ་སྙད་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེན་ཡོད་པར་འཛིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙམ། རྟོག་པ་དོན་
མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཙམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་
དོན་ནི། གཞི་དེ་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་
པའི་འཇིན་པ་རྒྱད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཐལ་འགྱུར་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་འཇིན་པ་རྒྱད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
ཏེ། གཞི་དེ་རྟོག་པས་བརྟགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་
འཇིན་པ་རྒྱད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཐ་སྙད་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་
བཅའ་བའི་ཆེ་ན་རྟེན་པར་འཇིན་པའི་འཇིན་པ་རྒྱད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞི་འགའ་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ།

ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་ཀུན་བརྟགས་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཇིན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་པས་འདོད་པ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཀུན་
བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་
དེ་ཐ་སྙད་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་ན་རྟེན་པར་འཇིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་དོན་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་རང་རྒྱད་པ་དག་
གིས་ཀུན་བརྟགས་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
མི་འཇིན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་ཐལ་འགྱུར་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་
ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་རྟོག་པས་བརྟགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་མི་འཇིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་ཐ་སྙད་བརྟགས་པའི་བརྟགས་

དོན་བཅུ་ལ་བའི་ཆེན་ཡོད་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་
ཀུན་བརྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡོད་དེ། སྒྲུབ་སྒྲུགས་ནས་མིང་བཅས་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་དགག་སྒྲུགས་
ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམས་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་
ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བ་འཐད་པ་གང་ཞེས། ཀུན་བརྟགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་
བསྟན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་
བརྟགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་
པར་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་བརྟགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་
བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ^①ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
གང་ཞེས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེས། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྒྲེ་བས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་
པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྒྲེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུམ་
^②ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ཞེས། དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། གཟུགས་དེ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་

པར་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་
འདོད་ན། དེ་གཟུགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་། འདིར་མ་བྱུག་ཟེར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་བྱུག་ཟེར་བ་ལ་བྱུག་པ་ཡོད་དེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་
གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པ་ན། ^①རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་
ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། ^②དང་པོས་གང་གི་ལུགས་ཡིན་པ་དང་གཉིས་
པས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་གསུམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དགོངས་འབྱེད་ལས། ^③འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་
པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེད་བྱ་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བཅས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་གདགས་
གཞིར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། གཟུགས་
གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་
ཡང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་
བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་གཟུགས་
ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་གང་རུང་གང་ཞིག་། དེ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་^④གཟུགས་ཀྱང་མ་ཡིན།
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཀྱན་བརྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོངས་
གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་གཟུགས་སུ་འདོགས་པའི་གཞི་
ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་ཀྱན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
སྒྲུར་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུར་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་དེ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་དང་། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་
རྣམ་མཁའ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ།
གཟུགས་དེ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྱབ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སྤང་
གཟུགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྤང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞན་
དབང་། དེ་རང་འཛིན་ཏོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཟུགས་སྤང་
གི་ཀྱན་བརྟགས། དེ་དེས་སྟོང་པ་གཟུགས་སྤང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་བསྟན་དོན་
དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། ^①སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་དེ་
ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཀྱན་བརྟགས་དང་དེ་དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

གི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འབྱེལ་གྱིས་བཀའ་བའི་
ལུགས་གྱིས། ཡུང་པོ་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྟོང་པ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་
ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་རུས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། གཟུགས་གྱི་གཞན་དབང་ཆོས་ཙམ། བྱོང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
ཡིན་གྱི། བྱོང་དེ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་དབང་དུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་
པའི་བྱིར། དེས་མཆོན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འབྱེལ་ལས་ཆོས་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་འདིས་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་རང་
གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནམ་མཁའི་
གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་བརྟན་པར་ཐལ། བྱོང་གི་དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མདོ་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། མ་ཁྱུང་
སྟེ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་འོག་ཏུ་བསྐྱུབ་བོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པ་དང་།
ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འབྱེལ་
ལས།^① ཆོས་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྱེལ་པར་

འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་དག་སྒྲི་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་
དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་རྣམ་
པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། བར་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶ གཞན་དབང་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་
ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འབྱུང་བར་ཞེས་པ་ན་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་
གཞན་དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པར་
འབྱུང་བས་དོན་དམ་པར་འབྱུང་རོ་སྟུམ་དུ་དོགས་པ་སྒྲི་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ལ་དེ་འདྲའི་
དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཀྱན་བརྟགས་
སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མེད་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན།
ཀྱན་བརྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། སྟོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀྱན་བརྟགས་སོགས་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གོ་
མི་ཆོད་དེ། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་རྣམས་མི་
འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གུན་
བརྟགས་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
འགོག་པ་ཆོས་བཅོད་གྱི་དངོས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞིག་དེ་འགོག་བདེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤུང་དེ་དག་གི་དོན་
ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དེ་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་གོང་འོག་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་
མ་གྲུབ་གྱི་ཚུད་པའི་གཞིའི་གཙུག་པོ་ཡིན་ཡང་གུན་བརྟགས་དེ་ལྟར་ཚུད་པའི་གཞིའི་གཙུག་
པོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན་ཤེས་སྤྱོད་རྣམས་པར་དག་བྱེད་གྱི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་
རང་སྡེ་གོང་འོག་གིས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཚུད་པའི་གཞིའི་གཙུག་པོ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་ཤུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་
དབང་གུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པས་སྤྱོད་པ་དག་པར་འགྱུར་
བས་ན། གཞི་གཞན་དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས་གཞན་དབང་རྣམས་དག་ལམ་གྱི་
དམིགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་
སྤྱོད་པའི་དོགས་པ་སྤྱོད་པ། གུན་བརྟགས་གུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་
བསྐྱོམ་པས་སྤྱོད་པ་དག་པར་འགྱུར་བས་ན། གཞི་གུན་བརྟགས་ལ་དམིགས་དགོས་ལ།
དེ་ལྟར་ན་གུན་བརྟགས་རྣམས་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་གྲུབ་བམ་སྤྱོད་པའི་
དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གུན་བརྟགས་དེ་
གུན་བརྟགས་ཙམ་པོ་བ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གུན་བརྟགས་གང་གིས་སྟོང་པ་
ཡོངས་གྲུབ་དུ་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་གུན་བརྟགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་འདྲི་དོགས་པ་ཀུན་བརྟགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཀུན་
བརྟགས་དེ་ཀུན་བརྟགས་ཙམ་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཀུན་བརྟགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་འཛོག་པའི་
སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བརྟགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་
གྱི་ཀུན་བརྟགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དེའི་དོན་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་དེ་དག་
གི་གཞན་དབང་ཁོ་ན་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་གཏན་
ལ་ཐབ་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་
བྱེད་གྱི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་དགོས་པས། གཞན་
དབང་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་
ཆེ་བས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་ཀུན་བརྟགས་ལ་དེ་འདྲི་དོགས་པ་སྒྲིམ་
སྟེང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་མ་བྱུང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་
ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་སྟོང་གཞིར་
དངོས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས་ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་སྟོང་
གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་། ^①ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི། དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་
དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་དུ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པ་གང་ཞིག །སྐབས་འདིར་
དབུས་མཐའ་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབུས་མཐའ་
ལས། ^②རྣམ་དག་སྟོང་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཉོན་
སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་
ཕུ་ཡིན་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་དེ་གཉིས་ ^③ཀྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། ^④ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་
བརྗོད་དོ། །དོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། དང་པོ་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ^⑤ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་དག་
པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ^⑥ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་།

བར་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^①ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་
 ཅམ་ཀྱི་སྒྲི་ས་པ་མེད་དགག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཛོག་པར་ཞིན་ཏུ་
 གསལ་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ^②གང་ལ་དམིགས་ནས་
 བསྐྱེམས་ན། ཞེས་སྒྲི་བ་མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་
 པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི།
 དགོངས་འབྱེད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་
 གྲུབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱི་མའི་དོན་ནི། ^③དེའི་བྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་
 པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོངས་གྲུབ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཉྱགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཉྱགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་
 མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མདོ་སྒྲེ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དབྱ་
 མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཉེ། དབྱས་མཐའ་
 ལས། ^④ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །འདི་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་འདིར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་
 ལྟར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས། སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སྟུ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞད་པ་གང་ཞིག །དེར་སེམས་ཅམ་པས་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ལས།^① ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྟངས་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་
ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མཆན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།^② སེམས་ཙམ་པ་དང་དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་
ཡང་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སྟོང་ཐུན་གྱི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་
དུ་འདོད་པར་ཐལ། དེར་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^③ བདག་
འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་སྟོང་ཐུན་པས་འདོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་
བདག་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་
ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྟོང་ཐུན་གྱི་ལུགས་ལ་
ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་དེ་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐལ། མཆན་མ་མེད་པ། དོན་དམ་
བདེན་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དབྱུང་མ་ཐལ་ལས།^④ སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྟུན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐལ།
མཆན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་རྣམ་གངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་

ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས། འདོད་ན། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། དེར་ཐལ། དེ་ཀྱན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་
 ཞིག་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱང་མ་ཡིན། གཞན་དབང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཁོར་
 བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤང་འདས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས།
 རྒྱུ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་འཁོར་འདས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འབྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅེ་ཞེ་རྣམ་བཤད་ལས། ❶ རིགས་པའི་འགྲོས་འདི་རྣམས་ཤེས་པའི་གནད་
 ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་སྤྲེ་དངོས་པོར་སྦྱ་བས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ལ་བདེན་
 པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འབྱེད་མོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེའི་
 དངོས་སྦྱ་བ་དེ་མདོ་སྤྲེ་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྤྲེ་བས་འཁོར་བ་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་དེས་སྤང་འདས་བདེན་མེད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་རང་མཆོད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤང་འདས་
 སྤྲེ་མཆོད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་ཉིད་མ་ཡིན་ཟེར་ན་
 མི་འཐད་དེ། དེ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་
 དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་
 བརྟགས་ལས། ❷ དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་

འགགས་པ་སྟེ་འགོག་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་
 ཟབ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ^①གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་
 མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་མངོན་སུམ་
 ཏུ་རིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཙམ་ལས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་མི་རུས་
 པས་ཟབ་ཅིང་། ཞེས་དང་། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ^②བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་ངོ་
 བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་སུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཉེ། ཞེས་
 གསུངས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་
 བཏུས་ལས། ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་
 གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་
 པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་^③བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་
 བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་^④བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་རིགས་ཉེ་དབུས་
 མཐའ་ལས། ^⑤རྣམ་དག་སྟོང་ཡུལ། ཞེས་དང་། ^⑥གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་
 བོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ^⑦ཆོས་དགེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་སྟོང་ཉིད་ཉིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཉིགས་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཉིགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཉིགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་མདོན་
 གྲུབ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་རང་
 འཛིན་ཉིགས་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་
 པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག། གང་ཟག་རང་འཛིན་ཉིགས་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གནས་ལུགས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་གང་
 ཟག་གི་སྟོང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་པས་གང་ཟག་གི་
 གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་དང་
 རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་
 པ་དེ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན། གང་ཟག་རང་འཛིན་ཉིགས་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པ་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་རིགས་མི་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་རིགས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་

གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ^①ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་
ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་བཟང་
མིག་འབྱེད་ལས། ^②འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབྱེར་
སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
འོ་ན། སྟོང་ཐུན་གྱི་ལུགས་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། སྟོང་
མཐུན་ལྟར་ན་མ་ཁྱབ་པ་འདྲའོ། །

གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་
ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་གྱི་ལུང་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག །དེའི་དབྱེར་
སེམས་ཞེས་པའི་དབྱེར་མ་པ་དེ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྱབ། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་བེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། སྟོང་
ཐུན་པས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། འཕགས་
པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་སོགས་དང་
མི་མཐུན་པས། དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱི་བཞིན་པར་མི་འཇོག་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་བཟུན་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ^③དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟུ་
བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་བྱས་པ་རི་ལྟ་བུ་
དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟུ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བཟུང་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་
སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་དང་ཐམས་
ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཆོས་བདག་མེད་
པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཀུན་བརྟགས་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་གི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་དེ་རང་འཛིན་ཏོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ། ཀུན་
བརྟགས་དེ་ཡང་ཏོག་པས་བརྟགས་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། གཞན་དབང་སྒྲུ་མའི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲུ་མ་མཁའ་གྱིས་དེ་ཏུ་
ཤིང་ཏྲ་སྒྲང་དུ་སྒྲུ་ལ་པའི་ཆེ་དེ་ཏུ་ཤིང་ཏྲ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲུ་མའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་
བསྐྱད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་དེ་ཐོགས་རིག་བག་ཆགས་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དང་། ཐོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡང་ཆོས་བདག་
བག་ཆགས་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྒྲིམ་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལ། ཀུན་བརྟགས་
ལ་དགོངས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་
ལས།^①དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་
སྒྲིམ་པ་མ་འགགས་པ་གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ལས་
འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། མ་སྒྲིམ་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་
གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
སྲུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སྲུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ལ་ནི་
ཡོངས་སྲུ་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཀུན་བརྟགས་ཆོས་ཙན། བྱོན་ལ་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་
མཆིས་པ་ཞེས་བཞོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཙན། བྱོན་ལ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སྲུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཞོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞོན་པའི་ཕྱིར།
དེས་མ་བསྐྱུས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།^① ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་
འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སྲུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་
བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་
མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ནི། ཏྲག་པ་ཏྲག་པའི་དུས་དང་ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་སྲུ་རྣམ་
པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཏྲག་པའི་དུས་དང་ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་
སྲུ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སྲུ་སྲུ་

ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་
དང་མ་འགགས་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲི་
ཕྱིའི་དུས་ཀྱི་ཏུ་རྟག་པར་གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞོན་མ་
ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲོགས་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། གཟུགས་སྤང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། དེ་འགྲེས་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཀྱན་བརྟགས་ངོས་འཛིན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་
མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བཅས་
རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྤྱོད་ཞེས་འགག་པ་ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་
སྤང་པོ་སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་
མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བཅས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་སྤང་གི་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་དེ།
གཟུགས་སྤང་གཟུགས་སྤང་ཞེས་པའི་སྒྲི་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ། གཟུགས་སྤང་གི་
ངོ་བོར་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་དང་། གཟུགས་སྤང་གི་སྐྱེ་བ་གཟུགས་སྤང་གི་
སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲི་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ། གཟུགས་སྤང་གི་སྤང་པར་ལ་ཀྱན་
བརྟགས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ❶ རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་

ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི།
གཟུགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྤང་གི་གདགས་གཞིར་
གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་གཟུགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ^①རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་དེ་ཉིད།
ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་
གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི།
གཟུགས་སྤང་གི་ཡོངས་གྲུབ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྤང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ། གཟུགས་སྤང་གི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ^②དེ་ལྟར་གཟུགས་སྤང་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་བ་
བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་དུ་མཆན་ཉིད་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་མི་རིགས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་དུ་
གཞན་དབང་མཆན་ཉིད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་སྤང་
ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་རེ་རེའི་སྟངས་དུ་མཆན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་འབྱེད་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ^③གཟུགས་
ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྟག་མ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྤང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ^④དེ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་བ་
བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

སྤྲེང་དུ་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་དང་གཞན་
 དབང་གི་གཞི་མ་ཐུན་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 ཚེས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་
 གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་གཞན་དབང་དོད་ཐུབ་
 གཅིག་བཞག་པས་ཚོག་པའི་སྤྱིར་བེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག ། དེ་ལྟར་འབྱེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་
 གཞན་དབང་གིས་གཞན་དབང་གི་གོ་མི་ཚོད་བེར་བ་རྣམས་ལ། ཞེས་བྱ་ཚེས་ཅན།
 དགོངས་འབྲེལ་ལས། ❶ ཚེས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 མདོ་འདིས་ནམ་མཁའ་དང་ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་སྤྱི་བ་དོ་བོ་ཉིད་
 མེད་ཚུལ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་གཞན་དབང་སྤྱི་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 ཚུལ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གོང་དུ་བླངས་པའི་ལུང་དོན་
 གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། བླ་མ་རྣམས་འབྱེད་ལས། ❷ ལེགས་པར་སྤྱི་བ་ནི་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་རེ་རེ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། མདོ་
 དེས་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི།
 རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་དབང་དུ་མི་སྤྱི་བ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་
 སྤྱི་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན་དངོས། ནམ་མཁའ་
 སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག ། མདོ་དེ་སྤྱི་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལན་མེད་དོ། ། འདིར་སྤྱིས་པ།

ཞེས་རབ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི། །

མཁས་པའི་དབང་པོའི་གསུང་བཞིན་གནམ་ལྷགས་ཐོག །

གོ་ལ་ངན་དཔུང་ཚོགས་རྒྱལ་རིའི་བྲེང་བ་རྣམས། །

སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྤྱེ་མར་འཐག་པར་བྱེད། །

ཅེས་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགོངས་འབྱེལ་ལས། ^①རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་
 གུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་
 ཀྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་པའི་མདོ་འདི། རྣམ་མཁའ་དང་ཆོས་ཁམས་དང་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་འདི་
 གཟུགས་སྤང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་
 པའི་མདོ་གང་ཞིག །རྣམ་མཁའ་དང་ཆོས་ཁམས་སོགས་གཟུགས་སྤང་ནས་ལམ་གྱི་
 ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་འབྲེལ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ།
 དགོངས་འབྱེལ་ལས། ^②གཟུགས་སྤང་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་
 དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན་དངོས། རྣམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་
 གཞན་དབང་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་གཅིག་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག །མདོ་དེ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན། རྣམ་མཁའི་གཞན་
 དབང་གཞན་དབང་མ་ཡིན་ཟེར་ན་ནང་འགལ་ཏེ། རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་གཞན་དབང་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟོན་ཆོས་ཅན་གཞན་
 དབང་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟོན་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
 མཁའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་སྤྱོད་ལས། ^③ཆོས་
 རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་
 པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བ་ལ་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས་གཞན་
 དབང་གི་རྟོན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཆན་

ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་ལུགས་སྒྲ་མས་ཀྱང་སྤྲུལ། ལུགས་འདིས་ཀྱང་སྤྲུལ་སྟེ།
 ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་། ^①སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་
 ཅིག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་རྟོན་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་
 གདོན་མི་བླ་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྟོན་ཆོས་ཅན་མེད་པར་བརྟོན་པའི་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་
 མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟོན་རྩུན་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་བས་རྣམ་མཁའི་ཆོས་ཉིད་རང་
 རོས་ནས་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་རྣམ་མཁའ་ཡང་རང་རོས་ནས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་འཕུལ་
 མཚམས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉམ་ཐག་པའི་ལན་ཡིན་
 ཏེ། ^②ལུགས་སྒྲ་མས་ཀྱང་སྤྲུལ་ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་བར་གསུངས་པ་
 དང་། ^③གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་ག་
 ལ་འགྱུར་ཞེས་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ལས་ཀྱང་། ^④དེས་ན་དེ་ལ་ནི་དབྱ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྤྲུལ་བ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ལ་དེ་ལྟར་
 རྣལ་དངོས་པོར་སྤྲུལ་བས་ནི་ཆོས་ཅན་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་འདོད་ལ་དབྱ་
 མ་པས་ནི་ཆོས་ཅན་མི་བདེན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་པ།

མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་བདེན་སྟགས་མེད་པ་ཡི། །

ལྟར་སྒྲུང་རིགས་པ་བདེན་བདེན་ལྟར་སྒྲུས་གྲང་། །

དེ་མེད་ལུང་དང་རིགས་པས་ཉན་ཐེད་ཆོ། །

རྟུན་ཕུགས་བདེ་བ་པའི་རྟུན་མ་བཞིན་དུ་གྱུར། ། ཅེས་བྲལ། །

དེས་ན་དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་སྣ་བ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་བདེན་

པར་གྲུབ་ན་དེའི་རྟེན་ཆས་ཙན་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པ། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་
ལེན་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། ^①རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོར་པ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྟེན་
གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་
དེའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལས་བསྐྱེད་སྟེ་
སྒྲ་བ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་པས་དོར་བྱ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་གཞན་
དབང་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་རྣམ་
མཁའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་དེར་སྦྱི་མཚན་དུ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་དེར་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་
དེར་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་རྣམ་མཁའ་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་
དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་ངེས་
རྣམ་འབྱེད་ལས། ^②གང་ལ་བདུན་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེར་ནི་དེའི་ངོ་བོར་རང་
མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བདུན་འབྱེད་བྱས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་མིང་གི་སྟོ་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་
ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བདུན་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་

པ་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲིན་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་
སྤྲོ་མོད་ཀྱང་འདྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་པས་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེས་
ནམ་མཁའ་རང་འཇོན་ཏྲོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་
བྱིར། བྱུང་སྟེ། བར་དེས་ནམ་འབྱེད་ལས། ^①དོན་སྤྲོ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཏྲོག་
པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཆན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་དེ་དག་
ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ཏེ་ཆད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་སོགས་ཁོང་ནས་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་བཞིན་ནས་ལམ་གྱི་
ཡན་ལག་གི་བར་འདོན་རིགས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་ནམ་མཁའ་རང་འཇོན་ཏྲོག་
པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་བདག་
ཁས་ལེན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་དེ། མིང་གི་སྤྱི་རོལ་སྒྲོ་མེད་བྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་
ཕྱོགས་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་སོགས་རང་འཇོན་ཏྲོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་
བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་རང་འཇོན་ཏྲོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་རང་འཇོན་ཏྲོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་
དུ་བྱམས་ཞུས་ནས་གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ།
སྟངས་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་དུ་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །འདིར་མ་བྱུང་བེད། དེར་ཐལ། སྟངས་ཉིད་

བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེར་ཐལ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་
 གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། གོང་དུ་མ་ཁྲབ་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རང་
 འཛིན་ཏྲོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཙམ། དེར་ཐལ། དེའི་
 སྤྱིར། ཏྲགས་དོན་གྱིས་དངོས། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱམས་ཞུས་ནས་
 གསུངས་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་
 འཐད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་
 འཐད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དང་མཆོན་མཆོན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་འཐད་པར་ཐལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་
 རྒྱ་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཆོན་མཆོན་སོགས་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མཆོན་བྱ་སོགས་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་གཟུགས་རུང་
 གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཏྲོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་
 དང་དེར་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས། གཟུལ་
 གཟུགས་འཛིན་ཏྲོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་
 ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྤྱིར། དེས་མཆོན་ནས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་རེ་འཛོག་ལ། རྣམ་མཁའ་ལ་
 བློ་རྣམ་མཁའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་དེའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་

མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་རྣམ་མཁའི་གཞན་
 དབང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་དང་རྣམ་མཁའ་གཉིས་ཀའི་
 སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་རྟོག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར། རྣམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་རང་གི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རེ་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་རང་གི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་
 རྟོག་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རང་མཆོན་པ་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས།^①རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གཞུག་བྱ། །ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་དཔྱད་རྣམས་
 ཀྱི། རྟོན་བྱ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་^②གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་
 གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རྟོག་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་བར་གྱི་སྒྲུབ་བ་སྒྲུ་སེངས་
 པ་དེ་རྣམ་མཁའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། བར་གྱི་སྒྲུབ་བ་སྒྲུ་སེངས་
 པ་དེ་ལ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་རྣམས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱས་སྟོང་བར་དེས་པ་
 རྟེན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་མཆོན་གཞིར་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།^③འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱད་
 པའི་རྟོག་དངོས་པོར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཡོད་
 མེད་ཐེ་ཆོམ་ཐ་བར་བསལ་བས་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་པའི་
 བར་གྱི་སྒྲུབ་བ་མངོན་པར་སྒྲུབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་འདི་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་
 གཞིར་བཟུང་ནས། དེར་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་རྣམས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱས་

སྟོང་པར་ངེས་པ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཆན་གཞི་ལེགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་
པས། དེར་ཡང་དབྱུང་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་ཆོས་ཀྱང་དངོས་པོ་
ཉིད་ལ་ཞེན་པར་ཞེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་རང་འཇིན་རྟོག་པས་སྟོང་འདོགས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་
མཆན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་དང་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས། རང་
གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྦྱེས་པ། གཞན་དབང་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་
དང་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་
བྱུང་གྱི་མཆན་ཉིད། སྤྱི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོང་ནས་དབྱེ་ན། འགྱུར་མེད་ཡོངས་བྱུང་དང་།
བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་
ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་དང་
ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་དོན་གཅིག་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
དོན་གཅིག་། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ནམ་མཁའ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་
གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཇིན་པའི་ཆད་མ་དེའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་
བྱུང་། འདོད་ན། ནམ་མཁའ་འཇིན་པའི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཉིད་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་འཇིན་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཡིན་ན་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་། འདོད་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། བུམ་འཇིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱིར་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་བུམ་པའི་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱིར་གྱི་ཆོས་ཉིད་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། བུམ་པའི་དགག་གཞིས་གཤམ། །

གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ཚུར་མཐོང་ལྟས་
བྱིན་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་ནམ་མཁའ་ལ་དེའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་འཛིན་པའི་ཆད་མའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
ན་ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཚུར་མཐོང་
ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱོད་ངོ་བོ་ཉིད་
སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེད་ན། རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་
པར་ཐལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་གཞན་དབང་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་
རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་
རྒྱས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ❶དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འང་དེ་བཞིན་
ཉིད། །❷ཅེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ❸གཟུགས་འཛིན་རྣམས་
གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མ་
བད་གཉིས་སྒྲིལ་དེ་ཡི་འང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་
དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་
པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་

ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་
 དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་
 སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་
 པའི་ཆད་མ་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་ཆད་མ་
 རྩམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྩམ་
 གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྩམ་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྩམ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བར་གྱི་སྒྲུབ་བ་སྐྱེ་སེངས་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་འདུས་མ་
 བྱས་གྱི་ནམ་མཁའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེར་ཐལ། དེ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་
 རྣམ་མཁའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་
 མཁའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་གཟུགས་སྤང་དེ་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྙད་དེ་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་གཟུགས་སྤང་གདགས་གཞིར་
 བྱས་ནས་དེའི་སྟོང་དུ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་སྤང་པོ་ལྷ། གང་ཟག་གི་

གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཤིག་གཞན་ཡང་། བྱམ་པའི་རྩལ་རྣམས་བྱམ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་རྩལ་རྣམས་བྱམ་པའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞན་དབང་མ་ཡིན་པའི་གཞན་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞན་དབང་མཆོད་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱམ་སྟེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཆོད་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་རེ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་ན། མཆོད་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་བྱ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ། གཞན་ཡང་། མཆོད་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཏགས་སྒར་བཞིན། འདོད་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་བྱ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེས་པས་ཆོག་གོ། །གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་

མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་རང་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་
གང་ཞིག་། རིགས་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
ན། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟགས་སྤར་
བཞིན་ཟེར་ན་སྦྱོར་མེད་དེ། གཟུགས་སྤང་ལ་སྦྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་ན། རྣམ་
བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་
སྤྱད་གསུངས་ཤིང་། ཉི་ཁྱི་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས། ^①བྱམས་པ། གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
མཆན་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་འདྲ་ཤེས་དང་བརྟགས་
པ་དང་ཐ་སྤྱད་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཀྱན་
བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་^②ཀྱི་བར་གྱི་འགྲེས་
ཀྱང་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མཆན་ཉིད་མཆོན་བྱ་ཀྱན་བརྟགས་ཡོངས་གྲུབ་
རྣམས་མ་བཟངས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་མ་བཟངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་
ཅིག་། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རིགས་པ་དེ་འགྲེས་ཀྱང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ་སྦྱར་རིགས་པ་གང་ཞིག་། འགྲེས་ཀྱང་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོང་ཉིད་བཟངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཀྱན་
བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ཞིག་^③རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་

ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མེ་གྲེན་དུ་འབར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལུ་ཐུར་
 དུ་འབབ་པ་དང་ས་བོན་ལས་སྐྱ་གྱུ་སྟེ་བ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པས་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཡོད་ན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། རང་མཆོན་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁོ་རང་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རང་རེས་གཟུགས་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཡོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན།
 དེར་གཟུགས་གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་
 གཟུགས་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་འདིར་མ་བྲུབ་སྟེ། དེར་གཟུགས་
 རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་དང་རྟག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེར་གཟུགས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། བྱིད་
 དང་རྟག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ། བྱིད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟག་པ་
 ལ་སྐྱར་བས་ཆོག་ལགས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་པ་ལ། མདོ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ❶ དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་སྐྱ་ར་རྒྱ་སྒྲིབ་
 བྱང་སྟོང་སྐྱ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་
 རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཆར་
 མཐད་དུ་བྱུང་བ། སྟོན་ལྟར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མ་ཐུན་པར་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་
 བསྐྱོར་བ་ཞིག་རབ་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་

བ་དེ་ཡང་སྒྲ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན། ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་
 གྱུར་པ་ལགས། ❶ བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
 ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་
 ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་
 མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར་ཏེ། བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན།
 ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་
 དང་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་
 བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་
 པར་སྤྱོད་བ་དང་ལྡན་པ་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྟོར་ཏེ།
 བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་
 མཆིས་པ། དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། དང་དེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལ། སྟོན་པ། གནས། འཁོར། ཆོས།
 དུས། དགོས་པ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ནི་ཤུག་ཐུབ་པ། གནས་ནི་སྤྱོད་ར་རྒྱ་སྤྱོད།
 འཁོར་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ། མིང་ཆེན། བཟང་ལྡན། སྤངས་པ། ཏྲ་ཐུལ་ཏེ་ལྷ་སྤྱོད་བཟང་པོ་
 ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲས་པ་རྣམ་པ་བརྩམས་པ་གཉིས་

དང་ལྷན་པའོ། །དུས་ནི་དགོངས་འགེལ་གྱི་འགེལ་པར་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་གསུངས་པར་
 བཤད། ཆགས་ལོས་ལོ་བདུན་དུ་ཆེ་བ་གཉིས་མ་ཆང་བར་བཤད། ཁ་ཅིག་ལོ་དྲུག་དང་
 ཆེ་བ་དྲུག་དུ་གསུངས། ཞེས་ཟེར། དགོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་
 པ་ལས་བསྐྱོད་ནས་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་
 ཆོས་འཁོར་ལ་ཡང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་
 བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོའི་རིའོ། །གསུམ་པ་ནི། དག་སྟོང་པ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེར་
 ཕྱིན་དང་བཀའ་བར་པར་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁོ་ཕུ་ལོ་རྒྱ་བས་ལོ་སུམ་ཅུའི་
 བར་གསུངས། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆགས་ལོས་ལོ་སོ་གཅིག་ལྟོན་སྐབས་སོགས་ལོ་སོ་
 གཉིས། མཆིམས་ལུགས་པ་རྣམས་ལོ་ཉིད་བདུན་དུ་གསུངས་ཞེས་ཟེར། དྲུག་པ་ནི། སྟོ་
 འདོགས་གྱི་མཐའ་བཀག་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་ཚུལ་གཅིག་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས།
 དོན་དམ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ལ་དྲུག་དང་པོ་ནི། སྤར་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། རི་མ་
 ལ་ཡ་དང་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ལ་མོས་པ་
 རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་པལ་མོ་ཆེ་དང་། ཕྱང་ན་ལས་
 འདས་པའི་མདོ་དང་། དགོངས་འགེལ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། མཆིམས་ལུགས་པ་
 རྣམས་ལོ་བཅུ་ཟེར་རོ། །ཆགས་ལོས་བདུན་ནམ་དགུ་ཟེར། ཁོ་ཕུ་བས་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 ཟེར། དྲུག་པ་ནི། གཙོ་བོར་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 ཏོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
 པའི་ཕྱི་ལོ་བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོའི་རིའོ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་ཆོས་འཁོར་
 དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱི་དེ་ལོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་དུས་
 འཁོར་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོའི་རིའོ་ཤེར་

ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ^①ས་ག་
 ཟླ་བའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་ཆེ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ཏེ་དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་མཛད་ནས་
 ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཕྱི་རྒྱ་ཅུ་ཀ་ཉ་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་
 ལུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས་^②པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། སྟོན་
 པས་བྱ་གྲོལ་ཕྱང་པོ་རུ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བསྟན། །མཆོད་ཏེན་དཔལ་ལྟན་
 འབྲས་སྤངས་སུ། །དེ་བཞིན་གསང་སྤགས་ཚུལ་གསུངས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^③དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བཛོད་བྱའི་དོས་ནས་
 འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་རྒྱུའི་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་
 མི་རིགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
 བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^④ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་བྱང་དེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་
 སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། དང་པོར་ལྷ་ར་
 རྒྱ་སྤྱིར་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་བར་པར་བྱ་གྲོལ་ཕྱང་པོ་འི་རིར་
 གསུངས་པའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་ཐ་མར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ལེགས་པར་

བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་རྣམས་དུས་གྱི་རིམ་བའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེ་བའི་དོན་གྱིས་དངོས། ཉགས་གྲུབ་
 རྟེན་དེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བརྒྱ་པ་ལ་གསུངས་པར་མདོའི་སྒྲིང་གཞི་ལས་བཤད་
 པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། འདུལ་བ་
 རུང་མཐུན་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མདོ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེ་བའི་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རུང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶ དཔེར་ན།
 བྱེ་བའི་ལས་འདེམ་ཁར་འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་
 གསུངས་ཀྱང་དེ་❷ མདོ་འདིས་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ལ།

ཁ་ཅིག་། ཐེག་པ་ལ་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཐེག་པ་དང་བརྫོང་བྱེད་དོན་གྱི་ཐེག་པ་
གཉིས་ལས་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ནི་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་
ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་
དབྱེད་པ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
མེད་པའི་བྱེད། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མ་གཉིས་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་
ལ་འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་མོ་ཉིད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་
སྡོད་ལས་དེ་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་དང་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་སོ་སོའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ནི་མདོ་སོ་སོའི་བསྟན་དོན་དངོས་སུ་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་
བྱ་ཡིན། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲ་བེན་ཅམ་མ་ཡིན་

པར་དགོངས་གཞི་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 རོན་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^①འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་
 ཞེས་པའི་ཐེག་པ་དེ་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་དེ་
 ཡང་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གྲུབ་དོན་དང་པོའི་
 སྐབས་སུ་^②ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་^③ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 ཞེས་པའི་ཐེག་པ་དེ་ཡང་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤྲ་མ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་དང་ཕྱི་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱེད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཆོག་དེ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་
 བྱ་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^④དེ་ལ་འཁོར་
 ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་བའི་གནས་ནི་ཆོག་དང་པོས་བསྐྱོར་ལ། གདུལ་བྱ་ནི་གཉིས་པས་
 སོ། །ཞེས་དང་། ^⑤འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། བརྩམས་ནས་
 ཞེས་པའི་བར་ནི་བརྫོང་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པའོ། །ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་ནི་གང་ལ་
 བསྐྱོར་བའི་གདུལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
 ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འཁོར་ལོ་དང་
 པོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་
 དགོངས་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བཀྲལ་བའི་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་
 གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས། ^①ཆོས་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་
 པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 སྟེ་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 ན། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། ^②མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟུ། །ཆོས་རྣམས་གང་དང་
 གང་བརྗོད་པ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་
 མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ། ^③འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཀྱན་རྗེས་གང་ཅི་
 ཡོད། །དེ་ཀྱན་ཐུབ་པའི་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། །གཟིགས་དང་གསལ་ལ་བཞེད་པར་མི་
 མཛད་པས། །དེ་ནི་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་གང་ཇི་འཇིགས། །ཞེས་པའི་དོན་གྱི་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་
 མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ^④འདི་ནི་དག་སྤྱོད་གཏུམ་བྱེད་ནི། །ས་ལ་བཞེན་ཅིང་བསམ་གཏན་
 མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གཏུམ་བྱེད་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏགས་གསུམ་ག་གྲུབ་སྟེ། མདོ་གསུམ་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་གྲགས་
 པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་འཇིག་རྟེན་གཞན་
 གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། ^⑤ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་
 ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟུ། །ཞེས་སོགས་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས། ^⑥དེའི་ཕྱིར་མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟུ། །ཞེས་སོགས་ཉན་

ཐོས་སྒྲེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་མདོ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་བཤད་པ་དང་དོན་བྱུང་པར་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་པལ་ཆེན་སྒྲེ་པའི་ལུང་ལས་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་
འདིར་ཀུན་གཞི་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་
ཆིག་དོན་བཤད་པ། ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆིག་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆིག་དོན་བཤད་པ་ནི།
བཙུམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་^① འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྐྱོར་
བའི་སྟོན་པ་དང་། དུས་དང་གནས་རྣམས་བསྟན། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་གྱིས། ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་དེ་བསྟན། འཕགས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་དེ་
བསྟན། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིན་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་
བསྟན། དོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེ་བརྗོད་དེ་
བསྟན། དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ལྷན་མཆིས་པ་
ཞེས་སོགས་གྱིས་འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པར་བསྟན། སྐབས་མཆིས་
པ། ཞེས་པས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་ཆོལ་བ་གཞན་གྱིས་ལྷན་ཀའི་སྤྱགས་ཡོད་པར་བསྟན།
བྱང་བའི་དོན་ཞེས་པས་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་བསྟན། ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་ཞེས་
སོགས་གྱིས་འདིའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་བྱེ་ནས་མ་བསྟན་པས་དོན་ལ་མི་
མ་བྱུན་པའི་ཅོད་པ་འབྱུང་བར་བསྟན།

དོན་བསྟན་ན། ལྷ་སྒྲེ་ལ་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་ཆོས་ཙམ། བྱིད་
གསུང་པ་པོའི་སྟོན་པ་དང་། དུས་དང་གནས་རྣམས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱིད་སྟོན་པ་ལྷ་ཀྱ་
བྱུང་པས་དུས་དང་པོར་སྐྱོར་རྒྱ་སྤྱོད་བྱང་སྤྱོད་སྐྱོར་བ་རི་དྲགས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་གསུངས་པའི་

བྱིར་། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་བྲག་སྐྱབ་
 དང་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
 ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་ན་
 མཆིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གོང་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་
 ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་མཆིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་གྲོལ་བ་གཞན་གྱིས་གྲུག་ཀའི་སྐྱབས་མཆིས་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ལ་བྲང་
 བའི་དོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པའི་བྱིར།
 ཁྱོད་ལ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་བྱེ་ནས་མ་བསྟན་
 པས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་བར་པ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆིག་དོན་བཤད་པ་ལ།
བཙེམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པས་སྟོན་པ་དེ་བསྟན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
ལས་བརྩམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་ནས་གསུངས་པ་དེ་བསྟན།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་བསྟན། སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དེ་བསྟན། ཆོས་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོའི་ཆེ་བརྗོད་དེ་བསྟན། དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྒར་བཞིན་ནོ། །

དོན་བསྐྱུ་ན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་

མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་དེའི་
 དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཀྱིས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམ་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། ^①དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་
 མདོ་གཞན་གྱིས་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་
 ཞིང་སྤྱི་ཐོབ་ཐེན་པར་མི་འཇིག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་བར་པ་འདིར་
 རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཐོབ་ལ་མ་བསྟན་ཏེ། འདིར་སྤྱི་ཐོབ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་^②མ་གྲུབ་སྟམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་
 ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་སོགས་ལ་རྒྱ་ནག་གི་
 འགྲེལ་ཆེན་དུ་^③མི་མདོན་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་དང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^④འཁོར་
 ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ^⑤དྲང་
 བའི་དོན་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མདོ་སྟེ་རྣམས་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
 སྤྱར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་སྟོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་གསུང་བ་པོའི་སྟོན་པ་དེ་བསྟན། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཅེས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་བསྟན། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་
 ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་བསྟན། ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་དང་
 ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་དེ་བསྟན། རོ་མཆར་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་རོ་བོའི་ཆེ་བརྗོད་དང་བཅས་པ་དེ་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྟན། སློན་མ་མཆིས་
 བ་ཞེས་པས་འདིའི་གོང་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་མེད་པ་དེ་བསྟན། སྐབས་མ་མཆིས་པ་
 ཞེས་པས་འདིའི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གྲོལ་བ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ཀའི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དེ་བསྟན།
 དེས་པའི་དོན་ཞེས་པས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་བསྟན། ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་
 ལགས་ཞེས་པས། འདིར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་གསལ་
 བར་སྤྱོད་ནས་བསྟན་པས་དོན་ལ་མི་མ་སྤྱོད་པའི་ཅོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་བསྟན་ཏེ།

དོན་བསྟན་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱུང་པར་གསལ་བར་སྤྱོད་ནས་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་དམིགས་པ་འབྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྱོད་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་
 ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་། དེ་ལྟར་ཡང་བར་དེས་
 རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶ སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱུང་པར་གསལ་བར་སྤྱོད་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་སྤྱོད་། སློན་མ་མཆིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་། །འདི་ནི་སློན་མ་མཆིས་ཞེས་པའི་
 ཉེ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་མདོའི་མཆོན་གཞིར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས་

མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གསལ་བར་སྤྱོད་ནས་སྟོན་པས་
དེ་ཉིད་འཇིན་རིགས་ཀྱི་ལེ་བྱ་གཞན་རྣམས་དེར་མི་རིགས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་
བཤད་ལས་བཤད་པའི་བྱིར།

དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་བྱད་པར་དུས་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འཇོག་པར་
བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^①འཁོར་ལོ་རིམ་པ་
གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེས་
བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་རང་གི་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས། འཁོར་ལོ་བར་པས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱིར། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
ཐེག་དམན་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་
གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་དོན་དུ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས།
དེས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་དོན་དུ་
གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་ཀྱི་རིགས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱོད་སེམས་ཙམ་པའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། བྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །འདིར་མ་བྲལ་ཟེར།

རང་ལུགས་ནི། མ་བྲལ་མཆོམས་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་

ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་
 འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པར་
 གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ།
 རང་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་བཞི་བོ་གང་རུང་གང་ཞིག། ་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བ་ཡང་མ་
 ཡིན། གྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ཡང་མ་ཡིན། མདོ་སྟེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ཆོས་ཅན་
 གྱིས་གྲུབ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་སྟེ། སེམས་
 ཅམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཏྲགས་ཕྱི་མ་མ་
 གྲུབ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གྱེ་
 བྲག་སྤྱོད་བར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་མེད་པར་ཐལ། གྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན་
 ཐེག་དམན་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅམ་པ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་
 རྟོགས་པའི་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 ངག་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ངག་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་
 པའི་རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་པ་དེ་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་

ལམ་པར་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བའི་གང་ཟག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུ་ལ། འདོད་ན།
 དེ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 རང་རྒྱལ་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་བྱེ་བྲག་སྣ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲིའི་ཉན་ཐོས་
 མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བའི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉོགས་ཁས་ཟེར་ན་མ་ཁྱུ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
 དམན་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་གསལ་བར་བྱེ་
 བ་ལ་ལྟོས་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་ཉོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
 དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་རྫོགས་མི་རྒྱས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་དབང་པོ་རྒྱལ་
 བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེའི་དགོངས་པ་རྫོགས་
 རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དེ་ལས་དབང་པོ་མི་རྒྱལ་བར་ཐལ། བྱོད་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུ་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་
 འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ནས་སྟོན་དགོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་དབང་པོ་རྒྱལ་བར་ཐལ། དེ་
 ཆོས་ཅན་དེ་གང་ཞིག །ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་
 ཉོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཁྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་རང་གི་^①ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་
 རིགས་ཅན་ལ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་བསྟན་
 བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་སྤྱོད་མོ་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་བསྟོམ་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་
 བྱའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱེ་
 བྱ་སྟེ་བ་ལ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཆན་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པར་
 ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེས་སྤྱི་མཆན་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་
 ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱེ་
 མདོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེས་མདོ་སྟེ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱི་
 མཆན་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་རང་མཆན་བདེན་བྱུང་དུ་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲི་བྱེ་བྱ་སྟེ་བ་མེད་དེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་
 རྟགས་པའི་བྱེ་བྱ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྱ་དུ་སྟེ་བས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཕྱིས་
 འབྱུང་གི་འཇིག་རྒྱས་དོན་གྱིས་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ།
 དེ་ལྟར་ན་བྱེ་བྱ་སྟེ་བར་གྱུར་པའི་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། དེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་

ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དང་ངེས་
 རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶ ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙན་
 དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་གོ་བའི་
 ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་བར་
 ཐལ། ལྷན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་སློབ་གཅིག་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློབ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཙན་དེ་
 ཆོས་ཙན། ཁྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་
 རྟོགས་པར་རྟོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཙན་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོའི་དགོངས་པ་
 རྟོགས་པར་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེའི་རྟོགས་ཚུལ་དེ་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཚུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་
 ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ❷ དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་སྟེ་བར་

འགྲུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཉོག་ས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་ཐ་
མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
རྣམ་པའདད་ལས། ❶ མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལྟ་བུས་དེའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་སྤྲེལ་ས་
བསྟན་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྲེལ་ས་
ལས་དབང་པོ་དམན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། བླ་མ་སྤྲེལ་པའི་ཉོག་ས་ཚུལ་ལས། ❷ ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་
ལ་ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་བཞག་ས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དོན་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་
པ་གསལ་བར་སྤྲེལ་ས་སྟོན་དགོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བླ་མ་སྤྲེལ་པའི་ཉོག་ས་ཚུལ་ལས་འབྲེལ་བྱ་བ་ལྟར་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་ལོ་ཐ་
མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་གཉིས་ཀའི་
དགོངས་པ་ཐུན་མོང་དུ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་པ་ལ་ཞུགས་པས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་དུ་གཙོ་བོར་
བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདིར་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་། དེ་ལ་
གཞུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྟོན་འདོགས་པ་ཀུན་བརྟགས། དེ་དེས་
སྟོང་པ་གཞུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཀའ་
ནས། ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྟོན་འདོགས་པ་ཀུན་

བརྟགས། དེ་དེས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
གསུམ་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གི་མདོའི་དོན་དུ་གཙུ་བོར་ལུགས་ལ་
བཀའ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་དང་པོ་གཉིས་གི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་དུ་བཀའ་བ་
ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ^①བཙེམ་ལྟན་འདས་གིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཞེས་སོགས་
གི་སྐབས་སུ་འགལ་སྟོང་ཇི་ལྟར་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལན་གི་སྐབས་སུ་ཡང་འཁོར་ལོ་
བར་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་
གི་སྒྲོ་ནས་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གཙུ་བོར་དངོས་སུ་བཀའ་ནས། དང་པོར་དེ་
ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་གི་སྒྲོ་ནས་
བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གཙུ་བོར་ལུགས་ལ་བཀའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱང་ངེས་རྣམ་
འབྱེད་ལས། ^②དེས་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་ཅི་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དོན་གིས་ཞུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱང་ངེས་གི་མདོའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྦྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་
སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོའི་དོན་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གི་བཞེད་པ་མི་
འབྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་
གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གི་ཤིང་
རྩའི་སྟོལ་བྱེ་བ་ལྟར་ན། མདོ་འདི་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གི་བྱང་ངེས་འདི་ལྟར་བྱེ་བ་སྦྱ་ཇི་
བཞིན་པ་ཡིན་ཡང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གིས་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བར་བཀའ་བ་
དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་འཛིགས་བྲལ་སྒྲ་བ་གྲགས་པས་མགོན་པོ་སྦྱ་སྦྱབ་གི་
དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལྟར་ན། དགོངས་འགྲེལ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་དོན་གི་
མདོ་དང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་གི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བྱང་

དེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་བཞུགས། ཞི་འཇོ་ཡབ་སྐུ་མཁུ་ཀྱིས་སྐུ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀའ་
བ་ལྷ་མོ་ན་དགོངས་འབྲེལ་སྐྱ་ཇི་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡུལ་རྒྱ་ས་འབྲེལ་བསྐུ་ས་གསུམ་
དེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཅུགས་ནས་བསྐུ་བས་པའི་དབྱ་མ་པའི་བཀའ་བཞུགས་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་པའི་ལྷ་གས་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་གི་ལྷ་གས་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྐྱ་ཇི་བཞུགས་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་མདོ་དེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། སྐྱ་
ཇི་བཞུགས་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ། བླ་མོ་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། འཁོར་ལོ་དང་
པོ་ལ་བླ་མོ་དོན་གྱི་མདོས་བྱུང་། ཐ་མ་ལ་དེས་དོན་གྱི་མདོས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་ཏེ།
དགོངས་འབྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བླ་མོ་དེས་འདི་ལྷ་མོ་བྱེ་བ་སྐྱ་ཇི་བཞུགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཅན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱུང་སྐྱེ་བ་དང་མདོ་སྤྱེ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་
བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོན་གྱིས་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞུགས་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་
བརྟགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་
དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྷ་མོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་
དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་སེམས་ཅན་པ་དབང་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོན་གྱིས་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞུགས་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་པའི་

ཕྱིར། དགོས་པ་སྤར་བཞིན། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་
ལ་བཞེན་ནས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་
མདོའི་བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་འདྲ་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱུ་བ་དོན་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཆན་གཞིར་བཞེད་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་དེ། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྩའི་སྒོལ་བྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་འདིར་བཞག་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་མཆན་
གཞིར་བཞེད་ཅིང་སེམས་ཙམ་པའི་བཀར་བཞེད། ཐལ་འབྱུར་བ་རྣམས་དང་། ལེགས་
ལྡན་འབྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྦྱང་པོ། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུ་ལེགས་སེང་ཡབ་སྐུ་ལ་
སོགས་པའི་རང་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་འདིར་བཞག་པའི་འཁོར་ལོ་
གཉིས་པའི་མཆན་གཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
བྱང་ངེས་བྱེ་བ་འདི་དབུ་མ་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱ་རི་བཞིན་པར་བཞེད་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་
མཆན་གཞིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོའི་མདོ་དང་
འཕགས་པ་དཔལ་འབྲེང་གིས་ཁྱས་པའི་མདོ་རྣམས་བཞེད་ཅིས་ཟེར་ཞིང་། མདོ་དེ་དག་
གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྦྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་
དབང་འབྲུལ་པའི་སྒྲོས་སྒྲོམ་སྟེ་བཞག་ཅིང་རང་གི་དོས་ནས་བྱུ་བ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པར་བསྟན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བྱེད་པར་བྱེ་མ་འདི་ཤེར་བྱེན་གྱི་མདོ་ལས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དུ། གཞན་
དབང་ཡོངས་བྱུ་བ་བདེན་བྱུ་བ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་དཔལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་པས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་ངེ་མ་རྣམས་སྟོ་^①བྱར་བ་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
 ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྲུལ་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྒྱུད་སྤྲུལ་མས་བཀའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་
 ཚུལ་རྒྱུད་སྤྲུལ་མའི་འགྲེལ་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་གང་
 ཞིག་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་རང་སྟོང་འབའ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དེས་འདི་ལྟར་ཕྱེ་བ་སྤྱི་
 རི་བཞིན་པར་བྱས་ནས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཐ་མ་དང་། མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ་
 འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཆན་གཞིར་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་
 བར་པའི་སྐབས་སུ་^②ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་དང་། དུམ་རྒྱས་
 པར་^③དེའི་ཆེ་ལྟའི་བྱ་བ་རྒྱ་སྟོང་ཆད་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་རྟོག་གཏོར་ནས་སྐད་
 མ་ཐུན་པར་འདི་སྐད་དུ། གྱེ་གྱེ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་ཆོས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ཤྱོད་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཞེས་པས་སྐབས་དང་པོའི་མདོ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྤྲང་བ་ལས་
^④ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཞེས་པ་ནས་དང་པོར་སྤྱར་རྒྱ་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཤུས་དང་པོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་བྱ་གློད་
 སྤྱང་པོའི་རིང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་
 སྤྱང་གཞིའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་དགའ་བོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དེས་བསྟན་པར་

རྫོགས་མ་བཞུག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་རྣམས་ནི་མ་བརྟགས་པའི་འཆལ་གཏམ་ཡིན་ཏེ། བྱ་
 རྫོང་ཕྱང་པོའི་རིར་ཞེན་གྱི་མདོ་དང་པོར་གསུངས་པའི་འཁོར་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་མེད་
 ། སྒྲིལ་ཞེན་གྱི་མདོའི་སྒྲིལ་གཞིའི་འཁོར་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡོད་པར་མི་འགལ་
 ཏེ། དང་པོར་ལྷ་ར་རྒྱ་སྒྲིལ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་པའི་སྒྲིལ་གཞིའི་
 འཁོར་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་མེད་ཀྱང་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་
 སྒྲིལ་ཐོས་པས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པའི་ཆེ། འདི་སྐད་བདག་
 གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། ། ཐལ་རང་གི་
 ལུགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་རི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ། ^①དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཡོད་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ། གཟུགས་
 གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་འབྱུག་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་
 འབྱུག་པ་ལ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་
 རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྣམ་
 གཞན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་
 གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་^②མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་སྒྲིལ་བའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ཤེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་
 འབྱུང་བ་གང་ཞིག ། གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲིལ་བའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ཤེས་སུ་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྣམ་གཞན་གྱིས་

སྒྲིང་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱད།

ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས། རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་སྡེ་མཆན་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཏེ། དེས་སྡེ་མཆན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་རང་མཆན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་
 དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་པས་རང་མཆན་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་སྡེ་མཆན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྡེ་མཆན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་
 གཞིར་རང་མཆན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་དེར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱ་
 འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་
 ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་མ་སྐྱོ་ལྟེན་ལས། ❶ དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་
 རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཆན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་ན་
 དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཞེས་ཏེ་ཆད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆན་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་དེ་དེར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་
 ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་རང་
 མཆན་གྱི་དོན་ལྟོག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་དོན་དམ་པར་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་
 སྤྱི་བརྫོད་བྱར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེས་སྡེ་མཆན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་

ཐལ། དེས་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶གང་ལ་བརྟེན་
 འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་
 སྤྱི་མཆན་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཆོས་བདག་
 ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆོས་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་བདག་ཁས་
 ལེན་པའི་རང་སྤྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
 ལས། ❷ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐའ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ❸སྤྱི་མཐུན་ལས། ❹དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་མདོ་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་བཀར་མི་འདོད་ཅིང་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱི་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་ཆོས་
 བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན། དེས་གཟུགས་ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་
 བདག་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མདོ་སྤྱི་བ་དེ་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་པོ་
 དང་བྱེད་པར་དུ་བཏགས་པའི་རོ་པོ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་ཡིན་ཞིང་མདོ་སྤྱི་བས་གཟུགས་སོགས་
 འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་དག་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་

ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་དོན་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཞེས་པའི་བྱིར་ཏེ། བང་
ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶ག་ཟུགས་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ❷ག་ཟུགས་སོགས་
ཉོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་། བརྟ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤྲོད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ག་ཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་
བྱུང་པར་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཉོག་པ་ལ་སྤྲོད་པ་དེ་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྲོད་ཐུན་ལས། ❸ག་ཟུགས་སོགས་
ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྤྲད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཉོག་པ་ལ་སྤྲོད་
པའི་སྤྲོད་པ་ཙམ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྲོད་པ་ཉགས་སུ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་
གྲུབ་ཟིན་ཅིང་། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་སྤྲོད་པོ་ག་ཟུགས་ཡིན་
པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཆད་པ་ན་
❹མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་མི་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་བཅེར་ན་མ་ཁྱུ་། སྤྲོད་མེད་དེ། རྗེ་
ཡབ་སྐུ་ལ་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཀྱང་གསུང་གི་ཆོག་ཟིན་ལ་མི་མཐུན་པ་འགའ་
རེ་འདུག་པ་རྣམས་ལ་རྗེ་འདོད་པ་གསལ་བར་གསུངས་ཟིན་རྣམས་སྤྲི་བཞིན་དུ་
ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཀ་ཆེན་
ལས། ❺སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོན་སུམ་ལ་ལུགས་ཉོགས་མི་རུང་བས་སྤྲོད་ནས་མཐུན་
དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཐུན་པ་འདི་པའི་ལུགས་མིན་པ་ནི་རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། ❻མི་སྤྲོད་ཡང་ཉོགས་པའི་

ལུགས་ཏྲོགས་སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལུགས་ཏྲོགས་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་འདུག་
དར་རྟེན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལུགས་ལ་ཏྲོགས་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཏྲོགས་པ་འདི་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ^①སྟོང་ཐུན་ལས། རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་
ན། རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་རིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཁོ་བོས་བསྒྲིག་སྟེ་སྟོང་ཡི་གནོད་བྱེད་སྟོན་
ཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་
འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཏྲོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་ལ་ཡང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཏྲོགས་པས་བྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་
ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^②དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་བཞེད་པ་ལྟར་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲོགས་པ་དགོས་
པ་ལྟར་མི་བཞེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
ལས། ^③དཔེར་བཞིན་ན། ཏྲོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་རང་གི་
མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པ་བཀག་པ་ན་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་
པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་ཁེགས་ནས་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་
དང་། ^④ཡང་སྟེ་མཆོད་ཏྲོག་པ་ལ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་སྒྲུང་བེད། སྒྲུང་བ་
ལྟར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་མ་ཁེགས་ན། དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་པས་དེ་
འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་མདོ་སྟེ་པའི་
ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྟེ་པས་གཞི་བྱབ་ན་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པས་

པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དུས་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ་བེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དེར་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེར་སྤྱི་མཆན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་སྤྱི་མཆན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་ཡོད། དེ་དེར་རང་མཆན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྫོང་བྱེད་
 གྱི་སྒྲའི་བརྫོང་བྱར་རང་མཆན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་^①དོན་དམ་པར་རྫོང་བྱེད་
 གྱི་སྒྲའི་བརྫོང་བྱར་རང་མཆན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲའི་
 བརྫོང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ^②བརྫོང་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་
 མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ^③

དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་སྐྱུ་མཆེད་གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་
 ན། ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲ་བས་སུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །འགལ་སྟོང་ཞུས་པའི་
 གཞིའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བསྟན་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དགོངས་
 འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དང་ངེས་དཔྱེད་པའི་གཞིའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དང་ངེས་རྣམ་འགྲེད་ལས། ^④འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་གཟུང་འཇོན་གཉིས་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་རང་འཇོན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འགལ་སྟོང་ཞུས་པའི་གཞིའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། གཟུགས་གཟུགས་འཇོན་རྟག་པའི་ཞེན་
 གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་

དོན་དུ་འཇོག་པའི་ཚུགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་། འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་བྱིས་ཅེར་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་པའམ། དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་
གིས་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་གང་རུང་ཡིན། བྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
མདོ་དཔེ་སྤྲུལ་བྱིས་ཁ་ཅིག་དཔེ་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། མདོ་དཔེ་དགོངས་
གཞི་མདོ་དཔེ་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དོན་སྤང་གི་
བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་དགོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་། བྱི་དོན་མེད་པར་བདེན་
ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་།

གཞན་ཡང་། བྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྤྲུལ་བྱིས་ཁ་ཅིག་དོན་
བྱི་དོན་ཡོད་པ་དེ་མདོ་དཔེ་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོངས་གཞི་ཀྱན་
གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་གི་དོན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་མདོ་དཔེ་བསྟན་
དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་པར་འཐད་དེ། བླ་མ་རྣམ་འབྱེད་ལས། ①འདི་ལྟར་
མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་བོན་སྟོན་པ་གང་ལས་
རྒྱང་བའི་ས་བོན་དེར་སྤང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་། ཁ་
ཅིག་། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱིས་ཅེར་ན། བདེན་
པ་བཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ②འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་། དེ་བཞིན་དུ་བྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་
དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོར་བྱི་དོན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིས་ཁ་ཅིག་། ཉགས་
བྱུང་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་དེ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་

གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།^①དང་པོར་སྦྱར་རྒྱ་སྒྲིབ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་^②ཞོར་བ་
ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན། ཐལ་འགྱུར་བས། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་
ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཞག་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
བསྟན་པར་མི་བཞེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་དེར་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་བདེན་པར་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་
ཀྱི་སྒྲིག་ལས།^③འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བསྟན་པ་དང་བའི་དོན་ཡིན་
ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་མོ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་ངེས་
པའི་དོན་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བས་འཁོར་ལོ་དང་
པོས་ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་འཁོར་ལོ་དང་
པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་བསྟན་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེར་སྤང་
སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་^④གི་སྤྱོད་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་
ཡང་། དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྟོར་བའི་ཆེ་ལྡན་དང་ལྡན་བསྟོར་སོགས་ཀྱིས་གྲང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པར་
བཞེད་པར་ཐལ། རྟགས་སྤར་བཞིན། འདོད་ན། དེས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
དག་བཙོམ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་སྤང་སོགས་
ལས་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་ཆོག་པར་བཞེད་པར་ཐལ། རྟགས་སྤར་

བཞིན། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་མ་བསྟན་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཤེས་
བྱའི་སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མ་
བསྟན་པ་དང་། ཐེག་དམན་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་རྫོགས་པ་
ཡོད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མ་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་ཐལ།
དེས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཕྱང་སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་མེད་དུ་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བར་དོན་གྱི་
མདོར་མཚུངས་ཀྱང་བར་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
མདོའི་བསྟན་དོན་བྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱང་སོགས་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་
དེ་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོར་
བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་དེ་དག་བར་དོན་དུ་འགྲེལ་ཞིང་། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་འཁོར་ལོ་
བར་པའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་བསྟན་
དོན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་འཁོར་ལོ་བར་པ་བར་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་བྱིར།

དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བར་
དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བར་
དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་བར་པས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་

བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གུན་བརྟགས་བདེན་པར་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གང་ཞིག་
 འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
 ལས།^① འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་ལོ་བར་པས་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་ཡང་བསྟན་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་དུ་སྤྲས་ཟིན་
 ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་མེད་དུ་སྤྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།^② དེ་ཡང་
 བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དང་པོར་ལྟ་རྒྱུ་སྤྲུ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་ཉུང་ཤས་ཤིག་
 མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཟུགས་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་
 གློ་རྒྱུ་གཅིག་གོ། དེ་ནས་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་པར་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་བཟུགས་པའི་གློ་རྒྱུ་གཅིག་གོ། དེ་ནས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་
 གློ་རྒྱུ་གཅིག་གྱུང་བས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི་
 བརྗོད་བྱའི་སྒྲིན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཛོག་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆོན་གཞི་གང་
 ཞེ་ན། དང་པོར་ལྟ་རྒྱུ་སྤྲུ་བརྗོད་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་སྤང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་
 བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་
 མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་སྤང་སོགས་

འདུས་བྱས་ནམས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཞག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་
གསུངས་པའི་སྒྲོར་གཅིག་གྱུང་བ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནས་
བྱ་ཚོད་ལྷུང་པོའི་རི་སོགས་སུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ནམ་དབྱེ་དངོས་སུ་མ་མཛད་
པར་གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞག་
ཅིང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲོར་གཅིག་གྱུང་བ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཆན་གཞི་
ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་སུ་གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
དེ་ནམས་ལ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་ནས།
ཀུན་བརྟགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་པར་
གྲུབ་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་སྒྲོར་གཅིག་གསུངས་པ་དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་
མཆན་གཞི་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤྲོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་
གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་
པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་རང་གི་
མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་
མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། བར་དེས་ནམ་འབྱེད་ལས།^① ཆོས་ནམས་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་རང་
གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་སྒྲི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་བསྒྲིག་
ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།^② དགོངས་འབྱེད་ལས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་

འགལ་སྔོང་གི་དེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལས་གཞན་དབང་
བདེན་གྲུབ་བཀག་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྤང་སོགས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཉི། བྱང་
ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^①དེ་ནས་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བར་འདོད་ན། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་
བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེས་ན་ཞི་བ་
འཆོ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་འུ་
ལས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས་དབྱེ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྐབས་འདིར་ཡང་འཁོར་
ལོ་བར་པས་དབྱེ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པར་
ཐལ། བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^②ཉུང་ཤས་ཤིག་^③མ་གཏོགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་^④ཞོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པས་འཁོར་
ལོ་དང་པོ་ལས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དེས་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ལས་བདེན་མེད་བསྟན་པར་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བསྟན་པར་ཁས་
ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱུང་། སྐྱོན་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་

པོར་དངོས་སྤྲོ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་མེད་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒོ་གྲོས་མི་བླ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བླ་པའི་འབྲེད་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་ལུགས་
 དང་། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུ་གྱི་ལུགས་དང་། འཕགས་སེང་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། ❶ ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཀའ་བ་ལ་ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྐབས་སུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་
 དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ་དེའི་
 གོང་དུ་དེ་བཤུར་མས་འབྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བར་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
 རང་རྒྱུད་དུ་བཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཀྱང་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་
 བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་
 པའི་རྣམ་འབྲེད་ལས། ❷ ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི་དེ་བཤུར་མའི་འབྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་
 འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་སྐྱ་རས་གཞིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤུད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བླ་པའི་རྣམ་འབྲེད་ལས། ❸ དེ་ཡང་སྒོ་སྒྲིལ་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་
 བཏགས་པའི་བཅས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མའི་རིགས་
 པ་དགོས་ཞེས་སྤྲོ་བ་མིན་ ❹ ཏེ། ཏྲོག་གི་འབར་བ་ལས། ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་
 པ་བཅས་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་
 ཀྱང་དེ་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་ཤེས་རྒྱས་པས་མིང་གི་བཅས་
 བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣམས་འབྱོར་སྒྲིད་པ་བ་དང་དབྱུ་མ་པ་
 གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བར་བཤུད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སྒོ་སྒྲིལ་བ་ལ་
 བྱམ་པ་ཞེས་བཅས་བཞག་ཅམ་གྱི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མའི་

རིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ་དགོས་ན་ལྟོ་ལྟོར་བ་ཤེས་པ་བྱམ་པའི་བརྟུང་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། ལྟོ་
 ལྟོར་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བརྟན་བཞག་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པས་ལྟོ་ལྟོར་བ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར།
 འོ་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟན་བཞག་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག །མིང་བརྟན་བཞག་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་
 ལས།^①གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟན་བཞགས་
 པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས།^②ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བརྟན་ཅམ་བཞགས་པ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་པར་
 ཕྱིན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པས་མིང་བརྟམ་བཞག་ཅམ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 དེས་མིང་བརྟམ་བཞག་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱས་སྒོ་ལ་སྦྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་ཅིང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་གཙོ་བོ་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ③དེའི་སྤྱིར་གསུང་རབ་ལས་ཀྱན་རྩོབ་④མིང་དང་བརྟམ་དང་
 བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ཅམ་གྱི་སྐྱས་གང་གཙོ་བོ་པ་ཡང་མི་མ་སྤྱན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟེན་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ⑤དེ་ལྟར་ན་སྒོ་ལ་
 སྦྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོད་ལྷགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་
 བཞག་པའི་སྒྲོད་ལྷགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྷགས་འདི་ལ་མི་
 འགལ་བས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་
 བརྟམ་བཞག་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མིང་གིས་པར་བཞག་ཅམ་མ་
 ཡིན་པའི་གདགས་གཞི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་

མི་འགལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ་^①དེའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་པ་
གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྒྲིའི་ངོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོ་ལྗོངས་བ་བྱམ་པའི་བརྟེན་ཡུལ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་
འགོག་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོ་ལྗོངས་བ་བྱམ་པའི་བརྟེན་ཡུལ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོ་
ལྗོངས་བ་བྱམ་པའི་བརྟེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
སེམས་ཅམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོ་ལྗོངས་བ་བྱམ་པའི་མིང་བརྟེན་ཡུལ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཀྱང་དེ་འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་
ཏེ། དེ་སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་མ་རྣམས་འབྱེད་
ལས་^②མིང་གི་བརྟེན་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་
དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་
བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ། བླ་མ་རྣམས་འབྱེད་ལས་^③དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་འདོད་པས་ནི་
དབྱ་མའི་རིགས་པ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཞེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོ་ལྗོངས་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟེན་བཞག་ཅམ་གྱི་ཡུལ་

ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
པའི་དོན་ནི་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་དོན་དམ་
པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཟུགས་ལོངས་སྤྱད་བྱུང་བ་དེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་
ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། གཟུགས་དེར་མ་
གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབྱ་མེས་ས་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུ་ལ་འཕགས་སེང་རྣམས་དེ་དེར་
རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མཚུངས་ཀྱང་དེ་དེར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
པར་འདོད་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་དེ་དེར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འདོད། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དེར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་གཟུགས་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་དོན། དེ་
དེར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དམ། དེ་དེར་མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་
དེར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེར་མ་གྲུབ་པ་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་དེར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གཞིར་ཞོག །གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཡོད་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
གཉིས་པ་བྱུང་དོ། །འཕགས་སེང་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་དེར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དེར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ལྷགས་ལ་ཡོད་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་
འབྲེལ་དབྱ་མའི་བཀར་བཞེད་དེ། དེས་ཀྱན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དགོངས་
འབྲེལ་ལས་ཀྱན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་། གཞན་
དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་། གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྒྲུབ་བ་
སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། གཞན་དབང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་
དོན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀྱན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་
དོན་དུ་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། གཞིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ནས་
མདོ་དེའི་དགོངས་པ་དབྱ་མར་འབྲེལ་པར་མཛད་པར་བྱའོ། གཞིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
གཉིས་ནི། ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཀྱན་བརྟགས་འདོགས་
བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་རྟོག་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དམ། བརྟགས་དོན་
ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ལ་

སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱ་བས་ཀྱན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཉོག་མེད་
བར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ ཞེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། ❶ དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་
གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆིག་ཏུ་བཟོད་པའི་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་ ❷ དེར་འདོད་དོ་ཞེན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ལ་
བཟོད་པ་དང་ཆིག་ཏུ་བཟོད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་
པ་ལྟར་ན་ཀྱན་བརྟགས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཞེས་རབ་སྒྲོན་མར། ❸ ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་
བརྟགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་གྱི་སྒོ་བཞིན་ནོ་ཞེན་ནི། ཀྱན་བརྟགས་པ་
མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་སྒོ་གྲོས་འབྲུལ་བས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་དོན་མེད་
ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱལ་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་
སྐྱ་རི་བཞིན་པར་མི་བཞེད་དེ། དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་
ཞེན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
པར་བཞེད་པ་གང་ཞིག །དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཀྱན་བརྟགས་དེ་མདོ་དེའི་སྐྱས་ཟེན་ལ་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ❹ ཀྱན་
བརྟགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པ་མདོ་
དེའི་སྐྱས་ཟེན་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་བྱིར།

དེ་ཡང་ལྟོ་ལྟོར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་
དོན་དམ་པར་མ་བྱུབ་པར་སྐྱ་ན་དབྱ་མ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ལྟོ་ལྟོར་བའི་སྒྲོད་ལུགས་

ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཉོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་
 ཉེ། སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉོག་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མིང་
 གི་བཟུངས་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དབྱ་
 སེམས་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ནི་བཟུངས་ཤེས་པའི་ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་
 ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་ཅམ་ནས་ལྟོ་ལྟོར་བ་འདི་བྱམ་པའོ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲུ་
 བར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་འདུག་གཞི་ཡིན་པ་དེ། ལྟོ་ལྟོར་བའི་
 སྒྲོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉོག་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། བ་ལང་ལ་སོགས་
 པས་ཀྱང་བྱི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་མཐོང་ཅམ་ནས་འོག་སོགས་
 འདུས་པའི་གོང་བྱ་འདི་ནི་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲུ་བར་ཐལ། འོག་སོགས་འདུས་པའི་
 གོང་བྱ་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་འདུག་གཞི་ཡིན་པ་དེ་འོག་སོགས་འདུས་པའི་
 གོང་བྱའི་སྒྲོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲས་པ།

གཞུང་དོན་ལེགས་པར་ཉོག་པ་འདོད་ཤེས་ལྡན་དག །

ལེགས་པར་བཤད་པའི་བྱ་གཟུངས་འདིར་ཞུགས་ཉེ། །

བླ་མ་ལྷ་མོ་འོ་མ་པའི་པ་རོལ་སོན་གྱུར་ནས། །

ཟབ་དོན་འོར་བུས་རང་གཞན་ཆེ་མ་པར་མཛོད། །

ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུ་བཅད་པའོ། ། བླ་མ་ལྷ་མོ་འོ་མ་ལྟེན་ལས། ❶ ཕྱི་རོལ་
 བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་
 ལ་ཁ་ཅིག ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་མི་བཞེད་
 པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཉེ། དེས་ ❷ ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་མིན་ཉེ། ཞེས་པས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་
 མེད་པར་མ་བསྟན་པར་བཞེད། ❸ ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། ། ཞེས་པས་ཀྱང་

ཕྱི་དོན་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེས་ཕྱི་
 དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཁས་ལེན་ཏེ། ^①བྱམས་ཁྱེས་ཀྱི་ལེ་བྱར། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་གང་ལགས་པ་དེ་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་
 བགྱི་བའམ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 པས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེས་ཕྱི་དོན་བཀག་
 པར་དབུ་མ་པ་གཞན་བཞེད་ཅིང་དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་དགག་གཞག་
 མ་མཛད་ཅིང་དེས་མདོ་དེ་མ་གཟིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེས་དེ་མཆོན་ཉིད་
 ལ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པའི་མདོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་མི་འཐད་དེ། བྱམས་ཁྱེས་ཀྱི་
 ལེ་བྱར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གཟུགས་དེ་སེམས་ལས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་
 ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་བཀར་སྟོབ་
 དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱེ་ལས་བཞེད་པ་གང་ཞིག །སྟོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་
 འབྲེལ་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ཀྱན་གཞི་
 རྣམ་ལེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་
 སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཕྱི་
 དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་མི་བཞེད་པའི་དོན་ནོ། །

ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཟའི་ཡུལ་དུ་ལྟོ་
 ལྟོར་བའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱམ་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་དེའི་ཡུལ་དུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་

ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁོ་ན་
རེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གིས། ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་སོགས་གིས་སྤྱི་
དོན་མེད་པར་བསྟན་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ཁས་
ལེན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང།

གཉིས་པ་ནི། ^①དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་སྤྱི་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་གི་སྐབས་སུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་ལ་ཡང་འགལ་སྤོང་ཞུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་
སྤྱོད་ས་སོ་བདུན་གི་བར་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
དང་སྤྱི་འགག་ཡོད་པར་བཀའ་སྩལ། བར་བར་སྤྱི་འགག་མེད་པར་བཀའ་སྩལ་པ་གཉིས་
སྐུས་ཟེན་ལྟར་ན་འགལ་ནའང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་བར་བར་
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་ནས། དང་པོར་
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དོན་གིས་ཞུས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་
དང་། ཐ་མ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གི་ལེ་འུ་ངེས་དོན་གི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དེས་
འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱུས་གསུམ་ངེས་དོན་གི་མདོར་གཞུང་བཅུགས་
ནས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར།

འོ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གི་ལེ་འུ་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ངེས་དོན་གི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གྲུབ་དོན་གསུམ་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་
ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་ནས་བྱང་
སྤྱོད་ས་སོ་བདུན་གི་བར་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
དང་སྤྱི་འགག་ཡོད་པར་བཀའ་སྩལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །དྲི་བ་ཞུས་

པའི་མདོ་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་
པོར་ཆོས་ཁམས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་བཀའ་
སྤྱུལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་ཁས་
ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་། དེས་དེ་^①སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་
ནས་གསུངས་ཞེས་ཞུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ལུ་འུ་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་སོགས་འགའ་
སྟོང་ཞུས་པའི་མདོ་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་
ལེ་ལུ་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་
གཟུགས་ནས་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་དགོངས་གཞི་འཆད་དགོས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་

ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོ་མོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་
པའི་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་དོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། མདོ་དེས་དོ་མོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་དོ་
མོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ག། འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
དེ་སེམས་ཅམ་པས་སྒྲིག་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ་མོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན་མེད་དགོས་པར་ཐལ།
མདོ་དེ་དག་གིས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
གང་ཞེ་ག། ཡོད་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོངས་
འགྲེལ་ཀྱི་སྒྲས་བེན་ལ་བསྟན་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་ཁས་སྦངས་ན་སྐྱར་
འདེབས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་པ་འདེབས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྒྲིག་བཞིན་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་དེ་སྒྲིག་
ཅི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། གྲུབ་དོན་གཉིས་པ་སྒྲིག་བཞིན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
འདོད་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་བྱང་དོན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞེ་ག། དེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་བྱང་དོན་ཀྱི་མདོར་སྒྲས་བེན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེས་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་སྐུ་ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་དོན་
དང་པོས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་སྐུ་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁོར་རེ། གྲུབ་དོན་གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཞེས་རབ་སྒྲིང་པོ་བྱང་དོན་གྱི་
མདོར་སྐུ་ཟེན་ལ་བསྟན་ཀྱང་དེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་བསྟན་པར་
ཐལ། དེས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་
ཀྱིས་དེ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། དེ་དེར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཙུགས་ནས་
བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་འབྲུམ་བ་དེ་གྲུབ་དོན་གཉིས་པས་
བྱང་དོན་གྱི་མདོར་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་དོན་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གྲུབ་དོན་གཉིས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། ཞེས་པའི་སྐབས་
ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་བ་དང་མ་སྐྱར་
བའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་^①པ་གཉིས་སུ་འབྲེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་དེས་
རྣམ་འབྲེད་ལས། ^②མདོར་བསྐྱུ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་
གསུངས་པ་དེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་པར་སྐྱར་བ་དང་མ་སྐྱར་བ་གཉིས་བྱང་
བའི་ཕྱི་མའི་མདོན་ས་འབྱུང་བའི་དོན་སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་གཟུང་བར་སྐྱ་མ་ནས་འབྱུང་བ་
བཞིན་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཞེས་པར་གྱིས་

ཞིག་ཅེས་དགོངས་འབྱེད་གྱིས་བཀའ་བས་དགོངས་འབྱེད་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྷ་བྱ་
རྣམས་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་འབྲུམ་པ་དེ་གྲུབ་དོན་གཉིས་པའི་སྐབས་
ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་དེ་དེའི་སྐབས་
ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་མཆན་གཞིར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
བཤད་ལས། ❶ དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཞེས་རབ་
སྟོང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། ཡུམ་
འབྲུམ་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གང་ཞིག་། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དབྱ་མའི་བཀའ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། དེས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱ་རི་
བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་
སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་བརྟགས་མེད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བླ་མ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ལས། ❷ ཀུན་བརྟགས་རྣམས་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་། ཞེས་རབ་སྟོང་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རི་བཞིན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུ་སྟེ། དབྱ་མ་སྟོང་བ་ལས། ❸ དེས་
པའི་དོན་གྲང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཆད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དོན་དེ་ལས་ལོགས་ཞིག་ཏུ་གཞན་གྱི་གང་དུ་ཡང་བླ་
བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་

པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ནམ་པར་བལྟོ། །ཞེས་པ་ཡང་
སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་འབྲུམ་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་གཟུགས་མི་དམིགས་ཞེས་པའི་མདོ་དེ་
སྐྱེ་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་མི་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་
སྟེ། གཟུགས་མི་དམིགས་པ་དེ་དེའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་
དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་དེའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་དག་ག་
བྱུང་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་རབ་སྟོང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་ཟེར་
ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ།
དེ་འབྲེལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་དེ། དེས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །རང་གི་
མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། ཐལ་འབྱུར་
བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་རང་རྒྱད་པའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་རྒྱད་པ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་རང་གི་མཆོན་

ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་ཅིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག ། དང་ངེས་ན་མ་འབྱེད་ལས། ^① དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་
བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མོད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་
པ་ཅམ་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་གཅིག་མིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ^② འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་
དུ་གསུངས་པ་དེ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུམ་འབྱུང་པ་གྲུབ་དོན་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་
སྲུ་བསྟན་པའི་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
ཞུས་གྱི་ལེ་ལུས་དང་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཁ་ཅིག ། དུམ་འབྱུང་པ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་
གྱི་ལེ་ལུས་དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུ་དང་། སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་འཇིན་
པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དུམ་
འབྱུང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་སྐྱས་ཟེན་ཅམ་ལ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་
དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དང་ངེས་ན་མ་འབྱེད་ལས། ^③ དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་
བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་^④ པའི་ཕྱིར་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་
དང་འགལ་བ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་
དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།

ཁྱོད་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྒྱུར་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འཇིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ལས། ^①སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་^②ཞེན་ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡེ་མེད་དུ་འཇིན་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་འཇིན་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། སྐབ་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྒྱུར་བའི་མདོ་དང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་མདོ་དང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྒྱུར་བའི་མདོ་དང་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་དེ་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། ཡུམ་འབྱུང་པའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེ་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱེས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས་མདོ་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འཇིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་དེ་དགོངས་པ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མདོ་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འཇིན་པ་དགག་དགོས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱེས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས་མདོ་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འཇིན་པ་བཀག་ནས་

ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། སྐྱེ་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་
མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་
དེ། སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་དེའི་ནང་ཆོན་གྱི་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོའི་
སྐུས་ཟེན་གྱི་དོན་དུ་འཇིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་དོན་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་
གྱི་གཟུགས་སོགས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་། གཟུགས་སོགས་
དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མདོ་དེའི་དགོངས་པར་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་དེ་
དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་མ་འཇམ་མཉམས་ཀྱི་
ལས།^①སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་མི་ཞེན་ཞེས་གསུངས་པས།
ཞེས་དང་།^②འདི་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དོ་བོ་ཉིད་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་
གསུངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནའོ། །སྐུ་དུ་འཇིན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པར་འཇིན་པ་བཀག་ཀྱང་།
ཞེས་དང་།^③འདི་ས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་དགོངས་
འགྲེལ་གྱིས་བཀལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། བླ་མ་འཇམ་མཉམས་ཀྱི་ལས།^④གལ་ཏེ་རྣམ་འགྲུལ་སྐྱོད་པ་པའི་མཆོན་
ཉིད་གསུམ་གྱི་འཇོག་ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་མིན་ན་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་
བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་། ལང་གཤེགས་དང་།
རྒྱན་སྒྱུག་^⑤པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ལུགས་སུ་
བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པར་རིམ་གྱིས་བཞི་དགོས་པ་རྣམས་གྱི་
བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་མདོ་དེ་དག་ལས་ཅིག་ཅར་
དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ་དང་སྔ་

མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཆ་སྤྱི་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱེ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱེ་རྣམ་གཞག་ཡོན་ཏན་འབྱུང་
 གནས་གྱེས་ཞུས་པའི་ལེ་འུའི་བསྟན་དོན་དང་། དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱེ་མཆོན་ཉིད་
 གསུམ་གྱེ་རྣམ་གཞག་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱེ་ལེ་འུའི་བསྟན་དོན་དུ་ཆ་སྤྱི་
 ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་གྱེ་ལེ་འུ་ལས་སེམས་
 ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱེ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱེ་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལེ་འུ་དེའི་ནང་དུ་དེ་
 གསལ་བར་འཆད་བྱེད་གྱེ་མདོ་ཆེ་ག་ཅིག་^①མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་
 སེམས་ཅམ་པས་ལེགས་པར་སྤྱི་བའི་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཅམ་
 པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱེ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གསལ་བར་སྤྱི་ནས་
 ལྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱེ་ལེ་འུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ལས་^②དེར་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུས། ལྟོན་པ་ལ་བྱི་བ་མི་
 འདྲ་བ་རེ་རེ་མཛད་པའི་བྱིས་ལན་གཞན་རྣམས་འདིའི་མཆོན་གཞིར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱེ་ལེ་འུ་ལས་གཞན་པའི་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱེ་ལེ་འུ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཆོན་གཞིར་འབྲེལ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱམས་ཞུས་གྱེ་ལེ་འུ་ལས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱེ་མཆོན་
 ཉིད་གསུམ་གྱེ་རྣམ་གཞག་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱེ་ལེ་འུ་ལས་དབུ་མ་
 པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱེ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱེ་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན་
 མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱམས་ཞུས་གྱེ་ལེ་འུ་སེམས་ཅམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བཀའ་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱེ་ལེ་འུ་དབུ་མ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

བཀའ་ཡིན་དགོས་ལ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བཀའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་མོ་བསྟན་པར་དབྱ་མ་
སྤང་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^①དེ་ཉིད་ལས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་
དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་
གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཀྱན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
གཏན་དུ་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། འདི་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་དག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་སྟོལ་ཕྱེ་བ་ལྟར་
མཁས་པ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཙུགས་ནས་
བསྟུབས་པའི་དབྱ་མ་པའི་བཀའ་བཞེད་དེ། གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཀྱན་
བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ངོ་མོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་བརྟགས་
མཆན་ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་ཅིང་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཁེགས་
ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞུ་ལ་ཁེགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་མ་
སྤང་བར། ^②དེའི་དོན་དུ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་
དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་། ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་
དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབྱ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་མི་བཞེད་དེ། དེས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཁེ་བཞེན་པས་
 བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག། དེས་དེ་སྐྱེ་ཁེ་བཞེན་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 ཟེ།^① དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་
 ཏུ་མཛད་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཟེ། དེས་ལེ་ཏུ་འདིས་
 རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྲུབ་དོན་གཉིས་པར་དང་དོན་གྱི་མདོར་བསྐྱུས་པར་བཞེད་པ་
 གང་ཞིག། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སློབ་དཔོན་འདིས་སྐྱེ་ཁེ་བཞེན་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་ཟེ། སློབ་དཔོན་འདི་འི་བཞེད་པ་བསྐྱུར་བའི་དབང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
 ལས།^② མདོར་བསྐྱུས་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྱེད་ལ་དབུ་མའི་བཀར་
 བཞེད་ན་དེའི་དོན་འཆད་ཚུ་ལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སློང་གི་དྲི་བ།
 འགལ་བ་དེ་སློང་བའི་ལན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་གི་ས་གྲུབ་
 པའི་དོན་ཞུས་པས་སོ། །དང་པོ་ལ། དགོངས་འབྱེད་ཀྱིས་དངོས་བསྐྱུས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
 པ་དང་། རྒྱགས་བསྐྱུས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སློང་གི་དྲི་བ་ཞུས་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་
 གཟུགས་ནས་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་བཀའ་སྩལ། བར་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཀའ་སྩལ་པ་གཉིས་སྐྱུས་ཟེན་ལྟར་ན་འགལ་ནའང་
 འགལ་བ་མེད་དགོས་པས། བར་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
 ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་ནས། དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་
 དོན་གྱིས་ཞུས་པར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་དེ་བ་ཞུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་
 བར་པ་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་པར་བཀའ་སྩལ།
 འཁོར་ལོ་དང་པོར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པར་བཀའ་སྩལ་པ་གཉིས་སྒྲིས་ཟེན་ལྟར་ན་
 འགལ་ཡང་འགལ་བ་མི་མངའ་བས་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་ནས། དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དོན་གྱིས་ཞུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགལ་
 སྔོང་ཞུས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་
 ཡང་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འགལ་སྔོང་ཞུས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དེ་དགོངས་
 གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་དོན་དུ་བཀའ་ལ། འབྲུམ་
 སོགས་ཀྱི་ནང་ཆན་གྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་དགག་བྱ་ལ་
 དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་དངོས་སུ་མ་སྒྱུར་ཡང་མགོ་མཐུག་འགལ་ཞེས་ཏུ་འང་འཛིན་ཏེན་གྱི་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་
 སྒྱུར་བ་དེ། གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་སྒྱུར་བས། གཟུགས་སྒྲ་
 དང་སྒྲེ་འགག་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་དེ་མདོ་དེའི་སྒྲིས་ཟེན་གྱི་དོན་དུ་
 འཛིན་པ་བཀའ་ནས་གཟུགས་སྒྲ་དང་སྒྲེ་འགག་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་དེའི་སྒྲིས་
 ཟེན་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ངས་དོན་གྱི་མདོར་སྒྲུབ་^①པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གང་ལ་
 དགོངས་ནས་མ་སྒྲིས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད།
 དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་ཆོས་
བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་རོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་
པ་དང་། གཞན་དབང་རོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་
རོན་དམ་པར་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་
དང་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རོན་དམ་པར་མཆན་
ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་རྟོག་པས་
བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དགག་ཕྱོགས་ནས་རོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་
དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱོད་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་དགག་ཕྱོགས་ནས་རོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གཞན་དབང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རོན་དམ་པར་དོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། བྱོད་རོན་དམ་པར་དེར་མ་
གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱོད་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་

གྲིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཀྱན་བརྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནམ་མཁའི་མེ་ཉྱལ་གི་
དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའི་མེ་ཉྱལ་རང་འཛིན་ཉྱལ་པས་བརྟགས་པ་
ཅམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱང་རང་འཛིན་ཉྱལ་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྲིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱུ་མའི་
དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྐྱུ་མའི་དེ་ལྟར་བྱ་སྟགས་ཏེ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་ཡང་དེས་
སྟོང་པ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱང་བདེན་པར་སྒྲུང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཆན་གྲིས་
དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནམ་མཁའི་དཔེས་སྟོན་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་རང་
གི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཟག་ཅམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལེས་རབ་སྟོང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་
ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་སྟགས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ནམ་པར་ཉྱལ་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་གོ་སྟོན། །
བཞི་པ་ནི། སྐྱུ་མའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་
ཅོ། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེ་ལྷ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་
ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་།
ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྲིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གི་རྣམ་གཞག་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གི་ལེ་ལུ་འཇུག་དོན་གི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ན་དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་
དང་ལུགས་བསྟན་གང་དུ་ཡང་མི་བཞེད་དམ་ཞེ་ན། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶གལ་ཏེ་
རྣམ་འབྱེད་སྟོང་པ་བའི་ཞེས་སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། དགོངས་འབྱེད་དང་། ལང་གཤེགས་དང་། རྒྱན་སྒྱུ་པོ་བཀོད་པ་སོགས་
ལས་དངོས་སུ་བྱེད་མེད་པར་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་ཅིང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་མ་
བཀག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་
རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གི་བསམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་གསུངས་པས། མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གི་རྣམ་གཞག་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གི་ལེ་ལུ་དང་། ལང་གཤེགས་དང་། རྒྱན་སྒྱུ་པོ་བཀོད་པའི་
མདོའི་སྒྲས་ཟེན་ཙམ་གི་དོན་དང་། དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གི་
རྣམ་གཞག་མདོ་དེ་དག་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་ཆ་བྱེད་ནས་འཇོག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་ལམ་གི་
ཡན་ལག་གི་བར་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་སྒྲས་ཟེན་ལ་
བསྟན་པར་ཐལ། བྱིད་གི་དངོས་བསྟན་གི་འགལ་སྟོང་ཞུས་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་
བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དགོངས་གཞི་ཞུ་མི་དགོས་
པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱིད་གི་ལུགས་
བསྟན་གི་འགལ་སྟོང་ཞུས་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་བདེན་གྲུབ་གི་ཆོས་

ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་
 བར་བསྟན་པ་གཉིས་སྤྲུལ་ཅིན་ལྟར་ན་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དེ་གཉིས་
 རང་ཆོག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས།
 རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་
 ལྟར་གྱི་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱི་ལེ་ལུའི་
 བསྟན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། འདོད་མི་ཞུས་ཏེ། བླ་མ་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶ དགོངས་འབྲེལ་ལས་མཆོད་ཉིད་
 གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འབྱེད་སྤྲུལ་པ་བ་དག་གིས་ངེ་ལྟར་བཀའ་བ་མདོའི་དོན་མིན་
 བར་དབུ་མའི་དོན་དུ་བཀའ་བའི་ལམ་སྤོལ་འདི་ནི། ལེགས་ལྟར་འབྱེད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བ་ཞིབ་ཏུ་ནི་
 དབུ་མ་སྤྲུལ་བ་ལས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་སྤྲུལ་པ་བ་
 དག་གིས་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱི་ལེ་ལུའི་
 བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ་ ❷ ཚུལ་གཉིས་
 ཀྱིས་མདོ་འབྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འབྱེད་དང་
 གསུང་རབ་འབྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱི་ལེ་ལུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་
 དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
 མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཞུས་ཏེ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མ་
 པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་

དུ་གྲུབ་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། བྱོད་གྲིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཡང་དག་པའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་
དེ་དག་ལ་ཞེས་སོགས་གྲིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་སྐྱ་ཇི་
བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྲིས་དེ་ལྟར་བསྟན་ན་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཞེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་
བའི་ཞེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་མེད་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བྱང་དོན་དུ་
འགྲེལ་བའི་ཞེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་
ཞེས་སོགས་གྲིས་དེ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཞེས་རབ་སྟོང་པོ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་མ་སྐྱར་བའི་
མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྐྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བདེན་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱབ་སྟེ། འོ་ན། དེས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བར་ཐལ། དེས་
བདེན་གྲུབ་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བདེན་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེས་བདེན་མེད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྐྱར་བར་ཐལ། དེས་
དེ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྲིས་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶ དེ་ཡང་
ཞེས་རབ་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་བྱད་པར་གསལ་
བར་མ་སྐྱར་བར་གཞུགས་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་
ཙམ་གྲིས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་གཞུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པས་བྱང་དོན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུ་བ།

ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་འུ་སྒྲི་ཇི་བཞིན་
 བར་བྱས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་མཆན་ཉིད་
 གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་པ་དང་། ཉི་མེ་བྱམས་ཞུས་ཀྱིས་ལེ་འུ་ཡང་སྒྲི་ཇི་
 བཞིན་བར་བྱེད་ཟེར་ན། གུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མཆན་
 ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ན་གུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གཞི་ཡིན་དགོས་
 བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་འུ་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གུན་
 བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གིས་སྟེང་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འདོད་རིགས་པར་
 ཐལ། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་གུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟེང་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 གཟུགས་སུ་འཛོག་རིགས་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་མེ་བྱམས་
 ཞུས་ཀྱི་ལེ་འུར། ❶གང་གུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་
 རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་།
 ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 གཟུགས་སོ། །ཞེས་དང་། བར་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❷དེ་ལ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོགས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཆོས་
 དེ་ཡང་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་གུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདག་
 མེད་པ་ཡིན་པས་མེད་རྒྱུ་འི་བདག་གམ་ངོ་བོ་ནི་གུན་བརྟགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་

ཐལ། རྣམ་བཅུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འཛོག་རིགས་པ་གང་ཞིག །གཞན་དབང་གཞན་དབང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་
 འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་
 དབང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཞན་དབང་གཞན་དབང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་
 འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་
 དེ་གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་དབང་གི་སྟོང་གི་ཀུན་བརྟགས་
 ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་བརྟགས་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཀུན་བརྟགས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་
 བརྟགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལུས་ཀྱི་
 ལེ་ལུང་སྐྱེས་དོན་ལྟར་འཛོག་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཀུན་བརྟགས་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ཀུན་
 བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཅུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཀུན་
 བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གིས་སྟོང་པར་ཐལ། དེ་དེས་སྟོང་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞན་
 དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཅུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་
 གིས་སྟོང་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་ཞིག །ཀུན་བརྟགས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་
 གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་
 ཡིན་ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཀུན་
 བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་ན། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། གུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ།
 གུན་བརྟགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་
 བརྟགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གུན་བརྟགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་དུ་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

རང་ལུགས་ནི། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ལུ་སྐྱེ་བཞིན་པར་ཁས་
 ལེན་ཞིང་། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ལུ་སྐྱེ་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་གཟུགས་ནས་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་བར་གྱི་འགྲེས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱར་གྱི་ཆོས་གཞན་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱར་
 བ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གྲུབ་དོན་གཉིས་པས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་བྱང་
 དོན་དུ་སྐྱབ་པར་ཐལ། དེས་དེ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་
 ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ཆོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱ་མའི་
 བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཙུགས་ནས་བསྐྱབས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་མ་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 ཅ་བར་མ་ཁྲབ་སྟེ། མདོ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་བར་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། ^①སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་^②ཐལ། བདེན་མེད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། དེ་

བཞིན་དུ་དང་དོན་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་དང་
དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེས་དོན་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
ཁྲབ་པ་སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

གསུམ་པ་འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲི་ཇི་བཞིན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་སྤྲི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
པར་སྟོབ་དཔོན་སེང་གི་བཟང་པོས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་མཆན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་
པོར་དགོངས་པའི་མདོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ^①མཆན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་
པོར་དགོངས་པ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་མ་
གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མཆན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་
པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། སེང་གི་བཟང་པོའི་ལུགས་ལ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྒྱས་ཏེ། དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་^②ལུགས་ལ་དབྱུ་མ་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་
ཅིག །ལུང་དེའི་དོན་ནི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས་གཞན་པའི་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེ་ཏུ་ལས་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་
དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་འདྲའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ལེ་ཏུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཅམ་པས་
ལེགས་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ནང་ཆན་གྱི་
མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^①དེར་ས་བཅུའི་དབང་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བཅུས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་^②མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ། རྣམ་པར་རིག་
པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། མདོ་སྤེལ་འདི་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བང་ངེས་འདི་
ལྟར་སྤེལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཛད་ལ་
ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོས་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེ་
ན་མི་འཐད་དེ། དེས་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་དེར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་
པར་གསུངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^③མདོ་སྤེལ་འདི་ཉིད་དུ་གཞན་
དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ལ།
ཞེས་དང་། ^④རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྐྱབ་རྣམས་ནི། མདོ་སྤེལ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་
སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱང་
པོའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་དཔལ་འབྲེང་གི་མདོ་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་
གྱི་ལེ་ཏུ་རྣམས་བསྟན་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་བཀར་མཆུངས་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^⑤མདོ་སྤེལ་འདི་ཉིད་དུ་གཞན་
དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ལ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་དཔལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་
པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྦྱང་ཞིང་དེ་མ་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པས་དེ་དག་གི་

དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་དབུ་མ་པའི་བཀར་བཞེད་པར་ཐལ། ཞི་བ་འཆོས་དེ་དེ་ལྟར་དུ་
བཞེད་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་ཆེན་དུ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་
སོགས་ཞི་བ་འཆོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། ^①འགྲེལ་པར། མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་
སྒྲུང་མཛད། །སྤྱི་མ་བཟང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
ཞི་བ་འཆོའི་སྒྲོབ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ངེས་
པ་མེད་དེ། ཞི་བ་འཆོ་རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དབུ་མ་པ་དང་། སེང་གི་བཟང་པོ་
རྣམ་རྒྱུན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤང་ངེས་རྣམ་
འབྲེད་ལས། ^②ལུགས་འདིས་སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་པས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་
དབུ་མ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེས་སྡོན་སྒྲུང་དབང་ཤེས་
འབྲེལ་ཤེས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^③གཟུང་བ་རྩལ་གཞན་མེད་ན་
གཟུང་འཇིན་རྩལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་འཇིན་པ་མ་འབྲེལ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་རྗེས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་ངེས་པར་སེམས་པས་འཇིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་
འབྲེལ་བར་འཇིན་པ་ཅམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་འདི་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྤང་ངེས་འདི་ལྟར་སྡེ་བ་དང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྡོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་རྣམས་དགོངས་པ་མི་གཅིག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཅིག་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་
དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། ^④འཁོར་ལོ་སྡེ་མ་གཉིས་

ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི་འཆོ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་འཁྲུང་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་དབུ་མར་བཀལ་ཡང་།
དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་མི་བཞེད་ལ།
བྱད་པར་དུ་འཕགས་སེང་གི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀར་
བཞེད་དོ། །ངེས་ན་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་དེ་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་
མ་ཞིག་ཡོད་དེ། མདོ་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་དུ་ཁས་སྦྱངས་དུ་མི་
རུང་བར་མདོ་དེའི་དགོངས་གཞི་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྟོན་ས་མདོ་
དེ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ། ❶ བ་དང་མ་ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལྟ་
བུ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། མདོ་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་གནས་ལུགས་
སུ་ཁས་སྦྱངས་དུ་ ❷ མི་རུང་བར་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བྱང་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
གཞན་དུ་བཤད་དགོས་པ་རྒྱ་ལས་དཀར་ནག་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་
བར་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ ❸ ཚུལ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། བྱང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། ❹ བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དེས་གདུལ་བྱ་ཁ་བྱང་བར་བྱ་བ་
ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་བྱང་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི་མདོའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་
དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱང་དགོས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ནི་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བཞིན་
དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་རུང་བ་ལ་མི་བྱེད་དེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་བྱང་དོན་གྱི་
མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོ་དང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་པའི་ཆིག་བྱུང་གི་བླ་མ་དོན་
 དང་དེས་དོན་དེ་ཀྱན་རྫོང་དང་དོན་དམ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། སློ་གྲོས་མི་བླ་མའི་
 མདོར།^①གང་ཟག་ལ་མི་ཉོན་ཆོས་ལ་ཉོན་པ་དང་། ཆིག་ལ་མི་ཉོན་དོན་ལ་ཉོན་པ་དང་།
 བླ་མ་དོན་ལ་མི་ཉོན་དེས་དོན་ལ་ཉོན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་ཉོན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉོན་པ།
 ཞེས་དང་།^②ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་ཆོན་དང་པོ་དེས་བསྟན་པ་སློན་མེད་དུ་
 ཉོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློན་པ་སློན་མེད་དུ་ཉོགས་དགོས་ཀྱི་སློན་པ་སློན་མེད་དུ་ཉོགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་སློན་མེད་དུ་ཉོགས་མི་རུས་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པས་སྟོང་ཉིད་
 སློན་པའི་ཆིག་དེ་གནས་ལུགས་མིན་གྱི། བསྟན་དོན་སྟོང་ཉིད་དེ་གནས་ལུགས་ཡིན་
 ཞེས་བསྟན། གསུམ་པས་བླ་མ་དོན་ཀྱན་རྫོང་པ་གནས་ལུགས་མ་ཡིན། དེས་དོན་དོན་
 དམ་པ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་བསྟན། བཞི་པས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བའི་སྤང་ཚུལ་མི་
 བདེན། ཡེ་ཤེས་མ་འབྱུང་བའི་གཞིགས་ཚུལ་བདེན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སློན་ཅིང་
 སློ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་སྤང་དུ་རུང་བའི་མདོར་དམིགས་པ་དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་འཆོར་མཆོན་ཉིད་
 ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱས་འབྱེད་བསྟན་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སློན་པའི་མདོ་དང་། སློ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་
 མདོ་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ་དེ། བླ་མ་དོན་གྱི་མདོ་འཆོར་མཆོན་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན། འཁོར་ལོ་
 རོག་མཐའ་གཉིས་ལྟ་བུ། དེ་ལ་དབྱེན་བླ་མ་དོན་སློ་རི་བཞིན་པ་དང་། བླ་མ་དོན་དགོངས་པ་
 ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་སེང་གི་བཟང་པོས་མདོ་སྟེ་

དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཐལ། དེ་ཞི་བ་
འཆོའི་དངོས་སྟོབ་གང་ཞིག། །ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུ་གིས་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་
འགྲེལ་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་མ་
རྣམས་འབྱེད་ལས།^①མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་
དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བཞིན་དུ་དབུ་མ་སྦྲང་བར་
བཀལ་བ་ཞི་བ་འཆོའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྦྲད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གིས་གྲུབ་
པའི་རང་བཞིན་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་བྲལ། ཁོ་ན་རེ།
སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས་དབུ་མ་སྦྲང་བར་བླ་མ་འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པར་
ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དགོངས་འགྲེལ་དབུ་མ་བའི་བཀར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་ན། དེས་དབུ་མ་སྦྲང་བ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྲང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་
སོགས་བླ་མ་འདི་གི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེང་གོ་བཟང་པོས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
ན་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་བྲལ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། །

ཀྱུ་ལ་གསུང་པ་ད་མཆོར་འཇུག་ལ་མི་མཁས་པའི།

ཀོ་ལ་ངན་སྤང་པོའི་སྦྱང་ཅ་འདར་བྱེད་པ།

ལུང་རིགས་གདོང་ལུང་གད་བརྒྱུངས་རབ་བརྗེད་དབྱངས།

སྐལ་བཟང་ན་བའི་བཅུད་དུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།

སཏྲ་མཏྲ་ལྟ།

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་
 རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་སྟུང་བར་གི་རོལ་མཆོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་
 སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྩོན་པོ་དག །ཅེས་
 སོགས་གསུངས་ན། གཞུང་འདིས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་^①ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 རི། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་འདིས་གནས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 གཞན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པའམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར་བ། ཅ་བ། འབྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 གདམས་ཡུལ་བཅུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དེ་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་རྒྱ་ཆེ་བས་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་
 མཆོམས་སྦྱར་བ་ལ། ^②དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་བྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་ཉི་ཤུར་
 བྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྩོན་པོ་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས།
 གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ནས་འཆད་པ་ལ། ^③འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་

ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། ^①མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་
ཞེར་ཕྱིན་འདིས་གནས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཞི་འཕོས་ནས་འདིར་
སྐྱེས་པའམ། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་འུ་རིགས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཉིད་ནས་ཞི་འཕོས་
ནས་འདིར་སྐྱེས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས། བརྒྱད་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
སྤྱིར་བསྟན་ནས། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
དེ་སྟོན་པ་ལ། ^②ལྷ་རིའི་བྲ། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་མིའི་ནང་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ་མི་དང་སྐྱལ་བ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་མ་གཏོགས་པར་དབང་པོ་རྟེན་
བ་ཡིན་ཏེ། ཞེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡང་སྐྱུར་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན། དེ་ལ་
གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུར་དུ་མདོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དབང་པོ་རྟེན་དང་། ཞེས་གསུངས་ཞིང་།

རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་
ལ། ^③ལྷ་རིའི་བྲ། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ་འདིར་
སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་པོ་རྣམས་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེས་སྐྱུར་དུ་རྣལ་འབྱོར་འདི་འགྱུར་པར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར། ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་གང་དག་དགའ་ལྡན་གྱི་
ལྷ་འུ་རིགས་ནས་ཞི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ཞིན་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར་
ཞིང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་སྒོ་རྣམས་ཅད་ཀྱང་མདོན་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། རྟོག་པོ་དག །ཅེས་གསུངས་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་
པ་ལ། ^④འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེད་
ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་

འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་^①ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་ནི་རྟལ་གཉིས་
ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་རྒྱུན་ཞུགས་
ཞུགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་སྟོན་པ་ལ།^②ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་
ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་ཅིང་སྟོར་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་
བྱས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་རོན་ནི། དབང་པོ་རྟལ་
དང་རྟོན་པོ་དག །ཅེས་པས་ཤུགས་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་བསྟན་ནས།
དེའི་རོན་འཆད་པ་ལ།^③དེའི་འོག་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། འདིར་
བསྟན་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་ཅམ་པོ་
པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པའི་མིང་
ཅན་གཉིས་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་དད་མོས་པའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ།^④ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་
ཆེན་ཐབས་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་འབྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། བ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྟོད་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ནས། ལྷ་རིའི་བྲ། དེ་དག་ཀྱང་དབང་པོ་
རྟལ་བ་ཡིན་ཅིང་། དབང་པོ་ནི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཞུགས་པ་མཐོང་
ཐོབ་པའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ།^⑤བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་ཆད་

མེད་པ་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལ་ཡང་
སྟོམས་པར་འཇུག་ལ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་
ཐབས་མཁས་པས་གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་
པས་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྦྱང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་
པ་ནས་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སྤྲོ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ❶ དེའི་འོག་ཏུ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་
དང་རྫོན་པོ་དད་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དག་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཅིག་ཁོ་
ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྦྱང་བ་ལ་བཙུན་པའི་བྱང་
སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདིར་
བསྟན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ❷ དེའི་འོག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་
ཞུགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྦྱང་བ་ལ་
བཙུན་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྲུལ་བཞིན། འདིར་བསྟན་ཕྱིར་མི་
འོང་ཞུགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་སྟོན་པ་ལ། ❸ ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆེན་ཆེ་
གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་གང་དག་ཐབས་མཁས་པས་བསམ་གཏན་
བཞི་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག། ཅེས་པ་ནས། འདིར་སྦྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་སྤྲོ་ཆོགས་པ་རྣམས་སུ་སྤྲོ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་

དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བར་ཆད་གཅིག་ཅེས་བས་ཤུགས་ལ་
 བྱིར་^①འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་
 འཆད་བ་ལ། ^②དེའི་འོག་ཏུ་ལན་ཅིག་བྱིར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདོད་
 ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་དག་འདུན་
 དགོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་བྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་གི་ས་
 བཏགས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

འདའ་བ་བཞིའི་དབྱེ་གཞི་གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་དེ་
 སྟོན་བ་ལ། ^③ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་མདོན་ཤེས་དུག་པོ་རྣམས་ཐོབ་པ་གང་དག་འདོད་པའི་
 ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྟེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་
 ཡང་མི་སྟེ། ཞེས་བ་ནས། གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པ་དེ་དང་དེར་
 སྟེ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

རྒྱན་ཞུགས་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེའི་མིང་ཅན་སྟོན་བ་ལ། ^④ལྷ་རིའི་བྱ།
 བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་བར་
 འཇུག་པ་བཞི་པོ་བསྟེན་ནས། ཡང་དེ་དག་ཐབས་མཁས་བས་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་སྟོམས་བར་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་ལོག་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བར་
 བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱལ་རིགས། བྲམ་ཟེའི་རིགས།
 བྱིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་རྣམས་སུ་སྟེ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

རྒྱན་ཞུགས་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེའི་མིང་ཅན་སྟོན་བ་ལ། ^⑤ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་
 ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་ཅིང་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་

མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་དག་གྲང་ཐབས་
མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
དབང་གིས་མི་སྤྱི་བར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་
པར་སྤྱི་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དོན་དུ་
གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
བཤད་པ་ལ། རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་དང་། ❶ དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལྷ་དང་མིའི་རིགས་
ནས་རིགས་སུ་སྤྱི་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་
ནི། རིགས་ནས་རིགས་སྤྱིའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྤྱིའི་མིང་ཅན་གཅིག་དང་། ལྷའི་
རིགས་ནས་རིགས་སྤྱིའི་མིང་ཅན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

བྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་
དེ་སྟོན་པ་ལ། ❷ ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
སྟོན་པ་གང་དག་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་མདོན་
སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དག་གོ། །ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བར་ཆད་གཅིག་། ཅེས་
དང་། ❸ དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་གཞན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་དགུ་པ་མ་སྤངས་པར་སྤྱི་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་བྱང་འདས་
མདོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་དག་འདུན་དགོན་
མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་བྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་

གཅིག་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་སུ་ཉིང་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ❶ ལྷ་
རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་
ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི།
བྱང་སྤྱོད་ས་སོ་བདུན། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་མཁས་པས་
ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེར་སངས་རྒྱས་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་འདའ་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ❷ ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་གང་
དག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་གངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱས་ནས་
ཕྱང་པོ་མ་ལུས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་
ཞིང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་གྲང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱལ་པའམ་
བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཉིང་འདའ་བའི་མིང་ཅན་སྟོན་པ་ལ། ❸ ལྷ་རིའི་བྱ།
བྱང་ཆེན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྐྱོད་པ་གང་དག་འཇིག་ཉིན་གྱི་ཁམས་སུ་འདོང་ཞིང་
དེ་དག་དུ་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ❹ ལྷ་རིའི་བྱ།

བྱང་ཆེན་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་
 བ་ལ་ཡང་དག་པར་འདུལ་ཞིང་ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་ས་ལ་ཡང་ངེས་པར་གནས་ཞིང་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་གསུངས། མདོ་ཆོས་དེ་
 བཞིའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བར་སྐྱེས་ནས་དང་། བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་དང་། ① དེའི་འོག་
 ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ། བར་མ་དོ་དང་། སྐྱེས་ནས་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་
 བཅས་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ལས་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་རྣམས་པ་བཞི་འོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་
 གིས་བཏགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་དུ་མར་དབྱེར་བྱུང་སྟེ། བྱིད་ལ་དེ་
 བར་དོར་འདུལ་བ། སྐྱེས་ཅམ་ནས་འདུལ་བ། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདུལ་བ།
 མདོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདུལ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་འོག་མིན་འགྲོ་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྒྲོན་པ་ལ། ② ལྷ་
 རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྐྱོད་པ་གང་དག་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་
 རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སྐྱེན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྟར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་
 བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྐྱབ་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་
 གྱི་བར་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཆང་བྱ་བ་དག་ཡོད་
 དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

དེ་ལས་བྱེ་བའི་འཕར་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྒྲོན་པ་ལ། ③ ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་གང་
 དག་བསམ་གཏན་བཞི་སྐྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་སྐྱབ་སྟེ་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་བསམ་གཏན་
 སྐྱབ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྤྱོད་མེད་རྫོགས་

བྱང་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

ཕྱེད་འཕར་གྱི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^①ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་གང་དག་ཆངས་
པའི་འཛིག་ཉེན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ། གནས་གཙང་མའི་
གནས་གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་བཀལ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཞེས་
སོགས་གསུངས།

གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^②ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་
ཆེན་གང་དག་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལྷ་བྱར་སྐྱལ་ནས་དགའ་
ལྡན་གྱི་གནས་སྐྱངས་ནས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་
ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས།
འཆང་རྒྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འོག་
མིན་འགོ། །འཕར་གསུམ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ནས་འཆད་པ་
ལ། ^③དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་སྟེ། འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་དུ་
འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཞན་རྣམས་པ་
གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདིར་བསྟན་འོག་མིན་འགོ་བའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་
བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་དུ་མར་དབྱེར་བྱང་སྟེ། བྱིད་ལ་འཕར་བའི་མིང་ཅན། ཕྱེད་དུ་
འཕར་བའི་མིང་ཅན། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

སྟོན་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^④ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་
གང་དག་བསམ་གཏན་དང་། ཆད་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཆངས་རིས་ནས་དག་
རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་
སྟོན་པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྐྱེ་

བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^①ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་དག་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྡེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་སྡེ་བར་འགྱུར་ཞིང་
དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཆོགས་སུ་སྡེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་ལ་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དབྱེ་
གཞིར་བྱས་པའི་དེ་ལས་བྱེ་བའི་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^②ལྷ་རིའི་བྱ།
བྱང་ཆེན་གང་དག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་ལུས་ལ་སྡེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤྲོད་མེད་པ་དང་
ལྷན་ཉེ་ནམ་ཡང་ངན་སོང་དང་། ངན་འགོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་ནམས་སུ་སྡེ་བར་མི་འགྱུར་བ་
ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^③ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
སྟོན་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་།
གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ཐོབ་པ་དེ་དག་གསུམ་པོ་དག་གི་དབང་གིས་ནམ་པར་ཅེ་ཞིང་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐོད་ཀྱི་ལྷ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
སྣ་ཆོགས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མདོ་ཆོན་བཞི་པོའི་
དོན་འཆད་པ་ལ། སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་
ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །ཅེས་དང་། ^④དེའི་ལོག་ཏུ་དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་ཅེ་
མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མཐོང་བའི་

ཆོས་ལ་ཞི་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། འདིར་སྲིད་ཅེ་འེ་མཐར་ཐུག་འགོ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་
གིས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་མཐོང་ཆོས་ཞི་
བའི་མིང་ཅན། ལུས་མདོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^①ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆེན་གང་དག་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བར་
བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནམ་མཁུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མདོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་དག་
ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྲིད་ཅེ་འེ་མཐར་ཐུག་འགོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ལུགས་ལ་བཀའ་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ^②དེའི་འོག་ཏུ་དག་བཅོམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྲིད་ཅེ་འེ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་དགུ་
པ་སྒྲོང་བ་ལ་བཅོམ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་དག་འདུན་
དགོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱང་
འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^③ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆེན་གང་དག་སངས་
རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་སུ་རང་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །དེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྟོག་
ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་གྲེ་བ་ཐུག་མང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསེ་རུ་དང་ནི། ཞེས་དང་། ^④དེའི་འོག་ཏུ་རང་

སངས་རྒྱལ་ཉི་ཉེ་ལྟོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་
སྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་བསེ་རུ་ལྟ་
བུའི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་འཕྲོལ་བུའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྟོན་པ་
ལ།^① ལྷ་རིའི་བུ། བྱང་ཆེན་གདུང་གི་བྱུང་བ་ཉི་ལྔ་བར་བཞག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་བདག་
ཉིད་གྱིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་གཞན་དེ་ལ་རབ་རྩ་འགོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས།

རང་གི་ཐོབ་བུའི་ཆོས་ལ་གཞན་འགོད་པར་སྟོན་པ་ལ།^② ལྷ་རིའི་བུ། ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ཡེ་ཤེས་དང་སློང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བྱང་ཆེན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། ཕྱིར་
མི་སྐྱོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ།^③ ལྷ་རིའི་བུ།
བྱང་ཆེན་ཤེས་ཐོན་དེ་ལྟ་བུས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སློང་པ་ནི་ཕྱིར་མི་སྐྱོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་ཡིད་གྱི་ལས་རྣམས་གྱི་
གོ་སྐབས་མི་དབྱེད། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་དོགས་དབྱེད་འོག་རྩ་
འཆད་ཅིང་འདིར་གཞུང་འགྲེལ་སྒྲིག་པ་ཅུ་མ་མོ། །

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། གང་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེའི་དགེ་
འདུན་དང་། གང་མཆོན་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
གི་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་ལ། དགེ་སློང་གི་ཚུལ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་བ། དགེ་

སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་གི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་དུས་ལ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན།
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་དང་དུག་ལས།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། མདོ་ལས་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་ན། དགེ་
སློང་གི་ཚུལ་དེ་གང་། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་རིམ་ལྔ་བུ་ཞེས། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགེ་
སློང་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་
དུ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འགོག་བདེན་རྣམས་དེའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཡིན་
ལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་
མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེའི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་
ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་།
འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ལ་
ཡང་བརྒྱད་ཅུ་ཅད་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
བརྒྱད། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བྱ་གཅིག་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བྱ་གཅིག་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་པས་མཐོང་སྤང་ཉོན་
མོངས་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས། འགོག་བཅོལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས། ལམ་

མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་དེ་
བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་
མོངས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ། དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་
པ། བཞི་པ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྤྱི་ཅེའི་
སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེ། གྲུ་གཅིག་སྤངས་པའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྲུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་ལ་ཡང་གྲུ་དགུ་
ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རིགས་འགྲོ། མཛོད་ལས། ^①དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། །འབྲས་བུ་
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཅད་དགུ་ལོ། །གྲོལ་ལམ་བད་པ་རྣམས་དང་
བཅས། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། འོ་ན། མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་སོགས་བཞིར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མཆོན་བྱེད་
དཔེའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དེ་བཞིར་འདུ་བ་ལ་
དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དེ་དེ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་
པ་ཐོབ་པའི་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལ།
གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྡེ་བའི་
དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། གཉིས་པ་པལ་ཆར་
སྤངས་པའི་རབ་ཏུ་སྡེ་བའི་^②དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་།
དེ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྡེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུ་དང་། གསུམ་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྡེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་
བཙུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་སོགས་བཞིར་
འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་རྣམས་ལ་ལྷ་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་རང་རང་གི་ཞུགས་པའི་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་བ། དེ་དག་
ཞུགས་པ་ལས་གཞན་འབྲས་གནས་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་
སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྲལ་ཐོབ་གཅིག་ཉིད་པ་ལྟ་བུའི་ཟད་སྟོམ་ཐོབ་པ། ཞེས་
པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྤྲིད་གྱི་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ^①འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་བཞག་པ་ནི། །རྒྱ་ལྷ་དག་ནི་སྤྲིད་ཕྱིར་
རོ། །འབྲས་ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྟོམ་དང་། །ཞེས་པ་
བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

འོན་ཀྱང་ ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་པལ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་གཉིས་ལ་
འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་གཉིས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་
ཉོན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་ལས་སྦྱར་དུ་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ལ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་། ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཐོབ་པ་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་
མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་
གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་གྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
མ་ཐོབ་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་།

བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་
དུ་ཐོབ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་
སེམས་མེད། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་ཐོབ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་དགོས། ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐོབ་པས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། ^①མཐར་གྱིས་ཐོབ་ན་སེམས་རྟེན་སྤྲུལ་
དང་འབྲས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་ཐོབ་བའི་
སེམས་རྟེན་ཡོད། དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྐྱོགས་དང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་གང་རུང་ཡང་མེད། དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་འདོད་སེམས་
གྲང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །ལམ་སྤྱོད་བ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས། དཀའ་བ་ཉིར་བསྐྱོགས་དང་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །འདོད་སེམས་ལམ་བཟུང་མེད་ཀྱི་
རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ཆོས་མདོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་

འབྲས་བུ་དེ་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་
བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་པོ་
གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། འབྲས་བུ་
ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གསུམ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ།
དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྟོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆར་སློང་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་དེ་
འདོད་ཉན་དུག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། གཉིས་པ་དེ་འདོད་ཉན་དགུ་
པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་པོ་འཇིག་
རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཤས་ཆར་སློང་པའི་གང་
ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་
རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དགུ་བཙུམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟོམ་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་སྤྱིད་
ཉན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་
བྱེད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དེ་གཉིས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་
མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་
འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་སྟེ། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེན་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད། འབྲས་བུ་ཐོད་

ཀལ་བའི་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ལུས་ཉིན་
ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཉིན་ཅན་དང་^①ཆེ་གཅིག་
གིས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ཁམས་གོང་གི་ཉིན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་
གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ཉིན་ལ་ཐོབ་
པ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཉིན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་བར་འདའ་བ་སོགས་ལྟ་བུ་དེས་འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་བརྩམས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིན་ལ་
དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནམས་ཀྱིས་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་ཉིན་ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མངོད་ལས། ^②འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་ཐ་
ནི། །གསུམ་དུ་འོག་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྐྱོ་ལུང་ལས་འདིར་ཕྱིན་ཞིང་། །དེར་མཐར་
ཕྱིན་ཅེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུ་ལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ། འགོག་བདེན་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུ་ལ་དེ་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་།
སྟོ་ཕྱིར་བ་ནམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དང་། བུམ་པ་ནམ་
པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱན་ཞུགས་ལས་
དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ནམ་མཁུན་སོགས་དེའི་དངོས་

འབྲས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་མིན་ལ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་
བས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

རོང་རྒྱུ་ཀ་པས། དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ལ་
མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། དང་པོ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་
འབྲས་བུ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ལ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དང་ཁམས་གོང་གི་དེ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་པལ་ཆར་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་འོང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་འབྲས་བུ། གཉིས་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་
བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས།
ཕྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་མ་སྤངས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་གོང་མའི་
སྒྲོམ་སྤང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

དར་རྒྱུ་ཀ་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་
མི་འོང་ལ་རིམ་བཞིན་འདོད་ཉན་བྱུག་པ་དང་། དགྲུ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པས་བྱུང་བར་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་
དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་
ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀས་དེ་ལྟར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
བཤད་ལས། ❶གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ཞི་གནས་ཤས་ཆར་སྒྱུད་པ་ལ་གོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
འཇིག་རྟེན་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་
ལས། ❷དེའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ན་ལམ་ཟག་མེད་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དགོས་ཞེས་པ་
ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་

ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
སུ་གྲུར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་གྲུར་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུ་ལ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུ་ལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཏུ་བ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་དངོས་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྦྱེས་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་
ཕྱིར། ཁྲལ་པ་འགྲིག།

ཁ་ཅིག །འདོད་ཉོན་དགྲུ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་
ནམས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་འེ་ཚུང་དུ་དགྲུ་ཅིག་ཅར་དུ་
སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་ཉོན་ཚུང་དུ་འེ་ཚུང་དུ་འེ་དངོས་གཉེན་དུ་གྲུར་པའི་ཉན་
ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
གྲུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྲུར་
པའི་ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་
པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་
རྗེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྲུར་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུང་
དུ་འེ་ཚུང་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དང་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན། གཉིས་པ་དེ་ཚུང་དུ་འེ་ཚུང་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འདོད་ཉོན་ཚུང་དུ་འེ་ཚུང་དུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྲུར་
པའི་ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
དངོས་གཉེན་དུ་གྲུར་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་འེ་ཚུང་

དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ལ་ཚུང་འབྱེད་ཆེན་པོ་དགྲའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་ལ་དེས་རིགས་འགྲེ། ཅ་བར་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་རྩིས་སྤྲུང་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུང་དུའི་^①ཚུང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྒྲིགས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩིས་སྤྲུང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་བསྒྲིགས་རབ་ཏུ་དབེན་བ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་^②པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན། དེ་ཚུང་དུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱམ། དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགྲ་བ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་དེ་ཐོབ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྒྲིགས་དང་དངོས་གཞི་སྦྱར། ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མེད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། འདས་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ན་མ་ཐུག་གཞན་ཡང་།^① ཟག་བཅས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་
དགོས་པ་དང་^②། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུག་གཞན་ཡང་། འདོད་
ན།^③ ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། འདས་ལམ་ཡིན་པས་ཐུབ་པ་དང་^④། མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ན། འདས་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་^⑤། །འདོད་ན། དམན་ལམ་སྒྲིན་དུ་
མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མཛོན་ཤེས་
དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།^⑥ དེའི་ཕྱིར། འཕགས་
རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
ན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་རྣམ་དག་
སྒྲོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། རྣམ་དག་མ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་སོང་།

གཞན་ཡང་། མཛོད་ལས།^⑦ འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྱོད་
བྱ། །ཞེས་དང་། འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་
དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་
གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུག་གཞན་ཡང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
གྲོལ་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཐོད་རྒྱལ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་དེ་བཅུ་

དུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པས་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་
 གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དུག་པ་དང་དགྲ་པ་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་
 པར་སྤངས་པ་གཅིག་གིས་བཅུ་དུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རིམ་པ་
 ལྟར་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ལ། ལྷ་པ་མན་ཆད་ཅམ་སྤངས་ཀྱང་དེ་དང་དུས་
 མཉམ་དུ་བྱིར་འོང་མི་ཐོབ་སྟེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་བྱིར། འབྲས་
 བུ་རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་འོང་དང་དེའི་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་
 ཉོན་དུག་པ་དང་། དགྲ་པ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཐོབ་ལ། རིམ་
 གྱིས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་གཅིག་སྤངས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ལ་
 ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་དུག་པ་དང་དགྲ་^①པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་མེད་དེ། དེས་
 དེ་གཉིས་བཅུ་དུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་སྒྲིར་བཤད་པ་དང་། སོ་
 སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་གངས། བརྟ་སྒྲིར་པའི་ཚུལ།
 ཞུགས་གནས་གང་ལ་གང་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་
 འདུན་ལ་སྒྲིམ་བུ་བྱང་བཞི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས།
 བྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས། བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་འབྲས། དག་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། མཛོད་ལྟར་ན་བརྒྱད་ཀ་ལ་འཕགས་པས་བྱུང་སྟེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
 རྟོགས་པ་དམའ་ཤོས་ཡིན་ཡང་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ཚུན་ལ་གནས་པར་
 བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ཐོད་རྒྱལ་པའི་ཞུགས་པ་གཉིས་མཐོང་ལམ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་
 པའི་ཞུགས་པ་གསུམ་སྒྲིམ་ལམ་པ་དང་། འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲིམ་ལམ་པས་
 བྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ། བཅུ་དུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀུན་བདུས་ལྟར་

ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོར་ལམ་པ་ཡང་ཡོད་
ལ། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཐོད་ཀྱིས་བའི་འབྲས་གནས་གཉིས་ལ་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་དེ། བཅུ་
དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་། འབྲས་བུ་རིམ་
གྱིས་བའ། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་བའ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་
ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཞུགས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་
བྱས་པར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་
པས་ན་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱོད་བཤད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པས་བྲལ་པ་འཇིག་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཉེ་འདོད་ཉན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་
ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ན། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་བཞི་
རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུ་རིམ་
གྱིས་བའི་ཞུགས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉན་མོངས་ཆུང་དུ་འཇུག་དུ་
དགྲུ་རིམ་གྱིས་སྤང་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ན་སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་ཞུགས་བཞེད་པའི་
ཕྱིར། །ལྷ་པ་ནི། དེ་དགྲུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ན་དེ་སྤང་ཅེས་བྱའོ། །

དེས་ན་སྒྲོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །རྒྱུན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་ཐ་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མངོན་དུ་
བྱས་སམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་ཡིན་པའམ་རང་གི་ནང་མཚན་དུ་
གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་
པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་^① ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་དགྲུ་
བཅོམ་གང་རུང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ། ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད།^① ཐོད་ཀླུ་བའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་
རོལ་ཏུ་འདོད་ཉན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་
གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་
བྱས་པ་གང་རུང་གི་རིགས་ཅན། རིམ་གྱིས་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉན་མོངས་ཚུང་དུ་འཛིན་ཚུང་དུ་དགྲུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་
པའམ་སྒྲོང་བའི་རིགས་ཅན་གང་རུང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་
མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་དགྲུ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའམ་སྒྲོང་བའི་རིགས་ཅན་གང་རུང་།
སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེས་ན་ཅིག་ཅར་བ་ལ་སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་པས་བྱུག རིམ་གྱིས་བ་ལ་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་བས་བྱུག་གོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་རྒྱན་ཞུགས་མི་འཛིག་སྟེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་བུ་བཞི་འཛིན་ཐོག་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་འབྲས་བུ་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
ཉོགས་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་
ཉོགས་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་
དགྲུ་བཅོམ་མེད་དེ། དགྲུ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་བུ་བཞི་འཛིན་ཐོག་མ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་
པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་རྒྱན་ཞུགས་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་འཛིག་ཉན་པའི་
ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་^② ཉེ། དེའི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྒྲོར་གསུམ་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་འོང་མེད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་

ཞེས་པའི་ཆགས་པ་དེ་སྤྱིར་འདོད་ཉོན་དང་བྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་
 པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཉུང་
 ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སྤྱིར་འོང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཉུང་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་འོང་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བརྟུས་གྱི་རྒྱུ་ག་
 ལས།^①འདི་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཉུང་བལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་
 སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཉུང་བསམ་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས་སྤྱོད་མ་ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་དུ་འདོད་པ་
 རི་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་འབྲའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡོད་དེ།
 ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་ཞེས་པའི་ཆགས་པ་དེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག །མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཉུང་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། དེ་འབྲའི་དབང་བཅོམ་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཉུང་བསམ་ཞུགས་པའི་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རྟུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཉུང་སྤོང་ཉོན་
 དགུ་བ་སྤོང་མི་རྟུས་པའི་སྤྱིར།

འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་སྤྱི་མ་གསུམ་རིམ་གྱིས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
སྤྱིར། དེ་འབྲའི་སྤྱིར་འོང་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་སྤྱིར་འོང་
ཡོད། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེ་འབྲའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་
དང་སྤྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་
པའི་སྤྱིར། དེ་འབྲའི་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཉན་
ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།

སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་

མོངས་ཆུང་དུ་འཁྱུར་དུ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱིར་འོང་
 དང་བྱིར་མི་འོང་གང་རུང་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདོད་ཉོན་ཐུག་
 པ་དང་སྤྱིད་ཉོན་ཐུག་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་བྱིར་འོང་ཡང་མེད། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་དང་
 སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་བྱིར་མི་འོང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ལས།^① འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཅིག་ཅར་པ་བཞག་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདོད་ཉོན་ཐུག་པ་
 སྤྱོད་བའི་ཆེ་སྤྱིད་ཉོན་ཐུག་པ་དང་། དེ་དགུ་པ་སྤྱོད་བའི་ཆེ་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤྱོད་བའི་
 སྤྱིད་པས་འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་
 འབྲའི་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་དེ། དེ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་དེ། དེ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱན་
 ཞུགས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་འབྲའི་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་དེ། དེ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པའི་ཉོན་
 ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱོད་ལམ་སྟོན་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
 གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མདོན་དུ་
 བྱས་སམ་བྱེད་པ། རིམ་གྱིས་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་མ་བྱས་པར་བྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མདོན་དུ་
 བྱས་སམ་བྱེད་པ། ཐོད་རྒྱལ་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉོན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་
 ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་མ་ངེས་ལ། བྱི་མ་འབྲས་བུ་ཐོད་རྒྱལ་བའི་བྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་
 སྤོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་མི་འོང་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒྱལ་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྤོན་
 དུ་སོང་བའི་ཉོན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་བྱིར།

འོང་ཁྱིལ་པས། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཐོད་
 ཀལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
 བུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀལ་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་
 རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲས་བུ་
 བར་པ་^①གཉིས་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་
 དེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པ་གང་
 རུང་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་འགྲེལ་ལས། ^②འབྲས་བུ་བཞི་མཐར་གྱིས་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་དེ་སྤང་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀལ་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
 བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་
 ཐོད་ཀལ་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འབྲས་བུ་
 ཐོད་ཀལ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
 པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱིར་ལམ་སྟན་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །མཐོང་
 ལམ་གྱི་སྤྱི་རྣམས་ཏུ་རང་གི་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དེ། ཆགས་
 བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེའི་སྤྱི་རྣམས་ཏུ་རང་གི་སྤང་བྱའི་

གཙོ་བོ་ལ། ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན།
མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་སྤྱི་
རྒྱུ་འདོད་ཉོན་དྲག་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་ཞུགས་པའི་^①སྤང་
བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་
ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱིད་
ཉོན་དྲག་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་སྤང་བྱའི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྷ་ལ་ཆགས་བྲལ་
བྱས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྤྱི་རྒྱུ་མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་
བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
འབྲས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་འབྲས། དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བཤད་པ་དང་
གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས། སྤྱི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག །མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་
བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙུན་བཞིན་
པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་
རྗེས་འབྲང་དང་། དེ་དབང་རྒྱུན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཛོད་
ལས།^②དབང་པོ་རྒྱུན་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་

དུ་བཙུན་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པ་དེ་དང་པོ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་
 ལྷན་ལྷན་ཉི་ཤུ་ལྷན་པ་མཛོན་པར་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པ་དེ་གཉིས་པར་
 འཛོག་ཏེ། གུན་བུས་ལས། ❶ དད་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོག་པས་
 བསགས་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་པ་རོལ་གྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པས་བདེན་པ་
 མཛོན་པར་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པ་གང་ཞེ་ན།
 གང་ཆོག་པས་བསགས་པ་དབང་པོ་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པས་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པས་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་སྤངས་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དབང་པོ་ལྷན་ལྷན་པ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུ་ལྷན་
 ལྷན་པ་དང་། སྤངས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པ་གཉིས་ལས། རྒྱུ་ལྷན་
 ལྷན་པ་གང་ཞེ་ན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་སྤྱོད་ཉན་མོངས་ཚུང་དུ་འཁྱུང་དུ་དགུ་ཅིག་
 ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་རིགས་ཅན། དང་པོ་འཁྱུང་ཉིད། དེ་གང་ཞེ་ན། །དེ་དགུ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱོད་
 བའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་ཐོབ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་སྤངས་བྱ་རིམ་
 གྱིས་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པ་དེ་བསྟན་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་དགུ་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་དགུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཉི།
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། མདོ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས། ❷ ཉན་ཐོས་མ་ངེས་ནམ་གཉིས་ཉི། །ཐེག་དོན་
 མཐོང་དང་མ་ཐོང་དང་། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྱལ་
 མེན་འདིར་དམན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་སྤངས་པའི་སྒྲུབ་པ་འདོད་ཉན་དང་པོ་ཅན་ཡང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་ལྷན་

ཁྲིམས་པ་དང་། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཙམ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པ་ནས། འདོད་
ཉོན་ལྔ་པ་སྤངས་པའི་དེའི་བར་དུག་ཡོད། དེ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དུག་པ་མ་སྤངས་པས་
བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། ❶ སྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཁྲིམས་
པ། །རྒྱུ་ལྔའི་བར་བཅུ་གཉིས་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སྒྲེ་བ་ལེན་ཚུལ་
གྱི་སྒྲོན་པ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་པ་ནས་འདོད་པར་སྒྲེ་བ་
བདུན་ལེན་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ས་མཆམས་ནི་སྒྲོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་རྗེས་བཅོད་གྱི་བར་
དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས། ❷ རྒྱུན་དུ་ཁྲིམས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་མ་ཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་
བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་སྟེ། ❸ ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དང་པོའི་འབྲས་བྱའི་བར་དུ་ལོ། །ཞེས་དང་།
རྒྱུ་བཤད་ལས། ❹ ས་མཆམས་སྒྲོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས། རྒྱུན་ཁྲིམས་གྱི་འབྲས་
བྱས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ་གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་ཚུན་ཆད་དུ། ཞེས་དང་། སྒྲོ་གསལ་
བཅོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། ❺ དེ་ལྟར་ན་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་འཐད་པར་མི་རིགས་ཏེ།
དབྱེད་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱུན་དུ་ཁྲིམས་པ་གཅིག་ཉིད་གྱི་སྟེང་དུ་མི་མ་ཐུན་པ་གཉིས་དམ་
བཅས་པའི་བྱིར་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ན་གང་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། ❻ སྒྲོགས་དང་པོ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
ཀུན་བདུས་གྱི་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ❼ འདོད་ཉོན་དུག་པ་མ་
སྤངས་པར། །སྒྲོར་ལམ་སྟན་གཅིག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ལམ་ལ་རྗེས་བཅོད་བར་དག་
ལ། །གནས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ས་མཆམས་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་འཕགས་
 བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན།
 འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཏགས་བྱུང་སྟེ། ^①འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
 ལམ་ཞེས་པ་ཉིད། ཅེས་སོགས་དང་། ^②དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི།
 ཞེས་སོགས་དང་། དབྱུ་མ་འཇུག་པར། ^③འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉི་
 བར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མངོན་ཏྟགས་
 ཡིན་ན། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ^④རིགས་ཀྱི་ས་དང་།
 བརྒྱད་པའི་ས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་སངས་
 རྒྱས་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་
 བྱང་སེམས་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཏགས་བྱུང་སྟེ། ^⑤རང་
 སངས་རྒྱས་དང་ལྟན་ཅིག་བརྒྱད་པོ། ཞེས་དང་། ^⑥དེའི་འོག་ཏུ་རང་སངས་རྒྱས་ཉི་ཉི་
 ཤུ་ལྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན།
 བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱད་པའི་སའི་སྐྱ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཐོང་ལས། ^⑦སྐྱ་དང་
 བསྟན་ན་ཅིག་ཅར་པ་ལ་སྐྱའི་དོན་མེད། ཅེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ^⑧མཐར་གྱིས་པའི་
 འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཏྟགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་དང་། ^⑨མཐར་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་ཏྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ས་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་མཐར་གྱིས་པ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྐྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཐུན་

པ་ཚོས་ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐལ།
གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། རིགས་
ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས།
དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་
དག་པར་སྤངས་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་སོ་སྐྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་
འོང་ཞུགས་པ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐལ། དེར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་པ་ལ་དེའི་^①ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ་^②། སྒྲོར་ལམ་སྟན་
གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^③ཐོད་རྒྱལ་བའི་ཞུགས་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ལྟར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱལ་ཚོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་།
དེའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བརྒྱད་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་ཀུན་བརྟུས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ^④རྣལ་
འབྱོར་པའི་རྒྱད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་རིམ་པ་དེ་
དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཞེས་གསུང་རབ་
ལས་བསྟན་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱལ་
ཚོས་བཟོད། དེ་རྗེས་ཀུན་འབྱུང་ཚོས་བཟོད། དེ་རྗེས་འགོག་པ་ཚོས་བཟོད། དེ་རྗེས་
ལམ་ཚོས་བཟོད་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་

ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་མཐོང་སྤྱད་ཉོན་མོངས་སྤྱད་པ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་མའི་
སས་བསྤྱས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་མཐོང་སྤྱད་ཉོན་མོངས་སྤྱད་པ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས་ཀྱི་འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྤྱས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱད་ཉོན་མོངས་སྤྱད་པ་པའི་གང་ཟག་
ལ་དེ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཆགས་
བྲལ་སྤྱོད་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་ཆོས་ཤེས་དེ་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགྲ་པ་སྤྱད་པ་པའི་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པའི་འབྲས་གནས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང།

ཁ་ཅིག །མཐོང་སྤྱད་ཀྱན་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱོད་ཕྱིར་དུ་བཅོན་པའི་གང་ཟག །རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྤྱོད་ཕྱིར་དུ་བཅོན་པའི་ཉན་
ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཅོན་
བཞིན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཆན་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་
ཕྱི་མ་གསུམ་^①གང་རུང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མི་བཅོན་པར་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
བཅོན་པ་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་དགྲ་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཅོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཁྲིམས་ཀྱི་
ལྟར་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཁྲིམས་པ་སྟེ་བཙུན་བཞིན་པའི་སྒྲོལ་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པས་
དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་གནས་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས། སྒྲ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟར་གནས་བཞིའི་ནང་ཆན་གང་ཞེ་ག། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྲོལ་
གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྒྲོལ་ཚུལ་གྱི་ལྟར་བྱ་ལ་
གནས་པའི་^①ལས་གསུམ་པ། རྒྱུན་ཁྲིམས་ལྟར་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རིགས་གནས་
སྒྲོལ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ལྟར་གནས།
འདོད་ཉོན་ལྟ་བུ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ལྟར་གནས་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྲོལ་གསུམ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྟར་བྱ་འཛིག་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ^②ཀུན་ཏུ་སྒྲོལ་བ་གསུམ་སྤངས་པས་རྒྱུན་དུ་ཁྲིམས་
པའི་ལྟར་བྱ་མདོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་གསུམ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་
བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གསུམ་པོ་དེ་གང་། དེས་
ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འཛིག་ལྟ་ཀུན་
བཏགས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱིས་དེ་ལ་བགེགས་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་དེས་བདག་ཆད་
གྱིས་དོགས་པའི་འཛིགས་པས་དངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་བགེགས་བྱེད། གཉིས་པས་ལམ་
ནོར་བར་འབྲིང་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་བགེགས་བྱེད། གསུམ་པས་ལམ་རྣམ་དག་རྙེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ^③འགྲོ་མི་
འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཇི་སྟེད་གཅིག། །ཐར་པར་བསྐྱོད་ལ་བགེགས་

བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བཅུ་ཉེ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་པོའི་སྒྲིབ་པ། སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་པ། སྤྱོད་པའི་སྒྲིབ་པ། སྤངས་པའི་སྒྲིབ་པ། རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་པ། སྤྱོད་པ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དབྱེ་བ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དད་མོས་པ་དང་། མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐོང་ལས། དེ་ཆེ་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ❶ དད་པས་མོས་པ་གང་ཞིག །དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གང་འབྲས་བུའི་དུས་ནས་། །མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གང་འབྲས་བུའི་དུས་ནས་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉིས་ལས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གའི་སྒྲིབ་སྤང་ཉེན་མོངས་ཚུང་དུ་འཁྱུང་དུ་དགྲུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་སྒྲིབ་པ་ལ་དགོས་པ་སྤང་བཞིན་ལོ། །དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དེ་ཅན་པོ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲུ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལྟ་བུའོ། །སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བཤད་བུའི་ལུང་འགོད་པ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ❷ ཅིག་ཅར་

དེས་པར་འབྱེན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འདྲི་བ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོང་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྦྱོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཁྱུགས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་
དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །པལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་
འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཀྱན་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ནའང་སྟོན་ལམ་
གྱི་སྟོབས་ཅན་^❶ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྦྱེ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དེས་ཁམས་གསུམ་
གྱི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་དགྲ་པོ་དེ་དུས་ནས་གྱི་ཆེ་སྦྱོང་། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྦྱོང་། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྦྱོང་བ། ཁྱུགས་གནས་གང་ལ་
བཞག་པ། འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དགྲ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་
སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྤྲོད་ཉོན་དགྲ་པ་སྦྱོང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཅིག་
ཅར་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་ནི། དེས་དེ་དགྲ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་
ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ལ་
བརྟེན་ནས་སྦྱོང་ན་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ཐོབ་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་དེ་དགྲ་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་སྟེ། དེ་དང་འདྲི་བ་རྟེན་
པའི་ལམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་ན་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་ཉོན་

དགུ་པ་སྤྱོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས། ཞེས་བཤད།

བཞི་པ་ནི། དེས་དེ་དགུ་སྤྱོད་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། དེས་དེ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་
ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་ནས་ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཁམས་
གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་སྟེ། ཞེས་བཤད།

ལྔ་པ་ནི། དེ་ཞུགས་གནས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་བཞག་སྟེ། བར་པ་གཉིས་
ལ་དེ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། གདགས་སོ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བསྟན།

དྲུག་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་པལ་ཆེ་བས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་
ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་ལ་མ་བྱས་ན་འདོད་པའི་བར་སྤྱོད་
ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱེད། དེ་ལ་མ་བྱས་ན་འདོད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་དུ་སྤྱི་བ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་
ཕྱད་ན་དེའི་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་དང་མ་ཕྱད་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ནི་པལ་ཆེར། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་པལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ།
ཞེས་པས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་བསྟན། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་
ཞེས་སོགས་གྱིས། དེ་བར་འདའ་བ་དེ་བསྟན་ཏོ། །

རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་དགུ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བའི་རིགས་ཅན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཁ་ཅིག །འདི་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
དག་བཅོམ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་འབྲས་གནས་ལ་དེ་

གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་ཅིག་
 ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དེ་རང་གི་ཞུགས་ལམ་སྒོན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ།
 སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ཡོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་
 ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྱུར་
 གསུམ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ཞུགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཆུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དག་བཅོམ་
 ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^①དབྱེ་བ་འདི་ནི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་
 ཅར་བའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་ན། ཀུན་སྒྱུར་གསུམ་སྤངས་པས་བྱུང་བར་འདོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟ་ཀུན་སྒྱུར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་འཇིག་ལྟ་མ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་
 ཐལ། འཇིག་ལྟ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ^②ལྟན་ཅིག་^③བྱེད་པ་མ་
 སྤངས་ཕྱིར། ^④སྤངས་ན་སྲིད་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། སྤང་བྱ་
 དེམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་
 དེགས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་དེམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡོད། ཆེ་དེ་
 ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་དེམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་
 ཞུགས་ཀྱང་ཡོད། དེ་གཉིས་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
 གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་འབྲས་བྱ་དེམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་

ཐེང་ལས། ❶ མཐར་གྱིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་དག་རུང་བར་ཞིན་ཏུ་གྲགས་སོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་
པས་བྱུང་བ་གང་ཞིག ། འདོད་པར་འཕགས་ལས་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་མར་བརྟེན་པའི་འཕགས་
པས་ཁམས་གོང་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
ལས། ❷ འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས་། ། ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་བ་མེད། ། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལས་གྱི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་ལྔ་
པ་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད། དེ་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་
བདུན་པ་བ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
མཛོད་ལས། ❸ རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་བར་བཅོམ་དང་། ། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་
མི་འཐད་དེ། འབྲས་གནས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མཐོང་ལས་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་
དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་མདོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་དབྱ་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལ་འབྲས་བྱ་བར་པ་གཉིས་བརྒྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འོང་
མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་ཁེགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒྲོན་སྤྱོད་ལྟར། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་དོ། ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་

ཞིག། རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཁྲིམས་པས་རབ་དུ་སྤྱོད་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག། རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ཁྲིམས་པས་རབ་དུ་སྤྱོད་པ། གཉིས་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།^①འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་གྱི། ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་
 ཡི་སྤྱོད། འབྲས་གནས་བྱུང་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད། མི་བཙོན་པ་ནི་ཁྲིམས་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱོད། དང་པོ་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ལྟུང་།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་
 རྒྱུན་ཁྲིམས་ལྟུང་། ཁ་ཅིག། རྒྱུན་ཁྲིམས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག། རང་གི་གོང་མའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤྱོད་དུ་མི་བཙོན་པ་དང་། དེའི་སྤྱོད་དུ་བཙོན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 དུ་འཇིག་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྤྱོད་དུ་བཙོན་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་
 ཡོད་པའི་སྤྱོད་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙོན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤྱོད་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་དེ་
 ཡོད་པའི་སྤྱོད། ཁ་ཅིག། དེ་གང་ཞིག། དེའི་སྤྱོད་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ། དེའི་
 མཆན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ཁྲིམས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ན། དེའི་
 སྤྱོད་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པས་མ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཏེ། སྤྱོད་འོང་འབྲས་གནས་
 བྱུང་པར་ཅན་ལ་དེས་མ་བྱུང་བའི་སྤྱོད། མ་གྲུབ་ན། འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས། དགྲུ་པ་
 མ་སྤངས་པའི་སྤྱོད་འོང་འབྲས་གནས་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་སྤྱོད། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་སྤྱོད། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་
 དགྲུ་པའི་དངོས་གཉིན་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། ཆོས་ཅན་དེའི་སྤྱོད།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དགྲུ་པ་དེས་པར་སྤྱོད་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན།
 འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱོབ་པ་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་

སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་འདོད་
 ཉོན་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། དེ་དང་པོ་ཙམ་སྤངས་པའི་རྒྱན་
 ཞུགས་ནས། འདོད་ཉོན་ལྷ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུག་ཡོད། དང་པོ་ཉིད་
 ནས་ཉོན་ཐོས་སྤྱི་ལས་ངས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་
 དུག་པ་མ་སྤངས་པས་ཁྲབ་སྟེ། དེས་དེ་ནམ་སྤངས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་^①ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཙམ་
 ཡང་མ་སྤངས་པ་དང་། དེ་དང་པོ་སྤངས་པ་ནས། དེ་བརྒྱད་པ་དང་། སྤྱིད་ཉོན་བརྒྱད་པ་
 ཅིག་ཅར་སྤངས་པའི་བར་དགུ་ཡོད།

ལྷ་པ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་རྒྱན་
 ཞུགས་དང་། སྒྲོམ་ལམ་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད།

དུག་པ་ལ། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་པ་
 དང་། དེ་གཅིག་ལེན་ཀྱང་གཉིས་མི་ལེན་པ་དང་། གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་
 བ་གཉིས་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས། རིགས་མཐུན་གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་བཞི་
 མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས། རིགས་མཐུན་བཞི་ལེན་ཀྱང་། རིགས་མཐུན་བདུན་མི་ལེན་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས། རིགས་མཐུན་བདུན་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་དུག་ཡོད། དང་པོ་ནི།

རྒྱུན་ཁྱུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་
བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྱུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྱུགས་ལྟ་བུ། རྒྱུན་ཁྱུགས་མཐོང་
ཆོས་ཞི་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། ཆེ་
དེ་ལ་དག་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་བྱབ་སྟེ།
འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་ནས་འཕགས་ཆོས་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན།
འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འདོད་
པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་མར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
མི་ལེན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མངོན་ལས། ❶ འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་
འཕགས་། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། ❷ ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་ཤད་དུ་ཡོད་པའི་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་
གྱི་ཕྱིར་འོང་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་བསྐྱས་གྱི་རྒྱུན་ཁྱུགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འདོད་
པར་❸ སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་བསྐྱས་གྱི་རྒྱུན་ཁྱུགས་ལྟ་
བུ། བཞི་པ་ནི། རྒྱུན་ཁྱུགས་རིགས་སྐྱེ་ལྟ་བུ། ལྟ་པ་ནི། ❹ འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་
སྐྱེ་སྤྱད་བཞི་ལེན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྱུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལྟ་བུ། ལྷག་པ་
ནི། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྱུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཙམ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཁྱུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་
ཐོབ་པའི་རྒྱུན་ཁྱུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་གང་ཞིག །སྤྱོད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་
སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་སྤྱད་བཅུ་བཞི་

དང་བར་སྲིད་བཙུ་བཞི་སྟེ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པའི་ལས་བསགས་པའི་རིགས་ཅན། རྒྱུན་
 བྱལ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེས་པའི་རྒྱུན་བྱལ་སྲིད་པ་
 ལན་བདུན་པ་བ་དང་། མ་དེས་པའི་རྒྱུན་བྱལ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གཉིས་ཡོད།
 རྒྱུན་བྱལ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གང་ཞིག །འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྲིད་པ་ཉེར་
 བརྒྱད་ལེན་པར་དེས་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
 དེ་དང་། མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེས་པའི་རྒྱུན་བྱལ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་
 བ་གང་ཞིག །ལྷའི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཆན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་འགྲེལ་ལས། ❶གང་ཞིག་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱུན་དུ་བྱལ་སྲིད་པར་གྱུར་
 བ་དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དབྱེ་ན། འདོད་ལྷ་རིགས་ཐུག་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་ཐུག་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །མའི་རྟེན་
 ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། ❷གང་ཞིག་མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱུན་དུ་བྱལ་སྲིད་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ནར་
 འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། མྱིང་
 གསུམ་གྱི་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད།

འོ་ན། དེས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་ན་དེ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བར་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེའི་སྤང་བྱའི་སྲིད་པ་དེ་རྣམས་བདུན་ཙམ་དུ་འབྲ་
 བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཤིང་འགའ་ཞིག་ལ་
 འདབ་མ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ལོ་མ་རེ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་ཡོད་པས་ན་དེ་
 ལ་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གསུང་རབ་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་། རིག་
 པའི་གནས་བདུན་ལྔ་སྟུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་ལ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་

མཁས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་པའི་གནས་བདུན་ལྟ་སྟུང་ཅུ་སྟེ་ལྟ་
ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ། དེའི་ཀྱན་འབྱུང་
བ། དེའི་འགོག་པ། དེའི་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ། དེའི་རོ་སྤྱང་བ། དེའི་ཉེས་དམིགས།
དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ་བདུན་
དང་། དེས་སྤྱང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་ལ་རིགས་འགྲེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེས་སྤྱིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་ན་ལེན་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། གསེར་སྤྱིད་ལྟར་ན།
ལྟའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྱུག་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་ཤི་འཕོས་ཏེ། ལྟའི་སྤྱི་
སྤྱིད་དུག །དེ་རྗེས་མའི་སྤྱི་སྤྱིད་བདུན། དེ་ནས་ལྟའི་སྤྱི་སྤྱིད་གཅིག་སྤྱིད་ནས་ཉེན་དེ་ལ་
སྤྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད། དེས་མའི་ཉེན་ཅན་ལ་ཡང་རིགས་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
གསེར་སྤྱིད་ལས། ❶ ལྟའི་ལེན་ཚུལ་ཡང་མའི་ཉེན་ལ་རྒྱུན་ཁྱུག་སྤྱིད་ན་མའི་ལན་དུག་
ལྟར་ལན་བདུན་སྤྱིད་ནས་མཐར་མའི་སྤྱི་སྤྱིད་ནས་འདྲའོ། །ལྟའི་ཉེན་ལ་སྤྱིད་ལ་ཡང་ལྟར་
ལན་དུག་དང་མའི་ལན་བདུན་སྤྱིད་ཤིང་མཐར་ལྟའི་ཉེན་ལ་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཀྱན་བདུས་ལྟར་ན། ལྟའི་ཉེན་ཅན་གྱི་དེ་ཤི་འཕོས་ཏེ། དང་པོར་མའི་སྤྱི་བ་
གཅིག །དེ་རྗེས་ལྟར་སྤྱི་སྤྱིད་གཅིག །དེ་རྗེས་མའི་སྤྱི་སྤྱིད་གཅིག་སྤྱི་ལྟའི་ལྟར་དུ་
སྤྱི་ལ་ནས་མཐར་ལྟའི་ཉེན་ལ་སྤྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད། དེས་མའི་ཉེན་ཅན་ལ་ཡང་
རིགས་འདྲའོ་❷། །ཀྱན་བདུས་ལས། ❸ དེ་ལྟར་སྤྱི་སྤྱིད་ན་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་
ཁྱུག་པའི་གང་ཟག་ཉིད་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡན་མན་དུ་ལན་བདུན་འཁོར་བར་
བྱས་ནས་གང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐ་མ་སྤྱི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཁྱུག་
སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གང་ཞེ་ན། །འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྱིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་
པར་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན། མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྱུག་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་

ཉིད། དབྱེ་ན། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་དང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཚན་ཉིད་
སོགས་སྤྲ་མས་རིགས་འགྲོའོ། །

ཁ་ཅིག །རྟོགས་པའི་བྱང་པར་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། སྤངས་
པའི་བྱང་པར་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པ། རྒྱུ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་
འདོད་པར་རིགས་མ་བྱུན་གྱི་རྒྱུ་སྤྲོད་བདུན་ལེན་པར་ངེས་པ། རྒྱན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་
བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
ཡིན་ན། འདོད་པར་རིགས་མ་བྱུན་གྱི་རྒྱུ་སྤྲོད་བདུན་ལེན་པར་ངེས་པས་མ་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། གཟུགས་སྤྲོད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་ན།
འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཉིས་ཀ་
གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ❶གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སྤྲོད་ཡང་ཡོངས་སྤྲོད་
ངན་ལས་འདའ་རུང་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འོག་མིན་དང་སྤྲོད་པའི་རྩ་མོའི་མཐར་ཐུག་
པར་འགྲོ་བ་ནི། དེ་ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་
མཚན་ཉིད་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །དེ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆེ་འཕོས་ནས་འདོད་པའི་བར་
སྤྲོད་དུ་རྒྱུས་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དེ། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱན་ཞུགས་གང་ཞིག །རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྲོད་པ་ཉེར་བརྒྱུད་ལེན་པར་ངེས་པ།
དེའི་མཚན་ཉིད། ❷དེ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་མ་ངེས་པ། མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་
ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་སྤྲོད་བཅུ་གསུམ་པའི་རྟེན་ལ་

ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་^①རྒྱུན་ཁྲུག་སྲིད་པ་ལན་བདུན་
པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲུག་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་
རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་
པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲུག་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་
སོང་ཞིང་། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་^②སྤངས་ཟེན་པའི་རྒྱུན་ཁྲུག་དེ་
ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་^③དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཅེས་ཡང་མ་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་སྐྱེ། མཛོད་ལས། ^④འབྲས་
གནས་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་མ་བུ། །རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉིན་ལ་གནས་པའི་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲུག་སྲིད་པ་
ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ^⑤འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་མ་བུ། །ཅེས་
གསུངས་ཤིང་། བྱ་མི་བཙུན། ཞེས་མ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
མི་འཐད་དེ། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤང་བའི་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲུག་སྲིད་པ་ལན་
བདུན་པ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲུག་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པར་ངེས་པས་
མ་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་སྐྱེ། གསེར་སྤང་ལས། ^⑥ཉོན་སོངས་པ་གཅིག་སྤངས་པ་དང་།
སྐྱེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་མཆོན་ཉིད་འཛིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲུག་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། འདོད་པར་
རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཞི་ལེན་པས་བྱུང་བའི་བ་མི་འཐད་དེ། འདོད་པར་རིགས་
མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ་ཅེས་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། ^⑦དཔེར་

ན་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆེ་
གཉིས་སམ་གསུམ་མངོན་པར་གྲུབ་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདེམ་བཤི་སྤྱོད་པ་མིན་
མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་
རྒྱུ་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞིག་། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་
སྤྱོད་གཉིས་ལེན་པར་ངེས་ཤིང་བཞི་མི་ལེན་པར་ངེས་པ། རྒྱུ་ཞུགས་རིགས་ནས་
རིགས་སྤྱོད་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྤྱོད། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་
སྤྱོད་གཉིས་ཡོད། མཆོན་ཉིད་སོགས་སྤྱོད་པ་ལན་བདུན་པ་བས་རིགས་འགྲོའོ། །དེ་ཡིན་
ན། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པས་བྱུང། བཞི་པ་སྤངས་མ་སྤངས་གཉིས་ཡོད། ལྷ་པ་
མ་སྤངས་པས་བྱུང། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ལེན་པར་ངེས་པས་
བྱུང། གསུམ་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་ཡོད། བཞི་མི་ལེན་པས་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། ❶ རྣམ་
གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་གསུམ་པ་བྱུང་པའི་ཐེམ་སྐྱེས་ལས། ❷ ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་སྤྱོད་བ་
གཉིས། །རིམ་བཞིན་ངེས་སྤངས་ངེས་པར་ལེན། །བཞི་པ་སྤངས་དང་སྤྱོད་བའི། །གསུམ་
པ་སྤངས་དང་མ་སྤངས་འདྲ། །སྤང་བྱ་ལྷ་པ་སྤྱོད་བ་བཞི། །ངེས་པར་མ་སྤངས་མ་སྤངས་
པ། །རིགས་ནས་རིགས་སྤྱོད་བྱུང་ཆོས་སུ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོགས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་། རྒྱུ་ཞུགས་རིགས་སྤྱོད་དང་རྒྱུ་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅན་པོ་བའི་གཞི་
མཐུན་ཡོད། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་པ་བཞི་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་རིགས་སྤྱོད་
ཡོད། །ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤངས་

ཞེས་ཟེར་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
དང་རྒྱུན་ཁྲིམས་ལྟུང་གནས་ཅམ་པོ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་
སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། མཛོད་ལས། ❶ ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་བཞི་ལེན་པའི་རྒྱུན་
ཁྲིམས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྟུང་གནས་བྱ་
ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་འདོད་པར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་བཞི་མི་ལེན་པ་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་
སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་ནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ལྟུང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡང་ཡོད། འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་
མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་ནས་ལུས་འཕགས་པོའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་
ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ❷ རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། ལྟུང་
རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་གཉིས་སམ་གསུམ་འཁོར་ནས་ལྟུང་
རིགས་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའོ། །མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་
ནི་མི་དག་གི་ནང་དུ་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་འཁོར་ནས། སྤྱིང་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་
ཟུང་ན་ལས་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་རྟེན་ལ་
སྐྱེ་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་སྤྱོད་

གཉིས་སྒྲངས་ནས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུག་གསུམ་པའི་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་རྟེན་ལ་སྤྲུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལུང་དང་པོའི་དོན་
དང་། འཇམ་བུའི་སྤྱིད་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྤྱིད་གསུམ་སྒྲངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་སྤྲུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་སྒྲངས་ནས། ལུས་འཕགས་པོའི་སྡོན་དུས་ཀྱི་
སྤྱིད་པའི་རྟེན་ལ་སྤྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་
ཡོད་པ་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཉོན་བཞི་པ་སྤངས་ལྷ་པ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་
ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་
གནས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་ལྷ་པའི་དངོས་གཉིན་ལ་གནས་
པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེས་འདོད་ཉོན་བཞི་པ་སྤངས་ཟིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྷ་པ་སྤྱོད་རྒྱས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་
སྤྱོད་ངེས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཆེ་དེ་ལ་དེ་སྤྱོད་རྒྱས་སུ་མཐོང་ནས་འབྲས་བུ་
གསར་ཐོབ་ཡོད་པར་ཤེས་ན། འདོད་ཉོན་དུག་པ་ཡང་ངེས་པར་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་
འགྲེལ་ལས། ❶ ཅིའི་བྱིར་རྣམ་པ་ལྷ་སྤངས་པའི་བྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྤངས་ན་དུག་པ་
ཡང་གདོན་མི་བར་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ཏེ་དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པ་
བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱ་བ་མི་རྒྱས་ཏེ། ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཆེ་དེ་ལ་བྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། མཛོད་
འགྲེལ་ལས། ❷ སྡོན་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་པ་དང་བདུན་རྣམ་བརྒྱད་སྤངས་པས་

འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་
དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའམ་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་
མངོན་དུ་བྱས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་
ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་བཞི་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་དང་། རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་བཞི་པའི་
ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ས་
བོན་མ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་ལྔ་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་^༡ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདོད་ཉོན་དབྱུ་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ས་མཆམས་ནི། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ས་མཆམས།
མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོ་མ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་
དུའི་ཆུང་དུའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་བར་དུ་ཡོད། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་ས་མཆམས། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པའི་
དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཞུགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་
ན། སྤང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པས་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ། ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས། སྤང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞུགས་

པ་བཞི་འཁོར་ཆེན་གང་ཞིག ། སྤྱི་ཆེན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བའི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤྱོད་དུ་བཅོམ་བཞིན་པའི་སྤྱོད་བ་
རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད།

དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་བའི་སྤྱོད་འོང་ཞུགས་པ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་
སྤྱོད་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་ལས། སྤྱོད་འོང་ཞུགས་པ་གང་ཞིག ། སྤྱོད་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་
ནས་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་གང་རུང་ལ་གནས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤྱོད་
འོང་ཞུགས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། དེ་གང་
ཞིག ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། དད་
མོས་པའི་སྤྱོད་འོང་ཞུགས་པ་དང་། མཐོང་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། དང་པོའི་ས་མཆོམས་སྤྱོད་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་རྗེས་
བཟོད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཆོམས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་
འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཅམ་སྤྱོད་བ་ལ་བཅོམ་པ་ནས་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤྱོད་བ་ལ་བཅོམ་པའི་
བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། ཅིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འོང་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱོད་འོང་གི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པའི་སྤྱོད་དུ་ཞུགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་
བྱའོ། ། ཁ་ཅིག ། ལམ་རྗེས་ཞེས་ཀྱི་ཉོགས་པ་ཐོབ་པའི་འདོད་ཉོན་དུག་པ་མ་སྤངས་པའི་
ཉོན་ཐོས་གང་ཞིག ། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་དུག་པའི་བར་གང་རུང་སྤྱོད་བ་ལ་བཅོམ་
བཞིན་པའི་གང་ཟག ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྤྱོད་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་།
སྤྱོད་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་མི་རིགས་ཏེ། དང་པོ་ལ། འདོད་ཉོན་
དུག་པའི་དངོས་གཉིན་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་མ་ངེས།

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་
 ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ས་མཆམས་དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་ལྡན་པ་སྤངས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་
 བརྟམ་ལས། ❶ ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྡན་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། དེ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ཡ་མཐའི་ས་
 མཆམས་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉིན་
 ལ་གནས་པའི་❷ སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ས་མཆམས་སྤྱོད་ལམ་
 ལྟན་གཅིག་པ་ནས་འདི་ག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དུག་པའི་དངོས་
 གཉིན་གྱི་བར་ན་ཡོད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 འོང་ཞུགས་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས། སྤྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འབྲས་གནས་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞེ་ག། བལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་
 བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་
 གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ❸ གཉིས་པ་པལ་ཆེར་རམ་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པས་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། འདོད་ཉོན་
 དུག་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པའི་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་

པའི་ཕྱིར་འོང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། འདོད་ཉོན་ཐུག་
པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་མ་
ངེས་ལ། གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་འོང་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་
པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གཉིས་ཡོད། རང་ཡིན་པའམ་རང་
གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པ་ཡང་ཡིན། ཕྱིར་འོང་
འབྲས་གནས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། ཕྱིར་འོང་གང་
ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་
པོའི་སྒྲིན་ནས་དབང་རྒྱལ་དད་མོས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། དབང་རྒྱུན་མཐོང་ཐོབ་པའི་དེ་
གཉིས་ཡོད། ཕྱིར་འོང་གང་ཞིག །རང་གི་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་
གང་རུང་གི་ཉོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ཞུགས་
པ་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གང་རུང་གི་ཉོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ། གཉིས་
པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིན་ནས་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། དེ་ཁྱད་
པར་ཅན་གཉིས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ལ་མ་
ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་
ལ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
ཁྱད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག །

ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཉོན་བདུན་པའི་དངོས་གཉོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན།
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་

ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པས་བྲལ་སྟེ། མཛོད་ལས། ❶ ཉེས་ཆ་
བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་
སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པས་བྲལ་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་
བར་ཆད་གཅིག་པ་བ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
གཅིག་ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱིར་འོང་
གི་ཉོན་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ❷ མ་བྲལ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པས་ཁམས་གོང་མར་ལས་
ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་མི་ལེན་པས་
བྲལ། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཉན་སར་❸ ལྟའི་སྲིད་པ་གཅིག་དང་མིའི་སྲིད་པ་གཅིག་འབྲལ་
པའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་གཞག། །ཅེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་
ལས། ❹ གང་ཞིག་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་མི་དག་གི་ནང་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ཕྱིར།
ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ། དེ་པན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་
འདི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་
གཉིས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་
པར་ཐལ། དེས་འདོད་པའི་ལྟ་མིའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེས་སྤང་བྱའི་ལྟ་མིའི་
སྐྱེ་བ་གཉིས་པོ་དེ་རིགས་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འདོད་ཁམས་སུ་མཆུངས་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་དུ་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལ་མཚུངས་
སོ། །ཁ་ཅིག །འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་གང་
ཞིག །འདོད་ལྟར་སྤྱི་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་ཉེན་དེ་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
མིའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་དུ་པ་ལན་བདུན་པ་པའི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་
བའི་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན།
ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་། དག་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱི་བ་གཅིག་ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་འོང་
འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུག་སྟེན་གྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་དེའི་
རྟོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྟེ།

ཁོ་ན་རེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ❶ བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་
བ་ལྟ་ནམས་གྱི་ནང་ཉིད་དུ་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་གང་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་པ་ཡིན་ན།
འདོད་ལྟར་ཉེན་ཅན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མངོན་
འགྲེལ་ལས། ❷ ཉུག་སྟེན་པ་ལྟག་མ་གསུམ་ནི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་གསུམ་ལས་ཐ་མི་དད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །ཕྱིར་འོང་ཉུག་སྟེན་པ་ཡིན་ན། རྒྱན་
ཉུག་སྟེན་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་ཁྲབ། ཕྱིར་མི་འོང་ཉུག་སྟེན་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་ཡིན་པས་ཁྲབ། དག་བཅོམ་ཉུག་སྟེན་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་
པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འབྲས་བྱ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཉུག་སྟེན་པ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཉོགས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
ཆགས་བྲལ་སྒོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྒར་བཞིན། གསུམ་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་
པར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ལུང་དེའི་དོན་འབྲས་བྱ་རིམ་
གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། འབྲས་བྱ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་ས་མཆམས། བདེན་པ་
མཛོན་ཉོགས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉིན་གྱི་བར་དུ་
ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཆམས། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་འདོད་
ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉིན་གྱི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པར་རིགས་
མཐུན་གྱི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ། སྐྱེ་སྤྱད་གཅིག་ལེན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས། སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞེ་ག། །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་
སྦྱོར་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། འབྲས་བྱ་ཐོད་
ཀྱིས་པའི་དེའི་ཞུགས་པ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྒོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
དོན་གཅིག་། གཉིས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྒོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག་ །

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ། དང་པོའི་ས་མཆམས། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཆེས་སུ་
འདོད་ཉོན་བདུན་པ་སྤྱོད་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་དེ་དགུ་པ་སྤྱོད་བ་ལ་བཙོན་པའི་བར་དུ་ཡོད།
གཉིས་པའི་ས་མཆམས། སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་ཆེས་བཟོད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ་བཙོན་བཞིན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་
པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་མཆམས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་
འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤྲངས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་
ལས།^① ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་
པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྤྲངས་པའི་ལམ་
ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པའི་ཡ་མཐའི་ས་མཆམས་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འདོད་
ཉོན་བདུན་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །ལམ་ཆེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤྲངས་པའི་ཉོན་ཐོས་
གང་ཞེ་ག། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་དགུ་པའི་བར་གང་རུང་སྤྱོད་བ་ལ་བཙོན་པ་དེ། དེའི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། མཐོང་ལམ་སྟན་བསྟུན་ཆོས་བཟོད་ལ་
གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་
གནས་བཞིའི་ནང་ཆན་གང་ཞེ་ག། །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་

སྤྱི་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད། འོ་ན། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུར་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།^① ཐ་མའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས། ཞེས་
 གསུངས་པས། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
 པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ལྷ་པོ་དེ་གང་^②། དེས་དེ་ལ་གོགས་
 བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལྷ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་
 དང་། གཞོད་སེམས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་
 གསུམ་པོ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་འགོ་བའི་ཐ་མར་སྦྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད། ཕྱི་མ་
 གཉིས་པོས་དེ་ཁམས་ཀྱི་ཐ་མ་འདོད་ཁམས་སྤྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཀུན་
 བཏུས་ལས།^③ ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་
 བར་འགྱུར་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 གཙོ་བོས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འགོ་བ་ཐ་མའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཁམས་ཐ་མའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་ལས།^④ ཐ་མའི་
 ཆ་དང་མཐུན་རྣམས་ལ། །གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདའ་ལ། །གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་ལྷོག་
 བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
 དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། སྤྱི་ཉོན་དགུ་
 པའི་དངོས་གཉིན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོན་སྤྱོད་དང་མོས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་

དང་། མཐོང་ཐོབ་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཚན་ཉིད་རིགས་ལྟར། དེ་ལ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
 བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིག་སྤྱོད་དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོན་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་
 གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་ཆགས་བྲལ་སྒྲིག་སྤྱོད་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་།
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་རྒྱ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དེའི་སྤྱོད་རྒྱ་འདོད་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནམས་དོན་
 གཅིག །གཉིས་པ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྒྲིག་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དོན་
 གཅིག །སྒྲིག་བའི་སྒྲིག་སྤྱོད་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། དེ་བྱེད་པར་ཅན་
 གཉིས་ཡོད། འཕགས་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིག་སྤྱོད་དབྱེ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་
 ཡོད། འདོད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་བརྒྱད་དུ་འཕགས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་
 རིགས་སྤྱོད་ཉོགས་པ་སྒྲིག་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་
 ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་
 ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་
 ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་བཞི་ཡོད། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པའི་འཕགས་པས་ཁམས་གོང་མར་སྒྲིབ་པའི་ལེན་ཀྱང་། གཟུགས་སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པའི་འཕགས་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲིབ་པའི་ལེན་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་འགྲེལ་
 ལས།^①གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི། གལ་ཏེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་
 ཁམས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་
 འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཆེ་དང་པོ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་

ཕྱིར་འོང་གང་རུང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་
 བའི་ཕྱིར་མི་འོང་།^❶དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ལས།^❷ཕྱིར་མི་འོང་ཆེ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཆེ་དང་པོ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་
 བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐྱེ་བའི་མ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟོགས་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །

གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་
 བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་
 སུ་ཉིར་མཆམས་སྐྱེར་བའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆན་
 ཉིད། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་མིན་གྱི་རྟོན་ལ་མུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕར་པའི་
 རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་གཟུགས་སུ་ཉིར་
 འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་
 ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །འོག་མིན་དང་སྲིད་ཅེ་
 གང་རུང་གི་རྟོན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 དེ་ལ་སྟོན་སྤྲུལ་པ་དེ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ལྷར་
 དབྱེ་བ། བདུན་དུ་དབྱེ་བ། དགྲུར་དབྱེ་བ། བཅུར་དབྱེ་བ། སྟོང་ཐག་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་

དང་ཐུག་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདུག་པ། དེ་སྤྱི་
འདུག་པ། དེ་གོང་འཕོ་བ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ❶གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་
གསུམ་སྤྱི་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བར་འདུག་པ། སྤྱི་ཙམ་ནས་འདུག་པ། མཛོད་པར་འདུ་བྱེད་དང་
བཅས་ཉི་འདུག་པ། མཛོད་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདུག་པ། དེ་གོང་འཕོ་བ་དང་ལྔ་པ་ཡོད་
དེ། མཛོད་ལས། ❷དེ་ནི་བར་སྤྱི་ཙམ་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སྤྱི་ཙམ་
འདུག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དེ་བར་འདུག་པ་ལ་སྤྱི་ཙམ་བར་འདུག་པ། སྤྱི་ཙམ་ལ་ཡིན་པར་འདུག་
པ། དུས་ལྟར་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདུག་པ་དང་གསུམ། སྤྱི་ཙམ་བར་གསུམ། གོང་འཕོ་བ་
དང་བདུན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་བདུན་ལ་སྤྱི་ཙམ་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། ❸གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་སྤྱི་ཙམ་། །དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་
འདོད། །དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག་ །སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་ཉེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། དེ་བར་འདུག་པ་གསུམ། སྤྱི་ཙམ་བར་གསུམ། གོང་འཕོ་བ་ལ་འཕར་
བ། བྱེད་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་སྤྱི་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཉེ། མཛོད་ཙམ་ལས། ❹གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྤྱི་ནས། །གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོ་
དགུར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ལ། དགུ་པོ་དེའི་སྤྱི་ཙམ་དུ། སྤྱི་ཙམ་
མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཙམ་བཅུར་ཡོད།

ཐུག་པ་ལ། གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད། བྱི་ཉིས་སྤྱི་ཙམ་
དགུ་བརྒྱུ་ཐུག་པའོད་དེ། དེ་བར་འདུག་པ་ཉིས་སྤྱི་ཙམ་ལྔ་བརྒྱུ་གོ་གཉིས། དེ་སྤྱི་ཙམ་ནས་

འདེལ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདེལ་བ་ལ་
 ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདེལ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་
 གོ་གཉིས། དེ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཉིས་སྟོང་ཆེན་
 པ་ལྔ་ལ་ཁྲི། ལྔ་བརྒྱ་ཆེན་པ་ལྔ་འེལ་ལྔ་བརྒྱ་ཆེན་པ་བཞི་ལ་ཉིས་སྟོང་། ལྔ་བརྒྱ་ཆེན་པ་
 གཅིག་པོའི་སྟོང་དུ་གོ་གཉིས་པ་ཆེན་པ་ལྔ་འེལ་གོ་གཉིས་པ་ཆེན་པ་བཞིའི་སྟོང་དུ་གོ་གཉིས་
 པ་ཆེན་པ་གཅིག་པོའི་སྟོང་ནས་སོ་གཉིས་བྱེད་བས་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་དེ་གཉིས་བསྐྱམས་
 པས་དགུ་བརྒྱ། གོ་གཉིས་པ་གཅིག་པོའི་ལྷག་མ་ལ་དུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བར་འདེལ་བ་
 ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆངས་རིས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྤང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདེལ་བ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ།
 བདག་གསོད་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དག་བཅོམ་པ། རེས་སུ་བསྤང་བའི་དག་བཅོམ་པ།
 གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་དག་བཅོམ་པ། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དག་བཅོམ་
 པ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་དུག་པོ་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དུག་
 ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆངས་རིས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ནས་དེ་
 བརྒྱད་པ་སྤངས་དགུ་པ་མ་སྤངས་པའི་བར་དགུ་དགུ་སྟེ་དགུ་དུག་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཞི། ང་
 བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས། ང་
 བཞི་ཆེན་པ་གཉིས་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ང་བཞི་ཆེན་པ་གཅིག་པོའི་སྟོང་དུ་བརྒྱད་པོ་བྱེད་
 བས་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན། འོད་ཅུང་། ཆད་མེད་འོད།
 འོད་གསལ། དག་ཅུང་། ཆད་མེད་དག། དག་རྒྱས། སྤྱོད་མེད། བསོད་ནམས་སྦྱེས།
 འབྲས་བུ་ཆེ་བ། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྲུ་ལོ་སྤང་བ། ཞིན་རྩལ་མཐོང་བ། འོག་མིན་གྱི་
 བར་ཏེ་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་དུག་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་

བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་རེ་ཡོད་པས། བརྒྱ་ཚོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ། དྲུག་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་ཚན་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ལྔ་བཅུ་ཚན་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པས།
 དྲུག་བརྒྱ་པོ་དང་བསྟོམས་པས་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ། ལྷག་མ་བཅུ་
 གཉིས་པ་ཚན་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བཅུ་ཚན་བཅུ་དྲུག་ལ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ། གཉིས་ཚན་བཅུ་
 དྲུག་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ་གཉིས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་སྟོམ་པས་གོ་གཉིས་ཉེ། དེ་ལྟར་
 ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟེས་ཅན་ནས་འདའ་བ་ལ་
 ཡང་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་རེ་
 བྱེ་བས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཉེ་
 འདའ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་ཡང་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་གོ་
 གཉིས་ཡོད་ལ། འོག་མིན་འགྲོ་ལ་ཡང་ཆངས་རིས་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་འོག་མིན་འགྲོ་ནས། འོག་མིན་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འོག་མིན་
 འགྲོའི་བར་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟར་བཞིན་བྱེ་བས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་བར་སྟོན་དུ་ཉིང་མཆམས་སྟོར་བའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སུ་
 ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་
 གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་བར་འདའ་བ་བཅུ་དྲུག་ །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 སྟར་བར་འདའ་བ་སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད། བར་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་
 གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བས་མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྟོན་དུ་སྟེས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ། བར་འདའ་བའི་

ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ཡང་དེ་ཅི་ག་ཤོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་སྒྲིང་
ལས།^①དེ་ལྟར་ན་འདའ་བ་བཞི་དང་གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་ལྷ་ལ་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཡང་ཡོད་
ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྒྲིང་ལས།^②ཉེར་འགྲོ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དེ་དག་ནི་འདོད་རྟེན་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྲིད་^③མངོན་པར་
འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།^④བར་དོར་འདའ་བ་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས་
གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བཤད་ལས།^⑤དབྱེ་བ་འདི་ནི་དངོས་བསྟན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དབྱེ་
བར་བྱེད་ཀྱི་དངོས་སུ་ནི་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ཀྱི་བར་སྤྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་
སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མངོན་འགྲེལ་ལས།^⑥གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་ནི་བར་སྐྱབས་སུ་ཡང་སྤང་ན་ལས་
འདའ་རུང་བར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་
དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་
སྤྲིད་གཅིག་ཅུ་སྤངས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་

པའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱི་མ་འདུལ་བའི་མཆན་ཉིད།
 རིགས་ཅན་སྤྱི་མ་འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆངས་རིས་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་
 བྱེད་པའི་གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་དེ་སྤྱི་མ་འདུལ་བ་ཡིན་པ་གཅད་
 བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་སྤྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་བརྒྱད་ལེན་པའི་
 གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱི་མ་འདུལ་བ་མཛོན་དེ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་
 འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱི་མ་འདུལ་
 བས་མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་མཛོན་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱི་མ་འདུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱི་མ་འདུལ་བ་^①གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཛོན་དུ་སྤྱི་མ་མ་ཐག་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ། སྤྱི་མ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། བྱེད་གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱི་མ་འདུལ་བའི་ཉོགས་པ་སྤོན་དུ་
 སོང་ཞིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཛོན་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱི་མ་ཅམ་ནས་འདུལ་བ་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད། གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་
 འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱི་མ་འདུལ་བ་གང་ཞིག ། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཛོན་གྲུབ་ཅམ་ནས་སྤང་འདས་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ། ལམ་སྒྲོམ་པ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོས་
 སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཛོན་
 གྲུབ་ཅམ་ནས་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་ལམ་སྒྲོམ་པ་འབད་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ། གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་ཁམས་སྤྱི་སྤྱི་བ་
 གཉིས་བརྒྱད་དུ་སྤངས་ནས་འོག་མིན་དང་སྤྱི་མཛོན་ཅེ་གང་རུང་གི་ཉེན་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་

དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བའི་མཆན་ཉིད།
 རིགས་ཅན་སྒོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆངས་རིས་ཀྱི་ཉེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་དང་། གནས་གཙང་དང་པོ་
 གསུམ་གང་རུང་གི་ཉེན་ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་རྣམས་བསྐྱེ་
 བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་ཡིན་ན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྒར་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་དབྱེད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་
 ཐུག་འགྲོ་དང་། སྤྱི་ཅེ་འཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་སུ་ཡོད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་གང་ཞིག །འོག་མིན་ཀྱི་ཉེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་
 ཅན། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་
 ཞིག །བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་བྱས་པ། དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 འདྲའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དང་། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་འདའ་བ་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག །འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་
 གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཟིན། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་
 དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་
 ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་
 འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་

ཐུག་འགྲོ་གང་ཞིག །ཆངས་རིས་དང་འོག་མིན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤང་གཉིས་ཁོ་ན་
 གླངས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་
 མཆན་ཉིད། རིགས་ཅན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕར་བ་བསྐྱུ་བར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་
 གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་རྣམས་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་
 ཞིག །ཆངས་རིས་དང་གནས་གཅད་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་དང་། འོག་མིན་ཏེ་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤང་གསུམ་ཁོ་ན་གླངས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། རིགས་ཅན་དང་ཁོ་ན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་ཞིག །ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་
 གཟུགས་ཀྱི་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད།

འོ་ན། བར་འདའ་བ་གསུམ། སྐྱེ་འདའ་བ་གསུམ་དང་། གོང་འཕོ་བ་གསུམ་དང་།
 དགུ་པོ་དེ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་བྱད་
 པར། དབང་པོའི་བྱད་པར། ཉན་མོངས་པའི་བྱད་པར་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་མངོན་
 པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས། དེ་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་
 སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས། དེ་གོང་འཕོ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་
 སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བར་འདའ་བ་དེ་

དབང་པོ་ནི། དེ་སྐྱེ་འདུལ་བ་དེ་དབང་པོ་འབྱིང་། དེ་གོང་འཕོ་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱ་ཆུང་འབྱིང་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ༡ དེ་དག་གི་ནི་
བྱང་པར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། མཛོད་ལས། ༢ གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་དེ་ནི། །བསམ་གཏན་སྤེལ་ནས་འོག་
མིན་འགོ། །དེ་འཕར་བྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །འཆི་འཕོ་གཞན་སྤྱིད་ཅེ་མོར་འགོ། །ཞེས་
གཟུགས་སུ་ཉར་འགོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགོ་དེས་བསམ་
གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྤྱིད་ཅེ་འོ་མཐར་ཐུག་འགོས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་
གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་
གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱིད་ཅེ་འོ་མཐར་ཐུག་
འགོ་དེས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཆངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་
བའི་བར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སོ་སྐྱེའི་གནས་རྣམས་བརྒྱད་དེ་གནས་གཙང་ལྟ་དོར་ཏེ་
གཟུགས་མེད་བཞི་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས་སྤྱིད་ཅེ་འོ་རྟོན་ལ་སྤང་འདས་མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་འཕར་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཆངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་
སྤེལ་སྒྲོམ་ལས་ཉམས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལས་མ་ཉམས་ན་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་
དེས་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་སྤེལ་མར་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་དག་པ་བའི་རོ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་
བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་ལས་ཉམས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་སྤངས།
རྟོན་དེ་ལ་སྒྲོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་

བཅོ་ལྔ་སྤེལ་སྤོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས། རྟེན་དེ་ལ་
 བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་བྱེད་མི་འོང་གོང་འཕོ་
 འཕར་བ་དང་། ཡང་དེས་རྒྱུ་ལྡི་གནས་སྐབས་སུ་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་ཤི་འཕོས་ཏེ་
 ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལ་སྤོམ་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྤོམ་
 དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གྲུབ་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གནས་གཙང་དང་
 པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྤོམ་ཆེས་ཤིན་
 ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་སྤོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་
 ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་བྱེད་འཕར་དུ་བཞག །ཡང་དེས་རྒྱུ་ལྡི་གནས་
 སྐབས་སུ་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་སྤངས། རྟེན་དེ་ལ་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྤོམ་བྱེད་མི་རྣམས་པར་ཤི་འཕོས་ཏེ། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་
 འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྤངས། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་
 སྤོམ་རྒྱུང་དུ་གསུམ་སྤེལ་བྱས་པས་མི་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས། རྟེན་དེ་ལ་འབྲིང་བྱུག་སྤེལ་
 བྱས། མི་གདུང་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས། རྟེན་དེ་ལ་ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ་བྱས། གྲུ་ལོ་སྤངས་བར་སྐྱེ་
 བ་སྤངས། རྟེན་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ་བྱས། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བར་སྐྱེ་བ་
 སྤངས། རྟེན་དེ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་བྱས། འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཏེ།
 རྟེན་དེ་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བར་
 བཞག་པའི་བྱེད།

འོ་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྤོམ་བྱེད་དགོས་ན། དེ་
 གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤེལ་སྤོམ་བྱེད་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །ཁམས་གང་དུ་སྤེལ་བ། དང་
 པོར་གང་སྤེལ་བ། སྤེལ་བའི་དགོས་པ། སྤེལ་ཚུལ། སྤེལ་སྤོམ་གྱི་དབྱེ་བ། གྲུབ་པའི་ཆད་

དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དེ་
ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཅིང་། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
མི་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱིང་གསུམ་དུ་སྤེལ་ཞིང་ཕྱི་ནས་
གཟུགས་སུ་ཡང་སྤེལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ^①དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་
སྤྱིང་གསུམ་དག་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་ལ་ཕྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་
སྤེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་
སྤེལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་དང་བལ་ཞིང་སྤེལ་སྟོམ་འགྲུབ་སྟེ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ^②དང་པོར་བཞི་པ་སྤེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་དབང་རྣམས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་དབང་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དུ་སྤེལ་སྟོམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ^③སྐྱེ་དང་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། །ཉོན་མོངས་
པས་ནི་འཇིག་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་དང་། དེ་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། དེ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
སྤེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་རིང་སྒྲུབ་དང་། དེ་རྗེས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས།
དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས། དེ་རྗེས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སྤེལ་ནས་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉེ་སྒྲུབ་ཡིན།

དུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲེལ་སྒྲོམ་ལ་ལྟ་ཡོད། དེའི་འབྲས་བུ་གནས་གཙང་གི་སྤྲེལ་པ་ལ་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ^①དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་བྱིར། །གནས་གཙང་སྤྲེལ་པ་ལྟ་ཡོད་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གནས་གཙང་དུ་སྤྲེལ་པའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲེལ་སྒྲོམ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཆུང་དུ་གསུམ་སྤྲེལ། འབྲིང་དུག་སྤྲེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤྲེལ། ཞེན་ཏུ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་གཉིས་སྤྲེལ། ཆེས་ཞེན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙུ་སྤྲེལ་རྣམས་སྤྲེལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ^②དེ་ལ་དང་པོ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་སེམས་གསུམ་མཛོད་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ལ་ནི་དུག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུ་ལོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཙུ་སྤྲེལ་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འབྲིང་དུག་སྤྲེལ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། ^③གཉིས་པ་ལ་ནི་དུག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུ་ལོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཙུ་སྤྲེལ་སྤྱོད། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བ་རྣམས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འདུག་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐྱེས་ནས་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་རྒྱས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲེལ་སྒྲོམ་གྲུབ་པའི་ཆད་དུ་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ^④སྐད་ཅིག་མ་ནི་བསྐྱེས་པས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་^⑤དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རྒྱན་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ས་པར་འདུག་ཀྱས་པ་དེ་
བསམ་གཏན་གྱིས་སྤེལ་སྒོམ་བྱུང་པའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།^①སངས་རྒྱས་
མ་གཏོགས་སྐད་ཅིག་མར་སྤེལ་བར་མི་ཀྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་ལས་ངེ་
ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་བཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །སྤྱིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་
བྱུག་འགྲོའི་མཆན་ཉིད། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །ལས་ཉོན་གྱིས་
གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཟུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆན་
ཉིད། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་དེ་ལ་ཟུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྱུང་། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དེས་མ་
བྱུང་། །རིགས་ཅན་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་
དེ་དེ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་ཅམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་
བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། གོང་འཕོ་བ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། མཛོད་
ལས།^②གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བར་འདའ་བ་
མེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་བརྒྱད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་
ཆེ་དེ་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།^③གཞན་ནི་འདི་ལ་ཟུང་ན་འདལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་

པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་ལས། ^①འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་
གྱི་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། ^②ཀུན་བརྟུས་ལས། ལུས་ཀྱི་མངོན་དུ་གྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་
སློབ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགྱེ་ན། འདོད་
པའི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་གྱེད་པ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་
མངོན་དུ་གྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་གྱི་དང་གསུམ་དུ་ཡོད།

གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདོད་ཉོན་
དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས། སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་དུ་ཡོད།
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱི་ལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་
གཉེན་གྱི་བར་ན་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ། སྟེ་བ་མི་ལེན་པས་ན་
ཕྱིར་མི་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སོང་ནས་
ཐུང་འདས་མངོན་དུ་གྱེད་པས་ན་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དེ་རྗེས་སུ་
གཟུགས་མེད་ཁོ་ནར་ཕྱིན་ནས་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་གྱེད་པས་ན་གཟུགས་མེད་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་སྤྱིད་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གོང་མ་
གོང་མར་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་བས་ན་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་དང་། འོག་
མིན་དང་སྤྱིད་ཅེའི་བར་དུ་འགྲོ་བས་ན་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་
ཐུག་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་བྱུང། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་

ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་འདོད་ཉན་
 དགྲུ་པ་སྤངས་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་འདོད་ཉན་དགྲུ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ས་བོན་མ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་
 ལུ་སྤངས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལུ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཞོད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་
 སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉན་
 སྤངས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་
 སྤང་ཉན་མོངས་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ས་བོན་དེ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་

པ་ཁས། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་སྤྱོད་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོལ་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་
བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྤྲོལ་ཏུ་དེ་སྤངས་པའི་སོ་སྤྱོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
དེའི་སྤྲོལ་ཏུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སོ་
སྤྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སོ་
སྤྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤིང་གི་ཉོན་
ཅན་གྱི་ཉོན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉོན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤིང་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་སྤིང་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། སོ་སྤྱོད་
ཉོན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་སྤྱོད་ཉོན་ལ་འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེས་མཆོན་ནས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ལ། ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས། སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞུགས་
པ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག་། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཅོན་བཞིན་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པ། དགྲ་
བཅོམ་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད།

དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་

བཙུག་ལྟུང་གནས་པ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལྟུང་མ་སྒྲིམ་བ་ལ་བཙུག་པ་ནས་
 སྒྲིམ་ཉིན་དགྲ་པའི་དངོས་གཉིན་གྱི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག །དགྲ་བཙུག་ལྟུང་གནས་པ་ལ་ཅིག་
 ཅར་པའི་དགྲ་བཙུག་ལྟུང་གནས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཙུག་ལྟུང་གནས་པ་གཉིས་སུ་
 གྲངས་ངེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་
 བྱུང་པར་ཅན་དེ་དགྲ་བཙུག་ལྟུང་གནས་^①པ་གང་ཞིག །དེ་ཅིག་ཅར་པའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན།
 རིམ་གྱིས་པའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲིམ་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ^②དེ་སྒྲིམ་བྱ་
 རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དགྲ་བཙུག་ལྟུང་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དགྲ་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
 ལྟུང་གནས་པ་སྟེ་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙུག་བཞིན་པའི་སྒྲིམ་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པས་
 དེ་སྒྲིམ་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆན་སྒྲིམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འབྲས་གནས་བཞིའི་ནང་ཆན་གང་ཞིག །གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྒྲིམ་པས་རབ་དུ་བྱེ་
 བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགྲ་སྒྲིམ་ལྟུང་ལྟུང་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། དགྲ་བཙུག་ལྟུང་གནས་
 གནས་གྱི་མཆན་ཉིད། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་
 འདོད་ཆགས། གཉིད། རྒྱུ་ལ། ཉིན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། ^③གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་རྣམས་ལ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་
 མེད་ལས་སྒྲིམ་པའི། །འདོད་ཆགས་གཉིད་རྒྱུ་ལ་མོངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟ་ལ་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དང་པོ་
 གཉིས་པོ་དེས་ཁམས་གོང་མའི་སྒྲིམ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། ཐ་མ་གསུམ་པོ་དེས་
 ཁམས་གོང་མ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུ་ལ་གྱི་སྒྲི་ནས། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་དག་
བཅོམ་འབྲས་གནས་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་གཉིས་སུ་
ཡོད། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་
དུའི་ཚུང་དུ་^①དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་དག་
རིམ་ཅན་དུ་སྤངས་པ་གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད།

ཡང་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲི་ནས། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསོད་
པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན།
རྟོགས་པར་འོས་པའི་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་དུག་ཡོད། དང་པོ་ལྟ་དབང་
རྒྱལ་དད་མོས་པ་དང་། དུག་པ་དབང་རྟོན་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལྟ་ལ་དུས་སྒྱིར་
བའི་དག་བཅོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་དང་
སྒྱིར་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལ་དུས་མི་སྒྱིར་གྱི་དག་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ལ་མི་སྒྲོས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
བྱིར་ཏེ། མཐོང་ལས། ^②དག་བཅོམ་དུག་འདོད་དེ་དག་ལས་^③། །ལྟ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་
སྒྲིས། །དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྒྱིར། །མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། །དེའི་བྱིར་དེ་
དུས་མི་སྒྱིར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་རྣམས་ནི། དང་པོ་ལྟ་རང་གི་
རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་སྤིང་བ་བཞེད་པ་མི་འཐད་
དེ། དག་བཅོམ་པ་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་མེད་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ^④མདོ་སྤེ་པས་འདོད་པ་ལྟར། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་
ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཅུ་ཡིན་ནོ་^⑤། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆེ་དེ་
ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་དག་བཅོམ་པ་

དབང་རྒྱལ་གཅིག་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་ན་
མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་ནས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་
བྱེད་གཏོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་གཅིག་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལ་སེམས་མ་བསྐྱང་ན་དེ་ལས་ཉམས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་^①སེམས་བསྐྱང་བའི་
དགྲ་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་གཅིག་ལ་བྱེད། བཞི་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ན་དེ་ལས་
ཉམས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་མི་ལྡང་བའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་གཅིག་ལ་བྱེད། ལྷ་པ་
ནི། དེ་ལས་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་
གཅིག་ལ་བྱེད། ལྷག་པ་ནི། དེ་ལས་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་དགྲ་
བཅོམ་དབང་རྣམས་གཅིག་ལ་བྱེད།

ཡང་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་ཆ་ལས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འགོག་སྒྲུམས་མ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་
བཅོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འགོག་སྒྲུམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལྟ་བུ་སྟེ།
མཛོད་ལས། ^②འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་བད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནས་ཐེག་ཆེན་
ལས་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཅིའི་བྱིར་དགྲ་བཅོམ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ན་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་ལུན་བཤད་པ་ལ། གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི།
རི་ལྟར་བྱེ་བའི་གངས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གང་གིས་མཚོན་པ་བཤད་པ།

བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སློབ་དཔོན་དང་། འཕགས་པ་དང་།
 རིགས་ཀྱིས། ཞེས་འབྲུང་སློབ་གྲོས། བུ་རྒྱ་ལྷོ། ཨ་མུ་ཀ་ར་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོ་
 འདུན་ལ་དབྱེ་བར་མཛད། འདི་རྒྱད་སྟེ་མར་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་བཞུགས་པ་ས་དང་པོ་
 ཡན་ཆད་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དག་ལྟར་
 ལས།^① བྱད་ཆེན་གང་ཡུམ་གྱི་གནས་པ་འདིས་གནས་པ་དེ་གང་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ་འདིར་
 སྐྱེས་པ་ལགས་ཞེས་པའི་དོན་བཞུགས་པ་ན། ཞེས་ཕྱིན་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་འདིར་བསྟན་དགོ་འདུན་དང་པོ་
 གཉིས་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་འདོད་པ་མི་འབྲད་དེ། འདིར་བསྟན་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་དེ།
 སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་གྱི་ཡ་
 བྱལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སར་གནས་ཀྱི་བྱད་
 སེམས་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་རྒྱུ་ལའི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་འདིར་བསྟན་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་སོ་སྦྱེ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དང་
 མོས་ཀྱི་མདོར་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་ཅོད་པ་སྦྱོང་བའི་ལན་གྱི་སྐབས་སུ།
 ངན་འགོ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པ་བྱད་པ་ནི་བཟོད་པ་ནས་ཡིན་ཏེ། ངན་འགོ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འབྲད་
 དེ། འདིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་ཆད་མར་བཟུང་བ་གང་ཞིག །སློབ་དཔོན་གྱིས་
 འདིར་བསྟན་དགོ་འདུན་ལ་འཕགས་པས་བྱུང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱད་སེམས་དེ་འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་
 དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འབྲད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱད་སེམས་སྦྱོར་
 ལམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འབྲད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་

སོང་བའི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉག་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོ་རྒྱན་མ་སྒྱར་བ་དང་། སྒྱར་བའི་འདྲེན་ལུགས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ❶ འབྲུམ། ཉི་མེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་
དགའ་ལྷན་དང་མིའི་ནང་ནས་ཆེ་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱ། ཞེས་གསུམ་
གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བའི་མདོ་ནས་གསུངས་ཏེ་འདི་ལ་མདོ་ཆོན་ཞེ་
བརྒྱད་ཡོད་པས། དང་པོ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་དབང་པོ་ནི་འབྲིང་རྩལ་
གསུམ་གྱིས་❷ མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་དུ་སྤྱེ་ནས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་
པར་འཆད་པ་ལ། མདོ་ཆོན་སྤྱི་མ་ཞེ་ལྷ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲུམ་གྱི་གཞོན་འཛོམས་
ལས་བཤད་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་བྱང་ཆོན་ཞེ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ་མདོར་བསྟན་གསུམ་གྱི་
སྟེང་དུ་ཞེ་ལྷ་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་རི་བཞིན་པ་དང་སྤྱི་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདྲེན་ལུགས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྒྱ་ཕྱི་དང་། འཁྱི་པ་གཉིས་གྱིས་འདིར་བསྟན་དག་འདུན་ལ་ཉི་
ཤུར་འདོད་དེ། གཞུང་རྩ་བའི་སྤྱིས་ཐེན་པ་ཉི་ཤུར་འདྲེན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཕགས་པའི་ལུགས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། གཞུང་གིས་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དྲུག ། ལུགས་ལ་བསྟན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ།
དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་དག ། ཅེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
དབང་རྩལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྫོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས།
དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་
དད་མོས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་

མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཉིས། རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྒྱན་
 བྱུགས་རིགས་སྒྲི་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས། བར་ཆད་གཅིག་། ཅེས་པས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་བའི་མིང་ཅན་གཅིག་། བར་སྒྲིས་ནས་
 དང་། བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་འདུལ་བ་བཞིའི་མིང་ཅན་བཞི།
 འོག་མིན་འགོ། །འཕར་གསུམ་སྤྱི་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ། །ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
 འཕར་བ་གསུམ་དང་གོང་འཕོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གོང་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་གཅིག་
 གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགོའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གཅིག་། མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
 མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མིང་ཅན་གཅིག་། ལྷས་མཛོན་སུམ་བྱེད། ཅེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ།
 ལྷས་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གཅིག་། བསེ་རུ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བསེ་རུ་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་
 བྱུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
 གནས་ཅམ་པོ་བ། དག་བཅོམ་བྱུགས་པའི་མིང་ཅན་^❶རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

རོང་ཁྲིལ་པ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་རྒྱན་བྱུགས་སུ་
 གཏོགས་པ་ལ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་རྒྱན་བྱུགས་བྱུགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲས་གནས་
 དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྒྲི་གཉིས་ཉེ་ལྔ། ཕྱིར་འོང་བྱུགས་པ་
 དད་མོས་པ་དང་། མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་འབྲས་
 གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་བ་དང་གསུམ། ཕྱིར་
 མི་འོང་བྱུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་དོན་གྱིས་
 ཐོབ་པ་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་ལ་བརྒྱད་དེ་^❷། འདུལ་བ་བཞི་གོང་།

འཕོ་བ་སྟེ་ལྷ། རྒྱལ་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ། བདུན་པ་མཐོང་ཆོས་ཞི། བརྒྱད་པ་
 ལུས་མཛོན་གྱིད། སྐྱེས་བུ་བདུན་པ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ། བརྒྱད་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མིང་ཅན་དང་ཉི་ཤུ་^①ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་དག། ཅེས་པའི་
 ཐད་ཀྱི་ཉི་སྣང་ལས། ^②དེ་ལ་གང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མཐོང་བའི་ལམ་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱལ་པོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་ལས་བྱང་
 རྒྱལ་མེས་དཔལ་དབང་པོ་རྩལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དད་པས་ལམ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཞེས་བཞོད་དོ། །དབང་པོ་རྫོན་པོ་ནི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ལམ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཞེས་གསུངས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་དག། ཅེས་པས་
 འབྲས་གནས་དབང་པོ་རྫོན་པོ་གཉིས་བསྟན་པ་གང་ཞིག། འབྲས་གནས་ལ་དད་པའི་རྗེས་
 འབྱང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྱང་གི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ^③དེ་ཆེ་
 དབང་པོ་རྫོན་པོ་དག། དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་
 དང་། མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དེ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་
 པ་དད་མོས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་དང་། དེ་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། ^④འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དད་
 པས་ལྷག་པར་མོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་དང་། ^⑤འབྲས་བུ་
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་
 པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་ལུན་ལ་ཉི་

ཤུ་ཡོད་དེ། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དགུ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པས་ཁ་
 བསྐྱང་བས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མིན་འགོ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་
 དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས་ཟུར་དུ་མི་འདྲན་ལ། གཞན་ཅ་བའི་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་བཟངས་པས་བཅུ་
 དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྩལ་
 དང་རྩོན་པོ་དག ། ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་
 རས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
 ཅམ་པོ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་གཉིས་ལ་མིང་སྦྱོར་མཛད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྩོན་པོ་དག ། ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་
 ཞུགས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་དེ་འདྲའི་འབྲས་
 གནས་དེ་གཉིས་བསྟན་ནས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གང་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་གཞི་དོས་
 གཟུང་^①བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་
 ཁ་མི་འགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་བསྟན་པས་རྟོགས་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཁ་མི་འགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བར་
 ཆད་གཅིག་པ་བསྟན་པས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཁ་
 མི་འགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདའ་བ་བཞི་བསྟན་པས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དག་
 བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁ་མི་འགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་མངོན་བྱེད་བསྟན་པས་
 རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། ^②དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞུགས་པ་དང་པོ་ལ་བརྒྱད་
 པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་དང་། དེའི་
 འབྲས་གནས་ལ་གཉིས་སུ་བྱངས་དེས་ནས་འོག་མིན་འགོ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་
 ཡིན་པས་དོར་ལ་གཞན་རྣམས་སྐྱས་ཟེན་དུ་བྱང་ངོ་^③། །འདི་ཁོ་ན་རྗེ་བཙུན་གྱི་བཞེད་^④པ་

ཡིན་ཏེ། དག་འདུན་འདི་རྣམས་མངོན་པ་ནས་བཤད་^①པ་དང་མིང་མཚུངས་པར་བསྟན་
 ཅིང་། དེ་དག་གྲང་ཚོས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་། དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྣོན་པོ་དག་། ཅེས་གཉིས་ཆིག་
 གྲུང་འདིས་དག་འདུན་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ^②ཟེར་ན།
 མཛོད་ལས། ^③དེ་ཆེ་དབང་པོ་རྣོན་རྩལ་དག་། ཅེས་གཉིས་ཆིག་གྲུང་འདི་འཐད་པར་ཐལ།
 གཞུང་འདིས་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས།
 ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 མཛོད་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ནི། ཉི་སྒྲུང་ལས། ^④འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་
 ཞུགས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་
 འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། གཞན་
 ཡང་། ཉི་སྒྲུང་ལས། ^⑤གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་འབྲས་གནས་གཉིས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་། འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གཞུང་
 གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དགུ་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁ་བསྐྱང་བས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒར་བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ^⑥གང་འདི་ཉིད་
 ཉོན་མོངས་པ་དགུ་སྤངས་པ་ལ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བཛོད་དོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་རུ་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བར་དོར་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་དང་པོ་
 དོས་བཟུང་། སྟེ་ནས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་གཉིས་པ་དང་། མངོན་

པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་གསུམ་པ་དང་། མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོང་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་བཞི་པ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་
ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ལྷ་པ་དང་། གང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པ་དེ་ནི་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཞེས་
དང་། དེ་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ནི་དུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དུག་པ་དང་། བདུན་པ་མཐོང་བའི་
ཆོས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་བདུན་པ་དང་། གང་ཡང་འགོག་པའི་སྣོམས་པར་
འདུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ལུས་
ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྒྱད་པ་དོས་བརྒྱད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་ལྔ་དང་
གི་ལུགས་ལ་འོག་མིན་འགོ་ནས་སྤྱིད་ཅེ་འུ་འགོ་འུ་བར་ལྷ་པོ་དེ་ལ་གོང་འཕོ་བ་ཞེས་
གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་གངས་ལྷ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་
མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་དུག་པར་འདྲེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་སྒྲུབ་གི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྷ་ལ་གོང་འཕོ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་
རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུན་སྒྲུབ་ལས། ①གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཉི་ལྔ་དང་ལས། ②དེ་ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་ལྷ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་
བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དུག་པར་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། རྒྱུན་སྒྲུབ་
ལས། ③དེ་ལྷ་ལ་གོང་འཕོ་འུ་མིང་གིས་བསྟན་ནས་དེ་ལ་འོག་མིན་འགོ་འུ་མིང་ཅན་དང་
སྤྱིད་ཅེ་འུ་འགོ་འུ་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས། འོག་མིན་འགོ་འུ་མིང་ཅན་དེ་ལ་འཕར་བ་
གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིད་ཅེ་འུ་འགོ་འུ་མིང་ཅན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་
བཅོམ་ཞེས་བཏགས་ནས་དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཅ་བའི་སྐྱ་སོར་བཞག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་འདྲེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་འགྲེལ་

ཆེན་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ། ཉི་མེ་ལེ་ལུ་བརྒྱད་མར། ཅ་བའི་སྐྱུ་མེན་
པ་ཉི་ཤུ་འེ་ཉིང་དུ། བརྒྱད་པ། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་
བཅོམ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཉིང་ལྷ་ལ་མདོ་བྲངས་ཤིང་། ཅ་བར་ཉི་ཤུར་བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་
པའི་སློན་མེད་དེ། བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཆོས་
གྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ནི་རིགས་སྟེ་གཉིས་དང་། ཕྱིར་
འོང་ནི་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ནི་འདའ་བ་བཞི་དང་། འོག་
མིན་འགོ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དང་། སྤིང་ཅེར་འགོ་དང་གཟུགས་གྱི་ཆགས་བཅོམ་
གཉིས་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མདོན་བྱེད་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་
མཐུན་པར་ཉི་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ^①རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བཤད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
ཞེས་དང་། ^②ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པ་
ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་དང་། ^③ཉོན་མོངས་པ་དགྲུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བཤད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ^④འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་
པར་འགོ་བའི་གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བྱང་ལེམས་འཕགས་པ་དེ་འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་ལུན་གྱི་
དབྱེ་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སློབ་ལ་ལྷ། ཕྱིར་འོང་གི་
སློབ་ལ་གསུམ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སློབ་ལ་བཅུ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན། བསེ་རུ་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་

ཞུགས་པ་དབང་རྩལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་ཚོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་
 ཅན་གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་
 མིང་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན།
 ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན། དེ་བྱུང་བར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་
 གཅིག་པ་པའི་མིང་ཅན་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
 པའི་མིང་ཅན། འདའ་བ་བཞིའི་མིང་ཅན་བཞི། འོག་མིན་འགོ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་
 ལས་ཕྱེ་བའི་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གསུམ། སྤྱི་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོར་བཏགས་
 པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་
 ལྷས་མངོན་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གཞུང་
 གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་ཚོན་པོ་དག ། ཅེས་པས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་
 པ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་དངོས་སུ་
 བསྟན་ནས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་དེ་ཤུགས་ལ་བསྟན།
 རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པས་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་དངོས་
 སུ་བསྟན། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་
 པ་གཉིས་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་
 གཉིས་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་
 གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན། བར་ཆད་གཅིག ། ཅེས་པས། ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་
 གཅིག་པའི་མིང་ཅན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་
 མིང་ཅན་དེ་བསྟན། བར་སྐྱེ་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་འདའ་བ་བཞིའི་
 མིང་ཅན་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན། འོག་མིན་འགོ། །འཕར་གསུམ། ཞེས་པས། འཕར་བ་

གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན། སྤྱིད་ཅེ་འེ་མཐར་བྱུག་འགྲོ། །གཟུགས་གྱི་
 ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཚོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །ཅེས་བས་མཐོང་ཚོས་
 ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་གྱི་མིང་ཅན་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་
 པའི་མིང་ཅན་དེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བསེ་རུ། ཞེས་བས། བསེ་རུ་རང་སངས་
 རྒྱས་གྱི་མིང་ཅན་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ^①འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་
 གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ནི་གོ་སླ་བ་ཉིད་
 གྱིས་བསྟུ་བར་མ་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས། བརྒྱད་པའི་མིང་
 ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ནས། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་བར་ཉེར་ལྷ་
 མདོ་ཆེན་ཉེར་ལྷས་བསྟན་པ་ནི་སྤར་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་
 རོ། །དེ་ཡང་མདོའི་བསྟུས་དོན་ལ་བཞི། བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པ། འབྲས་བུ་རིམ་
 གྱིས་པ། དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་མིང་ཅན་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ་
 དབྱེ་གཞི་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཚོས་གྱི་
 རྗེས་འབྲང་གཉིས། ཐོད་ཀླུ་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་གྱི་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་། དེ་མཐོང་ཐོབ་པའི་མིང་ཅན་
 གཉིས། གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་དང་། དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས། གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་
 ལ། རྒྱན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་
 གཞི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་མིང་ཅན། དེ་ལས་བྱེ་བའི་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་གྱི་མིང་ཅན་གཉིས།
 གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་གནས་བར་ཆད་གཅིག་པ། གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་ཕྱིར་
 མི་འོང་། དེ་ལས་བྱེ་བའི་འདུལ་བ་བཞི། འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་འོག་མིན་འགྲོ།

དེ་ལས་སྤྱེ་བའི་འཕར་བ་གསུམ། དབྱེ་གཞི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་སྤྱིད་ཅེས་
མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས། དེ་ལས་སྤྱེ་བའི་མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མཛོན་གྱིད། དག་བཅོམ་
ཞུགས་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཉེར་ལྷ་པོ་རིམ་བཞིན་མདོ་ཆོན་ཉེར་ལྷས་བསྟན་པ་
དེའི་དོན་ཅ་བར་དངོས་བསྟན་བཅུ་བདུན་དང་། ལུགས་བསྟན་གསུམ་སྟེ་ཉི་ཤུར་
བསྟུས་ནས་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་གང་གིས་མཆོན་པ་ལ། འོ་ན། དགེ་འདུན་འདི་དག་འདྲ་བ་རྒྱ་
མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཆོན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་ན། དེ་དག་
དང་ཆོས་མཚུངས་གང་གིས་སྦྱར་ཞེ་ན། དེ་དག་དང་སྤངས་ཏྲོགས་ཆ་ཅམ་དང་སྦྱེ་བ་
ལེན་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད།

ལྷ་པོ་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་ལ། མདོའི་དཀའ་གནད་དང་། དགེ་
འདུན་གྱི་ས་མཚམས་བསྟན་པ། མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་བཤད་པ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ❶ དད་མོས་ཀྱི་མདོར། བྱང་ཆོན་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་
དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་
སྦྱོར་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལྷ་ཆེ་
རིང་པོར་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར། རྣམ་ལྡོག་❷ བསམ་གཏན་ལ་སོགས་
པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་བད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྦྱེ་བ་
དེ་སྦྱོར་ལམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་མི་དལ་བད་པ་དང་། །ཞེས་ཐེག་ཆོན་གྱི་སྦྱོར་
ལམ་བྱོད་ནས་མི་ཁོམ་པར་སྦྱེ་བ་བད་པར་སྤངས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ཆོགས་ལམ་
པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དེ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་

འདུན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདིའི་ལན་ལ། དུལ་ལྷན་ལའི་མཁས་པ་རྣམས་ན་
 རེ། ཚུད་པ་དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྐྱོར་ལམ་ངོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངན་འགོ་ལ་
 སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ངོད་ནས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་
 པར།^① ངན་འགོ་མེད་པའི་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེ་
 ཆོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངོད་ཅེར་མི་
 ཁོམ་པ་པལ་ཆར་ཟད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དུལ་ཨོ་དེ་ཤ་པའི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྒྲིན་མེད་དེ། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དང་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པས། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དུལ་གོང་ཀ་ནའི་མཁས་པ་དག་ནི། ཚུད་པ་དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ལ་མི་ཁོམ་
 པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་དང་ས་
 འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བ་ན་འཆི་བའི་ཆེ་ལོག་ལྷ་
 སྐྱེས་པས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བས་མི་ཁོམ་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་
 བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་འགའ་ཞིག་བཤེས་གཉིན་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྤྲ་མ་ལྟར་
 མི་ཉམས་པས་མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།^② ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། སངས་
 རྒྱས་སྟན་པར་བཟོད་པས་དགེ་སྟོང་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་གནས་པར་མཆུངས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོད་གཅིག་ཡོད་པ་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེས་པ་ན་གདུལ་བྱ་གཞན་མེད་
 ནས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་ཡང་མིར་སྐྱེས་པའི་དོན་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེས་ན་སྒྲི་ར་ལམ་པ་མི་ཁོམ་པ་བཟང་པས་དེར་སྒྲི་བ་མི་འགལ་
ལོ། །ཞེས་ཟེར། ལྷགས་དེ་གསུམ་ག་མི་འཐད་དེ། ལྷགས་དེ་གསུམ་གས་འདིར་བསྟན་
དགེ་འདུན་ལ་སོ་སྒྲི་ཡོད་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་
འདུན་ལ་འཕགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཚོད་པ་དེའི་སྒྲི་མེད་དེ། འདིར་བསྟན་དད་མོས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་པ་དེ་
སྒྲི་ཆེ་རབས་སྒྲི་མ་ཞིག་ལ་དེར་སྒྲི་ས། ཕྱིས་མིའི་ནང་དུ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་དབང་
རྒྱལ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་གསུམ་གཞོད་འཛོམས་ལས། ❶ ཐབས་མི་མཁས་པ་སྒྲི་
མ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲི་ད་པ་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲི་ད་པ་ལ་བཙོན་ཡང་ཐབས་ལ་
མི་མཁས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་སྒྲི་ས་ཏེ། དུས་དེ་སྤྱིད་གཅིག་གི་བར་དུ་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་བཙོན་པར་གྱུར་ནས་ཕྱིས་མིའི་ནང་དུ་སྒྲི་ས་པའི་ཆེ་སྒྲི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲི་ད་སྒྲི་ད་པའི་མཐུས་བཙོན་པར་བྱེད་ཀྱང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས། སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་
བཙོམ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲི་བར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྤྱད་པར། ❷ བྱང་ཆུབ་
ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །གཟུགས་མེད་ཁམས་སྒྲི་བ་དོན་དུ་
གཉེར་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲི་མེད་དེ། དེར་སྒྲི་བར་གསུངས་པ་དེ་
དེར་སྒྲི་བའི་རྒྱ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་ན་སྒྲི་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ན་དེར་སྒྲི་བ་སྤྱིད་ཀྱང་དབང་ཐོབ་ནས་མི་སྒྲི་སྟེ། ཀྱན་
བརྟུས་ལས། ❸ གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ལ།
ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ❹ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྒྲི་ད་པ་ཡིན་

གྱི་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་གནས་མེད་
པའི་ཕྱིར། མཐུའི་བྱུང་པར་ཐོབ་པ་དག་དེར་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
འཕར་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི། མདོ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་བྱང་ནས་བསམ་
གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་ལྟ་
གནས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསམ་གཏན་གྱི་རོ་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྤྱོད་མེད་དེ། འདིར་བསྟན་འཕར་བའི་
མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་རོ་བྱང་བ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ས་མཆོམས་བསྟན་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ། མ་གོས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་
པ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་
པོ་དེ་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་དེ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་
ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད། བཞི་པ་ནི། ས་བརྒྱ་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། ས་དང་པོ་བ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
དབང་པོ་རྣེས་ཀྱིས་གཉིས་དང་། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། རིགས་ནས་རིགས་
སྐྱེ་གཉིས་ཏེ་ལྷའི་མིང་ཅན་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། དེ་བྱུང་པར་ཅན་བཞི་
དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། ས་དགུ་པ་དང་བརྒྱ་པ་
ལ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཛོག་ །ཅེས་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་

གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ།
མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་དྲུག་པ་ནས་
འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ❶ སྤྱི་ཅེ་ཉི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་བྱང་
སེམས་ས་དྲུག་པ་བ་དེ་ཉི་ཤུ་ཉེ་བྱངས་འཛིན་བརྒྱད་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་
སོ། །མཐོང་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་སྒྲེ་བ་བྱང་
པར་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ལུས་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྡེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཆོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་དང་། ས་
གཉིས་པ་ནས་ལྡེ་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་
སེམས་། ས་དྲུག་པ་བ་ལ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ས་བདུན་པ་བ་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
ཅམ་པོ་པ་དང་། དེ་བྱེད་པར་ཅན་གཉིས། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པ་དང་། ས་བརྒྱུ་པ་བ་ལ་འདའ་བ་བཞི་ནས་ལུས་མངོན་བྱེད་གྱི་བར་གྱི་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་སུ་འཛོག་གོ །ཞེས་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་ ❷ ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དུ་
ཐལ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྡེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གྱི་མིང་
ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་གྱི་མིང་ཅན་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་
ཅར་དུ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགེ་འདུན་འདི་རྣམས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྒྲོར་བ་མི་

འཐད་དེ། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་བར་ཆད་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་
དག་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་ས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སུ་བཞད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གསེར་ཐང་
ལས།^①འདི་དག་རིམ་བུ་ལྟར་ས་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་གོ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་
རྗེས་འབྲང་དང་བར་ཆད་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་དག་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་ས་ཀྱི་བྱང་
སེམས་སུ་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་པས་ནི་རྗེས་
འབྲང་གཉིས་མཐོང་ལམ་བུ་དང་། ལྷག་མ་སྒྲིམ་ལམ་བུ་ཡིན་ལ། བྱང་པར་ཞུགས་པ་བཞི་
^②ས་བཅུ་བར་བཞད། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་མཐོང་
ལམ་བུ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲིམ་ལམ་བུ་བཞད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། འོ་ན་འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་
སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་དངོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ནམ། བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་
ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་དྲགས་པོ་དབང་ལྷག་ཚུ་ལ་བྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་
ཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་པས་དངོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ལ་བཏགས་
པ་^③བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། ཡར་ཆེན་པོ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་
ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་སངས་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་འབྲས་མཚན་ཉིད་བ་ཡོད་ཀྱི་ཐེག་
དམན་ལ་དེ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་དོན་བྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱན་ལ་
ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་ལ་བྱང་འདས་མཚན་ཉིད་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྟུག་

བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དེ་འདྲའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་རྒྱན་
ཞུགས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་
ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེས་འདོད་ཉོན་དྲག་པ་སྤངས། དེས་སྤོང་ཉོན་དྲག་པ་མ་སྤངས་པའི་
དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་དེ་ཕྱིར་འོང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྤང་བྱ་རིམ་
གྱིས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྡོན་
དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སོང་། གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་
དྲག་པ་སྤངས་པའི་དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྤོང་ཉོན་དྲག་པ་སྤང་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སོང་། གཞན་ཡང་། གཞི་བསྐྱེད་པ་ལས་།^①ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སྡོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱན་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།^②ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་
བཞིན་དུ་སྤོང་པ་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།^③ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་
འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་སུ་གནས་ཤིང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་སྤང་ལས།^④དེ་ལ་དགེ་འདུན་དགོན་
མཆོག་ནི་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་སྡོན་མེད་དེ། དེས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་བསྟན་

བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཉི་སྒྲིང་ལས། ^①བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
 གསུངས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་
 ཡིན་ན། ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བྱང་
 སེམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱང་
 འཕགས་མེད། དེར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། ^②བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱད་སྒྲུབ་པ་ལས། ^③འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཀ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅད་ནས་
 སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མཁས་པ་བྱང་ལ་སོགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་
 བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
 རང་ལུགས་ནི། ལུགས་འདི་ལྟར་འཐད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས།
 བྱང་སེམས་ལ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དག་
 བཙམ་ཉོན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སྟེ་དགྲའི་བརྒྱུ་མཛད་པ་དེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་
 དེ་ཉིད་ལས། ^④དགེ་སློང་རྣམས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་རྒྱར་མེད་པ་ལ་རྒྱའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པ་
 དཔེར་བཞག་ནས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་གསུངས་པས་འབྲས་བུ་བཞི་དང་རང་རྒྱལ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་དེ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་འདུ་ཤེས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་ལ་
 བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་

ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་འབྲས་བུ་བཞི་དང་། རང་རྒྱལ་
 གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅུང་གིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གོང་དུ་བཞོན་དུ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་
 བསམ་^①པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་དང་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྒྱད་པ་སོགས་དེ་དག་བྱང་སེམས་
 ཉིད་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་
 དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་གྱིད་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཏགས་
 པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བ་ལེན་ཚུལ་དང་སྤང་རྟོགས་ཆ་འབྲ་བ་ཅུང་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ^②སངས་རྒྱས་མཐོང་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །སེམས་
 ཅན་དཔག་མེད་དད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོ་ལྟར་དད་རྗེས་
 འབྲང་། །ཞེས་དང་། ^③ཆོས་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ། །རྒྱན་དུ་^④ལས་གྱི་འདའ་མི་
 བྱེད། །ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཐོབ། །དེ་ཉིད་ཆོས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །ཞེས་དང་། ^⑤ལོག་
 པ་བརྒྱད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་རེག །ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་
 པ་མེད། །དེའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། ^⑥ལམ་ལ་རྒྱན་ཞེས་དེས་
^⑦བརྗོད་དོ། །བསམ་དུ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ལས། །གང་དག་ལ་ལ་འདིར་གནས་པ། །དེ་
 དང་དེ་དག་རྒྱན་ལ་གཞོལ། །ཞེས་དང་། ^⑧གང་གིས་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་འགྲུར་བའི། །རྒྱན་
 རྣམས་མང་པོ་རབ་གསུངས་པ། །རྒྱན་དེ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། །དེ་དག་འཆོལ་ཞིང་འོང་
 བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ^⑨འགྲོ་བ་རྣམ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་ཕྱིར་ཞིང་མི་འགྲོ་
 རྟེན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པས་ན། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་
 དང་། ^⑩གང་གིས་སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་
 བཅོམ། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་ཅན་གྲོལ། །དེས་དེ་དག་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་
 དེ་^⑪། །ཞེས་དང་། ^⑫བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་སྤྱོད་པ་མེད། །རྟོག་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་བྱེད། །སྤྱི་བོ་

དཔག་ཏུ་མེད་ལ་སྒྲིག་། དེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་དང་། ^④མ་རིག་ནམ་མཁའ་
 རི་བཞིན་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད། །འདི་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པས་
 ན། །རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྒྲུབ་མཛོད་འདིས་
 གང་ཟག་དགུ་པོ་དེ་བྱང་སེམས་ལ་བཞག་པས། རྗེས་འབྲང་སོགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཡང་བྱང་
 སེམས་ལ་བཞག་ས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་བྱང་བཞིའམ་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ཁོ་ན་དག་འདུན་ཡིན་གྱི། བྱང་
 སེམས་རྣམས་དག་འདུན་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་ཏྟག་སྒྲིག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ཅན་ལ་སྙམ་ཡིན་ལ། བྱང་
 སེམས་ལ་བྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་འབྲེལ་དོགས་པ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཡང་། ^⑤ལྷོད་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་མི་འདྲ་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་
 དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞི་བྱེད་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་
 ཟག་འཆོལ་བར་འགྲུབ་པའི་སྒྲིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

ཤེར་ཕྱིན་སྤྲུལ་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར། །

མངོན་རྒྱུ་འགྲེལ་གསུམ་སྒྱུར་བའི་ལེགས་བཤམ་ཆེ། །

ལྷ་དབང་རོལ་མཆོ་རྒྱས་བྱེད་སྒྲིམ་བཅོན་དགས། །

མད་བྱང་བཤམ་སྒྲུབ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

དག་ལེགས་འཕེལ། །

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ལྗོངས་པ་དང་བཅས་པའི་
 རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ལྷུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལས་བསམ་གཟུགས་སྦྱི་དོན་
 བཞུགས་སོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་འཇུག་སྐབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་པ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
 གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཆད་མེད་བཞི་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དགྱེ་
 བ། ས་མཆོམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་ཅེ་
 སྦྱོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། འཇུག་སྐབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དགྱེ་ན།
 བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། སྦྱིན་སོགས་པར་བྱིན་ཏུག་ལ་
 འཇུག་པའི་སྐབ་པ། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་ལ་འཇུག་
 པའི་སྐབ་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་
 པར་དག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། ཆད་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། མངོན་ཤེས་ཏུག་
 ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ས་
 མཆོམས་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བློན་ནས་ས་བཏུ་པའི་བར་དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ལ་གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ། གང་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།
 དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ། ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ། མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་
 པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་

ཐོབ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ལམ་དགུ་པ་
གང་དུ་གཏོགས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་^①སས་བསྐྱུས་ཤིང་། རང་
གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་
པའི་ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། གོང་སའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ནས་སྤྱི་ཅེའི་
ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་ཚར་བ་ཡིན་ན། ཚར་བ་
བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། ཉེར་བསྟོན་གས་པལ་ཆེ་བ་དག་པ་བ་དང་། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ལ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་
ལ་བཏྱེན་ནས་རང་གི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཉི་འོག་པའི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ལ་
དག་པ་བ། ཟག་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། མཛོད་རྩ་བ་
ལས།^②དེ་དག་ལས་ནི་ཉེར་བསྟོན་གས་བརྒྱད། །དག་པ་བ་དེ་མིན་སྐྱུ་བསྐྱལ་མིན། །དང་
པོའི་^③འཕགས་པའང་ཁ་ཅིག་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པའི་ལྷགས་དེ་
མི་འཐད་དེ། ཉེར་བསྟོན་གས་རྣམས་རང་གི་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་ལ།
ཉེར་བསྟོན་གས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་སས་
བསྐྱུས་ཤིང་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་
བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། བསམ་
གཏན་ཀྱི་ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་བཞི་ཡོད། ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་སས་
བསྐྱུས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་

ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཡིད་བྱེད་དུག་འཇིག་
ཉེན་པའི་ལས་བཞིར་བསྐྱུས་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེར་བསྟོན་གསུམ་ཀྱི་སྐུ་
བསྐྱུས་ཤིང་རང་གི་ཐོབ་བྱེད་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐུ་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཉེན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉེན་ས་ལས། ① དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི། ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རེག་གི་
བར་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉེན་མོངས་རྣམ་པར་སྟོང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི།
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉེན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྟོང་བར་འདོད་པའི་མཆོད་ཉིད་
སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བརྩམས་ཤིང་ལེན་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉེན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་
ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཐོབ་པ་
སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། ཉེན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་
དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གཉིས་དོན་
གཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཞི་
གནས་② འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གཉིས་དོན་

གཅིག་པ་གང་ཞེ་ག། ལྟག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཐོབ་པ་ལ། ཞེ་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་སྟོན་
 ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་^① ལྟག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞེ་
 གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ལས། ^② ཞེ་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་
 པའི་ལྟག་མཐོང་གིས། ཁོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཞེ་
 གནས་བཅའ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོན་མཆོག་བཅུགས་པར། ^③ ཚུལ་
 བྱིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་
 སྟོམ་པར་བྱེད། ཁྱེད་དང་། སྟོམ་རིམ་ལས། ^④ དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་
 ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ཞེ་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་
 རབ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལྟག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞེ་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ན། ཞེ་གནས་
 སྐྱབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དབྱུས་མཐའ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཀྱན་བཏུས་དང་
 མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ལྡེང་གཉིན་པོར་
 སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་སྟོན་ཞེ་གནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུས་
 མཐའ་ལས། ^⑤ ཉེས་པ་ལྡེང་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ལྡེང་ཡང་ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པའི་སྦྱར་བའི་ཆེ་འགལ་
 རྒྱན་ལེ་ལོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པའི་གདམས་ངག་
 བརྗེད་པ། དངོས་གཞིའི་ཆེ་བྱིང་ཁྱོད། བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་བའི་ཆེ་གཉིན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་
 དང་། བྱིང་ཁྱོད་དང་བྲལ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆེ་གཉིན་
 པོ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ^⑥ ལེ་ལོ་དང་ནི་

གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཁྲོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱིང་དང་འདུ་བྱིང་
དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔ་ལ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤྲོད་བའི་འདུ་བྱིང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་དང་པོ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བཞི། ཉེས་པ་
ཕྱི་མ་བཞིའི་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཞེན་སྦྱངས་ཐོབ་པ་
ན་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྟོམ་པ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་ལེ་ལོ་ལྷོག་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཞེན་^①སྦྱངས་སྟེ་
དགོས་ལ། དེ་སྟེ་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྟོམ་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་དགོས་ལ། དེ་སྟེ་བ་ལ་
ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སྟེ་དགོས་ལ། དེ་སྟེ་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་ཡོན་
ཏན་མཐོང་ནས་ཡིད་འཕྲོགས་པའི་དད་པ་དགོས་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ^②གནས་དང་
དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དོན་ནི།
གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་ཚུལ་བའི་གནས་སོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚུལ་བའི་མཐོང་བཙུན་
སོ། །རྒྱ་ནི་འདུན་པའི་རྒྱ་སྟེ་དད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ཞེན་སྦྱངས་
སོ། །སྤྲོད་བའདུག་པའི་ཉེས་པ་ཕྱི་མ་བཞིའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་
དམིགས་པ་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་བྱིར་ལ། བྱིང་ཁྲོད་འབྲུང་མི་འབྲུང་ཉོག་པའི་ཞེས་བཞིན།
བྱིང་ཁྲོད་གྱི་གཉེན་པོ་མཛོན་པར་འདུ་བྱིང་པའི་སེམས་ལ། བྱིང་ཁྲོད་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་
སེམས་རྣམས་དུ་འཇོག་པའི་བཏང་སྟོམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་
ལས། ^③དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་ཁྲོད་པ་ཉོག་པ་དང་། །དེ་སྤྲོད་
མཛོན་པར་འདུ་བྱིང་དང་། །ཞེ་ཆེ་རྣམས་དུ་འཇོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉེས་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་གནས་སྦྱབ་
དགོས་པར་གསུངས་ཉེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ^④ཞེ་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་ཉིད་དུ་
འཇོག་པ་དང་། རྒྱན་དུ་འཇོག་པ་དང་། བསྐྱར་ཉེ་འཇོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཇོག་པ་དང་།

དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་
འཛོག་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནང་ཉིད་
དུ་འཛོག་པ་ནི། དང་པོར་ལྷ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་གཏད་
ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
ལས།^①དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་
ནི། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་འཕྲོ་མ་ཐུང་དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ།
དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^②དེ་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གསུམ་པ་བསྐྱར་ཏེ་འཛོག་པ་ནི། སེམས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་ཆེ་སྤར་
ཡང་སེམས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་
འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^③རྣམ་གཡེང་ཐུར་དུ་ཉོགས་བྱས་ལ། །དེ་ལ་སྤར་
ནི་བསྐྱར་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་ནི། དམིགས་པ་གོང་འཕེལ་
དུ་བཏང་སྟེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་
ལས།^④སྒྲོ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།
ལྷ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཆོ། བྱིང་བ་^⑤བྱུང་བ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^⑥དེ་ནས་ཡོན་
ཏན་མཐོང་བའི་བྱིར། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་དུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། རྩལ་པ་ཞི་བར་
བྱེད་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཆོ། སྒྲོང་པ་བྱུང་བ་ན་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་
བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། སེམས་
དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་

ཉིད་ལས། ❶ རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས། །བདུན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཇིན་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཆགས་
སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་
འཇིན་ཅིག་ལ་འཇོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ❷ བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་
སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། །བརྒྱད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་
པ་ནི། འབད་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་
འདོད་ཏུ་འཇོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཅིག་ལ་འཇོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ❸ དེ་ནས་
སྒྲོམ་བཙོན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་ངང་གིས་
འབྱུང་བ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས། །དགུ་པ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་
སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཉིང་ངེ་
འཇིན་ཅིག་ལ་བྱེད་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ❹ དེ་གོ་མས་པ་ལས་འདུ་མི་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་གནས་དགུ་པ་དེ་ལ་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཞེས་བྱ་ལ། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་
ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
བདེ་བ་ཐོབ་པ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྒྲགས་ཐོབ་པ།
སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཐོབ་པ། གོང་སའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་
ལས། ❺ དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཆེ་ ❻ ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་བཅས་པ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དེའི་ངང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་
སོ་ ❽ སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་
བདེ་བས་མ་ཟིན་པའི་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་

དང་པོའི་ཉིང་བསྒྲུགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག་པ་སོགས་
འོག་ཏུ་འཆད། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ^①དེ་ཡིས་དེ་ནི་འཕེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་
རིང་དུ་འགོ་བ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ^②དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་
གསུངས།

འོན་ཏེ་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ན། ཀུན་བརྟུས་
ལས། ^③ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྗེས་སྟབས་ཞེ་ན། དེའི་དོན་
བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྒྲུགས་ཀྱི་སས་
བསྐྱུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་དགོས་པ་
ལྷང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱུང་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིར། ^④གང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་
ཡང་དག་པ་རྗེས་སྟབས་བཞིན་དུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་
འཇུག་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་འཐོབ་སྟེ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷག་
པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱུང་།

དེས་ན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་གི་དམིགས་
པ་ལ་རྗེས་སྟབས་འདོད་འདོད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་ཏུས་པའི་ཤིན་ཏུ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཉིང་
རེ་འཇོག་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྗེས་སྟབས་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
དང་། རྗེས་སྟབས་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་སུ་ཡོད། ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་གནས་པས་ན། ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞི་གནས་ཀྱི་ངང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཞིན་
སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་
རབ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེད་ན་སྒར་བཞིན་གཉིས་ཡོད། ལྷག་མཐོང་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་སྟེ་བྱེད་པར་གྱི་དོན་མཐོང་བས་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དབྱེད་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནས། སྦྱོར་
བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་བླ་མ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ❶ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན།
མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་
དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་སྦྱད་པ་དང་། དབྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའ་དང་། སྦྱོར་བའི་
མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་
གི་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་འཛོག་པའི་ཞི་གནས་རྒྱུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་
ལ་འཛོག་ལ། ཞི་གནས་དེའི་ངང་ནས་འདོད་པ་ནི་སྦྱག་བསྐྱེད་ཆེས་མང་ཞིང་མ་ཞི་བ་
དང་། ཆེ་མུང་བ་སོགས་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་ཞི་བའི་
མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཞིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་སྦྱོས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཞིག་ལ་

བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་
འཛོག་། དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་^①ནས་སྒར་བཞིན་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཟུགས་དང་པོ་ལ་
ཞི་བའི་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་
སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པ་ན། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲུགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛོག་། དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དེས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ།
ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པ། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཟུགས་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་
རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་སྒྲུང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་
བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་
བྱེད་ཐོབ་པར་འཛོག་།

དེ་ལ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་
སྒྲོམ་སྒྲུང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ། དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་
འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
འཛིག་ཉེན་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤངས་པ་ན་དེ་ནས་འདོད་ཉོན་སྤང་བ་དང་།
དེས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དབེན་པ་
ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཆུང་དུས་རེག་པ་ན། གཉིད་ཚུགས་དང་རྫོད་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་དུས་དུས་སུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་།

ཀྱན་ཏུ་སྒྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགའ་སྤྱད་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་
སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་གི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་
ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག།

དེ་ལ་ཡང་བླ་མ་ཏུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་
དངོས་གཉེན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྤངས་པ་ན་དགོ་བ་ལ་
སྒྲོར་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཀྱན་དགྱིས་མི་འབྱུང་བ་ན་འདི་སྒྲུལ་དུ་ཅི་བདག་ལ་
འདི་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྤྱིང་བའམ་འོན་ཏེ་མེད་པས་མ་སྤྱིང་སྒྲུལ་ནས་སྤྱག་པའི་མཚན་མ་
ཡིད་ལ་བྱས་པས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་འབྱུང་བ་ན། བདག་གི་སེམས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་
པ་དང་མ་བྲལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་སྤང་བྱ་ལྟག་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ནི་རགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དཔྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་
འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་མ་སྤང་བར་མཐོང་ནས་དེ་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར།
ནི་ལྟག་སྒྲོམ་པས་དེ་ཆུང་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲོར་བ་མཐོང་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག།

དེ་ལ་ལྟར་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་སྒྲོར་
གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་དང་། དེ་ཆུང་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དང་། དེ་ཆུང་དུ་འབྲིང་གཉིས་
སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོའི་
འབྲིང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆུང་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་

གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་སྒྲོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་
ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛིག་སྟེ། ཉན་ས་ལས། ❶ དེ་ལ་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པར་བྱེད། ཐོབ་པར་བྱ་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐོབ་པར་
བྱ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གཏོད་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་ཚུལ་པ་སྒྲོང་
བར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་སྤང་
བར་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་སྤང་
བར་བྱེད་དོ། །དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སེམས་འཛིག་
པར་བྱེད་དོ། །སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆུང་
དུ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རྣམ་པ་དེ་
དག་སྒྲོལ་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྤང་བ་ཤད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐུག་པོ་དེ་འཛིག་ཉིན་པའི་ལམ་བཞིར་འདུ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་འཛིག་ཉིན་པའི་སྒྲོར་བའི་ལམ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་
བྱེད་སྒྲོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་འཛིག་ཉིན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དཔྱོད་པ་
ཡིད་བྱེད་འཛིག་ཉིན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་འཛིག་ཉིན་
པའི་ལམ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། ❷ མཆན་ཉིད་སོ་སོར་
རིག་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་
དབེན་པ་དང་། སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་
པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་སྤྱད་པ་ནི་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔྱོད་

པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཡིན་ན། ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་གང་རུང་
ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་དེ་དེ་
གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་
ལ་ཡིད་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་ལ་
ཡིད་བྱེད་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ❶ བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་
འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་གྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། བསམ་གཏན་དང་
པོ་ལ་རགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་
❷ བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིར་
བསྐྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བར་འཛོག་པ་སོགས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་
འདྲོད་པ་གཉིས་བརྒྱུས་པ་མ་གཏོགས་སྤར་བཞིན་བྱས་ལ་དེས་གོང་མ་གོང་མ་ལ་རིགས་
འགྲོའོ། །བྱེད་པར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཉིན་ལ་སྒྲིམ་ན་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིན་
ལ་སྒྲིམ་ན་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཆོས་མཛོན་པའི་སྤྱི་སྒྲིམ་ཡིན་པར་ལེགས་
བཤད་གསུངས་ཐེང་ལས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱེད་བྱུག་སྤྱི་བ་རྣམས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཉིར་བསྐྱོགས་དང་དངོས་
གཞིའི་ཆ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་གྱི་
སྒྲིམ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་

དབང་རྟོན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
 ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི། ས་མི་མཚུངས་བས་
 ཉན་ཐོས་དབང་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒྲོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་
 ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྦྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར། བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉིར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་
 ཚོར་བ་གཉིས་ས་མཚུངས་བས་ཉན་ཐོས་དབང་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་སྒྲོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྦྱེད་རུས་པའི་
 བྱིར། ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ^①ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བསམ་གཏན་ནི། །ཉིར་
 བསྟོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལས། །གོང་མའི་ཉིར་བསྟོགས་ལས་མིན་
 འཕགས། །བརྒྱུད་ཀྱི་རང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་ལུགས་ནི།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ལ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གང་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་
 སོའི་ངོ་བོ། སྒྲིའི་རྣམ་གཞག་བསྟུས་ཏེ་གཞན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། དངོས་གཞིས་
 བསྟུས་ཤིང་ཡན་ལག་དང་དམིགས་པ་གང་རུང་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་
 པའི་གོང་སས་བསྟུས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་སུ་ཡོད། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ནས་སྤྱིད་ཅིའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བར་

བརྒྱད་ཡོད། གསུམ་^①་པ་ནི། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སྒྲོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་
འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་
གྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།
དབྱེ་ན་དེ་ཙམ་པོ་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གཉིས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་
འཇུག་ཡང་ཡིན། ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡིན་ཆོར་བ་བྱང་སྒྲོམས་ཀྱི་ས་པའི་
རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་ཙམ་བྱད་གཉིས་སུ་བཞག་ནས།
དེ་ཡན་ཆད་ལ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དབྱེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡོད།
གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནང་པན་ཚུན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་དཀའ་སྤྱིའི་བྱད་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་མཆན་ཉིད་རིགས་འདྲ།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྐྱབས་བསྐྱུས་
བདེན་པ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པ། རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞིའི་མཆན་ཉིད། བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་
ལས་འདས་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གོང་མ་གོང་མས་རང་གི་
འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་ཡན་
ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

དམིགས་པའི་སྒྲི་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་
བསྐྱས་པའི་དགོ་བའི་རིག་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་མཆན་
ཉིད། དབྱེན་བཞི་ཡོད། དམིགས་པའི་སྒྲི་ནས་བསམ་གཟུགས་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བའི་རིག་པ། ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དེས་གཞན་ལ་རིགས་
འདྲའོ། །གཟུགས་མེད་ནམས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲི་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ནམས་གོང་མ་གོང་མས་རང་གི་འོག་མ་འོག་མའི་
དམིགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ནམས་ལ་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་
ཡོད། ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲི་མས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྐྱབ་
བསྐྱལ་བདེན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱས་པ། རྒྱ་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།

བཞི་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་
དག་གི་ནམ་གཞག་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དག་པ་བ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲི་མས་འཇུག་གི་རྫས་རྒྱན་ཡང་ཡིན། སྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་
པ་དེ། སྒྲི་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན། བསམ་གཟུགས་དང་པོ་ནས་
སྐྱེད་ཅེའི་བར་བརྒྱད་ཡོད།

དེས་ན་སྒྲི་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ་ལ། གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་
གཞི། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ།

ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་རྣམས་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིས་ཅི་རིགས་པར་
ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ^①འཛིག་ཏེན་པ་ཡི་དགོ་བ་ནི། །དག་
པ་དེ་ནི་དེས་སྤང་^②བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤེད་པ། ལྟ་བུ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།
^③གཞན་མིན་བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། །དེ་དག་སྤེད་ལྟ་ང་རྒྱལ་མོངས། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཟུས་
ལས། ^④ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྤེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་།
མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་གི་རོ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་སྤང་དགོ་བ་ཡིན་
ཡང་ཕྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེའི་རོ་སྤངས་པའི་སྤེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་
ནི་སྤེད་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ་བཏེན་ནས་
མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་འཛིག་ཏེན་འདི་ནི་
ཏྲག་པའོ་སྟམ་པའི་ལྟ་བ་དན་པ་སྦྱེས་ཏེ་ཕྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
དུ་སྦྱེས་པ་དེ་ལྟ་བས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་འདི་
ཐོབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་སྦྱེས་ཏེ་ཕྱིས་སྟོམས་
འཇུག་དེ་ང་རྒྱལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཐོབ་པའི་སྟོམས་འཇུག་འདི་ཐར་ལམ་ཡིན་ནམ་

མ་ཡིན་སྟེ་ལམ་ལ་མེད་ས་པའི་མཐུས་ཐེ་ཆོམ་སྒྲི་ས་ཏེ་ཕྱིས་སྟེ་མས་འཇུག་དེ་མེད་ས་
 བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་བ་ནི་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཟུགས་མེད་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་ཉོན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྟ་བུས་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒར་ལོག་པར་ཉོག་པ་རྒྱད་ལ་ལྡན་བཞིན་དུ་
 སྟེ་མས་འཇུག་དག་པ་བ་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་མཚོག་སྟེ་^①འདིའི་མཐུས་ཉིང་
 དེ་འཇིན་འདི་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་ལྟ་བ་དན་པ་ལ་མཚོག་འཇིན་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒྲི་ས་པས་དེ་
 ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སྒྲི་ས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྟེ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་རྣམས་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྟེ་མས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟེ་མས་འཇུག་ཡིན་ན། དག་བ་
 ཡིན་དགོས། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་རྩ་བ་
 ལས་^②སྟེ་མས་འཇུག་དག་བ་རྩ་གཅིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཛོད་རྩ་བ་
 ལས་^③དེ་ལྟར་སྟེ་མས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྩས། །རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་རྣམ་པ་
 གསུམ་^④ཞེས་སྟེ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་སྟེ་མས་འཇུག་གི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་སྟེ་མས་འཇུག་གི་རྩས་རྒྱན་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་རུལ་བ་དེ་ས་བོན་མིན་ཡང་དེ་ས་བོན་གྱི་རྩས་རྒྱན་ཡིན་
 པས་དེ་ལ་ས་བོན་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་
 ལས་^⑤ཉོན་མོངས་ཅན་རི་ལྟར་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར། ཏ་
 ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་དུ་
 བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་རུལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟེ་མས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ^①ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་
 དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་བྱ་བ་དང་། །བཏང་སྟོམས་བྱ་བ་དག་པ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་པའི་རྟོག་པས་སྟོངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བའི་
 བཞིན་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀྱན་ནས་སྟོངས་པར་
 བྱས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིན་པོའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་ངེ་མ་ཅན་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་
 ལས། ^②བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་དེ།
 འདོད་ཉོན་གྱིས་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁམས་གོང་གི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་ ^③འཇིག་རྟེན་
 པའི་དགེ་བར་དམིགས་པ། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བའི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ^④འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དབྱེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་རྩེའི་བར་བརྒྱད་ཡོད། མཆན་ཉིད་རིགས་འབྲ།
 དེ་ཡང་དང་པོ་བདུན་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ ^⑤། ཉམས་པ་
 ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱད་པར་ཆ་མཐུན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་བཞིར་
 ཡོད། སྤྱིད་རྩེ་ལ་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། སྤྱིད་རྩེ་ལ་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 གསུམ་ཡོད། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་

ཐོགས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་^① དང་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྐྱེ་བ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རང་
 སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་
 གང་ཞིག །རང་གི་འཇུག་ཐོགས་སུ་རང་གི་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་
 བ་གཞན་འདྲེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་
 མཐུག་ཐོགས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཞན་འདྲེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། བཞི་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ^② དག་པ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས། །རྣམ་བཞི་དེ་ནི་
 གོ་རིམས་བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

མཛོན་པ་གོང་འོག་ཏུ་སྤྲིད་ཅེ་འདྲོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མེད་པར་
 བཤད་གྲང་། རང་ལུགས་ལ་དེ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
 དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེ། དེས་འདས་ལམ་གྱི་
 རོ་བོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གསུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཏྲགས་འོག་ཏུ་བསྐྱབ་^③ །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །འཛིག་ཏེན་
 ལས་འདས་པའི་དགེ་བར་དམིགས་པ། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་གྱི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ^④ ཟག་མེད་འཛིག་ཏེན་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྲིད་ཅེ་འདྲོས་བར་བརྒྱད་ཡོད།

གསུམ་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ། གསུགས་མེད་གྱི་དམིགས་
 རྣམ་བཤད་པ། བསམ་གཏན་དང་གསུགས་མེད་སྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ། རྗེས་བཏགས་གྱི་བྱུང་པར། ཡན་ལག་གི་རོ་བོ། གངས་ངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་

ནི། སྤྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མིང་གི་སྒོ་ནས་བཙུང་བ་ཆུད་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་
 ཡན་ལག་ལྔ། གཉིས་པ་ལ་བཞི། གསུམ་པ་ལ་ལྔ། བཞི་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག །དེར་གྱུར་པའི་
 དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །དེར་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་
 གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་
 པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་འཇིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཏང་སྟོམས་བློ་ཤེས་བཞིན་གསུམ་
 གཉིན་པོའི་ཡན་ལག །དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་
 འཇིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་བློ་
 པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག །ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་
 གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་འཇིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།
 མཛོད་ཅུ་བ་ལས། ❶ དང་པོ་ལ་ལྔ་རྟོག་དཔྱད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཇིན་
 རྣམས། །གཉིས་པ་ལ་མི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་❷ དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། །གསུམ་
 པ་ལ་ལྔ་བཏང་སྟོམས་དང་། །བློ་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །མཐའ་ན་བཞི་བློ་
 བཏང་སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྤྱད་མིན་ཉིང་འཇིན་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་དག་ལ་མཛོད་པ་ལྟར་ན་རྫས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། རྟོག་དཔྱད་དགའ་བདེ་
 ཉིང་ངེ་འཇིན་རབ་དང་❸ བློ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས། ཆོར་བ་བདེ་བ། བཏང་
 སྟོམས་གྱི་རྫས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། མཛོད་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་རྫས་རིགས་
 གྱི་སྒོ་ནས་དགྲུང་འདུ་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་ཡན་

ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་
དབང་པོ། བློ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས། ཉིང་
དེ་འཛིན་རྣམས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉོག་དཔྱད་གཉིས་པོ་དེ་
རྩལ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ནི་ཡིད་བདེ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་
དང་བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས། བློ་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་རྣམས་བློ་པ་
དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགའ་བདེ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ཡང་།
རབ་དང་ནི་བློ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྩལ་སུ་དགྲུ་དང་
ལྷག་མ་བརྒྱད་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཉོག་པ་ནི་སེམས་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ངག་གིས་བརྗོད་པ་ཀུན་
ནས་སྒྲོང་བ་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བཞིན་པས་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་
བྱུང་ཞིག་ལ་འཇོག། དཔྱད་པ་ནི་སེམས་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་བརྗོད་
བྱེད་ཀྱི་ངག་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་རང་ཡུལ་ལ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་
དེ་ལ་བྱེད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཉོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཕྱིར་བཤོ། །དཔྱད་པ་
གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་ཉོག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་
པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཞིབ་པའོ། །ཞེས་དང་། བརྗོད་ཅ་བ་ལས། ཉོག་དང་དཔྱད་པ་ཕྱིར་

ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འབྲུག་ཙམ་པོ་བའི་
ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགལ་བའི་བྱིར། ཟེར་ན་
སྟོན་མེད་དེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འབྲུག་དེ་ཏ་ཅང་^①ཅིང་པར་མི་བྱེད། དེར་གྱུར་པའི་
དཔྱོད་པ་དེས་དེ་ཏ་ཅང་ཞིབ་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མར་གསར་པ་ཚུ་གང་
མོར་བཅུག་སྟེ་ཉི་མ་ལ་བཏང་བའི་ཆེ་ཉི་མས་ཏ་ཅང་ངོ་བར་མི་བྱེད། ཚུས་ཏ་ཅང་གང་
བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་དགའ་བ་དེ་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད། ཅེས་ཟེར།
མཛོད་རྩ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། ^②ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ^③ལུང་རྣམ་
གཉིས་བྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལྷགས་ནི། དེའི་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སེམ་པར་སྟོང་བ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་
ཉིན་བཅས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བར་བཞག། དེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོམ་པར་བྱས་པའི་སྟོན་སེམས་ལས་
རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བར་བཞག་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་སར། ^④གཟུགས་ཀྱི་ལུས་
དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྟོང་བར་
བྱེད་པས་ན་དེའི་བྱིར། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྟོང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་གྱུར་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་རྒྱུད་རྣམས་དམིགས་པ་
^⑤གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། གྲེ་བྲག་སྤྲ་བས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་
པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ❶རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བློ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བར། ❷དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་
ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྲ་བ་བློ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་སྤར་བཞིན། ཉིང་ངེ་
འཛིན་ཡང་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བློ་པ་ནི་བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་དགའ་བདེ་ཀྱན་དགྲིས་ལྷོག་པའི་དམིགས་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་
པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་འཛོག། དེའི་ཡན་ལག་
ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་གོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་རྟོག་
དཔྱོད་དང་དགའ་བདེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་ས་མི་མཉམ་པ་མེད་
པར་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་
བ་ནི་དགའ་བདེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་ཆོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཞིག་ལ་འཛོག། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤར་བཞིན།

འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་བློ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ན།
དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཛོག། །གཉིས་པར་རང་གི་མིང་ནས་མི་སྟོས། གསུམ་པར་རང་གི་

མིང་གིས་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་
 བོར་དེ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་རྟོག་དཔྱད་གྱི་རྟོག་པས་བསྐྱད་པས་དེ་གསུམ་དེའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་དེ་གསུམ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་ཡང་དགའ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་དགྱིས་གྱིས་སྐྱབ་པས་རང་མིང་གིས་མ་སྟོས་པར་རབ་ཏུ་དང་
 བའི་མིང་གིས་བསྟན། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དེ་གསུམ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་དེ་དག་
 དང་བྲལ་བས་རང་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ལས། ༡ དེ་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བླ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བཏང་སྟོམས་དག་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པའི་
 སྟོན་དག་གིས་མངོན་པར་སྐྱབ་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྟོས་སོ། །བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལས་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཡང་སེམས་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་
 པས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་མིང་གིས་བསྟན་
 ཏོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་པ་དང་བཏང་
 སྟོམས་གཉིས་ལ་ཡོངས་དག་གི་སྐྱས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་
 བརྒྱད་ལས་གོ་ལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས།
 དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་གཉིས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས། ལྷག་
 བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཅ་བ་ལས། ༢ སྟོན་
 བརྒྱད་ལས་ནི་གོ་ལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱད་དང་
 དབུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་པ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ནི། བསམ་

གཏན་གྱི་སྒྲི་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བླ་པ་དང་
བཏང་སྒྲིམས་ལ་རིམ་བཞིན་འཛོལ། །དེར་གྱུར་པའི་བཏང་སྒྲིམས་ནི་དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
འདུ་བྱེད་བཏང་སྒྲིམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེར་གྱུར་པའི་
ཤེས་བཞིན་མི་འཛོལ་སྟེ། དེར་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་མི་དགོས་པའི་བྱིར། རྟོག་
དཔྱེད་དང་དགའ་བདེ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བསྐྱུས་ནས་གཡོ་བའི་སྒྲི་བྱ་
བཤད་པ་ཡིན་གྱི་རང་རང་གི་ས་ལ་སྐྱུས་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། ❶གང་གི་ཆེ་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་
བྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཡོ་བའི་སྒྲི་བྱ་བསྐྱུ་ཞེ་ན། སྤྱི་པ་གཞན་གྱི་ས་ལ་
སྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ན། དེ་
རྣམས་ཡན་ལག་ལྔ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡིད་
བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་སྒྲི་མེད་དེ། དེ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་བསམ་གཏན་
གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ལྔ་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་
སྒྲི་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། དབྱང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་གི་ནང་ཆོན་དུ་
གྱུར་པའི་རྟ་པའི་དམག་དེ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དམག་ཡིན་
པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ❷ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ལྔ་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱིར་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེའི་བྱིར་

པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་
 དང་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་པན་འདོགས་
 པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་
 བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་
 པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་རྟོག་མས་དྲངས་པ་དང་མ་དྲངས་པའི་བྱད་པར་
 ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་དགྲིས་
 དང་མ་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་བསྐྱུ་བ་ལས། ❶ བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་
 ཡོད་ཅི་ན། སྤྲུལ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། སྤྲུལ་པ་པན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་
 ན། སྤྲུལ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། ཅིའི་བྱིར། བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཡན་
 ལག་ལྔ་པ་དང་བཞི་པ་བཞག་ཅི་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ❷ གཉིན་པོའི་ཡན་
 ལག་དང་། པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བྱིར། ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་བཙོ་བརྒྱད་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་། པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་། གནས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་

གྲུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་བྱངས་པ་དང་། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུར་པའི་བྱ་ཤེས་
བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུར་པའི་བྱ་པ་དང་བཏང་སྟོམས་
ཡོངས་དག་དང་བརྒྱད་དེ། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྲུར་པའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གཉིས་པའི་དེར་གྲུར་
པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུར་པའི་
དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ། བཞི་པའི་དེར་གྲུར་པའི་ཆོར་བ་རྣམས་པན་
ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་གའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་རྣམས་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོན་གས་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་རང་
རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོན་གས་གྱིས་རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བས་
ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་གཉིན་པོ་
དང་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཡན་ལག་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་གངས་ངེས་
བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དང་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་
སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམ་པ་དགུ་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་
པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བསམ་གཏན་དང་པོ། ཉོག་དཔྱོད་
སྤངས་པས་གཉིས་པ། དགའ་བ་སྤངས་པས་གསུམ་པ། བདེ་བ་སྤངས་པས་བཞི་པར་
བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་མཛོན་

གྲུང་པ་སྤྱི་རགས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལྟ་པ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་འདུ་བྱེད་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་དགའ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་ལྟ་
བྱ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་རྣམ་སྟོན་སྤྱི་མི་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས།
རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྤྱི་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དམིགས་
པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ངེས་གཟུགས་
ལ་སྒྱུན་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བརྒྱུག་
པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་
མཁའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་སྟོམ་པ་ན། སྤྱི་སེར་སོགས་སྤྱི་སྤྱང་བའི་གཟུགས་དང་། གྲང་དང་
ཅིག་པ་སོགས་སྤྱི་སྤྱང་བའི་ཐོགས་པ་དང་། གོས་རྒྱན་དང་། སྐྱེད་མོས་ཆལ་དང་རི་ལ་
སོགས་པར་སྤྱང་བའི་སྤྱི་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་དག་ལ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་ཐམས་
ཅད་རྣམ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། ❶ ཇི་སྤྱི་དུ་དངོས་གཞི་ལ་
སྟོམས་པར་མི་འཇུག་པའི་བར་དུ་ནི་རྣམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དེ། སྟོམས་
པར་ཞུགས་ནས་ནི་རྣམ་མཁའ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སའི་སྤྱང་པོ་ལ་
དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆེ་ན་ནི་རང་གི་འོག་སའི་སྤྱང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་
དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྐྱེད་ན། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ངེས་སྒྱུར་བའི་དུས་སྤྱི་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་
ཤེས་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་

དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་
ཡང་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རང་སའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་
པར་བྱེད། ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲུབ་པའི་
ཆེ་རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོམ་པས། དེ་མངོན་དུ་
གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སས་བསྐྱུས་
པའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད།

གསུམ་པ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་ཅན་དང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཅའ་བ་ན་ཅི་ཡང་མ་རྟོན་ནས་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་
སྟམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་
གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
རང་སས་བསྐྱུས་པའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད།

བཞི་པ་ནི། མིང་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་ཅི་ཡང་མེད་
དོ་སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་རགས་པ་
ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འདུ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་སྟམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་
པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདུ་ཤེས་
མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སས་བསྐྱུས་
པའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད། གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཡན་ལག་མི་

འབྲས་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གུན་བཏུས་ལས།^①གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཞི་གནས་སུ་རོ་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་
དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དམིགས་རྣམ་
སྒྲུ་མ་རྣམས་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་
སྒྲོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་
བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་
སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུ། ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་སྤང་བ་ལས་ནི་གཟུགས་
ཁམས་པའི་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་རྣམས་རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པའི་བདག་
འབྲས་དང་། དེའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཤད། ཆེ་
རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་
རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་
ཅན་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲུ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་དག་པ་བ་རྒྱུད་འབྲིང་
ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པས་ཆངས་རིས། ཆངས་པ་མདུན་ན་^②འདོན། ཆངས་ཆེན་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་
འབྲུབ་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་འོད་རྒྱུད། ཆང་
མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ་འབྲུབ་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དེ་གསུམ་
གྱིས་དག་རྒྱུད། ཆང་མེད་དག། དག་རྒྱས་གསུམ་འབྲུབ་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་བཞི་

པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་འབྲུག་པར་
 བྱེད་དེ། གུན་བརྟུས་ལས། ❶ བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆུང་བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་
 བསྐྱེམས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་
 ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྐྱེམ་པས་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་
 འབྲུག་པར་བྱེད། དེས་བྱི་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲ། གུན་བརྟུས་ལས། ❷ གཟུགས་མེད་པ་
 རྣམས་ནི་གནས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་སྐྱེ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་ན་ཆུང་བྱ་དང་འབྲིང་
 ཆེན་པོར་སྐྱེམ་པས་སྐྱེ་བ་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དང་ངན་པ་དང་བཟང་པོར་མངོན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་སོགས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ན་
 གཟུགས་མེད་པས་སྒྲོའོག་གིས་བྱི་བའི་གནས་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་བཞི་ལ་ཆེ་རིང་བྱང་
 གིས་སྐྱེ་བ་མཐོ་དམན་དང་ཉོན་མོངས་མང་ཉུང་གིས་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་ཡོད་དོ། །ཆུང་
 འབྲིང་ཆེན་པོར་སྐྱེམ་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། གུས་སྦྱོར་དང་རྒྱན་སྦྱོར་གང་རུང་མེད་པར་
 སྐྱེམ་པ་ཆུང་བྱ་དང་། གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པར་སྐྱེམ་པ་འབྲིང་དང་། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་
 པར་སྐྱེམ་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྐྱེམ་ལྟ་བུས་པས་
 རིམ་བཞིན་གནས་གཅིང་གི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འབྲུག་པར་བྱེད་དེ། མངོན་རྟག་ལས། ❸ དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་
 ཡི་བྱིར། །གནས་གཅིང་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ལུས་སའི་འོག་ཏུ་བྱིང་བ་ལྟ་

བྱར་སྒྲང་བའི་རྟགས་འབྱུང་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ལ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་སྒྲང་བའི་རྟགས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཀྱན་བརྟན་ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ནི་ལུས་
 སའི་འོག་ཏུ་བྱེད་བར་སྒྲང་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་པ་དག་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ནི། ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་སྒྲང་བའི་རྟགས་འབྱུང་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། འགྲོ་བ་རིགས་བླ་གི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་དང་སྐྱེ་མི་སྟན་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་
 འགལ་ཁྱེན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཤམ་^①ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
 བྱིར། ལྟ་མ་ཡིན་དང་བཅས་མ་ཉིང་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་
 དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་གོགས་སྒྲག་དོག་གི་སྐྱེ་བ་བཤམ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། དེ་
 རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དང་འདོད་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་
 དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་འགལ་ཁྱེན་དང་བྲལ་
 ཞིང་མཐུན་ཁྱེན་ཆང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
 གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་
 བའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་སྐྱེ་བ་
 ཡོད་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་ཅེའི་ཉིང་བསྟོགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་

བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 ལྷོ་མས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྲིད་ཅེས་བར་ལ་རིགས་འབྲས་སྟེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལྷོ་མས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་
 གྱུར་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལྷོ་མས་འཇུག་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཅེས་རྟེན་^①ལ་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ལྷོ་མས་འཇུག་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བ་མེད་གྱུར་དེའི་རྟེན་ལ་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དེ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་
 ལྷོ་མས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྐྱོམ་ལམ་རྩོམ་ཆེ་ཆུང་བྱའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་སྲིད་ཅེས་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་
 འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོན་རྩ་བ་ལས། ^②སྲིད་ཅེས་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མཛོན་
 སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་དེ། སྲིད་ཅེས་རྟེན་
 ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ལྷོ་མས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་
 འཕགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་པའི་
 བསྐྱེད་པ་སྐྱོད་ལས། ^③ཁྱོད་གྱི་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་
 ཐོབ་གྱུར། །བདུད་གྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞེན་དུ། །སྲིད་པ་དག་གྱུར་ལྷོག་པར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཐོབ་ནས་བསམ་

གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཐོབ་
 གྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་
 བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོན་ཐོབ་པས་
 བྱེད་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་
 གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱེད་སྟེ། དེ་
 ཡིན་ན་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཇིག་ཐོབ་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱུན་ལས།^①དེའི་
 ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་པས་བྱེད་
 པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་རབ་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 གྲུན་བརྟུས་ལས།^②རྣམ་པར་བཞག་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་འཕེལ་བ་གསུམ་
 གྱིས་སྦྱངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དེ་དག་ལ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་
 ཞེས་བྱ་ལ། འཕེལ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་རིམ་གྱིས་ལྷགས་
 མཐུན་དང་ལྷགས་ལྡོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཆུང་དུ། རེ་རེ་བར་དུ་བཞག་སྟེ་ཐོད་
 ཀླུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་འབྱིང་། དེ་ཉིད་ལྷགས་ལྡོག་ཏུ་ཞུགས་པ་
 ནི་འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རན་སོང་གི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་
 མེད་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་སྦྱང་ཆེ་ཆེད་མེད་

གསར་དུ་སྒྲི་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཚད་མེད་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་གི་བདག་
 རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྱུབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་ལ་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་སྒྲི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 སྦྱོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྒྲི་བ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིས་དགས་ཆེ་
 དེ་ལ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བསམ་གཟུགས་
 ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ངན་སོང་
 བ་རྣམས་བསམ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྒྲི་བ་དང་
 སྒྲིས་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་^①ཤས་ཆེན་པོ་
 དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་སྤྱིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྒྲི་བ་མེད་དེ། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་
 བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་
 བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་རུད་འགྲོར་སྒྲི་བ་སྒྲངས་པའི་བྱང་
 འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བྱང་འཕགས་དེ་རུད་འགྲོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུས་དེ་
 རུད་འགྲོའི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུས་དེ་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
^②ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །དེའི་ལུས་དེ་རུད་འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་སྟོང་མའི་འགྲེལ་
 བར།^③འཁོར་བ་ནི་འདིར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་
 ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་བྱང་བཞིན་
 དེ་རུད་འགྲོའི་བྱང་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱད་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་^①རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་^②ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སེམས་དང་འཆི་སེམས་གང་རུང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ^③ཆད་དང་མཆམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་རྣམས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལ་སོགས་འོག་མ་འོག་མའི་རྟོན་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་རང་སའི་རྟོན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་ས་ན་རང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟོན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གོང་ས་ན་འོག་ས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་བཏང་ལ་གོང་སའི་རྟོན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། དེ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་དེ་ཡོད་དེ། སྤྱིད་ཅེད་རྟོན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ^④བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟོན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །སྤྱིད་ཅེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མཛོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་བྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གོང་སའི་རྟོན་ལ་འདོད་པའི་སྟོམས་

འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་
 ❶ ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གང་རུང་ཡིན་ན། གོང་ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། འདོད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་
 བྱེད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ས་
 ཏུག་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་
 རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དེའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་
 ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
 ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱོང་ལས་ཉོན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་སའི་རྟོན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་
 བ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་
 གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 སྟོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གསར་དུ་
 སྐྱེས། དེ་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་ཡང་གསར་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ཁམས་གོང་
 མའི་རྟོན་ལ་འགོག་སྟོམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པ་དང་། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མཚུངས་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སྲིད་ཅེ་འི་རྟོན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པ་ཡོད་དེ། དེའི་
 རྟོན་ལ་དེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྟོན་ལ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་ཟེར་^①སྒྲིང་
 ཡང་། དེའི་རྟོན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བྱུང་དེ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲོ། སྐྱིར་ཁུབ་པ་མ་
 དེས་ཉེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་པ་
 དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་
 ཐལ། ^②སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་འགྲིག། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁུབ་སྟེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟན་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་
 ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
 ལམ་བཟོད་པ་ནས་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ཀྱི་བར་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་མ་ཁུབ་སྟེ།
 ལས་ཉོན་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་གང་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 བསྟོགས་འོས་བསྟོགས་བསྟོད་ལས། བྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། བསམ་གཏན་
 དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་དག་ཀྱང་ཕྱོག་
 པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་

པར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་
འདྲའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་
གང་ཞིག །སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་དངོས་འགལ་ལ་སོང་། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་རྗེས་སུ་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཉར་བསྟོགས་
སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཉར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་
བྱ་པོ་གང་རུང་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱ་པ་ཉི། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་
བསྟོགས་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཡིད་བྱེད་བྱ་པོ་གང་རུང་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་དེའི་སྒྲུབ་པ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་རྩའི་རྒྱུ་རྩའི་དངོས་གཉིས་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
ཉར་བསྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན། རང་གི་ཉར་ལེན་དུ་
གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་བསྟོགས་ལས་བྱུང་བས་བྱ་པ་ཐལ། སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་

སྟོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱུང་
བར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་ན་དེ་ཐོབ་པས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་རྒྱུ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ལས་ཉོན་གྱིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
ལས་ཉོན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན།
འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་འཕོངས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
རིགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་བྲལ་བའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད།
ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི། ཞེས་སོགས། ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱད་
གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་གྱི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། འདོད་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

ཏྲགས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ཚེས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསལ་གཉིས་ཀ་
གྲུབ་སྟེ། ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དོན་དུ་དམིགས་རྣམ་^①དངོས་སུ་
སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཉར་
བསྐྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ལ་རིགས་འདྲ། ཟེར་ན། སྤང་
བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཚེས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྐྱོགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་^②མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉར་བསྐྱོགས་ཟག་མེད་མེད་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །རང་གི་ཡན་ལག་གིས་མ་ཟེན་ཅིང་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་
དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་
རིག་པ། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཉར་བསྐྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
སོགས་ལ་རིགས་འདྲ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྐྱོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་སྦྱོང་པོའི་རྒྱན་
ལས་^③དེ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་པ་དེ་ནི་འོག་ས་ལས་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་
ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་
ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ།
བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་
འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་
བསྐྱུས་གང་ཞིག །བྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུ་ལ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བོའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཉོན་ཐོས་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམས་
བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐལ། བྱོད་སྤྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་
ངག་ལ་མི་སྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གང་ཞིག །དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་མི་སྟོས་
པར་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་
པ་འགྲིག །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་
ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་
ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་སྤྲོ་རྩ་ཏུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

བསྒྲིགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིད་
བསམ་གཏམ་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲིགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོའི་
རྒྱན་ལས། ^①ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་སྒྲོམ་བྱུང་
ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་
མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེར་གྱུར་
པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་སྤྲོ་རྩལ་ཏུ་ཞི་གནས་ཀྱིས་^②བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏམ་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲིགས་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིད་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་
གཏམ་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏམ་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲིགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་
བྱེད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་གཏམ་གྱི་སས་བསྐྱུས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཏམ་ས་བྱུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་གྱུར་
པའི་བསམ་གཏམ་དང་པོར་སྒྲེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཡང་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་
ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། ཁོ་ན་རེ། ཉན་སར། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་བསམ་གཏམ་དང་པོ་ལ་
ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
བསམ་གཏམ་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲིགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་མཉམ་
པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་

དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་པར་
 བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་པོ་སྤྲས་སུ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལ་
 རགས་པ་ལ་སོགས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རགས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་དཔྱེད་པ་ནི་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་འདྲེས་མར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་
 གཞག་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ❶ མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་དགོ་བ་ནི། །སྒྲོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐོས་
 བསམ་འདྲེས་མའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན། ཐོས་བྱུང་གི་སྒྲོ་
 དང་བསམ་བྱུང་གི་སྒྲོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འདྲེས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱལ།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡིན་ན། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་གིས་ ❷ བསྐྱུས་པས་བྱབ་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱང་

དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོད་བ་གང་ཞིག །ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པར་དེ་སྤྲོད་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ❶ ཉེར་བསྒྲུགས་དང་པོ་མི་ལྷོགས་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དག་
པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་
ཉེར་བསྒྲུགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་དེ་ཉེར་བསྒྲུགས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་
གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྒྲུགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་དེ་བསམ་གཏུན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྒྲུར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་ལ་འཛོག་
པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དང་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་
མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་དེའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་
བྱར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉན་ཆེན་པོའི་❷ དངོས་
གཉིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲུགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་
ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐོང་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲུགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་❸ ། དེའི་

ཡིད་བྱེད་ཐུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་^①དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་ཉེར་
བསྟོན་གསུང་པའི་ཡིན་དགོས་པར་ཐུག་། དེ་ཡིན་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུག་། འདོད་ན། སྦྱོར་ལམ་སྟོན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐུག་། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོན་གསུང་པའི་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུག་ཀྱན་གཉིས་ལ་
རགས་པ་དང་འགོག་ལམ་གཉིས་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བཞུགས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་
མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐུག་། ཉེར་བསྟོན་གསུང་པའི་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ཅུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུག་། ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཐོབ། ཉན་མོངས་རྣམ་སྦྱོར་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོན་གསུང་པའི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུང་པའི་
ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུང་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པས་མ་
ཐུག་པར་ཐུག་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུང་པའི་སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུང་པའི་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུང་
སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུག་། མ་གྲུབ་ན། མཐོང་ལམ་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཏུ་འཇིག་ཉན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་གྲུར་པའི་འདོད་ཉན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐུག་། དེའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོན་གསུང་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཏུ་འཇིག་ཉན་པའི་སྤང་བྱ་གྲུར་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་

དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་སྒྲི་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ། ཅིག་ཤོས་མ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་
པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉེར་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
འདྲའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་མི་
སྒྲུགས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་དང་།
ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། སྒྲིམ་བྱུང་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་སྟེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་
ལས།^① ལྷག་མཐོང་ཐོབ་མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་སྒྲིམ་
བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་
མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་དུས་
མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་མོས་པ་ཡིད་
བྱེད་མ་ཐོབ་པར་དེའི་མི་སྒྲུགས་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིག་།
ཞེ་གནས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིག་ཆོས་ཅན། ཞེ་
གནས་སུ་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིན་སྤངས་
གྱིས་^② ཟེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུས་སེམས་
ཤིན་སྤངས་གྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་སྒྲིན་ས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་མི་

འཕྲུལ་དེ། གཞུགས་མེད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱིས་མ་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ན་རེག་བྱ་ཡོད་པར་
 ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དབྱུང་མཐའི་འགྲེལ་པར། རེག་བྱའི་བྱུང་པར་དགའ་
 བས་ཟེན་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་རེག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ན་གཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་སྒོ་
 ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རེག་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཕྲུལ་དེ། ཞི་གནས་དང་མཆོངས་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཞི་གནས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་ཡིན་ན་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་
 དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ^①ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་
 རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། ^②ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེམས་འཇོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཞི་གནས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
 ནི་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཞི་གནས་ཀྱི་དང་
 ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ། ལྷག་མཐོང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཕྲུལ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུང་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་
 རེག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལྷག་མཐོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་
 དམིགས་པ་ལ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྒོ་ནས་རང་
 ཡུལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱིས་ཟེན་པ།
 ཞེས་སོགས་དང་། དེ་འདྲའི་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དཔྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཟེར་བ་གཉིས་
 ལ་སྒྲིན་ཡང་སྤར་བཞིན་རེགས་འགྲེལ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུང་

ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་དེ་ལམ་བཞིར་འདུ་སྟེ། དེའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་
 དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་སྒྲོར་ལམ་དང་། དེའི་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་།
 སྒྲོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ཁྱད་
 པར་གྱི་ལམ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་ལམ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་
 པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་
 འགྲེལ་། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྒྲུགས་དང་ཆོར་བ་བདེ་བའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་དེ། གསེར་སྤང་ལས། ❶ དེ་དག་ལ་ནི་ཉིར་བསྒྲུགས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་
 མིན་སྤྱག་བསྐྱེད་མིན། །ཞེས་པ་འདི་དངས་ནས་འདིས་ཉིར་བསྒྲུགས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བཤད་པ་འདིར་མི་བརྩུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ལམ་
 རིམ་ལས། ❷ ཆོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་འབྱུང་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྒྲུགས་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག །བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དེས་གཟུགས་མེད་ལ་རིགས་
 འདྲེ། །ཟེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ།
 མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞིག །སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ❸ དེ་བཞིན་འདུ་
 ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞིག །སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཟུགས་མེད་
 གྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་
 ལས།^①འདི་གནས་དོན་དུ་སྤྱིད་ཅེར་^②སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་
 གི་སྒོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་
 བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་འཕེན་བྱེད་
 དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བར་དམིགས་པ་དེ། རྒྱ་སྟོམས་
 འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་
 གཏན་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་
 གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་
 རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད། དང་
 པོ་ནི། རྒྱལ་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
 གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་
 ལྟ། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟ་བུ། འབྲས་བུ་སྟེ་
 བའི་བསམ་གཏན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལེན་
 བས་བྱུང་། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
 དགོས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་རང་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། བསྐྱེད་

པ་འཇིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
 ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་བསམ་གཏན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲོར་བྱུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 བསྐྱལ་པ་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ། རྒྱ་སྟོམས་
 འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲེ་བ་འབྲུབ་
 གྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་
 ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲེ་བ་འཕེན་གྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་
 པའི་བསམ་གཏན་གྱི་^①སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲེ་བ་འཕེན་གྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག །ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྤྱུག་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
 ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྒྲེ་འདའ་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་
 སྤྱིད་དུ་སྒྲེ་བ་སྒྲངས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
 གྲུབ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །སྤྱུག་བདེན་དུ་
 གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་

ནུས་ཏེ། ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསྐྱལ་པ་འཇིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་
ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་
ཅན། སྐྱེ་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཆེའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
ཆོས་ཅན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་ཁ་མའི་དེ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་
བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་དང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་
སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མ་སོགས་ལ་རིགས་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་
གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག །རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་
གཉིས་འགལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་འབྲས་བུ་སྒྲི་བའི་བསམ་གཏན་གང་ཞིག ། ཅིག་ལོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག ། རང་འབྲས་སྒྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་
སྒྲིད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། འབྲས་བུ་སྒྲི་བའི་
བསམ་གཏན་ལ་རང་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ཐེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་
པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྒྲིའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། ཉོག་དཔྱོད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲི་ནས་འདོད་པ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་གང་ཞིག ། དཔེན་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་
པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་
གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་སྒྲི་ནས་ཉོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དེ་གང་ཞིག ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྒྲིས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་
གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་སྒྲི་ནས་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དེ་གང་
ཞིག ། དགའ་བས་དཔེན་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ། གསུམ་པའི་
མཆོན་ཉིད། བྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་སྒྲི་
ནས་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དེ་གང་ཞིག ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་

གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་
 ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་དེ། ^①རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་
 ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ན། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་བཏང་^②ཟེན་པས་བྱུང་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟེན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་
 རྣམ་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མར། ^③དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྟོགས་ཉིད་
 ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི། མཆན་ཉིད་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་བྱུང་པར་ཅན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ^④རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དབུགས་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་
 ལས། ^⑤རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྤྱད་བསྐྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆན་ཉིད་ཕྱི་
 མ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་རྟོག་དཔྱད་^⑥ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་
 མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཆོར་བ་
 བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲོར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་^①རགས་པ་
མཐོང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་དངོས་
གཞིའི་སྐབས་སུ་དེ་མཛོན་གྱུར་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ།
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། སྒྲོར་བའི་དུས་སུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱར་བྱས་ནས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་
གཞིའི་དུས་སུ། ཞེས་སོགས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དེའི་མཆོན་ཉིད། སྒྲོར་བའི་དུས་
སུ་གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་དུ་བསྒྲོམས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དེའི་
མཆོན་ཉིད། སྒྲོར་བའི་དུས་སུ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་བྱག་
རྩའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནི་ཞི་བ་གྱུ་
རོམ་པའོ་སྟམ་དུ་བསྒྲོམས་པ། ཞེས་སོགས་སྤིང་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟམས་འཇུག་གི་
མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་
གཞི་^②ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་^③དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱོད་ནམ་མཁའ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་མ་^④གསུམ་ལ་རིགས་འདྲའོ། །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡིན་
ན། རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྒྲོན་འཕྲིམ་རུང་དུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟམས་འཇུག་ཁྱད་པར་
ཅན་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱད་^⑤པ་དེ་དེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞིག །དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཆོས་ཅན། རྟོག་
དཔྱོད་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་དཔྱོད་གཉིན་པོའི་ཡན་
ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་
སྟེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡར་སོང་
ཐོད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེལ་ཆོས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག།

ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་དཔྱོད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་
ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ① ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ལྔ་
པའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཡན་ལག་
ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེའི་ཡང་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སྤྱིར་སྤྱང་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བའི་རང་རིག་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་
འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སེམས་ཅིང་
བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཛོད་རྩ་བ་ལས། ^①ཉོག་དང་
དཔྱོད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱོད་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པའི་ཉོག་དཔྱོད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དཔྱོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒར་བཞིན།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་སྒྲོ། །

གཞན་ཡང་། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་ཆོར་
བ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་མཚུངས་
ལྡན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག
དེ་གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོར་
བ་སྒྱུག་བསྐྱེད་དང་སྒྱུར་ནས་མཚུངས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་^②སྒྲོ་མས་
འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲོ་མས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་^③སྒྲོ་མས་
འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཞེས་
སོགས་རིགས་འདྲ་ཟེར་ན། མཆན་ཉིད་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་
ཐོས་དག་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་

ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་པར་སྤྱོད་བཅུ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 ལྷོ་མས་འཇུག་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གོང་ས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་འོག་ས་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཡིན་ན། རང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་
 པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལྷོ་མས་འཇུག་མ་
 ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་རྩོག་པ་དང་བཅས་པས་བྱབ་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འདྲ།

ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་བའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་བའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ^①གང་ཡང་། འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་

ཡིན་གྱི་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤིང་ཅེའི་སེམས་དང་ལམ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་འདྲའི་
 གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ལུང་དོན་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་སེམས་དང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཐེག་དམན་ཀྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པའི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་
 གང་ཞིག་། ཐེག་དམན་ཀྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་ཀྱི་སྟོམ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཆོག་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྟོམ་
 པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོག་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ^①ཆོག་ལམ་གྱི་ལམ་གང་
 ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
 ཅམ་ཁྲད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ^②འདོད་
 ན། དེ་རྟོག་བཅས་དཔྱེད་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ལ་ཅམ་ཁྲད་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་མི་འབྱེད་
 དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ཟག་མེད་ས་དགྲ་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱད་
 ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གོང་ས་མེད་

པར་ཐལ། ཁྱོད་སྲིད་ཅེ་འེ་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་
 ཅིག་ཟླ་མེད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཡིན་ཁྲལ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟླ་མེད་དུ་ཐལ། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཅེ་འེ་སྟོམས་འཇུག་ཟླ་མེད་དུ་ཐལ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས།

གསུམ་པ་ཆད་མེད་བཞི་ཤེ་ཟླ་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ། མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་བ། སོ་
 སེའི་ངོ་བོ། ཁྱད་ཆོས། སྒྲ་བཤད་པ། གཞུང་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མེད་པ་དེ་རྣམས་རང་
 གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་
 སེམས་ཅན་སོགས་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཟླ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་
 དང་། བདག་རྒྱུན་ཆད་མེད་སོགས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉིན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རང་གི་སྤྲོ་ལ་
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་རིག་པ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱུན་ལས། ❶ བདེ་དང་
 ལྷག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྗེ་སྟེ། །རྒྱ་དང་བཤེས་གཉིན་རང་
 བཞིན་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྗེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅེ་
 བ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པའི་ཉིང་དེ་འཇོན་ཤེས་རབ་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། ཆད་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་
 བཏུས་ལས། ❷ ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་རྗེ་ལྟར་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་བའམ་ཉན་

ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་འབྲུག་པོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྒྲུབ་ལས། ^①སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །ཕྱད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་
པ་ཅན། །ཕན་དགོངས་ཁྲོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱམས་པ་ཚད་མེད། སྙིང་རྩེ་ཚད་མེད། དགའ་བ་ཚད་མེད། བཏང་སྟོམས་
ཚད་མེད་དང་བཞི་ཡོད། བཞི་པ་ནི། ཚད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་
ལྡན་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ཀུན་བརྟུས་ལས། ^②བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་
བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་ཞོག་ཅིག་བསམ་ ^③པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་། ཞེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་
ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། དམིགས་མེད་ལ་
དམིགས་པའི་བྱམས་པ་གསུམ་ཡོད། ཚད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ^④སྙིང་རྩེ་གང་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་
རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་ཞོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་སོགས་
གསུམ་ཡོད། ཚད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་
པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། ^⑤དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་

འབྲུལ་བར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད། ཚད་མེད་གང་
 ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
 རིགས་སུ་གནས་པ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ❶བཏང་སྟོམས་གང་ཞེ་
 ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པའི་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་
 གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད། ལྷ་པ་ལ།
 ཚད་མེད་པ་དེ་བྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། མི་མ་སྤུན་སྟོགས་སྟོང་བའི་བྱད་པར། གཉིན་
 པོའི་བྱད་པར། དམིགས་པའི་བྱད་པར། བྱད་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར་གཞོད་སེམས་དང་། རྣམ་འཆེ་དང་། མི་དགའ་བ་
 དང་། གཞོད་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་རྣམས་སྟོང་བར་བྱད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ས་གཞོད་
 སེམས་སོགས་བཞི་པོ་དེའི་གཉིན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་རེ་
 རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
 ལས། ❷བརྟེན་པའི་ཆངས་པ་མི་མ་སྤུན་སྟངས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན་། །དམིགས་
 པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྟོན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞི་བྱད་ཆོས་ལྷ་ལྡན་
 དུ་བསྟན་ཏེ། གནས། དམིགས་པ། རྣམ་པ། རོ་བོ། སྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལྷ་དང་ལྡན་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་
ལྟར། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་
ལྡན་པ་དང་། ཉེ་རིང་དུ་གཙོད་པའི་རྒྱ་ཆགས་སྤང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར། བདེ་བ་
དང་སྤང་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་
བར་འདོད་པ་དང་། ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ།
དེ་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། དེ་
བཞི་ལ་ཆངས་པའི་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་བསྐྱོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཆངས་པར་སྐྱེ་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྲམས་པ་ཆད་མེད་ལ་
ཆད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་
པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་ཆད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། དེ་ཆོགས་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཆད་
མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཆོས་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱར་
པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཏང་སྐྱོམས་ཆད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
བདུན་པ་གཞུང་དོན་ནི། འཇུག་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགྲ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་སྐྱབ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་
སྐྱབ་ཀྱི་བར་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ॥

སྐྱས་པ། རབ་འབྱོར་ལེ་འཁྱེད་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་ཡི། །ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་

བྱེད་ཆོས་བཅུ་ཡིས། །མཆོན་ནས་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་ཅ་འགྲེལ་གྱི། །དགོངས་པ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་འཆད་བྱེད་པའི། །རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས། །རྩེ་
བཅུན་དུར་སྤྲིག་འཇིན་པས་ལེགས་གསུངས་པ། །ཡོངས་འཇིན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་
གསུང་བེར་ལས། །བྱང་རྣམས་ཤོག་བྱའི་ཆུ་སྐྱེས་འདབ་མར་བཀོད། །འདིར་འབད་རྣམ་
དཀར་གངས་རིའི་མདོག་འབྲ་བ། །འདིས་མཆོན་དགོ་བ་གཞན་ཡང་ཅི་མཆིས་པ། །འདི་
ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་སྐྱ་མ་ཐོབ་བར། །འདི་འབྲའི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་ཤོག །

ཤེར་ཕྱིན་སྤྲས་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར། །

མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་གསུམ་སྐྱར་བའི་ལེགས་བཤད་ཆོ། །

ལྷ་དབང་རོལ་མཆོ་རྒྱས་བྱེད་སྦྱོར་བཅོན་དགས། །

མད་བྱང་བཤད་སྐྱབ་དཀའ་སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

དགོ་ལེགས་འཕེལ། །

༢༡། །རྩེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱན་
 ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན་གྲུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་
 །ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྒྲ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩེས་སུ་བཟུང་དུ་
 གསོལ། དེ་ལ་འདིར་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལམ་སྤངས་བ་ལ་དབང་བྱེད་ཚུལ་
 བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མདོར། བར་ཕྱིན་དུག་རེ་རེ་ལ་གནས་ནས་
 གཞན་ལྷ་ལྷ་འཇིན་པར་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་འཇིན་པའི་
 སྐབས་སུ། ❶ དེ་ནམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་ཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་
 དགྲུ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ནམ་པར་བྱེ་སྟེ་སེང་གོ་ནམ་པར་བསྐྱིདས་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་
 སྒྲོམས་པར་འཇུག་གོ། ཉིང་རེ་འཇིན་དེ་ལ་གནས་ནས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གོ། ❷ དེ་ལ་ཡན་ལག་
 བཙུ་གཉིས་གང་དག་ཅེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་
 ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་གོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཉི་སྤང་དང་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ་དང་། ཉི་ཁྱི་ནམ་
 འབྲེལ་ལྟར་ན་དུག་ཆོན་དུག་གི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དེ་ཉིད་འདིའི་སེལ་ནམ་བསྐྱིདས་གྱི་
 ཉིང་རེ་འཇིན་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ལས་དུག་ཆོན་དུག་གི་མདོ་མ་གཏོགས། འདི་ལ་མདོ་
 སྦྱོར་❸ བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དག་ལྟན་ལས་དུག་ཆོན་དུག་གི་ཐ་མ་ལ་གནས་ནས་བསམ་
 གཏན་གྱི་བར་ལྷ་འཇིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཆོགས་བཅད་འདིས་བསྐྱུས་པ་

དང་། སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་མདོ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་ཐོད་ཀླུ་གི་
སྒྲོར་བ་ལ་བཤད་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་དེ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དྲུག་
ཚན་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་དང་ས་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་ས་བཅད་
དང་ཆོག་ལྟུག་པའི་བྱད་པར་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་འབྱུང་ཞིང་། དྲུག་ཚན་དྲུག་
རྫོགས་རྗེས་སུ་གསུངས་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་ཚུལ་
མདོ་ལ་མེད་པའི་བྱེད།

དེས་ན་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ལ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་
སྒྲོར་ལ་དབང་བའི་བྱེད་དང་། གཉིས་པ་ཐོད་ཀླུ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
དུ་འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་ཉིད་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་པའི་བྱེད། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་ཉིད་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སེང་གེ་རྣམ་
བསྐྱེད་ས་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ❶ དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་
དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད། བརྒྱད་སྟོང་པར་❷ ཞེས་བྱེད་ལ་གནས་
ནས་དང་པོ་ལྟེ་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་དེས་གཞན་ལྟ་ལ་གནས་པ་ཡང་མཆོན་
པར་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མདོར་སྒྲུབ་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་པས་
ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུང་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཞེས་བྱེད་ལ་སྒྲོད་པ་དེ་ལ་
བདུད་གྱི་ལས་གང་ཅི་དག་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཆེ་རབ་ཏུ་
ཞེས་པར་འབྱུང་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་མདོ་ལ་རྒྱན་སྒྲུབ་དུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་མའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་
ཡང་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ་❸ ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དེ་ལ་རྟོགས་པ་རང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆམས་^①སྒྲོར་བ་ལ། ^②དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཡང་
དང་ཡང་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་^③།
ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་
པའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་
ལ། ^④མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་གིས་
བསྐྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དང་། དཔེ་རྒྱུ་ལ་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གཉིས་
ལས། དང་པོ་དེ་སྒྲོན་པ་ལ། དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སྒྲོམས་
ཞུགས་ནས། །ཞེས་དང་། ^⑤མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་རྣམ་འབྱེད་པ་དེ་ཉིན་མོངས་པ་དང་
ཞེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉིང་ངེ་འཇིན་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་
པ་ལ་ཞུགས་ནས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྒྲོན་པ་ལ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
ལུགས་མཐུན་དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་^⑥པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ^⑦དུས་ཕྱིས་ཉེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། རྒྱེ་བ་འགག་པས་རྒྱ་ཞི་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་གཞུང་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། སྤངས་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་
བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་ངེ་
འཇིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས། དཔེ་རྒྱུ་ཐོབ་ཏུ་ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་དང་
ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པའི་བདེན་པ་མདོར་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། སང་གེ་
རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྒྲིབ་ཀྱིན་
བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤངས་པའི་སྟོན་ས་མཐོང་སྤང་^①སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཇིགས་པ་
མེད་པའི་བདེན་པ་མངོན་ཏེགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་མི་
མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིན་གནས་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བདེན་པ་
མངོན་ཏེགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་
ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་
གཉིས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
པ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིན་གནས་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་མཐོང་
སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་བདེན་བཞིན་
གནས་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

རོང་ལྷུ་ཀ་པ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་སང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་སྟོམ་
ལམ་ཅེ་སྟོར་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་སང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་། ཞེས་པ་^②དེ་ནས་དེ། མཐོང་
ལམ་ཅེ་སྟོར་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ནས་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོམ་པར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ་ཞེས་དང་། ཐོད་ཀྱིས་

ཀྱི་མཆེན་པོ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་བཟོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྟར་གཞག་བཤད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཆེན་ཉིད། དབྱེ་བ།
 ཟབ་པའི་རྒྱ་མཆན། སྒྲོད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་བ་
 བ། རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཆེན་ཉིད། གཞི་བྱ་བ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱ་བ་སྟེ། གཞི་བྱ་བ་ན་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅ་ཞེ་ལས། བྱང་བྱིར་རྟེན་
 འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེའི་བྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་
 པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན། རོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཐ་
 སྟོང་རྒྱུ་འཛིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་འབྱུང་བ་
 དང་། ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ་བྱ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བ་རི་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚུ་རི་
 འཛིག་པ་དང་། རིང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐུང་དུ་འཛིག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། རང་གི་རྒྱར་བྱར་པའི་རྟེན་
 གསུམ་ཀ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་བ་བ། དང་པོའི་མཆེན་
 ཉིད། ཡང་ལྟོས་ཏེ་ལ་དབྱེ་ན་བྱིར་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་
 བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་བ་བ། དང་པོའི་མཆེན་ཉིད། དཔེར་
 བ་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་
 བྱ་བ་བ། གཉིས་པའི་མཆེན་ཉིད། དཔེར་ན། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྒྱུ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 གཉིས་སུ་ཡོད། རྒྱུ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་

གྲུབ་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ^①འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཏེན་
འབྲེལ་གྱི་རབ་དབྱེ་བརྒྱད་དུ་ཀུན་བརྟུས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ^②རབ་ཏུ་དབྱེ་
བས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་།
སྐྱེ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱིའི་ལོ་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འཇིག་^③པ་
དང་འཆགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟས་གྱིས་བརྟན་^④པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།
འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འགོ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་
དག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཐུ་སྟོབས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་
བལྟའོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྒྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་གྱི་ཏེན་
འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རབ་དབྱེ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འདུས་བྱས་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་ལྗེའི་སྒོ་
ནས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་ཟབ། མཚན་ཉིད་ཟབ། སྐྱེ་བས་ཟབ། གནས་པས་ཟབ། འབྱུང་
བས་ཟབ་པའི་^⑤བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རྒྱ་མེད་དང་སྒོ་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་བྱེད་
པ་པོ་མེད་ཀྱང་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་
སྟོང་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཏེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་
པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་ཏེ་མ་འདྲེས་པར་འབྱུང་ཡང་རྒྱུན་དེ་དག་གི་སྒོ་སྟོན་
དུ་བཏང་སྟེ་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་ཀྱང་གནས་
པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་བྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་ཡང་བདག་གཞན་ལ་སོགས་
བ་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་མཐའ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ན་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
ཡང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། ^⑥ཟབ་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱས་ཟབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གྱིས་

ཐབ་པ་དང་། རྒྱུ་བས་ཐབ་པ་དང་། གནས་པས་ཐབ་པ་དང་། འབྲུང་བས་ཐབ་པ་ལྟ་
 འདྲོད་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྟེན་པའམ། འབྲུང་པའམ། རྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད། འགྲུ་ཉི་ག་ཡ་ས་ལྷུང་སྤྱ་
 ཞེས་འབྲུང་བའི་གྲུ་ཉི་ག་ཡ་བརྟེན་པ་དང་འབྲུང་པ་དང་རྟོས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ས་ལྷུང་སྤྱ་
 ཉ་འབྲུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། གུན་བཅུས་ལས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐད་དོད་ལྟ་བུ་ཞེས། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲུང་བའི་དོན་དང་། སེམས་
 ཅན་མེད་པའི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གིས་དོན་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། མི་
 ཏྲག་པའི་དོན་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཆུན་མི་འཆད་པའི་དོན་
 དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཐུན་པའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྣ་ཆོག་པའི་དོན་དང་།
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དོན་
 འདྲོད་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སྐད་དོན་བཅུ་གཅིག་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། མི་ཏྲག་པ་དང་། རྒྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྣོད་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་བཞི་ལྟར་
 བར་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དང་པོས་སྣོད་བའི་དོན་དང་། གསུམ་པས་
 བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་རྒྱག་བསྐྱལ་བའི་དོན་དང་། རྒྱག་མ་རྒྱག་
 གིས་མི་ཏྲག་པའི་དོན་བསྐྱར་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། རང་

ལྷགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག །ཉེན་འབྱེད་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་
 དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་
 སེམས་ཅན་གྱི་སློབ་བཅད་པའི་ཆེ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོང་ས་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་
 རིག་པའི་ཉེན་འབྱེད་ལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཉེན་
 འབྱེད་ལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ་སོར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཉེན་འབྱེད་ལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྱེད་ལ། དེའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་དུག་པོ་དེ་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་ཉེན་
 འབྱེད་ལ། དེ་རྣམས་འདུས་པ་རིག་པའི་ཉེན་འབྱེད་ལ། རིག་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཆོར་བའི་ཉེན་
 འབྱེད་ལ། ཆོར་བ་བདེ་བ་^❶ལ་ཆགས་པའི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་པའི་ཉེན་འབྱེད་ལ། སྟེད་པ་དེ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཀྱན་ནས་^❷དགྱིས་པ་དེ་ལེན་པའི་ཉེན་འབྱེད་ལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དེ་སྟེད་པའི་ཉེན་འབྱེད་ལ། དེ་རྣམས་སྦྱེས་པ་སྦྱེ་བའི་ཉེན་འབྱེད་ལ། དེ་
 རྣམས་སྦྱིན་པ་ཀ་བའི་ཉེན་འབྱེད་ལ། དེ་རྣམས་ཞིག་པ་ཤི་བའི་ཉེན་འབྱེད་ལ་དུ་འཛོགས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་ཉེན་འབྱེད་ལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བཅུ་
 གཉིས་པོ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་^❸།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྦྲ་བ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེན་འབྱེད་
 འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་སྡེ་མ་ནས་འདིར་འོང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བའི་ཆེ་གསུམ་ལ་
 རྗོགས་པའི་ཉེན་འབྱེད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན། ཆེ་སྡེ་མ་ནས་འདིར་
 འོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་མ་
 རིག་པའི་ཉེན་འབྱེད་ལ། དེ་འདྲའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཉེན་འབྱེད་ལ། ཆེ་འདིར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་

སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 དབང་པོ་དྲུག་ཆང་བར་མ་དོད་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ། དབང་པོ་དྲུག་ཆང་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་མི་རྒྱས་པའི་བར་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་དེ་སྟེ་མཆེད་
 དྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྟོན་
 རྒྱས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོར་བ་བདེ་སྒྲུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཀྱི་རྒྱ་བས་ལ་སོགས་པ་
 ཤེས་མི་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་དེ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་འབྲིག་པ་སྟོན་མི་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་དེ་ཆོར་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྒྱས་
 པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲིག་པའི་ཡུལ་བྱད་མེད་འཆོལ་བ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 དེ་ལྟ་པོ་སྟོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟེ་བ་ཕྱི་མར་འགོ་བའི་ལས་
 ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེར་འགོ་
 བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་སྟོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྟེ་བ་ཕྱི་
 མར་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་སྟེ་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ། དེའི་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲིག་པ་སྟོན་མི་རྒྱས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་དེ་ཀ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེ་སྒྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་
 ལས་ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་རིག་པ་གཙོ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་
 བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བྱོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་བྱོན་ཞེས་བརྗོད་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་ལས། ^①མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །འདུ་
 བྱེད་དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི། །རྣམ་ཤེས་མཆམས་སྟོར་སྤང་པོ་ཡིས། །མིང་དང་གཟུགས་

ནི་དེ་པན་ཆད། །སྒྲེ་མཆེད་བྱུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་
 དོ། །རེག་པ་བདེ་སྒྲུག་ལ་སོགས་པའི། །རྒྱ་ཤེས་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཚོར་འབྲིག་
 ཚུན་ཆད་སྟེད་པ་ནི། །ལོངས་སྟོང་འབྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་
 སྟོང་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ལོངས་རྒྱག་པ། །དེ་སྟོང་འབྲས་བྱ་འབྱུང་འབྱུར་
 བྱིར། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཡིན། །ཉིང་མཆམས་སྟོར་བ་སྒྲེ་བ་ཡིན། །ཚོར་བའི་བར་
 ནི་ཆ་ཤི་ཡིན། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདོད་ལོ། །གཙོ་བོའི་བྱིར་ན་ཡན་ལག་
 བསྐྱུགས། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཆེ་སྒྲེ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་
 ཚོར་བའི་བར་དེའི་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཆེ་སྒྲེ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་
 དང་། སྟེད་ལེན་སྟོང་པ་གསུམ་འདི་ནས་བྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་དང་། སྒྲེ་ཆ་གཉིས་དེའི་
 འབྲས་བྱ་སྟེ། འདི་ནས་བྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་
 བྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཆར་དེ་
 གཉིས་པོ་གང་རུང་གཉིས་གིས་ཆོག་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་གྱིས་རང་
 འབྲས་རྣམ་སྟོན་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་འབྲེན་པ་ཡང་སྟེད་ལེན་སྟོང་པ་གསུམ་ལ་
 རག་མ་ལས། དེ་གསུམ་གྱིས་རང་འབྲས་རྣམ་སྟོན་སྒྲེ་ཆ་གཉིས་འབྲེན་པ་ཡང་ཅིག་ཤོས་
 གཉིས་ལ་རག་མ་ལས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་ཆེ་སྒྲེ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་འདི་ནས་བྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཆེ་སྒྲེ་མའི་སྒྲེ་
 མ་ནས་སྒྲེ་མར་འོང་སྒྲེ་མ་ནས་འདིར་སྒྲེ་བ་སྒྲངས་པའི་སྟེད་ལེན་གང་རུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་

ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་སྲིད་
བའི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་
ན། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བའི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཟུགས་
ནས་ཚོར་བའི་བར་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཁྱེའི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་
པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་ལེན་གང་རུང་གི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་ན། འདི་ནས་
སྤྱི་མར་འགོ་སྤྱི་མ་ནས་སྤྱི་མར་^①སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་མ་རིག་པའི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ།
དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པའི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་
ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱེའི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་
མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་རྟོག་འབྲེལ་ཀྱི་བར་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲའི་རྟོག་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བཅུ་
དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཆེ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་
བར་ལྷ་ཡོད་པ་ལྟར། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་དེ་
ལྟར་ཡོད་ལ། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལ་སྲིད་ལེན་གཉིས་སུ་ཡོད་
པ་ལྟར། སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། ཆེ་སྤྱི་
མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་དེ་ལ་ལྷ། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བ་ལ་
ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པས། བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ངོ། །

བསྐྱེན་བརྒྱད་དུ་འདུ་སྟེ། ཆེ་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བ་གཉིས་
སུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། ཆེ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལྷ་པོ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་སུ་
འདུ་ལ། སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ལྟར་^②འདུ་བ་

བཞིན་དུ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་སྐྱོད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་གཅིག་
 བྱུང་འདུ་བས། ཆེ་སྒྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དེ་ལ་གཉིས།
 འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དེ་བརྒྱད་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས།^①གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མདོར་བསྟུས་བ། །བར་མའི་རྗེས་སུ་དཔག་བ་ལས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་དག་
 བ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཆེ་སྒྲ་མ་ལ་དང་། རྣམ་ཤེས་སོགས་བརྒྱད་ཆེ་འདི་དང་། སྐྱེ་ག་
 གཉིས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^②སྒོན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་
 གཉིས་དང་། །བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལ།^③ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་ལྗེའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
 བཛོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་འདོད་ཅིང་། དེ་
 དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་དེས་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་བཛོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྲབ་བ་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་^④ཀྱི་ཉི་ཉལ་ས་སྟུང་སྟ་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཀྱི་ཉི་ཉལ་ཞེས་བ་
 འབྲད་པ་ལ་འཇུག་ལ་འབྲད་པའི་དོན་ཡང་རྒྱ་རྒྱེན་དང་འབྲད་པར་^⑤འདོད། ས་སྟུང་སྟ་ཏེ་
 ཞེས་བ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་ལ་འབྱུང་བའི་དོན་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་
 ཅམ་པས་རྟོན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྲབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྣམ་བྱང་གི་རྟོན་འབྲེལ་

ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེས་གཟུགས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཁུབ་པ་ཁས་མི་
ལེན་པར་ཐལ། དེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། རྣམ་བུ་གི་རྟོན་འབྲེལ་
ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཁུབ་པ་དེ་ལ་ཁུབ་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ་ལས། ^①དགེ་སློང་དག་སྤྱད་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། །སྤྱད་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
བྱ་བའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྤྱེས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་སྦྱེ་མཆེད་དུ་ག
སྦྱེ་མཆེད་དུ་ག་གི་རྒྱུ་གྱིས་རེག་པ། རེག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆོར་པ། ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་
སྐྱེད་པ། སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
སྦྱེ་བ། སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀ་ཤི་ཀ་ཤིའི་རྒྱུ་གྱིས་ཐུང་ན་དང་། སྦྱེ་སྤྱགས་འདོན་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་མ་
རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག། འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འགག། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པས་མིང་དང་གཟུགས་འགག། །མིང་དང་གཟུགས་
འགགས་པས་སྦྱེ་མཆེད་དུ་ག་འགག། །སྦྱེ་མཆེད་དུ་ག་འགགས་པས་རེག་པ་འགག། །རེག་

པ་འགགས་པས་ཚོར་བ་འགག། ཚོར་བ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། སྲིད་པ་འགགས་
པས་ལེན་པ་འགག། ལེན་པ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། སྲིད་པ་འགགས་པས་སྤྱི་བ་
འགག། སྤྱི་བ་འགགས་པས་ཀླུ་ཤི་འགག། ཀླུ་ཤི་འགགས་པས་སྤྱི་བ་དང་། སྤྱི་བ་ལས་
འདོན་པ་དང་། སྤྱི་བ་ལས་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་རྣམས་འགག་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་བ་ལས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་
རོ། ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཏེན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགོ་སྤྱོད་དག་ཅེས་པ་ནས།
སངས་རྒྱས་མཐོང་དོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཏེན་འབྲེལ་སྤྱི་བའི་རྣམ་གཞག་དེ་བསྟན་ནས།
འདི་ཡོད་པས། ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྷགས་ལྷོག་ལྷགས་ལ་
བསྟན། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནས། འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྷགས་ལྷོག་ལྷགས་ལ་བསྟན་
ཏོ། ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་ལྷོག་ལ་^①
མོངས་པ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་བལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས།^② གང་གི་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་ལ་མོངས་པ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་
བལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་ལྷགས་སུ་མི་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་བའི་མཆན་ཉིད། སོ་སོའི་དབྱེ་བསྟུ། གོ་རིམས་ངས་ཚུལ། བྱངས་

དེས་པའི་ཚུལ། རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ། ས་
 མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག། རི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་^①པའི་འབྲས་བུ་དང་
 བཅུ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྟེན་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག། སྤྱུག་
 ཀུན་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་འཁོར་བ་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་དག་པའི་སྟོང་
 གྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུག་བཅས་མུང་འདས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་མུང་དེ་དེ་ཡིན་པ་བཅད་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ^②རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་ས་ལས། ^③དབྱ་བཅོམ་པས་ཡན་ལག་
 དུ་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན། ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྟེན་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན། ལུས་པའི་རྟེན། མི་རྟག་པའི་རྟེན་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆེ་
 གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་བཅུད་ཀྱི་
 འཇིག་རྟེན་རྣམས་དབང་སྤྱུག་སོགས་གཞན་གྱི་སྟོང་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་པར་དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ^④འདི་ཡོད་པས་འདི་
 འབྱུང་། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ^⑤མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་

ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་སྟོན་པ་ན། མི་རྟག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་
བ་དང་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་དབང་ལྷན་རྟག་པ་དང་། ལྷན་བསྐྱེལ་
རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་མི་རྟག་པའི་རྟེན་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ^①འདི་སྒྲིལ་
པའི་ཕྱིར་འདི་སྒྲིལ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ^②མི་རྟག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་སྟོན་པ་ན། རུས་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་ཞེས་སྟོས་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་རྟེན་དང་པོ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བར་
མ་བཟང་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱས་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངམ་སྙམ་པའི་
ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་རང་སྐྱེད་པར་རུས་པའི་རང་དང་
རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདོ་ལས། ^③འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་
ལས། ^④རུས་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་རང་སྐྱེད་པར་རུས་
པའི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དཔེ་ནི། མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་ཡང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མི་
འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། བསྐྱེལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་ ^⑤རྩ་བའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
དེར་རྒྱར་པའི་ལྷན་རྟག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་བཅུ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནས་ཀླ་ཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་བཅུ་གཉིས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ^⑥ཡན་ལག་རྣམས་པར་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་རྣམས་ཏེ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་
ནི། མ་རིག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་དག་བའི་ལས་ཀྱི་
ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དག་བའི་དེ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་
གཡོ་བའི་དེ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་ཡང་། འདོད་པའི་བདེ་
འགོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། ངན་འགོའི་དེ་
འཕེན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། ཁམས་གོང་མའི་དེ་འཕེན་པར་
བྱེད་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ❶ མ་རིག་པ་ནས་ཀླུ་འཁོར་བར་
བརྩ་གཉིས་ཡོད་པ་❷ལ།

དང་པོ་མ་རིག་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་
གྱུར་བའི་རིག་པ། མ་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་དུ་གྱུར་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །རིག་པ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བའི་སེམས་བྱུང་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
རྟོགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་ལས། ❸ འདོད་ཆགས་ནི་
འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དྲུག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་རིགས་
པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཇི་ལྟ་བུར་མ་རིག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཡིད་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཉོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་
པ་ཡིན་ན་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཡིན་དགོས་སོ། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་དེ་ལ་ཡང་དེ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་སྒྲོངས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་
གྱུར་པའི་ཚེར་བ་དེ་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་སྒྲོངས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། དེ་ཡིན་
པར་ཐལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ❶རིག་པའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་
བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
རེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཅ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཉེ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱུང་། དེར་ཐལ། ཚེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འཇིག་ལྟ་ཚེས་ཅན། ཅ་ཉོན་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དུལ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། བྱ་སྟེ། བྱ་སྟེ། བྱ་སྟེ། བྱ་སྟེ། བྱ་སྟེ། བྱ་སྟེ། བྱ་སྟེ། བྱ་སྟེ།
ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཅ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ།
ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ❷ཉེས་པ་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་མ་རིག་སྟེ་དེ་ལས་
ཆགས། དེ་ལས་ཞེས་པ་སོགས་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚུར་མཐོང་
ལྟས་བྱིན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག རང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གསོག་^①པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཕེན་བྱེད་དག་པའི་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་
ཅིག འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཇིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཇིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^②ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཇིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཉོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་ལ། དེ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ལྟོག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་མ་
ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་མི་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་
མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་འཁོར་བ་མ་སྐྱངས་པར་ཐལ། དེས་འཁོར་

བའི་ཙ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཙ་
བ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འཁོར་བ་སྤངས་པ་དང་འཁོར་བའི་ཙ་བ་སྤངས་པ་
དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཙ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ།^① །དེ་
ཡིན་ན་འཁོར་བའི་ཙ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
ན། སྤྱག་བཅས་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་རིམ་བཞིན་
གཤོག།^② ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འཁོར་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་
ཐལ། དེས་འཁོར་བའི་ཙ་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། དེར་ཐལ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་ཙ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་ཙ་བར་འཛིན་སྤངས་མི་མ་ཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་ཙ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་མེད་པར་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་འཁོར་བའི་ཙ་བ་མི་མ་ཐུན་པ་གཉིས་
མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བའི་ཙ་བར་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཀུན་བཏགས་མེད། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱག་མཐོང་ལས།^③སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་
འཆིང་བྱེད་ནི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་
བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས། འཁོར་བའི་ཙ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་
ལ།^④ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མཐོང་སྤངས་སུ་
^⑤གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས།^① རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་སྟེ་གང་ཡང་རིལ་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཤིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་སྤོངས་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག་ཤིག་ཤིག་རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཏོགས་
པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་བྱེད་པ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་
པའི་ལས་འབྲས་ལ་སྤོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་
ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། གཉིས་སུ་ཡོད་
ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་སྤོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་འཇིན་པའི་སེམས་
བྱུང་སྤོངས་པ་ཡང་ཡིན་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་གཞི་མཐུན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལ་^②འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་འཇིན་
པའི་སེམས་བྱུང་དེས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དེ་འབྲེལ་གཞི་མཐུན་
མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་སྤོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་^③དོན་གསང་རྣམ་
བཤད་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་

གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱ་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་
མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ངན་སོང་པའི་
གཟུགས་སྤང་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཐལ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲེལ་ངན་སོང་པའི་སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གསུམ་ག་མཐོང་སྤང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟགས་ལས། ❶ ངན་སོང་པའི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་རྣམས་
མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་པའི་སྤང་
ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་དེ་
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་
ཐལ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་
ཀུན་བརྟགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་
ཀྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། དེ་ཡིན་ན་སྟོམ་སྤང་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་
རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་
མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་སྟོམ་སྤང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་བར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་
མ་རིག་པ་དང་། མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྤང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་
པའི་དེ་མེད། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་

གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་དེ་ལྟར་
 མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ❶གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལྟར་མ་
 བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱངས་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད། དེ་འབྲེལ་མི་
 དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲེལ་དགོ་བའི་ལས་ཚོས་ཅན།
 བྱོད་རང་ཀུན་ནས་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་ལྟར་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཀུན་སྒོང་གི་ལྟར་མ་བསྟན་དུ་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟར་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ་དགོ་བའི་
 ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་རིགས་འགྲེ་ཟེར་ན། མཛོད་ལས། ❷རབ་ཏུ་འཇུག་
 པ་❸དགོ་སོགས་ལས། །རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྱེད་ཀུན་སྒོང་དགོ་བའི་❹ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒོང་
 ལྟར་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་
 རང་དུ་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་ཀུན་ནས་སྒོང་བྱེད་ལྟར་
 མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་སུ་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྒར་བཞེན་མཚུངས་པར་❺བྱུང་། །

གཞན་ཡང་། དགོ་བར་གྱུར་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་མ་རིག་པ་
 ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་སྐྱངས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་
 དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཏེན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཏེན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག །མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་
 ཅིག །འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་
 ཟེར་ན། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པའི་ཏེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཏེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། ❶བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་
 པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་སྤང་
 འདས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
 གནས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡོན་སོ་སྡེའི་གནས་སྐབས་སུ་བསགས་
 པའི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པའི་སྤྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
 ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ❷འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། །བཙེ་བའམ་
 ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པའི་ཏེན་ལ་དེ་ཡོད་
 པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ཏེན་ལ་གནས་གཙང་དུ་སྡེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་
 གསོག་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེར་སྡེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག །སོ་སྡེའི་ཏེན་ལ་དེ་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་གསོག་པ་ལ་
 བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཐོབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གནས་
 གཙང་དུ་སྡེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟེལ་སྟོམ་ཐོབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་
 ཅིག །གནས་གཙང་དུ་སྡེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་
 པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། གནས་གཙང་དུ་སྡེ་འགྱུར་ཀྱི་སྤྱིར་མི་འོང་འགའ་ཞིག་གིས་སྡོན་སོ་

སྤྱི་ཆ་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་སྤྱི་ཆ་འགྲུར་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད་བསམ་
གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་དུ་སྤྱི་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེད་བ་མི་འཐད་དེ། དེར་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེར་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ^①། མ་གྲུབ་ན་འོག་ཏུ་འགོག་། ཉགས་
གྲུབ་སྟེ། དེར་སྤྱི་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་སྤྱི་བའི་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་། དེར་སྤྱི་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡང་མེད། དེར་སྤྱི་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དེར་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྲུར་བའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེར་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོའི་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་དུ་
སྤྱི་བའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བསྒྱར་དུ་རུང་བའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
དེ་གནས་གཙང་དུ་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་སྤྱི་བའི་^②ལས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསགས་པས་གནས་གཙང་དུ་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་བསགས་པར་འགོ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེར་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེར་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། མཛོད་
འབྲེལ་ལས། ^③ཉ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་^④བོང་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉར་སྤྱི་ཆ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་བོང་བུར་སྤྱི་
ཆ་འགྲུར་གྱི་སྤེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོང་བུར་སྤྱི་བ་ལེན་པ་
ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བོང་བུར་སྤྱི་ཆ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་

སྤྱི་ན་དུ་མ་སོང་བར་བོང་བྱར་སྤྱི་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང་།
འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྤྱི་ན་དུ་མ་སོང་བར་
གནས་གཙང་དུ་སྤྱི་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། ཏར་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་དང་བོང་བྱར་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། མ་བྱུང་
མཆམས་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་ལེན་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་མཛོད་འབྲེལ་ལས། དོམ་རྣམས་ཀྱི་^①གང་ཡིན་པ་དེད་མོང་རྣམས་ཀྱི་
ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོམ་དུ་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་དེ་ཉིད་དེད་མོར་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
དེད་མོར་སྤྱི་བ་ལེན་པ་ཞིག་མེད་པའི་སྤྱིར། མ་བྱུང་ན་སོང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་དེད་
མོའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་
འབྲས་སུ་ཐལ། བྱོད་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་དེད་མོའི་མིང་གཟུགས་
ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་ཆེ་དེད་མོའི་མིང་གཟུགས་
ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆེ་དེད་མོའི་སྤྱི་བ་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དོམ་གྱི་སྤྱི་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་དེད་
མོའི་སྤྱི་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་དངོས།

ཁ་ཅིག །འཇིག་ལྟ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
ཡིན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་གྱི་དེ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་
དོན་གཅིག །ས་གཞན་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ་སྤྱི་རྩེར་སྤྱི་བའི་^②མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་
སར་གཏོགས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཕགས་

རྒྱུད་ལ་འཕེན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་ལྟ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་མི་
 གཅིག་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད། གཅིག་ཤོས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་^❶མེད། དང་པོར་དེར་ཐལ། ཅི་
 ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་^❷མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ལྷན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་
 ཅེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ས་གཞན་ནས་ཤེས་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་བརྒྱུད་པ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་མན་
 ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ། མ་རིག་པ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཁག་ལྷན་པ་འདྲ་བ་དང་། སྐབས་འདིར་བརྟན་
 ཀྱི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞུགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མ་རིག་པ་དེ་ལ་གྲུབ་
 མཐའ་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་དུ་མ་འོངས་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས་ནི་མཛའ་བ་བཀག་
 ཅམ་ལ་མི་མཛའ་བ་དང་། བདེན་པ་བཀག་ཅམ་ལ་རྩོན་ཆོག་ཏུ་མི་^❸འཛོགས་པ་བཞིན་དུ་
 རིག་པ་བཀག་ཅམ་ལ་མ་རིག་པ་མི་འཛོགས་པས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷོ་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་མོངས་པ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པར་འཛོགས་ལ། རིག་པ་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཡང་དགོ་བ་བརྒྱ་གཅིག་གི་ནང་ཆོན་གྱི་གཉི་ཟུག་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་

བརྗོད་པས་དེའི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་ལ་མ་རིག་པ་འཛོག་
པའི་ཕྱིར། འཛིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་རང་
ཡུལ་ལ་མྱོངས་པས་རང་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་མི་འཇུག། འཛིག་ལྟ་ཤེས་རབ་
ཡིན་པས་རང་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ལྷང་
གིས་གྲུབ་སྟེ། ལྷང་ལས། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་
ཞེས་འཛིག་ལྟ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། བརྗོད་
ལས།^① མ་རིག་མི་མཛེས་རྒྱན་སོགས་བཞིན། །ཀུན་སྒྲོར་སོགས་ཆོག་ཕྱིར་གལ་
^②ཏེ། །ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་ལྟ་ཕྱིར། །ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཉོན་
མོངས་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་མ་རིག་པར་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲོལ་
ལས།^③ རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
འཛིག་ལྟ་མ་རིག་པར་ཡང་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།^④ ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་འཛིག་ལྟ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་
ལྡན་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། འཛིག་ལྟ་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་ལ་ཤ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཆེན་བཞིན་ནོ། །བྱེ་མདོ་
གཉིས་ཀས་མ་རིག་པ་ལ་སྤང་བྱ་^⑤ཀུན་ལྡན་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་འཛིག་
ལྟ་ལ་སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ལྟ་བའི་ཀུན་སྒྲོར་ལྟ་ག་^⑥སྤང་
བྱ་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་འཛིག་ལྟ་སྤངས་པར་
ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ཡུལ་ལ་ཚྱོངས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལོག་
ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་གསུམ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ཚྱོངས་པའི་མ་
རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་མཐོང་སྤང་
དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། སྒོ་མ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་གྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚྱོངས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ །དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཡིན་ལ་སྤྲུལ་མ་མ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་
བུ། གསུམ་པ་ནི། ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་
ལས་འབྲས་ལ་ཚྱོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
ཚྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཀུན་བརྟུས་ལས། ❶ ཚྱོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་

གཉིས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་ལ་ཚྲོངས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚྲོངས་པ་འོ། །དེ་ལ་
འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་ལ་ཚྲོངས་པས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་^①མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚྲོངས་པས་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་
ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ལ་ཚྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
པའི་ལས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲོང་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་སྦྲོང་བྱེད་
པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚྲོངས་པས། ཞེས་སོགས་ལ་མི་
མཚུངས་ཏེ། ལས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲོང་ཡིན་ན་ལས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པ་
གང་ཞིག །བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
ཚྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གང་རུང་
ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ། དགོ་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལུང་མ་
བསྟན། སྤང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་ཐོ་སྒྲོམ་སྤང་། སྤང་ཐོ་ལྷའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་
ཐོ་ཡིན། གང་ཟག་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་སོ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་མེད་དེ།
འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་། ཁ་ཅིག །ཡང་སྤྱི་དུ་མ་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྤྱི་དུ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མ་

རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ངན་སོང་པའི་^①ནམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཆོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕངས་
 འབྲས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངན་སོང་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་ལུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་རང་གི་འཕངས་
 བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་
 ཅིག །ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ངས་པའི་སོ་སྒྲིའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་ནམ་
 སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕངས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་དཔྱལ་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་
 ན་མ་ཁྱབ་^②། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕངས་བུར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དཔྱལ་བའི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྤང་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་
 པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་སྤང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ^③སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་
 ངག་གི་ལས། །ཞེས་དང་། ^④ལུས་རྣམས་རིག་བྱེད་དབྱེབས་སུ་འདོད། །ངག་རྣམས་རིག་

བྱེད་ནི་དག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལས་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་
 སེམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ^①སེམས་པའི་ལས་ནི་རང་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་
 བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །བསམ་པའི་ལས་ནི་སེམས་པ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་
 དག་གི་ལས་ཏེ། དེ་^②རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་
 ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་སྐྱབས་པས་འདོད་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་དེ་བཀག་ནས།
 ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བྱེད་པས་གཉིས་ཀའང་
 སེམས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་
 གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དགོ་བའི་ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག །མི་དགོ་བའི་ལས་དང་དེའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཀའ་
 བརྒྱད་སྟོང་པ་དེ་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
 ཁྱབ་ཤིག་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩན་ཆོག་དེ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་དགོ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་པོ། །

རང་ལུགས་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་
 རི། རང་དང་ཏེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་
 རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ།
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས།

དེར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། དེར་གྱུར་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་
གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་། དེར་གྱུར་པའི་སྤྱིང་བཞིའི་མི་དང་འདོད་ལྷ་རིགས་ཐུག་ཏུ་
སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱི་
བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་གནས་
རིགས་བཅུ་བདུན་དང་། གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཏེན་
འབྲེལ་དེ་ཡིན་ན། སྤང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཡིན་ན་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་
བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དག་སོགས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་པོ་ལྷང་མ་
བསྟན་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་པོ་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་ལ་སྤྱིར་ངོ་པོའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་
ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀྱན་བརྟམ་ལས། ^①ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་
བསམ་པའི་ལས་ཏེ། འདི་ནི་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་སེམས་པའི་ལས་དང་། ལུས་
ངག་གི་ལས་གཉིས་པོ་དེ་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ^②སེམས་པ་
ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྒྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ལས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ལས་གསུམ་དུ་
ཡོད་དེ། དག་མི་དག་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དང་པོར་འདི་དང་འདི་བྱའོ་ཞེས་ཐོག་མར་ཡིད་
ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཤིང་ལུས་ངག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཐོན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ།

ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལུས་ངག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ལུས་ངག་གི་ལས་སུ་སོ་སོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འབྲུག་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འབྲུག་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ངག་གི་ལས་སུ་འཛོག་གོ། ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་དེ། སློག་གཙུག་པའི་ལས། མ་བྱེན་^①ལེན་པའི་ལས། མི་ཆངས་པར་སློང་པའི་ལས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ལུས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ་སྟེ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་^②། ངག་གི་ལས་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། རྩོན་ཀྱི་ལས། སྤྲ་མའི་^③ལས། ཆོག་རྩལ་ཀྱི་ལས། ངག་འབྲུལ་ཀྱི་ལས་ཏེ་ངག་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་བཞི། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ངག་གི་དགེ་བའི་ལས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་^④། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྒྱུ་སེམས་དང་། གཞོན་སེམས་ལོག་ལྟ་རྒྱུ་མས་མེད་དེ། དེ་རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ^⑤གསུམ་མམ་^⑥བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་དང་། ^⑦བརྒྱུ་སེམས་ལ་སོགས་ལས་མིན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་ལས་ལ་རྒྱུའི་སྒྲིལ་ནས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་གཉིས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་^⑧ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ལྟ་བུ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲིལ་ནས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་ལས། རྩོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་ངོ་པོ་འབྱེན་རུང་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་ངོ་པོ་འབྲུག་ངེས་སུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་འབྲུག་བྱེད་ལས་ཀྱིས་བྱུག་པར་བྱས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་བདེ་སྤྱད་

སོ་སོར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ།

དེས་ན་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ལྟ་དང་མི་པལ་ཆར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ངན་སོང་བ་པལ་ཆར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མིའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུང་ཞིང་ཆེ་ཐུང་ལ་ནད་མང་བ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྷའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་ལ་ནམ་སྟོན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། སྤྱི་གནས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། ནམ་སྟོན་འབྱེན་པར་མ་ངེས་པའི་ལས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ནམ་སྟོན་འབྱེན་པར་ངེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་སྟོན་འབྱེན་པར་ངེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ་ནས་ནམ་སྟོན་འབྱེན་པར་ངེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པས་འདག་ངེས་གྱི་སྟོག་གཅོད་གྱི་ལས་ལྟ་བུ། ཡང་དེ་ལ་ནམ་སྟོན་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། བདེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། བཏང་སྟོམས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ལས་ལྟ་བུ། ཡང་དེ་ལ། ཁམས་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་བདེ་འགོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འབྱུབ་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
ངན་འགོའི་དེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གོང་མའི་དེ་ལྟ་བུ།

ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རྣམ་གཡེང་གིས་མི་གཡོ་
བའམ་དེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེས་རྣམ་སྤྲིན་ཁམས་
གཞན་དང་ས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་སྟེ་མི་འབྱེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
བྱིར་། འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་རྣམས་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚོད་སྤྲིན་རྒྱལ་ས་
པོ་ཆེ་བཏང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་གཏོང་བ་པོ་
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ན་བདེ་འགོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་ཡང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་
འཆལ་བའི་དབང་གིས་ངན་འགོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་
ལས་ནི། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཙམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱ་ཤེས་
སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གི་^①ཚུལ་བ་ཕྱ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ལྟ་བུ། འདི་ཉོན་
རང་དགྲ་བཙུག་པ་རྣམས་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་དགོས་པར་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ལས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དཀར་བའི་ལས། རྣམ་སྤྲིན་གནག་བའི་ལས། དཀར་ནག་
འདྲེས་མའི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀ་དགོ་བས་བྱས་བའི་
ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀ་མི་དགོ་བས་^②བྱས་བའི་ལས་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ནི། བསམ་པ་དགོ་བས་བྱས་ལ་སྒྲོར་བ་མི་དགོ་བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ།
ཡང་ལས་ལ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ། བསགས་ལ་མ་བྱས་པ། བྱས་བསགས་གཉིས་ཀ་
ཚང་བ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཚང་བའི་ལས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ^①རང་ཉིད་བྱེད་འདོད་
མེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ^②མི་
ལམ་དུ་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་སློག་གཅོད་ཀྱི་ལས་བྱས་
ཏེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སློག་གཅོད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིད་ལ་བསམ་སྟེ་
དེ་རྗེས་སུ་འདུན་པ་^③ལོག་པའི་ལས་ལྟ་བུ། །

ཡང་ལས་ལ། སྒྲོམ་པའི་ལས། སྒྲོམ་མིན་གྱི་ལས། བར་མའི་ལས་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། དགོ་ཚུལ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ། ^④གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་རྒྱད་ལ་ལྡན་ན་
སྒྲོམ་པ་མཐའ་དག་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་སྲིད་པ་རྒྱན་^⑤ཆགས་སུ་འབྱུང་
བའི་ལས་ལྟ་བུ། འདི་བཤུན་པ་དང་བཅོན་སྲུང་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་
མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ། །

གསུམ་པ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་
ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་རིག་གང་ཞིག །ནམ་སྒྲིན་བྱུང་མ་བེན་པའི་འཕེན་བྱེད་
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པ། ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་བེར་ན། མིར་སྒྲེ་
འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན།
མིར་སྒྲེ་བའི་ཆ་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆན་
ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུད་འགོ་ལ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མིར་སྒྲེ་བའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དུད་འགོར་སྒྲེ་བའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འདོད་པ་གང་ཞིག ། དེ་^①ཡིད་གྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མིར་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་དང་།
 དུད་འགྲོར་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་དེ་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་
 དག་མི་དགའི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིར་སྒྲེ་བའི་
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། དུད་འགྲོར་སྒྲེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན་དག་བ་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་
 མི་དག་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲེལ་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། མིར་སྒྲེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་འཇིག་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་དང་། དུད་འགྲོར་སྒྲེ་བའི་དེའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁོ་ན་རེ།
 མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་ལྟར་སྒྲེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་
 གྱི་ལས་བསགས་དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྒྲེ་བ་སྤངས། དེའི་
 རྗེས་སུ་སྤར་གྱི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ལྟར་སྒྲེ་བའི་ཆེ་ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 མིའི་རྟེན་ལ་བསགས་པའི་ལྟར་སྒྲེ་ས་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར་
 སྒྲེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྟའི་སྤྱིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མདོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་བར་
 དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། ^②འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དེ་གང་གི་བར་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། སྤྱིད་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཡང་སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་དང་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་
 གང་^③དུ་བསགས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྒྲེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་
 བསགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྒྲེ་བའི་ངན་སོང་པའི་གང་

ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ།
 སྒར་གྱི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་པའི་
 བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་སོང་། འདོད་ན། ངན་སོང་
 བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་ལ་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་
 རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། ❶ འདུ་བྱེད་རྒྱུ་གྱིས་ནམ་པར་ཤེས་
 པ་དེ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་། སྒྲ་དང་། རྩ་
 དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ཁས།
 གཞན་ཡང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རང་ ❷ དུས་སུ་རུས་པ་མ་སྤུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རུས་པ་མ་སྤུ་ཅན་དུ་མ་
 གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རང་དུས་སུ་རང་འབྲས་སྐྱེད་པ་ལ་རུས་པ་མ་སྤུ་ཅན་དུ་གྱུར་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་
 འབྲེལ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་དང་གསེར་སྤེང་
 ལས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་དེ། ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་

མཆན་ཉིད། དེ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་^①དོན་གཅིག་།

བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་པོ་དུག་ཆང་བར་མ་དོད་གོང་གི་ཕྱང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་རྩ་ས་སྐྱེ་ས་ལས་གཞན་པའི་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་པ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་པོ་དུག་ཆང་བར་མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱང་པོར་གྱུར་པའི་ཆོར་སོགས་ཕྱང་པོ་བྱི་མ་བཞི་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱང་དེ་གཉིས་པ་ཡིན། མིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མིར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆོར་སོགས་^②བྱི་མ་བཞི་དང་པོ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱང་^③གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །མིར་ཆགས་པ་དང་མིའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། མི་ལ་གནས་སྐབས་བརྒྱ་ཡོད་པའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་བྱེད་དང་ལྷ་ཡན་ཆད་མིར་ཆགས་པར་འཛོག་པའི་བྱིས། གནས་སྐབས་བརྒྱ་ཡང་ཡོད་དེ། མེར་མེར་པོ། རུར་རུར་པོ། ལྷར་ལྷར་པོ། འབྲང་འབྲུར། ཡན་ལག་འབྲུས་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་དང་། བྱིས་པ། གཞོན་ན། དར་མ། དར་ཡོལ། སྐན་པོ་སྟེ་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིས།

རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་
འབྲས་ཀྱང་ཡིན། དབང་པོ་དྲུག་ཆར་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་འདུས་ནས་དུལ་གྱི་འགྱུར་བ་སྟོང་མི་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་
ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་^①དྲུག་
ཡོད། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་
འབྲས་ཀྱང་ཡིན། དུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་དུལ་གྱི་འགྱུར་བ་སྟོང་མི་རྒྱས་
པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་
མི་^②རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་རེག་པ་^③དེ། དྲུག་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་དྲུག་ཡོད།

དེ་ཡང་ཡིན། དེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམས་གདུང་བར་མ་ཅི་རིགས་ཉམས་
སུ་སྟོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཆོར་བ་^④དེ། བདུན་པ་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་
སོགས་དྲུག་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། རྩས་སྐྱེས་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་
ཐལ། རྩས་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། ^⑤རྩས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་
མཆེད་དྲུག་ཅིས་བྱའི་^⑥། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་མི་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

ཁོ་ན་རེ། རྩལ་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། མིང་གཟུགས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།
དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་སྤྱོད་ལ་^①དབང་པོ་དུག་ཅིག་^②ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་
ཆོས་ཅན། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
གཉིས་ཅིག་^③ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕངས་འབྲས་དང་གྲུབ་འབྲས་འགལ་བར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་དང་སྤྱི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྱི་ཆ་གཉིས་
ཆོས་ཅན། གྲུབ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་རང་དང་
རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཞེས་གསུམ་གྱི་འཕངས་
འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་ཁྱོད་^④འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཆོས་ཅན། འཕངས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས།
དེར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་ལེན་སྤྱི་པ་གསུམ་གྱི་
གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་ཁྱོད་འབྲུབ་
^⑤བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་འགལ་
པར་ཐལ། འཕངས་འབྲས་དང་གྲུབ་འབྲས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན།

འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་ཁ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་འགྲིག་ཟེར་ན་མི་མཚུངས། དེ་བཞིན་དུ། མེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ།

ཁོ་ན་རེ། རྩས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རྒྱས་རྟེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཅི་རིགས་པ་ལ་རིགས་འགྲེ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་^①སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་ཕོ་ལྷ་ཕོ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་

སྐྱར་ནས་དབང་པོ་དྲུག་ཆང་བར་དོད་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་སོགས་དབང་པོ་
 དྲུག་པོ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན།
 མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཐལ། མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
 མིང་ག་ཟུགས་ཆོས་ཅན། མིང་གི་ལྗོན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་ལྗོན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་
 གཉིས་པ་ལ་རིགས་འགྲོའོ། །ཁ་ཅིག །མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་ནམ་སྟེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྐྱེ་སྤྱིད་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྤྱིད་པ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ལྷག་བཅས་ཕུང་འདས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷག་བཅས་ཕུང་འདས་པའི་རྒྱུད་ལ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཉན་གྱིས་འཕངས་པའི་ནམ་སྟེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
 དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ག་ཟུགས་ཕུང་དེ་རང་རྒྱུ་ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་ཕུང་བའི་ཐག་
 བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐྱུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ག་ཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྟེན་
 ཀྱི་ཕུང་པོ་ན་ཆོད་གཞན་དུ་འགྱུར་བའང་ཡོད། སྟོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་
 འགག་པའི་ཆ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།

དེས་ན། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་མི་གཅིག་པའི་ཆོར་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་
 མེད་པའི་སྟོན་ས་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཉོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་

བག་ཆགས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་དེ། བརྒྱད་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྦྱར་འདོད་ཆགས་དང་སྲིད་པ་དོན་གཅིག་། སྲིད་པ་ལ་འདོད་སྲིད། འཛིག་སྲིད། སྲིད་སྲིད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྦྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྤྲོད་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།

སྦྱར་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་པ་ལ་རྒྱས་པ་མ་སྤྱད་ཏེ་སྦྱར་པའི་འདོད་ཆགས་དེ། དགུ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་སྦྱར་པའི་འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ། ལྟ་བུ་ཉི་བར་ལེན་པ། ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་ཏེ་བར་ལེན་པ། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་དུག་ཏུ་རྩ་བ་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཟས་གཙོད་པ་དང་། མེ་^①ལྡན་བསྟེན་པ་དང་། བ་སྤང་དང་བྱི་པག་སོགས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོར་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ངོ་སྤྲོམ་པའི་ར་རྒྱལ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།

སྦྱར་གྱི་སྲིད་ལེན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་འབྱུང་པར་བྱེད་པའི་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། བརྒྱད་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྦྱར་སྲིད་པ་དང་འཁོར་བ་དོན་གཅིག་། དབྱེ་ན། བར་སྲིད། སྦྱེ་སྲིད། སྦྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ། འཆི་སྲིད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཆེ་སྡེ་མའི་འཆི་སྲིད་དང་ཆེ་འདིའི་སྦྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།

སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྲིད་མ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ།
སྐྱེ་རྩོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་
ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་འདའ་བ་ལ་གསུམ་གསུངས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་
འདའ་བ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། སྲིད་པ་ལ་བཞིར་བྱེ་བའི་དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
བཞིན་ནོ། །

སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྲོའི་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལ། འབྲིག་པའི་
བསམ་པ་ཅམ་ལ། ཁུ་ཁག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་
དུས་ཀྱི་^①རྒྱུད་ཀྱི་སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྲིད་སྐྱབ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། འཕར་སྤྱོགས་མངོན་དགའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ད་ལྟར་
ཀྱི་མི་ཐ་མལ་^②ལྟ་བུ་ལོ། །འཆི་སྲིད་ནི། ཆེ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་ཁ་མའི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ།

སྤྱར་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་མ་ཐག་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
སྤྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་
གྱུར་པའི་རྩུས་སྐྱེས། རྫོད་གཤེར་སྐྱེས། མངལ་སྐྱེས། སྒོང་སྐྱེས་དང་བཞི་ཡོད། འགོ་བ་
གང་ལ་སྐྱེ་གནས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མི་དང་དུད་འགོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་ཡོད། དཔྱལ་བ་ལྟ་
བར་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྩུས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཁྱབ། ཡི་དྲགས་པལ་ཆེར་རྩུས་སྐྱེས་
ཀྱིས་^③དང་མངལ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ^④དེར་ནི་སྒོང་ལས་སྐྱེས་
སོགས། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ། །མི་དང་དུད་འགོ་རྣམ་པ་བཞི། །དཔྱལ་བ་
པ་^⑤དང་ལྟ་རྣམས་དང་། །སྲིད་པ་བར་མ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེས། །ཡི་དྲགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་

བའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མི་ལ་རྩལ་སྐྱེས་ཡོད་དེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་
 མི་ནམས་རྩལ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་ལ་རྩོད་གཤེར་སྐྱེས་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་
 སྐྱེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་ལ་སྒྲོང་སྐྱེས་ཡོད་དེ། བྱ་ཆག་པའི་ཆོང་བ་ཁུང་ཁུང་
 མོ་དང་འགྲོགས་པས་སྒྲོང་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་གནས་རྟེན་གྲགས་པ་དང་ཉི་བས་
 གྲགས་སུ་བྱུར་པར་འདུལ་བ་ལུང་^①ལས་བཤད་པའི་བྱིར། དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་
 བཞི་ག་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་ལྗན་པའི་མཁའ་ཕྱིང་གིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་
 ལྗན་པའི་སྐྱ་བ་བར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། ཡི་དྲགས་ལ་མངལ་སྐྱེས་ཡོད་དེ།
 ཡི་དྲགས་མོ་ཞིག་གིས་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལ། འཕགས་པ་བདག་
 ཉིན་མོ་བྱ་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་མཆན་མོ་བྱ་ལྔ་སྐྱེས་^②ནས་བ་བར་འབྱུར་མོད་ཀྱི།
 འོན་ཀྱང་བདག་ལ་ཆེ་མ་བ་མེད། ཅས་བཤད་པ་གང་ཞིག །རྩལ་སྐྱེས་ལ་རོ་བ་རྒྱ་
 མེད་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྟ་ལ་རྩལ་སྐྱེས་ཀྱིས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། རྩལ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་
 པའི་ཆོ། དབང་པོ་ལྔ་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་དང་ཅིག་ཅར་
 འགག་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་པའི་ལྟ་^③ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར་བེར་ན་མ་
 ཁུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་སྐྱེས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་
 བྱིར། བར་སྤྱིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་
 འབྲེལ་ལས། ^④སྐྱེ་གནས་བཞིའི་འགྲོ་བ་ལྔ་བསྐྱེས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ལྔས་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་
 བསྐྱེས་ཏེ། གང་ཞིག་མ་བསྐྱེས་ན། སྤྱིད་པ་བར་མཐོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་
 ནའང་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་པ་དེ་གཟུགས་ཁམས་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་བ་
 དེ་གཟུགས་ཁམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་དོའི་རྟེན་ལ་ལུང་འདས་མཛོན་

དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཕྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བརྩ་གཉིས་པ་ཀ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་
འཆི་སྲིད་མ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་ན་ཆོད་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ལ། ཀ་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་རིགས་མཐུན་དོར་བའི་ཆ་ལ། ཤི་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་དུ་འཛོག་གོ། ཀ་ཤི་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་འབྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་
གཉིས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཆོད་ལྟར་^①གོ་རིམ་ས་ངས་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། མ་ཀས་པར་འཆི་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
གྱི་གྲགས་ཆོད་ལྟར་སྐྱེ་དཀར་བ་དང་གཉེར་མ་མང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀས་པ་མེད་པར་
འཆི་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མ་ཀས་པར་འཆི་བ་མེད་དེ། ཀ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
དེ་སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱང་ན་དང་། སྐྱེ་སྲགས་
འདོན་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་མི་འབྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ངས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བགྱངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ངས་པ་ཡང་མེད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྦྱོང་འགའ་ཞིག་ཡིད་བདེ་བཞིན་དུ་
འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འབྲེན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་
འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ཕྱིར་འགོ་འོང་

བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟགས་པའི་ངམ་བདག་ནི་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདོད་གཟུགས་ན་^❶ཀས་ནས་འཆི་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་ན་དེ་
མེད་དེ། དེ་ན་ཀ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ན་འདུ་བྱེད་རྫིང་པ་དང་དེ་དང་
བཅས་པའི་ཀ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ན་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་དེ་ན་ཀས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་སྤང་ལས། ^❷འདོད་གཟུགས་ན་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་ཆང་བར་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་རྫིང་པ་འདི་དང་བཅས་པའི་ཀ་བ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཡང་
ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཡན་ལག་བཞི་པའི་ཕྱེད་དང་ལྔ་པའི་དབང་པོ་དང་པོ་ལྔ་
མེད་ཅིང་གཞན་རྣམས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསྐྱེལ་བ་ལ། ཡན་ལག་བཞིར་བསྐྱེལ་བ། ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྐྱེལ་བ།
སྐྱེལ་གྱི་གཉིས་སུ་བསྐྱེལ་བ། རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་སུ་བསྐྱེལ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཡན་ལག་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་རྟེ། མ་རིག་པ། འདུ་
བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་
བའི་བར་རྣམས། འཕངས་པའི་ཡན་ལག །སྤེད་ལེན་སྤེད་པ་གསུམ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
ལག །སྒྲིཊ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། གྱུན་བརྟུས་ལས། ^❸ཡན་ལག་
མདོར་བསྐྱེལ་བ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་།
མདོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །འཕེན་
པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འཕངས་
པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྒྲིཊ་མཆེད་བྱུག་དང་། རིག་པ་དང་།

ཚོར་བའོ། །མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྲིད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པའོ། །མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་བ་དང་། ཆ་ཤིའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ། སྲིད་པ། ལེན་པའི་ཏེན་འབྲེལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ། འདུ་བྱེད། སྲིད་པའི་ཏེན་འབྲེལ་གཉིས། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ། ལྷག་མ་བདུན་སྤྱི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་^①པའམ། ཆེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ་བའི་བྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ཏེན་འབྲེལ་སྤྱི་བ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བརྩ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མངོན་པར་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཀུན་བརྩས་ལས་^②མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། །འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཆེ་ཡི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བཞད་པའོ། །རྩ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཏེན་འབྲེལ་དེ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་

སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། བཞི་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་འབྲས་
 ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་སུ་འདུ་བའི་སྒྲིབ་ཏེ། མ་རིག་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་དང་པོ་དང་། མེད་པ་ནས་ཀ་
 ཞིའི་བར་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ།

གསུམ་^①པ་ལ། རྟོན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 བོར་^②གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་འབྱུང་། དེ་རྗེས་
 འདུ་བྱེད། དེ་རྗེས་རྣམ་ཤེས། དེ་རྗེས་སྲིད་པ། དེ་རྗེས་ལེན་པ། དེ་རྗེས་སྲིད་པའི་རྟོན་
 འབྲེལ་འབྱུང་། དེ་རྗེས་མིང་གཟུགས། དེ་རྗེས་སྐྱེ་མཆེད་དུག དེ་རྗེས་རིག་པ། དེ་རྗེས་
 ཚོར་བའི་རྟོན་འབྲེལ་འབྱུང་ལ། སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྲུབ་
 པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་། སྐ་ཤིའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྲུབ་
 པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱེད་ཏེ་ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བཞག་པ་ལས་བག་
 ཆགས་ཅན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་
 ཉིད་སྲིད་པས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པས་དེ་རྗེས་སྲིད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་
 འབྱུང་། སྲིད་པ་དེ་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་ལས། ལེན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་འབྱུང་བས་དེ་རྗེས་
 ལེན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་འབྱུང་། སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་ཀྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་། དེའི་
 སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས། ③ ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འབྲང་
པར་ཐལ། རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་གི་ཚོར་བ་ལས་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པ་དེའི་སྲིད་

པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཞན་གྱི་ཆོར་བ་ལས་
དེ་དང་ཆར་མི་གཅིག་པའི་སྟེང་པ་འབྱུང་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷག་མཐོང་
ལས། ❶ འབྱུང་བྱེད་གྱི་སྟེང་པ་དང་། དེ་སྟེང་པའི་ཆོར་བ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་མི་
གཅིག་པས། སྟེང་པ་སྟེང་པའི་ཆོར་བ་ནི་ཆར་གཞན་གཅིག་གི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
སུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྟེ་
བ་ལེན་པ་ལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ། འབྱུང་བྱེད་གྱི་རྒྱ། བྱུང་བའི་
འབྲས་བུ་དང་བཞིར་གངས་ངེས་ཤིང་། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད།
རྣམ་ཤེས་གསུམ་བཞག །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིང་གཟུགས་སོགས་བཞི་
བཞག །གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེང་ལེན་སྟེང་པ་གསུམ་བཞག །བཞི་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་སྟེ་རྒྱ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་པོ་དེར་
འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་། ལས་དེའི་ཀུན་སྟོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
ལས་དེའི་བག་ཆགས་སྟོས་པའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་❷ བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། འཕེན་པ་ལ་ལུས་འཕེན་པ་དང་། ལོངས་སྟོང་འཕེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། ལུས་
དང་པོར་འཕེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིང་གཟུགས་དང་། ལུས་རྫོགས་པར་འཕེན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེ་མཆེད་བྱུག་དང་། ལོངས་སྟོང་ལ་ལོངས་སྟོང་གྱི་རྒྱ་དང་
ལོངས་སྟོང་དངོས་གཉིས་ལས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིག་པ་དང་། གཉིས་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་གསུམ་པོ་དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དངོས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་སྲིད་པ་དང་། ལས་དེ་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་ལེན་
གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་སུ་འཛོག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་དང་།
དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

འོན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས་བཞི་པོ་དེར་ངེས་ན། འཕེན་ཚུལ་དང་འབྲུབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་
སྟོན་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། ❶གང་གིས་འཕེན་དང་ངེ་ལྟར་གང་། །དེ་འབྲུབ་
བྱེད་དང་དེ་ལ་ཡང་། །ཉེས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྣམས། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་
གྱིས་བསྟན། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ❷གཉིས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གཅིག་གིས་དང་། །རྣམ་པ་བཞི་དང་གཉིས་ཀྱིས་དང་། །གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་
གཅིག་གིས་ནི་❸། །དོན་བདུན་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས། ཡན་ལག་དེ་དག་
ངོས་འཛིན་❹པ་ལ། ❺བདེན་པ་ངེ་བཞིན་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ལས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བསྐྱོས་
ཕྱིར་དང་། །ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་འཕེན། །དེ་ཡི་ས་བོན་ཡོངས་བརྟན་
❻ཕྱིར། །འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིས། །ཚོར་བས་བསྐྱེད་པས་སྲིད་པ་ལས། །ལེན་
པ་འབྱུང་བས་དེ་ཡིས་ལས། །བསྐྱོས་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །གྲུབ་པ་སྐྱེ་ཡིན་དེ་ལ་
ཡང་། །❽ཀ་སོགས་ཉེས་དམིགས་གང་གི་ཕྱིར། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །སྲིད་
དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྲིད་མེད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། འཕེན་ཚུལ་དང་འབྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འཕེན་པའི་ཡན་

ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གིས་འཕེན་དང་། ཞེས་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་
དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་པོ་ངོས་འཛིན་^①པ་ལ། བདེན་
པ་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ལས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བགོས་^②ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་པོ་དེ་གང་གིས་འཕེན་པར་བྱེད་
པའི་ཡན་ལག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ལས་འདུ་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་འོག་མ་གཅིག་སྟེ།
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་དེའི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མིང་གཟུགས་སོགས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གང་། ཞེས་པས་གང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་
རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་
བཞི་ངོས་འཛིན་^③པ་ལ། ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་འཕེན། །དེ་ཡིས་ས་བོན་ཡོངས་
བརྟམ་^④ཕྱིར། །འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་པོ་དེས་གང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་
གཟུགས་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
སྟངས་དུ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་ལེན་གྱི་རྟེན་དང་འཕྲད་ན་
མིང་གཟུགས་སོགས་ཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ་སྤར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེས་ཇི་ལྟར་
འཕངས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ་འཕངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་འབྲུག་བྱེད་དང་། ཞེས་པས་འབྲུག་བྱེད་གི་ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་ནས།
 དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། གཉིས་གིས་དང་། གཅིག་གིས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ཡན་ལག་གསུམ་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། ཚོར་བས་བསྐྱེད་པས་སྲིད་པ་ལས། །ལེན་པ་
 འབྱུང་བས་དེ་ཡིས་ལས། །བསྐྱོས་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི།
 སྐྱེ་ཆ་སོགས་འབྲུག་བྱེད་གི་ཡན་ལག་དེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཚོར་
 བས་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་པ་ལས་ལེན་པ་འབྱུང་བས་སྲིད་ལེན་དེ་གཉིས་གིས། རྣམ་ཤེས་གི་
 སྲིང་དུ་འཕེན་བྱེད་ལས་གི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་དེ་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་འབྲུག་
 པའི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་གཅིག་གིས་ཉེ་དེ་དང་གསུམ་པོ་དེ་འབྲུག་
 བྱེད་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་། ཉེས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྣམས། །ཞེས་པས་ཡན་ལག་
 མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་ནི། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། ཡན་ལག་གཉིས་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། གྲུབ་པ་སྐྱེ་ཡིན་དེ་ལ་
 ཡང་། །རྒྱས་^①སོགས་ཉེས་དམིགས་གང་གིས་བྱིར། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། སྲིད་ལེན་
 སྲིད་པ་གསུམ་པོ་དེས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གིས་
 རྣམ་ཤེས་གི་སྲིང་དུ། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་སྲིད་ལེན་གཉིས་གིས་གསོས་བཏབ་པས་ལས་
 རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གིས་གྲུབ་པར་བྱས་པའི་གཅིག་སྐྱེ་
 བའི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་བ་དེའི་ཉེས་དམིགས་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཅིག་ཆ་ཤིའི་རྟོན་
 འབྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བའི་འཕགས་རྒྱད་ལ་འདུ་བྱེད་གི་རྟོན་འབྲེལ་མེད་དེ། འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་འཕེན་བྱེད་གི་
 ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་པའི་བྱིར། སྲིད་པ་དང་བུལ་བ་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་དེ། དག་བཅོམ་བས་ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་
 གི་ས་བོན་བད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་སུ་དགོས་ན། གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་
 ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་སམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ཐེར་ན། ཁ་ཅིག་གཉིས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱེད་ཐེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ལ་
 འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་ཆ་གཉིས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་
 སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་རང་དང་ཉེན་འབྲེལ་ཆར་
 གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་^①བྱུང་། སྐྱེ་ཆ་གཉིས་རང་དང་
 ཉེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་
 གསུམ་ལས་^②བྱུང་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སྐྱེ་བ་ལེན་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བྱས་ཤིང་།
 འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱང་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། ཡན་ལག་སྡེ་མ་སྡེ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་བཞི་ཅི་རིགས་པར་བྱེད་པ་
 ཡོད་དེ། རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྡེ་མས་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་
 བཞི་ག་བྱེད་པ་ཡོད། དེས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་ཕྱི་
 བྱེད་པ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྡེ་མས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཡན་ལག་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡོད། དེས་རིག་པར་གྱུར་
 པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་མ་གཏོགས་བདག་རྒྱུ་དང་དམིགས་རྒྱུ་དང་རྒྱ་
 རྒྱུ་གསུམ་ག་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བརྟུས་ལས། ^③ཡན་ལག་རྒྱུ་

ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བག་ཆགས་དང་། རྒྱགས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཡན་ལག་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིགས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་^①སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་
 ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལས་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བས་མ་རིག་པ་དེའི་རྒྱ་
 རྒྱུན་དང་། དེའི་འཕེན་པའི་རྒྱགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུན་ཆགས་པར་འཇུག་པས་དེ་དེའི་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་དང་། མྱོངས་པའི་དུས་ན་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་དམིགས་
 པ་ལ་འཇུག་པས་དེ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་
 འབྱུང་བ་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པས་དེ་དེའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དུག་པ་ལ། ཀྱན་བརྟམ་ལས། ^②མ་རིག་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སྲིད་པ་ལས་
 སེམས་ཅན་མྱོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་
 ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་འཇིན་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་
 གཟུགས་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་གི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལུས་རྫོགས་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། རིག་པའི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་
 ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། དུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུག་པ་དང་། ཆོར་
 བའི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཆོར་བ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འཇུད་པ་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་འདྲེན་པ་དང་། ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ལེན་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་
ཞེ་ན། ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་
བཅས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཡང་
སྲིད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་
ནོ། །སྒྲིལ་བ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། མིང་དང་། གཟུགས་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་དུག་དང་། རེག་པ་
དང་། ཚོར་བའི་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐ་
ཤིའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སྐ་ཤིའི་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཆད་^①པར་འགྱུར་
བ་དང་སྟོན་འགྱུར་བ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ལ། འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་དང་། མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་འདྲ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ནས། ཚོར་བས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
སྲིད་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ལ་སྤྲོད་པའི་
བསྐྱེབས་^②པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་
མའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་
ཡང་སྲིད་དུ་འཁྲིད་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་
ལུས་ཀྱན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། སྒྲིམ་ཆེད་དུག་གིས་
ལུས་རྫོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། རེག་པས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་
ལ་སྦྱོད་པའི་འགྲོ་བ་^③རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། ཚོར་བས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་
ལོངས་སྦྱོད་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་ལ་
ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། ལེན་པས་ཡང་སྲིད་དུ་སྒྲིལ་བ་ལ་

སྒྲོལ་བའི་སྒྲོ་ནས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། སྒྲིང་པས་ཡང་སྒྲིང་དུ་སྒྲེ་བ་ལ་
མངོན་དུ་བྱེད་པས་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། སྒྲེ་ག་གཉིས་ཀྱིས་
སྒྲུག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།
དབྱུས་མཐའ་ལས། ^①སྒྲིབ་པའི་བྱིར་དང་འདེབས་པའི་བྱིར། །འབྲིང་པའི་བྱིར་དང་ཀྱུན་
འཛིན་བྱིར། །རྫོགས་བྱེད་བྱིར་དང་གསུམ་སྒྲོལ་བྱིར། །ཉེ་བར་སྒྲོལ་བྱིར་སྒྲུད་པའི་
བྱིར། །སྒྲོལ་བའི་^②བྱིར་དང་མངོན་འདྲའི་བྱིར། །དུ་ཁ་^③བྱིར་ནི་འགོ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་
གསུངས།

བདུན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་
རྫོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་སོགས་རྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་ངེས་པར་ཆེ་དང་པོ་ལ་རྫོགས། འབྲས་
བུ་དྲུག་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་བེར་ན། མི་འཐད་དེ། མིའི་རྟོན་ལ་
ཆེ་སྒྲོལ་ལ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལྟར་སྒྲེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་
བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད། ཆེ་དེ་ལ་སྒྲོལ་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་
གསོས་འདེབས་མ་རྒྱས་པར་ལས་གཞན་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྒྲེས། རྟོན་དེ་ལ་
སྒྲུར་ཀྱི་ལས་དེ་སྒྲོལ་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ་ལྟར་སྒྲེ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར་
ཏེ། ལྟར་སྒྲེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྒྲོང་འགྱུར་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ཁ་ཆར་མི་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
སྒྲེ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྒྲེ་བ་^④དེའི་ཆེ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་བའི་འབྲས་བུའི་རྟོན་འབྲེལ་དྲུག་པོ་དེ་དང་། རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱའི་རྟོན་འབྲེལ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་

ཀྱི་རྟེན་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་བརྒྱད་^①མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་གཉིས་ན་རི་ལྟར་སྒྱུར་ཡང་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་
 ཏེ། མི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་སྲོད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཆེ་སྒྲ་
 མའི་འཆི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་། ཆ་གཅིག་ཆེ་ཕྱི་མའི་བར་སྲིད་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ན་ཆེ་བཞི་པན་ཆད་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་ལྷན་རྟེན་
 ལ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། དེ་ནས་ལས་གཞན་གྱི་
 དབང་གིས་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་དེའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འདོད་ལྷན་རྟེན་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
 ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་དེ་འབྲེལ་
 ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མིར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤོང་
 འབྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་དང་རང་གི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་
 རབས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་གཟུགས་གཉིས་ན་རི་ལྟར་སྒྱུར་
 ཡང་ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་
 ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྔོན་དུ་སོང་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་འབྲེལ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་
 ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་སྲོད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཆེ་སྒྲ་མའི་

འཆི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་ཆ་གཅིག་ཆེ་བྱི་མའི་བར་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་
ཡོད་པའི་བྱུང་བར་འཐད་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། མའི་
རྟེན་ལ་ཆེ་སྟོང་ལ་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་^① ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
བསགས། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་སྟོང་ལ་སྲིད་ལེན་
གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་ཀྱི་སྲིད་པ་བྱུང་སྟེ།
དེའི་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ་འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་
བྱིར། ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷར་གྱུབ་ཟེན་པའི་བྱིར། དེ་ལྷར་ཡང་། ཀུན་
བཏུས་ཀྱི་དར་རྒྱུ་ལས། ^② ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྐྱེ་གནས་སྟོང་འགྱུར་ཀྱི་
ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་མིན་ན་ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་
དགོས་པའི་འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་གངས་ལས་འདས་
པས་ཆོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གཞན་ཀྱི་ཆར་ཡིན་ཀྱི་དེའི་ཆར་མིན་ནོ། །འགྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
དང་གྱུབ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་གཞན་ཀྱིས་^③ ཆོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་
བསགས་པའི་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དེ་ལས་བསགས་པའི་ཆེ་བྱི་མ་དེ་ལ་ངས་བར་
སྟོང་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་བྱིར། དེ་ལྷར་ནའང་། ཆེ་གཅིག་ལ་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དུ་མ་བསགས་པ་མེད་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆེ་གཅིག་ལ་མཆོམས་^④ མེད་ཀྱི་ལས་དུ་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆེ་
བྱི་མར་དཔྱལ་བའི་རྟེན་ལ་ཆེ་རིང་ལ་ལུས་ཆེ་བའི་^⑤ ལྷག་བསྐྱེལ་ཆེས་ལྷག་པར་སྟོང་

བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དེའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་རྫོགས་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རིམ་ལྔ་ལ་ཡང་ཆེ་གསུམ་
 ལ་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས།
 འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས། འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་ཡང་ཆེ་
 གཅིག་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་
 འབྲས་ཡིན་ན་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། མིའི་སྐྱེ་སྤྱད་དང་བར་སྤྱད་གཉིས་
 པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ① དེ་ནི་འཕེན་
 པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་སྤྱད་ཡིན་ན་ཡང་ཆེ་
 གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱད་དུ་
 མ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཅུས་ལས། ② ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་
 པ་ཡང་ཡོད། ལས་གཅིག་གི་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས།

ཁ་ཅིག །ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ལས་གཅིག་གིས་མིའི་ལུས་དང་ངི་ཟེར་ལུས་གཉིས་ཀ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་
 གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱད་ཀྱི་ལུས་དང་བར་སྤྱད་ཀྱི་ལུས་གཉིས་ཀ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་འཕགས་པོའི་ལུས་དང་བ་སྦྱང་
 སྦྱོད་པའི་ལུས་གཉིས་ཀ་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་
 དུ་མ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དང་པོར་ལུས་འཕགས་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་ཅིང་དེ་
 རྗེས་སུ་བ་སྦྱང་སྦྱོད་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་

ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྣམ་སྤྲོད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་འབྱེན་པར་ངེས་པའི་ལས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་རྣམ་སྤྲོད་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་པན་ཆད་ལ་འབྱེན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྲིའི་མདོ་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་བྱངས་པ་ལས། ❶ དག་སྤྱོད་དག། དག་
 སྤྱོད་གི་འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྱོད་པ་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་གི་བར་བྱེ་མ་ཇི་སྟེ་ཅིག་
 ལ་སྟོས། བཅུན་པ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། དག་སྤྱོད་དག། དག་སྤྱོད་འདིས་ཇི་ཅམ་ནོན་པའི་
 འོག་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་གི་བར་བྱེ་མ་ཇི་སྟེ་ཅིག་
 ཡོད་པ་དེ་སྟེ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་ ❷ བའི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྱུར་
 ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་དག་
 བའི་ལས་གཅིག་གིས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་
 འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱ་མཆོའི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ❸ ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ནང་
 ཚུ་ཐེགས་ལྟར་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་
 གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་
 རང་གི་འབྲས་བུ་ཆེ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྱེན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་
 གི་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་རང་ཉིད་བསགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཆེ་
 རབས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་
 རྣམ་སྤྲོད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་འབྱེན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལན་
 གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རང་གི་

ནམ་སྤྱིན་སྤྱི་བ་ཡང་བྱི་^①ལ་འབྲེན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། དེར་ཐལ་^②། རང་གི་ནམ་
སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱི་བ་དུ་མའི་བར་དུ་འབྲེན་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྤྱི་
བའི་ཆེ་སྤྱི་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཏེན་འབྲེལ་དུག་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་
འབྲས་བུའི་ཏེན་འབྲེལ་དུག་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་སུ་ཐལ།
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས་^③སོང་། འདོད་
ན། དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཏེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་
ཁྲལ། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སྤྱི་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བའི་ཏེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། རང་དང་ཏེན་
འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཆ་ཤིའི་ཏེན་འབྲེལ་སྤྱི་ན་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ། སྤྱི་བའི་
ཏེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་སྤྱི་བའི་ཏེན་
འབྲེལ་སྤྱི་ན་དུ་སོང་བའི་བྱིར། ཏྲགས་བྱལ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཏེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་ཆེ་སྤྱི་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་
སྤྱི་བའི་ཏེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་སྤྱི་བའི་ཏེན་འབྲེལ་དང་ཏེན་
འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་ཐལ། བྱོད་དང་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འདུ་བྱེད་
གྱི་ཏེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་དེ་དང་ཏེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
བྱིར་བེར་ན་མ་ཁྲལ།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིར་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་བའི་ཏེན་འབྲེལ་དང་། སྤྱི་ཅུ་
ཅ་གསུམ་དུ་^④སྤྱི་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་བའི་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་སུ་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར་བེར་ན་མ་
ཁྲལ་སྟེ། གནས་གཙང་དུ་སྤྱི་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྤྱི་བའི་

འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ལ་དེའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ❶ སྟོན་སོ་སོ་ ❷ སྟེ་བོའི་དུས་སུ་བསམ་
 གཏན་བཞི་པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དག་པ་བ་
 བསྐྱེམས་པས་གནས་གཙང་དུ་སྟེ་བའི་རྒྱར་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མཐོང་
 རས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ། །ཞེས་
 དང་། གསེར་ཐོང་ལས། ❸ གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་མེད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་
 སྟེ་ལ་མ་སྟོམ་པ་དེས་གནས་གཙང་མར་སྟེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེར་སྟེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་
 ཟག་མེད་ཀྱང་སྟེ་དགོས་ལ། སོ་སྟེའི་དུས་སུ་ཟག་མེད་མ་ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པའི་ཆེ་ལས་
 མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། ❹ དེ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྟེ་བའི་ལས་ཐོག་མེད་
 རས་ཡོད་ལ་དེ་སྟེ་ལ་མས་གནས་གཙང་དུ་སྟེ་བའི་རྒྱར་བསྐྱར་བས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་
 དོན་གསང་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཛོད་
 ལས། ❺ གཅིག་གིས་སྟེ་བ་གཅིག་འཕེན་གྱི། །ཡོངས་ཇོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་
 པ་ཡོད་ཅིང་། ཇོགས་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་དུ་མ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ།
 འབྲུག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་
 གྱུར་ནས། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་
 མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་རི་ལྟར་བུལ་ཡང་ཆེ་གསུམ་ལ་
 ཇོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲིད་ལེན་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སྲིད་པ་མངོན་དུ་
 མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྟེ་བ་མངོན་དུ་
 གྱུར་ནས་ཀ་ཤི་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྲིད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སྒྲིལ་བ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་
སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་བེར་ན་མ་བྱུང་།

བརྒྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་དུ་བསགས་
པའི་བསགས་ས་དེར་གཏོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རྟེན་གང་དུ་སྒྲིལ་པའི་
སྒྲིལ་^①ས་དེར་གཏོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུས་ཅུ་པ་ལས། ^②གང་དུ་སྒྲིལ་པ་དེ་ཡིའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འདུ་བྱེད་གང་དུ་སྒྲིལ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཏེ། ས་གཞན་གྱི་ལས་
ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་བྱིར། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་སོགས་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་གང་དུ་སྒྲིལ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཏེ། འདུ་
བྱེད་དེར་གཏོགས་པ་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་
མེད་པའི་བྱིར། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གང་གི་སར་གཏོགས་ཤིང་། དོན་གསང་རྣམ་
བཤད་པས་^③། ^④སྒྲིལ་པའི་ས་པ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་འགྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་
ངས་པར་དེའི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྲིད་ལེན་གཉིས་གང་དུ་སྒྲིལ་
འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྒྲིལ་བ་ལ་འགྲིག་
ཀྱང་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྒྲིལ་བ་ལ་མི་འགྲིག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་ལྟར་
སྒྲིལ་བ་དེའི་ཆེ་སྲིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་མ་ཡིན་
ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་འདོད་ཉོན་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འདོད་
ཉོན་མེད་པ་ཆོས་མངོན་པའི་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ཞིག་ཉོན་ཡིད་
ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་

སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག་ཉོན་ཡིད་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་གནས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་
འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་^①པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་སྲིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་
གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་^②བའི་རྒྱུད་
ལ་འདོད་ཉོན་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་དཔྱལ་བར་འཆི་འཕོ་ཁ་
མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་
མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་
ཉོན་གྱིས་དཔྱལ་བར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་བར་དོ་བའི་རྟེན་ལ་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མི་
དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་

སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ལག་འཁྱིལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
གཞི་ལ་ཐར་པར་འབྲུལ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དོ་གྲུབ་པ་ན། ཐར་པ་ལ་ཡིད་
བརྟེན་མི་རུང་བའི་ལོག་ལྷ་སྤྱེས་པའི་དབང་གི་ས་ངན་འགྲོར་སྤྱེ་བ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་
འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་མི་དགོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ནས་དེར་
སྤྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་མི་དགོ་བའི་སེམས་དེ་ལ་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་
པའི་སེམས་བརྩལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ❶མི་དགོ་
བ་ནི་བརྩུ་དག་ལས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་འདོད་ཉོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་
དུ་མ་སོང་བའི་བྱུང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འདོད་ཉོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་ཁས། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྒྱུར་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་
རྣམས་གང་དུ་སྤྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱི་

ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། འཆི་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པ། དེ་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སར་གཏོགས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་
གཏན་དང་པོ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་སྐྱེ་ས་ཁོ་
ནར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ། དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་དེ་འཆི་ས་ཁོ་ནར་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་ནས་
བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སར་གཏོགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ནས་
འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་
ན་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དུད་འགྲོ་ནས་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་^①བའི་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་དེ་དུད་འགྲོའི་མ་རིག་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་འཆི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་འདོད་
ལྟའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་དེའི་སྐྱེ་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་དུ་བསགས་པའི་བསགས་
སར་གཏོགས་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་^②ཐོབ་པར་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཐོབ་པར་དེའི་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་^③འདོད་ཆགས་མངོན་

གྲུར་པ་དང་མ་བྲལ་བར་དེ་གསལ་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་དུ་གསོག་བཞིན་པའི་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་འདོད་ཉོན་མཛོན་གྲུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྨོང་དུ་གྲུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།

ཁ་ཅིག །ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་
སས་བསྐྱས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྨོང་དུ་གྲུར་པའི་
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་
གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དེའི་རྟེན་ལ་
གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་གསོག་པ་མེད་^❶པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་
ལ་ངན་སོང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་
ན་རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
དེའི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་

ཡིན་ན་འདོད་པའི་མི་དག་བའི་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་སས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་མི་དག་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མི་དག་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གོང་གི་ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྟོན་གས་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་མཆུངས་
 ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ❶ བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་རང་དང་མཆུངས་ལྡན་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་བྱུང་
 སྟེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྟེ། ❷ ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་
 དང་པོར་སྟེ། བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་འཇིག་རྟེན་
 པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་

གང་ཞིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་དེའི་ཉེར་
བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འཁོར་དང་བཅས་བས་
བསྐྱུས་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་
ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་དེའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་བསྐྱོམ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྐྱོགས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་
ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེའི་
ཉེར་བསྐྱོགས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་མ་ཐོབ་
པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེའི་
སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བེད་ན། དམན་ལམ་
སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ།^① །འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་
སྒྲོང་ལ་གནས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་
ཟག་ཏུ་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཏགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་^② བཞིན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། གོང་གི་ཏགས་གསལ་རྣམས་ལ་དབྱེད་དོ།^③ །ས་དགུ་ནས་ས་
དགུར་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་གྲག་ཅིག་ལས། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་
དེའི་ཆེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ས་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་
སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་
མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མ་
རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་
གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ས་
མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་སྤྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་མ་
གཏོགས་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲིད་ཅེའི་
སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་

མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་བར་བ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲོ།

དེ་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་
 རིག་པ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་ཏེ། འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་
 སློང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་འདོད་
 པའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་དགོས་པ་^①གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་ངན་
 འགྲོའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པ་^②གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་བལ་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་
 ལ་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་^③གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འབྲུག་སྟེ། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
 གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་^④ཡིན་
 བ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་^⑤དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ས་
 དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སློང་དུ་གྱུར་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་
 སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སློང་གིས་བསྐྱས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདོད་པས་སས་བསྐྱས་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་

བོའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་
 བོའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མ་
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་གསོག་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་བོའི་
 སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་བོའི་དངོས་
 གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དེ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 བསམ་གཏན་དང་བོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྟེ་^①ཡིན་ན་འཇིག་
 རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་སྤངས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་དང་པོ་
 དེར་ཐལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཉེར་
 བསྟོགས་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བསྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་
 དགྲུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྟེ་བའི་ཆེ་མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་
 བོའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་
 སྤྲོད་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་རྣམ་སྤྲོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་བོའི་འདོད་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་སོ་སྟེའི་^②རྟེན་ལ་གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་
 རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་སོ་སྟེས་དེ་^③གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤངས་པའི་སོ་སྟེ་
^④ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་སྤང་ལ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཉེར་

བསྐྱོགས་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཏྲགས་^①གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་
ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་དེ་ཡང་མེད། དེའི་དངོས་གཞིའི་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱི་
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྤྱི་ཡིན་ན་དེ་སྤངས་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲེལ། །

ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་འདོད་པར་སྤྱི་བ་དེའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་སས་
བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གང་ཞིག །ས་གཞན་
ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོས་
པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་མིང་གཟུགས་
སོགས་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
འཕངས་འབྲས་གང་ཞིག །ས་གཞན་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་སྤྱིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་
མོངས་གང་ཞིག །ས་གཞན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་ས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་སྤྱིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་
དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་གང་ཞིག །ས་གཞན་ཀྱི་ལས་
ཀྱིས་ས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་སྤྱི་ཀྱི་གཉིས་པོ་དེ་དེར་
གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་གང་ཞིག །ས་
གཞན་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྷག་མ་གཞན་

རིགས་འགྲོལ།

དགྲ་པ་ནི། གུན་བརྟམ་ལས།^① ལྷགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་ལྷགས་དང་མི་མ་ཐུན་
པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་། ལྷགས་དང་མི་
མ་ཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྷགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་། ལྷགས་དང་མི་མ་ཐུན་པས་
ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྷགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་ལྷགས་དང་མི་མ་ཐུན་པར་
བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྷགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བརྟུ་གཉིས་པོ་དེ་ལྷགས་མ་ཐུན་དང་ལྷགས་མི་མ་ཐུན་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་
རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ནས། ཚོར་བ་ལས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་
འབྱུང་བ་སོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལྷགས་མ་ཐུན་དང་། ཀ་ཤི་བྱང་ཀ་ཤི་གང་ལས་བྱུང་ན་དེ་སྒྲི་
བ་ལས་བྱུང་། ཞེས་པ་ནས་སྲིད་པ་རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱུང་བ་
སོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ནི་ལྷགས་ལྷོག་དུ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་བྱང་ལྷགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷོག་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་
པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ནི་ལྷགས་འབྱུང་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། ཀ་
ཤི་འགག་གོ་ཀ་ཤི་གང་འགག་པས་འགག་ན་སྒྲི་བ་འགག་པས་སོ། ལྷམ་པ་སོགས་སུ་
སྒྲིམ་པ་ནི་ལྷགས་ལྷོག་དུ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གུན་བརྟམ་ཀྱི་འབྲེལ་
པར་^② ཀ་ཤི།^③ ཀ་ཤི་གུན་འབྱུང་། ཀ་ཤི་འགོག་པ། ཀ་ཤི་འགོག་པ་དེར་འགོ་བའི་ལམ།
ཞེས་སོགས་སུ་སྒྱུར་བ་རྣམས་བདེན་པ་རྣམ་གཞག་གི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྷགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་ལྷོག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིར་^④ ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལྷགས་ཀ་ཤི་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷགས་ལས་ལྷོག་པའི་གོ་རིམ་དུ་
^①བསྟན་ཅེ་ན། བདེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲི་བ་དང་

ཆ་ཤི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདིའི་དོན་ནི། ཆ་ཤི་བྱུང་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན་སྤྱེ་བ་ལས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 ཆ་ཤི་འགག་ཅེས་སོགས་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱག་བདེན་དང་སྤྱག་བདེན་
 འགག་པའི་འགོག་བདེན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱེ་ཆ་གཉིས་པོ་
 དེ་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་
 བྱེད་འགག་པ་སོགས་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གྲུན་འབྱུང་དང་ལམ་ལ་མཁས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ནི་གྲུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 འགོག་བྱེད་ནི་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བརྩུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཉོན་གས་ཐེན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་པན་ཡོན་བྱེད་པར་ཅན་
 ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་པས་པན་བདེ་མ་
 ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་བྱེད་པར་
 ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ॥

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་།

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྐྱང་།

ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།

དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ།

གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།

རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་

འགྱུར་གང་ལའང་སྐྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུགས་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྒྲ་བ་

ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ།། དགོའོ།།

བར་དེས་སྒྲི་དོན།

- 1 བ་ཉ་ན་ཉ་ཟུང་དུ་གསོལ། ཉ་ཉ་ན་ཉ་ཟུང་དུ་གསོལ།
- 2 ཉ་མ་ན་མ་ཆེད་དམ་པའི་དོན་ནོ། ། བ་མ་ན་མ་ཆེད་དམ་པའི་དོན་ནོ། །
- 3 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༣་ཀ།
- 4 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༣་ཀ། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༣་ཇ།
- 5 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༣་ཀ།
- 6 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༣་མ། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༧་ཀ།
- 7 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༧་ཀ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༩། དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པར་། སྟོན་པ་བཙུགས་ལྟུང་ལྟུང་། ལུང་འཁོར་སྒྲིང་གི་ཁུས་པ་ལས། ༥༧༣་ཀ་༥།
- 8 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༧་ཇ།
- 9 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༧་ཇ། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༧་ཇ།
- 10 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༧་ཇ། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༧་ཇ། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༧༧༧་ཇ།
- 11 བ་ཆ་ན་ཆ་ཆེན་པོ། ཉ་ཆ་ན་ཆ་ཆེན་པོ།
- 13 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། སེམས་ཙམ་པེ། འཕགས་པ་ཐོག་མེད། ཐོག་བསྟར་མ། ༥༧༧། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཙུགས་ལྟུང་ལྟུང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༣༥་མ།
- 15 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཅ་བ། ༥༩༥་ཇ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཅ་བ། ༥༩༥་ཀ། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༥༩༥་མ།
- 16 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༧། སྒྲེས་རབས་གཏེ། མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ། དེན་ཆེན་ཐེང་བ། ༣༩༧་མ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༧། སྒྲེས་རབས་གཏེ། མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ། དེན་ཆེན་ཐེང་བ། ༣༩༧་ཇ།
- 17 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༥༩༥་ཇ། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༥༩༥་ཇ།
- 19 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། སེམས་ཙམ་པེ། འཕགས་པ་ཐོག་མེད། ཐོག་བསྟར་མ། ༧༧༧་ཀ།
- 20 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཙུགས་ལྟུང་ལྟུང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༥་མ། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ། ༥༩༥་མ། བ་ཉ་ན་ཉ་མིན་གྱིས། ཉ་ཉ་བ་མ་མིན་གྱིས།

- [illegible]

- ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- པོ། ༥༤༡་༩། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཅུ་ཤེར་ནམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༣༠༥་༥།
- 49 སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཅུ་ཤེར་ནམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༣༠༥་༩། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༥༠༥་༣།
- 50 སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༥༠༥་༩།
- 52 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༩༥། མདོན་བ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། ༥༣༠་༣༧། བ་༣༣་བ་༡་བདགས་གཞིར། ༡་༣༣་བ་༥་བདགས་གཞིར། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྒྱལ་ཨབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༣༡་༡།
- 54 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༩༥། མདོན་བ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། ༥༤༥་༥། བ་༣༤་ན་༥་ཞེས་དང་། ༡་༣༣་བ་༥་ཞེས་དང་། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྒྱལ་ཨབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༠༣་༩།
- 57 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༣༩། ཉི་ཁྱི་ལ། སྟོན་བ་བཙམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེ་བྱུ། ༥༥་༥༡། བ་༣༥་བ་༣་ཀྱིས། ༡་༣༥་ན་༡་ཀྱིས། བ་༣༥་བ་༥་རེ་ལྟོག། ༡་༣༥་ན་༣་རེ་ལྟོག།
- 58 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་བ་བཙམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༥་༩།
- 59 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་བ་བཙམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༥་༡༣།
- 61 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༩། རྒྱད་ད། རིགས་ལྷན་པད་མ་དཀར་པོ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན། ༥༩༥་༡༩། བ་༣༥་ན་༣་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུང་། ༡་༣༦་ན་༥་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༥༣༩་༣། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༤༩༣་༣།
- 62 སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༤༩༥་༥། བ་༣༥་བ་༣་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་འདིས། ༡་༣༦་བ་༥་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་འདིས།
- 63 སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༤༩༩་༣། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༤༩༣་༤། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༤༩༤་༡། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༤༩༤་༥། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༤༩༥་༤།
- 64 སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༥༠༩་༥། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༩༥། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་བ་བཙམ་ལྷན་འདས། སྟོན་བ་འཕོ་བའི་མདོ། ༤༥༠་༡་༥། བྱང་སར་བླངས་པའི་དོན་གྱི་སྡེ་ཆོན་གྱི་མདོ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༥། སེམས་ཙམ་མེ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ༥༥༥་༡༣། བྱང་སར་བླངས་པའི་སྤྱམས་བྱེད་ཀ་ཏའི་བྱའི་མདོ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༥། སེམས་ཙམ་མེ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ༥༥༩་ ༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༥། སེམས་ཙམ་མེ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ༥༥༥་ ༡༥། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༥༠༩་ ༣།

- [illegible]

- [illegible]

- ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- [illegible]

- *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༤༥། ༡༦། *སྐུ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་
 འབྱུང་ཚ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་མེད་། ༣༠༩་༦། *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། མདོན་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་
 བོའི་སྤྲུལ། འབྲེལ་བཤད། ༡༣༠༡། ༡༤།
 174 *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༤༥་༡༥། *སྐུ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་
 འབྱུང་ཚ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། སློབ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྒྲུལ། ༩༥༡་༣།
 175 *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༤༥་༡༥། *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ།
 ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༥་༣༠་༣།
 176 *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༥་༣༤་༣༠། *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ།
 ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༥་༣༡་༥།
 177 *བ་༥་༣་བ་༣་ཕྱིར་འོང་། ༡༡་༩༤་བ་༡་ཕྱིར་མི་འོང་།
 179 *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༥་༥་༣། *བ་༥་༤་ན་༥་གནས་པའི་སྤང་
 བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཙན། ༩་༥་༤་ན་༥་གནས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཙན། ༡༡་༩༤་བ་༥་གནས་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཆོས་ཙན། *སྐུ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབྱུང་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིར་པོ་རྒྱུ། ༡༥༡་༡།
 181 *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༤༥་༣༠། *བ་༥་༥་ན་༥་མ་ཁུབ་ན། ༩་༥་
 ན་༥་མ་ཁུབ་ན། ༡༡་༥་༥་བ་༥་མ་ཁུབ་ན། *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥་༣། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཉན་ས།
 ༥་༩་༡༦། *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༥་༣༠་༡༡།
 182 *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༥་༥་༡། *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ།
 ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༥་༤༤། ༡༩།
 184 *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༥་༥་༥།
 185 *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༥་༥་༡༩། *བ་༥་༥་ན་༥་འོན་དེ་ལྷ་པོ་དེ་
 གང་། དེས། ༩་༥་༥་ན་༥་འོན་དེ་ལྷ་པོ་དེ་གང་། དེས། ༡༡་༥་༥་བ་༥་འོན་དེ་ལྷ་པོ་དེས། *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ སེམས་
 ཙམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༥་༥་༡༡། *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༤༠། ༥།
 186 *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༥་༣༤་༥༡།
 187 *བ་༥་༥་བ་༥་དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ༩་༥་༥་བ་༥་དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ༡༡་༥་༥་བ་༥་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། *བསྟན་
 འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། མདོན་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བོའི་སྤྲུལ། འབྲེལ་བཤད་༡་༣༡༠་༥།
 188 *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༤༦་༤། *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩
 མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༤༦་༤། *བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་

- [illegible]

- ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- 216 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། ཉི་མེ་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༡༣༤། བ་༤༠་བ་༤་རྣམ་ལྟོག ། ༡་༤༠་བ་༤་རྣམ་ལྟོག ། ༡་༡༣༠་ན་༡་རྣམ་ལྟོག །
- 217 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། ཤེར་ཕྱིན་པ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༡༥་༡༥། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ། ༤༥༡་༡༠།
- 218 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། ཤེར་ཕྱིན་པ། རོ་བོ་སྤྱི་ཉིས་མཛད་པར་གྲགས། ཡུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམས། ༤༡༤་༡༡། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༤། ཤེས་རབ་སྣ་ཆོགས་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་ག ། ༣༤༤། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། སེམས་ཅམ་ལི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༥༣། ༡༥། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། སེམས་ཅམ་ལི། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། ༡༡༥་༡༡༥།
- 220 སྐུ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབྱུང་ཁ། རྒྱལ་ཆ་བ་རྩེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱུ། ༡༤༤་༤། བ་༤༡་བ་༣་ཆོས་ཤེས། ། ༡་༤༡་བ་༤་ཆོས་ཤེས། ༡་༡༡༡་ན་༤་ཆོས་བཟོད།
- 221 སྐུ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབྱུང་ཁ། རྩེ་ཅོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་། ༣༤༠་༣། བ་༤༡་བ་༥་བཞི་ས་བརྩུ་བ་པར་བཤད། ༡་༤༡་ན་༡་བཞི་ས་བརྩུ་བ་པར་བཤད། ༡་༡༡༡་བ་༡་བཞི་ལ་ས་བརྩུ་བ་པར་བཤད། བ་༤༡་ན་༡་བཤད་གསེར་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡་༤༡་ན་༡་བཤད་གསེར་པ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡་༡༡༡་བ་༤་བཤད་གསེར་པ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
- 222 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། སེམས་ཅམ་ལི། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་བཤད། ༡༤༤་༤། ༡༥། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། སེམས་ཅམ་ལི། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་བཤད། ༡༤༤་༤། ༡༥། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། སེམས་ཅམ་ལི། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་བཤད། ༡༤༤་༤། ༡༥། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། ཤེར་ཕྱིན་ག །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉི་མེ་ག ། ༥༤་༣།
- 223 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། ཤེར་ཕྱིན་ག །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉི་མེ་ག ། ༤༤་༣། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༤། ཤེས་རབ་སྣ་ཆོགས་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་ག ། ༣༤༤། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་ལི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆེན་མ། ༤༤༡་༤། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། མདོ་སྡེ་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༤༣༣་༡༤།
- 224 བ་༤༤་ན་༤་སྤྱི་ཏུ་བསམ་པ་རྣམས། ༡་༤༤་ན་༥་སྤྱི་ཏུ་བསམ་པ་རྣམས། ༡་༡༡༤་ན་༤་སྤྱི་ཏུ་བསམ་པ་རྣམས། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། མདོ་སྡེ་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༤༤༤་༥། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། མདོ་སྡེ་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༤༤༤་༡༠། བ་༤༤་བ་༣་རྒྱུན་དུ། ༡་༤༤་བ་༣་རྒྱུན་དུ། ༡་༡༡༤་བ་༡་རྒྱུན་དེ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། མདོ་སྡེ་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༤༤༣་༡༤། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། མདོ་སྡེ་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༤༤༤། ༡༠། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། མདོ་སྡེ་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༤༤༥་༡༡།

- 225 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཞུགས་པ་བཙུགས་ལྟར་འདས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༤༥༥། ༡༥། བ་
 ༤༤་བ་༥་དེ། ༡༥་༤༤་བ་༥་དེ། ༡༥་༥༤་བ་༤་དོ། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཞུགས་པ་བཙུགས་ལྟར་འདས།
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༤༥༡། ༥༡། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཞུགས་པ་བཙུགས་ལྟར་འདས། ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༤༤༥། ༥༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ད། བཞི་ཏ་ཆེན་པོ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་
 སྤྱོད་པ། ཟླ་འོད། ༤༥་༥༡།
- 228 བ་༡༡༦་བ་༥་ཀྱིས་བསྟར་མ། བ་༡༡༥་ན་༤་ཀྱིས་བསྟར་མ། ༡༡༥་བ་༤་ཀྱིས་བསྟར་མ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། མདོ་སྡེ་བ་ཀྱི།
 སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༥༥་༥༡། བ་༡༡༦་བ་༤་དང་པོའི་འཕགས་པ་འཕང་། ༡༡༥་ན་༥་དང་པོར། བ་༡༡༥་བ་༥་དང་པོའི།
- 229 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉན་ས། ༥༥་༥༡། བ་༡༡༥་ན་༥་ཞི་གནས་འབའ་
 ཞིག། བ་༡༡༥་ན་༥་ཞི་གནས་འབའ། ༡༡༥་བ་༥་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྟར་མ།
- 230 བ་༡༡༥་བ་༥་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས། བ་༡༡༥་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས། ༡༡༥་བ་༥་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ།
 ༤༥། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྷ། སྟོད་འཇུག་ ༡༠༠༠་༥། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། དཀོན་བཅུགས་ཆ། སྟོན་པ་
 བཙུགས་ལྟར་འདས། དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པ། ༥༤༥། ༡༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། དབུ་མ་ཀྱི། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་
 ལྷེ་ལ། སྟོན་རིམ་བར་བ། ༡༡༥་༡༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུ་མ་མཐའ།
 ༤༥་༥༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུ་མ་མཐའ། ༤༥་༥༡།
- 231 བ་༡༡༥་བ་༥་དེའི་གཉེན་པོར་ཞིག། བ་༡༡༥་བ་༥་དེའི་གཉེན་པོར་ཞིག། ༡༡༥་བ་༥་ཕྱོགས་པས་ཞིག། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ།
 ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུ་མ་མཐའ། ༤༥་༤༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་
 བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུ་མ་མཐའ། ༤༥་༤༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་
 བཏུས། ༥༤་༤༡།
- 232 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱུ། ༤༤་༥༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་
 མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱུ། ༤༤་༥༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི།
 རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱུ། ༤༤་༥༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན།
 མདོ་སྡེའི་རྒྱུ། ༤༤་༥༡། བ་༡༡༥་བ་༥་ཕྱིར་བ་བྱུང་། ༡༡༥་བ་༥་ཕྱིར་བ་བྱུང་། ༡༡༥་བ་༥་ཕྱིར་བ་བྱུང་། བསྟན་འགྲུར་
 དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱུ། ༤༤་༥༡།
- 233 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱུ། ༤༤་༥༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་
 མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱུ། ༤༤་༥༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི།
 རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱུ། ༤༤་༥༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན།
 མདོ་སྡེའི་རྒྱུ། ༤༤་༥༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱུ། ༤༤་
 ༡༤། བ་༡༡༥་ན་༥་ཆེས་ཐོག་ བ་༥༠་ན་༥་ཆེས་ཐོག་ ཅ་བ་ལས། ཆེ་ཐོག་ བ་༡༡༥་ན་༥་མོ་མོར་དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་

- [illegible]

- ~ 394 ~

- ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

གསང་། ༡༦༡ན་༡་དོན་གསང་།

- 314 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གུན་བརྟམ། ༡༦༤་༥།
- 315 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༥་༡༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༥་༤། བ་༡༡་བ་༥་འབྲུག་པ། ༡༡་བ་༣་འབྲུག་པ། ༡༦༣ན་༡་འབྲུག་བྱེད། བ་༡༡་བ་༤་དགེ་བའི། ༡༡་བ་༣་དགེ་བས། ༡༦༣ན་༣་དགེ་བས། བ་༡༡་བ་༥་མཚུངས་བར་བྱའོ། ། ༡༡་བ་༤་མཚུངས་བར་བྱའོ། ། ༡༦༣ན་༤་མཚུངས་བར་བྱའོ། །
- 316 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། མདོ་མེ་ཆི། སློབ་དཔོན་བ་སྟ་བན་རྩ། ཉེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༤༤་༡༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འབྲེལ་ཅ་བ། ༥༡༥་༡༤།
- 317 བ་༡༣་བ་༡་བྱིར་ཉེ། ༡༡་ན་༥་བྱིར་ཉེ། ༡༦༣ན་༣་བྱིར། བ་༡༣་བ་༤་སྟེ་བའི་ལས། ༡༡་བ་༡་སྟེ་བའི་ལས། ༡༦༣ན་༥་སྟེ་བའི་ལས་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ལས། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༣༤༤་༥། བ་༡༣་བ་༥་རྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་བོང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། ། ༡༡་བ་༣་རྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་བོང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། ། ༡༦༣་བ་༡་རྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་བོང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །
- 318 བ་༡༣་ན་༡་དོམ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཡིན་པ་བྲེད་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། ༡༡་བ་༥་དོམ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཡིན་པ་བྲེད་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། མཛོད་འབྲེལ། ༣༤༤་༤་དོམ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྲེད་མོང་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟེ་བར་འགྲུར་དོ། ཞེས་གསལ། བ་༡༣་ན་༥་སྟེ་བའི་མ་རིག། ༡༡་བ་༣་སྟེ་བའི་མ་རིག། ༡༦༤ན་༣་སྟེ་བའི་ཆེ་མ་རིག།
- 319 བ་༡༣་བ་༡་སྤངས་པའི་བྱིར་མེ་འོང་མེད། ༡༡་བ་༥་སྤངས་པའི་བྱིར་མེ་འོང་མེད། ༡༦༤་བ་༡་སྤངས་པའི་དེ་མེད་པའི་བྱིར། བ་༡༣་བ་༣་སས་བསྟུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། ༡༡་བ་༤་སས་བསྟུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། ༡༦༤་བ་༡་སས་བསྟུས་ཀྱི་མ་རིག་པ། བ་༡༣་བ་༥་འཛོག་པ། ༡༡་བ་༣་འཛོག་པ། ༡༦༤་བ་༤་མེ་འཛོག་པ།
- 320 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༡༥་༡༤། བ་༡༤་ན་༡་འགལ་ཉེ། ༡༡་བ་༥་འགལ་ཉེ། ༡༦༥་ན་༣་འགལ་ཉེ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འབྲེལ་ཅ་བ། ༥༡༤་༡༣། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འབྲེལ་ཅ་བ། ༤༤༤་༡༣། བ་༡༤་ན་༤་མ་རིག་པ་ལ་སྤངས་བྱ་གུན་ལྟ། ༡༦༥་ན་༥་མ་རིག་པ་ལ་གུན་ལྟ། བ་༡༤་ན་༥་ཀ།
- 321 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གུན་བརྟམ། ༣༡༥་༡༤།
- 322 བ་༡༤་བ་༥་ལས་ལ་མངོན་པར། ༡༡་བ་༣་ལས་ལ་མངོན་པར། ༡༦༤་ན་༣་ལས་མངོན་པར།
- 323 བ་༡༤་ན་༤་སོང་པའི་རྣམ་སྟོན། ༡༡་བ་༣་སོང་པའི་རྣམ་སྟོན། ༡༦༥་བ་༤་དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྟོན། བ་༡༤་བ་༡་བྱུང་སྟེ། འདོད་ན། ༡༡་བ་༤་བྱུང་སྟེ། འདོད་ན། ༡༦༥་ན་༣་བྱུང་སྟེ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༤་༡༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༤་༡༡།

- [illegible]

- 354 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༡༢་༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མེམས་ཙ་མ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༡༢་༡༡།
- 355 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༦༢། དབུ་མ་ཁི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། མདོ་བསྟན་བདུས། ༡༢༠་༣་༡༡། བ་༣༠་ན་༡་བསྟར། ༡་༢༤་བ་༣་བསྟར། ༡་༤༦་ན་༡་བསྟར། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༦༢། དབུ་མ་ཁི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བསྟན་བདུས། ༡༢༡་༦་༡༡།
- 356 བ་༣༠་ན་༥་ཕྱི་མ་ལ། བ་༣༠་ན་༦་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། དེར་ཐལ། རང་གི་ནམ་སྤྱི་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་དུ་མའི་བར་དུ་འབྱེན་འགྲུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འཕེན་བྱེད། ༡་༢༤་བ་༥་ཕྱིར་རོ། དེར་ཐལ། རང་གི་ནམ་སྤྱི་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་དུ་མའི་བར་དུ་འབྱེན་འགྲུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད། བ་༣༠་ན་༥་ཏགས་ཁས་སོང། ༡་༣༠་ན་༡་ཏགས་ཁས་སོང། ༡་༤༦་བ་༣་ཏགས་སོང། བ་༣༠་བ་༤་གྱི། ༡་༣༠་ན་༥་གྱི། ༡་༤༦་བ་༥་དུ།
- 357 སྟེ་འབྲས་པར་མ། གསུང་འབྲས་ཁ། རྒྱལ་ཆ་བ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིར་སོ་རྒྱ། ༡་༥་༥། བ་༣༠་བ་༥་སོ་སོའི། ༡་༣༠་ན་༥་སོ་སོའི། ༡་༤༥་ན་༡་སོ་སོ། སྟེ་འབྲས་པར་མ། གསུང་འབྲས་ཆ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་བྱེད། ༤༡༤་༣། བ་༣༡་ན་༡་ཞེན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་འབྲས་བུ། ༡་༣༠་བ་༣་ཞེན་སྟོན་མེད་དེ་འབྲས་བུ། ༡་༥་ན་༤་ཞེན། དེ་ལ་འབྲས་བུ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༣་༣་༡།
- 358 བ་༣༡་ན་༥་སྟེ། ༡་༣༡་ན་༡་སྟེ། ༡་༥་བ་༤་སྟེས། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥་༥། མེམས་ཙ་མ་ལི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ལུས་བཅུ་བ། ༤་༣། བ་༣༡་བ་༣་བས། ༡་༣༡་ན་༣་བས། ༡་༥་བ་༦་ལས། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥་༥། མེམས་ཙ་མ་རི། མཐུག་བྱང་དུ་མཛོད་པ་ལོ་མི་གསལ། དོན་གསང་རྣམ་བཤད། ༤༡༠་༡་༣།
- 359 བ་༣༡་བ་༦་རྣམ་པར་གཏོགས། ༡་༣༡་ན་༥་རྣམ་པར་གཏོགས། ༣་༤༡་༡་རྣམ་པར་གཏོགས། ༡་༥༥་ན་༥་རྣམ་པར་གཏོགས། བ་༣༣་ན་༡་དང་པོའི་བའི། ༡་༣༡་བ་༣་དང་པོའི་བའི། ༡་༥༥་བ་༡་དང་པོའི་བའི།
- 360 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༡༤་༡༠།
- 461 བ་༣༣་ན་༣་སྟེ་བའི། ༡་༣༣་བ་༣་སྟེ་བའི། ༡་༥༤་བ་༤་སྟེ་བ། བ་༣༣་ན་༣་སྟོ་མས་འཐུག་མ་ཐོབ་པར། ༡་༣༣་བ་༤་སྟོ་མས་འཐུག་མ་ཐོབ་པར། ༡་༥༤་བ་༦་སྟོ་མས་འཐུག་མ་ཐོབ་པར། བ་༣༣་ན་༤་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས། ༡་༣༣་བ་༥་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས། ༡་༤༠་ན་༡་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས།
- 362 བ་༣༣་ན་༣་བསོག་པ་མེད་པའི། ༡་༣༣་ན་༣་བསོག་པ་མེད་པའི། ༡་༤༠་བ་༡་གསོག་པ་མེད་པའི།
- 363 བ་༣༣་བ་༥་ཕྱིར་ཏེ། ཁྲབ་སྟེ། ༡་༣༣་བ་༡་ཕྱིར་ཏེ། ཁྲབ་སྟེ། བ་༣༤་ན་༣་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྟེ་ཡིན་ན། ༡་༣༣་བ་༣་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྟེ་ཡིན་ན། ༡་༤༡་ན་༣་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
- 365 བ་༣༤་བ་༤་ཐལ་ལོ། ། ༡་༣༤་ན་༥་ཐལ་ལོ། ། ༡་༤༡་བ་༦་ཐལ། བ་༣༤་བ་༦་བསོགས། ༡་༣༤་ན་༥་བསོགས། ༡་༤༣་ན་༣་གསོག། བ་༣༤་བ་༦་རང་ལུགས་ལ། གོང་གི་ཏགས་གསལ་རྣམས་ལ་དབྱེད་དོ། ། ས་དགུ། ༡་༣༤་ན་༥་རང་ལུགས་ལ། གོང་གི་ཏགས་གསལ་རྣམས་ལ་དབྱེད་དོ། ། ས་དགུ། ༡་༤༣་ན་༣་རང་ལུགས་ལ། ས་དགུ།

- 366 བ་ནལ་ན་ལ་གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག ། ཏ་ནལ་བ་ལ་སོག་དགོས་པ་གང་ཞིག ། ཀ་ལན་བ་ལ་གསོག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། བ་ནལ་ན་ལ་གསོག་པ་གང་ཞིག ། ཏ་ནལ་བ་ལ་སོག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། ཀ་ལན་བ་ལ་གསོག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། བ་ནལ་ན་ལ་ཏྲག་གཉིས་པ། ཏ་ནལ་བ་ལ་ཏྲག་གཉིས་པ། ཀ་ལན་བ་ལ་ཏྲག་གཉིས་པ། བ་ནལ་བ་ཏ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཏ་ནལ་ན་ལ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཀ་ལན་ན་ཏ་གང་ཟག་ཡིན་ན། བ་ནལ་བ་ཏ་སྐྱངས་སྤ། ཏ་ནལ་ན་ཏ་སྐྱངས་སྤ། ཀ་ལན་ན་ཏ་སྐྱངས་སྤ།
- 367 བ་ནལ་བ་ལ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཏ་ནལ་ན་ལ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཀ་ལན་ན་ལ་གང་ཟག་ཡིན་ན། བ་ནལ་ན་ཏ་སོ་སྐྱེ་གི་རྟེན། ཏ་ནལ་བ་ན་སོ་སྐྱེ་གི་རྟེན། ཀ་ལན་བ་ན་གང་ཟག་གི་རྟེན། བ་ནལ་ན་ཏ་སོ་སྐྱེ་གིས། ཏ་ནལ་བ་ན་སོ་སྐྱེ་གིས། ཀ་ལན་བ་ལ་གང་ཟག་གིས། བ་ནལ་ན་ཏ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཏ་ནལ་བ་ན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཀ་ལན་བ་ལ་གང་ཟག་ཡིན་ན།
- 368 བ་ནལ་ན་ཏ་གོང་གི་ཏྲགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཏ་ནལ་བ་ལ་གོང་གི་ཏྲགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཀ་ལན་བ་ལ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
- 369 བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་པ། ག་ལ་སེམས་ཅམ་ལི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༢༠༡༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་པ། ག་ལ་སེམས་ཅམ་ལི། སྒོ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱལ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་འབྲེལ་པ། ༡༠༡༢༤ བ་ནལ་བ་ལ་ཁ་ཁི་ཁ་ཁི་ཀུན་འབྱུར་ཁ་ཁི་འཕོག་པ། ཁ་ཁི་འཕོག་པ། ཏ་ནལ་བ་ན་ཁ་ཁི་ཁ་ཁི་ཀུན་འབྱུར་ཁ་ཁི་འཕོག་པ། ཁ་ཁི་འཕོག་པ། ཀ་ལན་ན་ཏ་ཁ་ཁི་ཁ་ཁི། ཀུན་འབྱུར་ཁ་ཁི། འཕོག་པ་ཁ་ཁི། བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་པ། ག་ལ་སེམས་ཅམ་ཆེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། སའི་དངོས་གཞི། ༤༣༣༡༣།
- 370 བ་ནལ་ན་ཏ་གོམས་སྤ་བསྐྱར། ཏ་ནལ་བ་ལ་གོམས་སྤ་བསྐྱར། ཀ་ལན་ན་ཏ་གོམས་སྤ་བསྐྱར།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་ས་རྩེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་
ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད།

ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མ་ཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་དཔར་སྐྱོན་གནང་མཁན་བཅས།
སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་བྱ་གཞི་མཛོད་སྐབས་ཉི་ཤུ་པ།

ཞུ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།
སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྙིང་ཁག་བྱ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་གནང་མཁན།
ཕྱི་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་འཛིན་གྲ།
དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་འོག། ཤར་ཕྱིན་འཛིན་གྲ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ཞིབ་བསྐྱར་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།
སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྱིམ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པ།

དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན།
ཕྱི་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲ།

ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཆོལ་མཁན་དང་དེ་བ་སྒྲིག་པ།
ཕྱི་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྲ་དང་འདུལ་གསར་འོག་
མའི་འཛིན་གྲ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ལུང་འཆོལ་བའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།

ལས་དུས།
ཕྱི་ལོ་ (2012) ནས་ (2015/08/07) བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།
འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་།

ཡིག་གཟུགས།
སྟོན་ལམ་བོད་ཡིག་གཉིས་པ།

མཉེན་ཆས།
Microsoft Word 2010

དེབ་ཆད།
ཞེང་དུ། Width 17.cm སྤེང་དུ། Height 23.50cm

ཕྱི་ལོ་ (2015) ལོར་སྟོན་སྒྲུབ་ཐོག་དཔེ་བསྐྱར་མའི་པར་གཞི་ཐོག་མར་བསྒྲིགས།